

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring
av lagstiftningen om finländska försäkringsbolag och försäkrings-
mäklare**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition förelås det att den finska försäkringslagstiftningen skall ändras så att den anpassas till EG-rådets tredje skadeförsäkringsdirektiv, tredje livförsäkringsdirektiv och bokslutsdirektiv för försäkringsföretag, vilka genom Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/94 om ändring av protokoll 47 och vissa bilagor till EES-avtalet har tagits in i EES-avtalet.

Enligt Gemensamma EES-kommitténs ovan nämnda beslut skall det tredje skadeförsäkringsdirektivet inte tillämpas i relation till Finland. Utgångspunkten för denna proposition är emellertid att också det tredje skadeförsäkringsdirektivets bestämmelser skall genomföras beträffande de inhemska försäkringsbolagens verksamhet i Finland och att dessa bestämmelser också skall tillämpas mellan Finland och de andra EFTA-stater som anslutit sig till EES-avtalet samt mellan Finland och de EG-länder som i relation till Finland tillämpar bestämmelserna i ovan nämnda direktiv.

Det föreslås att lagen om försäkringsbolag ändras bl.a. så att de principer om en enda koncession och om tillsyn i hemlandet som omfattats i de tredje försäkringsdirektiven skall genomföras beträffande de inhemska försäkringsbolagen.

Detta innebär att finländska försäkringsbolag med stöd av koncession som har beviljats i Finland skall ha rätt att bedriva försäkringsverksamhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på grundval av antingen etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster, med undantag för de stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland. Social- och hälsovårdsministeriet skall i första hand svara för tillsynen över inhemska försäkringsbolags solvens beträffande också deras utlandsverksamhet.

Stadgandena gällande försäkringsbolags innehav inom främmande branscher, förutsättningar för beviljande av koncession och tillsynen över försäkringsbolags ägare föreslås också bli ändrade till vissa delar. Uppgiften att besluta om koncession föreslås samtidigt bli överförd från statsrådet till social- och hälsovårdsministeriet.

Stadgandena om försäkringsbolags bokslut i lagen om försäkringsbolag föreslås bli ändrade med anledning av bokslutsdirektivet för försäkringsföretag.

Också stadgandena om beräkning och täckning av ansvarsskulden föreslås bli ändrade i överensstämmelse med kraven i EG:s tredje försäkringsdirektiv. Ett försäkringsbolags hela ansvarsskuld skall täckas på det sätt som stadgas i lagen samt bestäms i den förordning och de ministeriebeslut som utfärdas med stöd av lagen.

Det föreslås att förhandsfastställandet av beräkningsgrunderna för ansvarsskulden och grunderna för livförsäkring slopas.

Stadgandena om beviljande av koncession för bedrivande av lagstadgad pensions- eller olycksfallsförsäkring föreslås bli flyttade från lagen om försäkringsbolag till lagen om pension för arbetstagare och lagen om olycksfallsförsäkring. I dessa lagar föreslås även stadganden om förutsättningarna för beviljande av koncession. Koncession för bedrivande av lagstadgad pensions- eller olycksfallsförsäkring skall fortfarande beviljas av statsrådet.

Vissa principer för lagstadgad pensionsförsäkring föreslås bli reglerade i lagen om pension för arbetstagare i stället för i lagen om försäkringsbolag. Stadgandena skall huvudsakligen ha samma innehåll som tidigare.

Propositionen ansluter sig till regeringens proposition om ändring av lagstiftningen om

utländska försäkringsbolag som är under beredning.

Propositionen ansluter sig till avtalet om

Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och lagarna föreslås träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLL

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	3. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden ...	85
ALLMÄN MOTIVERING	4	4. Lag om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande .	86
1. Nuläge	4	5. Lag om ändring av lagen om pension för företagare	87
1.1. Lagstiftning	4	6. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	88
1.2. De EG-direktiv om försäkringsverksamhet som genom Gemensamma EES-kommitténs beslut har fogats till EES-avtalet ...	6	7. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner .	89
1.3. Gemensamma EES-kommitténs beslut ...	9	8. Lag om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring	89
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen .	9	9. Lag om ändring av lagen om försäkringsmäklare	90
2.1. Mål och medel	9	BILAGOR	91
2.2. De viktigaste förslagen	9	Bilaga 1. Parallelltexter	91
3. Propositionens verkningar	20	Lag om ändring av lagen om försäkringsbolag .	91
3.1. Ekonomiska verkningar	20	Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	130
3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	20	Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	138
4. Beredningen av propositionen	21	Lag om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande ...	140
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial .	21	Lag om ändring av lagen om pension för företagare	142
4.2. Remissutlåtanden	21	Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	144
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	22	Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner .	145
5.1. Samband med andra propositioner	22	Lag om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring	146
5.2. Samband med internationella fördrag ...	22	Lag om ändring av lagen om försäkringsmäklare .	147
DETALJMOTIVERING	22	Bilaga 2. Förordning om ändring av bokföringsförordningen	150
1. Motivering till lagförslagen	22	Bilaga 3. Förordning om de principer som skall iaktas då ansvarsskulden i försäkringsbolag beräknas	151
1.1. Lagen om försäkringsbolag	22	Bilaga 4. Förordning om täckning av ansvarsskulden i försäkringsbolag som bedriver direktförsäkringsförelse	153
1.2. Lagen om pension för arbetstagare	56	Bilaga 5. Förordning om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital	159
1.3. Lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden	59	Bilaga 6. Förordning om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag	161
1.4. Lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande	59		
1.5. Lagen om pension för företagare	59		
1.6. Lagen om pension för lantbruksföretagare	60		
1.7. Lagen om sjömanspensioner	60		
1.8. Lagen om olycksfallsförsäkring	61		
1.9. Lagen om försäkringsmäklare	62		
2. Ikraftträdande	62		
2.1. Lagen om försäkringsbolag	62		
2.2. Lagen om pension för arbetstagare	63		
2.3. Övriga lagar som föreslås bli ändrade ...	64		
LAGFÖRSLAGEN	65		
1. Lag om ändring av lagen om försäkringsbolag .	65		
2. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare	82		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

I lagen om försäkringsbolag (1062/79) regleras inhemska försäkringsbolags bildande och verksamhet samt upphörande med verksamheten. Finländska försäkringsbolag kan vad bolagsformen beträffar vara antingen försäkringsaktiebolag eller ömsesidiga försäkringsbolag. Enligt lagen om försäkringsbolag tillämpas både i fråga om ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsaktiebolag i andra hand lagen om aktiebolag (734/78) och lagen angående införande av lagen om aktiebolag (735/78).

I lagen om försäkringsbolag finns stadganden om försäkringsbolags bildande, koncession, delägarskap, ledning och förvaltning, revision och bokslut, den solvens som krävs av försäkringsbolag, livförsäkring, tillsynen över försäkringsbolag samt likvidation och upplösning av försäkringsbolag, fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet.

Endast sådana inhemska försäkringsbolag som har av statsrådet beviljad koncession kan bedriva försäkringsrörelse. Ett försäkringsbolag som erhållit koncession skall koncentrera sig på försäkringsverksamhet och det kan i regel bedriva endast antingen skade- eller livförsäkringsrörelse. Verksamhetsavgränsningen gäller förutom bedrivande av verksamhet som är främmande för försäkringsrörelsen även innehav av en betydande andel eller bestämmanderätten (över 50 %) i en sammanslutning som bedriver någon annan verksamhet än försäkringsrörelse. Det är däremot tillåtet att äga en sammanslutning som bedriver verksamhet som ansluter sig till försäkringsrörelsen och är ändamålsenlig för den. Likaså får ett försäkringsbolag äga bostads- och fastighetssammanslutningar.

Endast försäkringsbolag kan enligt lagen om försäkringsbolag bedriva försäkringsrörelse i Finland, om inte något annat stadgas i lag. Andra lagar som avses här är bl.a. lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89), lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (1488/92) samt lagen om försäkringsföreningar (1250/87).

Det centrala målet för försäkringslagstiftningen är att säkerställa att förmånstagarna och försäkringstagarna får de ersättningar som

tillkommer dem. Denna s.k. trygghetsprincip är ett genomgående drag i alla de viktigaste stadgandena i lagen om försäkringsbolag, vilka gäller bl.a. koncessionskrav, beräkningsgrunderna för försäkringspremierna och ansvarsskulden, kraven på verksamhetskaptal, solvenstest, tillsynen över placeringar och tryggnade av de försäkrades förmåner när försäkringsbolaget är i likvidation.

Den skälighetsprincip som skall iakttas inom försäkringsverksamheten innebär att när beräkningsgrunderna i livförsäkring och långvarig skadeförsäkring fastställs skall utöver trygghetssynpunkten även skäligheten beaktas. Premierna får inte med åberopande av tryggheten ligga på oskälig nivå jämfört med den försäkrade risk.

Med stöd av lagen om försäkringsbolag övervakas försäkringsverksamheten av social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriets uppgift är att övervaka att försäkringsbolagen i sin verksamhet iakttar lag och de stadganden på en lägre nivå som utfärdats med stöd av lagen om försäkringsbolag samt god försäkringssed. En särskilt viktig del av tillsynen är tillsynen över försäkringsbolagens solvens för att säkerställa att försäkringsbolaget förmår ansvara för sina förpliktelser gentemot försäkringstagarna och förmånstagarna. Ministeriets försäkringsavdelning fastställer premiegrunderna för lagstadgade försäkringar, liv- och pensionsförsäkring och andra försäkringar som tagits för längre tid än tio år samt beräkningsgrunderna för ansvarsskulden, vilka gäller all försäkringsverksamhet. I enlighet med offentlighetsprincipen publicerar ministeriet i den officiella statistiken detaljerade uppgifter om försäkringsbolagens verksamhet specificerade enligt bolag. Bolagen skall årligen utarbeta en berättelse över sin verksamhet enligt ministeriets anvisningar.

Utöver lagen om försäkringsbolag finns det också en mängd lagar som gäller enskilda försäkringsgrenar. Sådana är lagen om pension för arbetstagare (395/61) och de lagar som reglerar andra lagstadgade pensioner, lagen om olycksfallsförsäkring (608/48), patientskadela- gen (585/86) och trafikförsäkringslagen (279/59).

Genom lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag (752/93), som trädde i kraft vid ingången av 1994, anpassades lagen om

försäkringsbolag till de av Europeiska gemenskapernas (EG) direktiv om försäkringsbranschen som nämns i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Lagen om försäkringsbolag ändrades bl.a. så att de risker som kan försäkras indelades i försäkringsklasser i enlighet med direktivens bestämmelser och så att finländska försäkringsbolag fick rätt att bevilja av s.k. fondförsäkringar.

Koncession för bedrivande av försäkringsrörelse beviljas numera för vissa försäkringsklasser och klassgrupper. Dessutom höjdes det grundkapitalbelopp som krävs av försäkringsbolagen så att det motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån. Samtidigt höjdes grundkapitalkravet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse till 30 milj. mk.

De stadganden i lagen om försäkringsbolag som begränsat utländskt ägande och utlåningars rätt att använda sin bestämmanderätt i försäkringsbolag upphävdes redan vid ingången av 1993.

I samband med att EES-avtalet trädde i kraft slopades de i lagen om försäkringsbolag stadgade medborgarskapskraven för stiftarna och bolagsledningen. Minst hälften av stiftarna, styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar samt verkställande direktören skall dock vara bosatta eller ha hemort i en EES-stat. Av verkställande direktören och styrelsemedlemmarna förutsätts dessutom att de är väl ansedda och har tillräcklig kännedom om försäkringsverksamhet. Såsom en ändring som inte anslöt sig till EES-avtalet ändrades stadgandena om val av försäkringsbolags ledning och dess mandatperiod i överensstämmelse med lagen om aktiebolag. I fråga om revisorerna slopades medborgarskapskravet samt delvis också kravet på boningsort. Försäkringsbolags revisorer förutsätts vara godkända av Centralhandelskammaren eller en handelskammare.

De begränsningar som gäller försäkringsbolags placeringsverksamhet ändrades så att ett försäkringsbolag ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd får äga högst 50 % i stället för 20 % av en sammanslutning som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse.

Stadgandena om tillsynen över försäkringsbolags ägare, d.v.s. den s.k. kvalitativa inneha-

varkontrollen, preciserades. Dessutom gavs social- och hälsovårdsministeriet rätt att avkräva var och en vars innehav i ett försäkringsbolag överstiger 10 % av dess aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som samtliga aktier eller garantiandelar medför de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens.

Stadgandena om försäkringsbolags verksamhetskapital anpassades till kraven i de direktiv som uppräknas i bilaga IX till EES-avtalet.

Finländska försäkringsbolag fick rätt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i övriga EES-stater och rätt att i fall som stadgas genom förordning överlåta sitt försäkringsbestånd till utländska försäkringsbolag eller överta utländska försäkringsbolags försäkringsbestånd helt eller delvis.

Försäkringsbolagen ålades dessutom att anmäla sådana omständigheter som bedöms kunna ha samband med tvättning av pengar och som har kommit till bolagens kännedom.

Lagstadgad olycksfallsförsäkring som bedrivs av finländska försäkringsbolag är en försäkring som hör till den lagstadgade sociala tryggheten och faller därför utanför skadeförsäkringsdirektivets tillämpningsområde. Lagstadgad pensionsförsäkring lämnade å sin sida utanför EG:s livförsäkringsdirektiv genom det undantag gällande Finland som togs in i EES-avtalet.

Av det som anförts ovan följde att lagstadgad pensionsförsäkring och olycksfallsförsäkring oavsett att EES-avtalet trätt i kraft alltså inte får bedrivas endast av inhemska försäkringsbolag som beviljats koncession. Det är således inte möjligt att här sälja lagstadgade pensions- och olycksfallsförsäkringar från andra EES-länder. Lagstiftningen om arbetspensionsanstalter behövde inte heller samordnas med direktiven.

Följden av att begränsningarna i fråga om utländskt ägande av försäkringsbolag avvecklades blev emellertid att också utlåningar kan grunda sådana försäkringsbolag i Finland som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring eller olycksfallsförsäkring. Enligt EES-avtalet har Finland emellertid förbundit sig att överföra lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse från bolag som bedriver annan slags försäkringsrörelse på särskilda försäkringsbolag inom en viss övergångstid.

1.2. De EG-direktiv om försäkringsverksamhet som genom Gemensamma EES-kommitténs beslut har fogats till EES-avtalet

Inom EG har utöver de direktiv om försäkringsverksamhet som nämns i bilaga IX till EES-avtalet godkänts bl.a. följande direktiv om försäkringsverksamhet:

1) *Rådets direktiv 92/49/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje skadeförsäkringsdirektivet)*

Syftet med det tredje skadeförsäkringsdirektivet är att i fråga om försäkringar och företag som hör till dess tillämpningsområde genomföra den inre marknaden för direktförsäkring inom EG. För uppnående av detta mål ändrar direktivet den reglering av rätten att inleda och bedriva skadeförsäkringsrörelse som grundar sig på direktivet om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkrings än livförsäkring (73/239/EEG) nedan det första skadeförsäkringsdirektivet, sådan denna reglering gäller ändrad genom direktivet om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster samt om ändring av direktiv 73/239/EEG (88/357/EEG), nedan det andra skadeförsäkringsdirektivet (88/357/EEG). Direktivet slutför samtidigt rättsutvecklingen i fråga om tillhandahållandet av skadeförsäkringstjänster över de nationella gränserna.

Övergången från en nationell skadeförsäkringsmarknad till en integrerad marknad sker med hjälp av de principer om en enda koncession och om tillsyn som utövas av myndigheterna i försäkringsföretagets hemstat som omfattats i det tredje skadeförsäkringsdirektivet.

Ett försäkringsföretag som har erhållit koncession i en av EU:s medlemsstater har rätt att med stöd av den bedriva försäkringsrörelse som överensstämmer med koncessionen i alla de stater som hör till unionen, antingen genom att inrätta filialer där eller genom att oberoende av riskens storlek tillhandahålla skadeförsäkringar från ett driftställe i utlandet eller genom att samtidigt bedriva båda formerna av verksamhet.

Den centralisering av tillsynen som genomförts genom det tredje skadeförsäkringsdirekti-

vet innebär att de behöriga myndigheterna i företagets hemland skall ansvara för tillsynen över ett försäkringsföretags ekonomi. Den centraliserade tillsynen omfattar också försäkringsrörelse som företaget bedriver i en annan medlemsstat genom filial eller genom att där tillhandahålla försäkringar från sitt hemland eller en filial i en annan medlemsstat. Anmälningar som gäller sådan verksamhet som avses här, t.ex. inledande eller utvidgande av försäkringsrörelse, skall riktas till tillsynsmyndigheten i försäkringsföretagets hemland.

Enligt den nya regleringen får medlemsstaterna inte längre utfärda stadganden med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av försäkringspremier och försäkringsvillkor. De obligatoriska försäkringarna utgör ett undantag från detta. I fråga om dem kan medlemsstaterna kräva att de behöriga myndigheterna skall underrättas om de allmänna och särskilda försäkringsvillkoren innan villkoren införs. I fråga om premiehöjningar är förhandsgodkännande eller krav på anmälan tillåtet endast då detta ingår som en del i allmänna priskontrollsystem.

Det tredje skadeförsäkringsdirektivet ändrar till vissa delar också bestämmelserna om överlåtelse av försäkringsbestånd i det andra skadeförsäkringsdirektivet. Behovet av ändring beror på övergången till systemet med en koncession.

Också de bestämmelser om s.k. kvalitativ ägarkontroll som tagits in i direktivet innebär en ny reglering inom EG:s lagstiftning.

Enligt det tredje skadeförsäkringsdirektivet skall ett försäkringsföretags hemland kräva att varje försäkringsföretag bildar en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld, som täcker företagets hela affärsverksamhet. Enligt en allmän bestämmelse i direktivet skall de tillgångar som täcker den försäkringstekniska ansvarsskulden vara uppbyggda med hänsyn till arten av den affärsverksamhet som företaget bedriver, så att placeringarna tryggar säkerhet, avkastning och likviditet. Dessutom förpliktar direktivet företaget att säkerställa att placeringarna är diversifierade och har tillräcklig spridning.

Den allmänna bestämmelsen kompletteras i direktivet av en förteckning över de tillgångar med vilka den försäkringstekniska ansvarsskulden får täckas i enlighet med närmare bestämmelser som hemlandet utfärdar. I direktivet finns också bestämmelser om de belopp, i

relation till det totala bruttobeloppet av den försäkringstekniska ansvarsskulden, till vilka ett försäkringsföretag högst får placera tillgångar som täcker ansvarsskulden i de tillgångsslag eller enskilda objekt som särskilt nämns i direktivet. En medlemsstat har enligt direktivet inte rätt att kräva att ett försäkringsföretags placeringar görs i vissa kategorier av tillgångar.

Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1993 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa det tredje skadeförsäkringsdirektivet och sätta dem i kraft senast den 1 juli 1994. Direktivet innehåller bestämmelser om en del arrangemang som gäller Förbundsrepubliken Tyskland, Danmark, Spanien och Portugal under en övergångsperiod.

2) *Rådets direktiv 92/96/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (nedan det tredje livförsäkringsdirektivet)*

Syftet med det tredje livförsäkringsdirektivet är att i fråga om försäkringar och företag som hör till dess tillämpningsområde genomföra den inre marknaden för direktförsäkring inom EG. För uppnående av detta mål ändrar direktivet den reglering av rätten att inleda och bedriva livförsäkringsrörelse som grundar sig på direktivet om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG) nedan det första livförsäkringsdirektivet, sådan denna reglering gäller ändrad genom direktivet om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser för att underlätta det effektiva utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG, (90/619/EEG) nedan det andra skadeförsäkringsdirektivet. Direktivet slutför samtidigt rättsutvecklingen i fråga om tillhandahållandet av livförsäkringstjänster över de nationella gränserna.

I det tredje livförsäkringsdirektivet har liksom i fråga om motsvarande skadeförsäkringsdirektiv omfattats principerna om en koncession och hemlandstillsyn. Också den reglering som gäller överlåtelse av försäkringsbeståndet, den kvalitativa ägarkontrollen och täckandet av ansvarsskulden har nästan samma innehåll.

Ett försäkringsföretag som har beviljats koncession i en av EG:s medlemsstater har rätt att

bedriva livförsäkringsrörelse enligt koncessionen i alla gemenskapsstaterna. Ett livförsäkringsföretag kan inrätta en filial i en annan medlemsstat eller där på eget initiativ tillhandahålla försäkringar från ett driftställe i utlandet eller samtidigt i medlemsstaterna bedriva båda dessa former av affärsverksamhet.

Enligt direktivet får medlemsstaterna inte längre anta bestämmelser med krav på förhandsgodkännande eller löpande anmälan av försäkringsvillkoren eller beräkningsgrunderna för försäkringspremierna och ansvarsskulden. I avvikelse från denna huvudregel får hemlandet dock, för kontroll av att försäkringsföretagets försäkringsmatematiska grunder överensstämmer med nationella regler, kräva regelbunden underrättelse om de tekniska grunder som använts vid beräkning av premietariffer och av den försäkringstekniska ansvarsskulden.

I det tredje livförsäkringsdirektivet lindras det förbud i det första livförsäkringsdirektivet enligt vilket inget företag samtidigt får bedriva både liv- och skadeförsäkringsrörelse i en medlemsstat. Förbudet har inte gällt redan verksamma företag som har en separat ledning för de två slagen av rörelse. Efter ändringen av det första livförsäkringsdirektivet kan medlemsstaterna, utöver vad som gällt redan tidigare, avvika från kravet på att de två formerna av försäkringsrörelse skall bedrivas separat genom att medge företag som beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse enligt direktivet tillstånd att samtidigt bedriva försäkringsrörelse som avser sådana olycksfalls- och sjukförsäkringar som nämns i klass 1 och 2 i bilagan till det första skadeförsäkringsdirektivet. Ett företag som enbart bedriver ovan nämnd skadeförsäkringsrörelse kan på motsvarande sätt beviljas koncession för livförsäkring.

Enligt det tredje livförsäkringsdirektivet skall ett försäkringsföretags hemland kräva att varje försäkringsföretag bildar en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld, som täcker företagets hela affärsverksamhet. I direktivet har tagits i detaljerade bestämmelser om de principer enligt vilka den försäkringstekniska ansvarsskuldens storlek bestäms inom livförsäkringen. Premierna inom försäkringsrörelse som etableras skall enligt direktivet på välgrundade försäkringsmatematiska antaganden vara sådana att försäkringsföretagen kan bilda en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld.

I en bilaga till det tredje livförsäkringsdirektivet har tagits in s.k. matchningsregler enligt

vilka den valuta i vilken ett försäkringsföretags förpliktelser skall betalas bestäms, samt regler om den information som skall lämnas försäkringstagaren innan ett försäkringsavtal ingås och under avtalets löptid.

Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1993 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa det tredje livförsäkringsdirektivet och sätta dem i kraft senast den 1 juli 1994. Direktivet innehåller bestämmelser om en del arrangemang som gäller Spanien, Portugal och Grekland under en övergångsperiod.

3) *Rådets direktiv 91/674/EEG om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag (nedan bokslutsdirektivet för försäkringsföretag)*

Bokslutsdirektivet för försäkringsföretag innehåller avvikelser från och kompletteringar till rådets fjärde direktiv grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag (78/660/EEG), nedan fjärde bolagsrättsliga direktivet, och rådets sjunde direktiv grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning (83/349/EEG), nedan sjunde bolagsrättsliga direktivet. Av dessa direktiv, sådana de lyder ändrade genom direktiv 90/604/EEG och 90/605/EEG av 1990, gäller det fjärde bolagsrättsliga direktivet uppgörandet av, innehållet i och offentliggörandet av bokslut för samt revision av enskilda bolag. Det sjunde bolagsrättsliga direktivet reglerar motsvarande frågor när det gäller koncernbokslut.

Bokslutsdirektivet för försäkringsföretag skall följas i företag som omfattas av tillämpningsområdet för det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet. Direktivet gäller dessutom företag som bedriver återförsäkringsrörelse samt, på vissa villkor, en del företag som lämnats utanför tillämpningsområdet för det första skadeförsäkringsdirektivet.

Syftet med bokslutsdirektivet för försäkringsföretag är att beakta särdragen hos dessa företag när det gäller de frågor som regleras i direktivet. I försäkringsföretagen skall, med de avvikelser och kompletteringar som denna reglering medför, i övrigt iakttas bestämmelserna i det fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktivet.

Syftet med direktivet är bl.a. att öka jämförbarheten hos boksluten för företag som verkar

i olika medlemsstater och informationen om det gängse värdet av placeringar.

För alla försäkringsföretag bestäms huvudgruppsvis en likadan form för resultaträkningens och balansräkningens uppställning. I fråga om vissa poster, i synnerhet sådana som gäller den försäkringstekniska ansvarsskulden, bestäms innehållet i detalj. Rörelsekostnaderna och avskrivningarna skall i resultaträkningen upptas enligt funktion. Samma bestämmelser gäller alla de försäkringsföretag som hör till direktivets tillämpningsområde, oberoende av företagets storlek.

Den eftersträfvade jämförbarheten hos boksluten har förutsatt att harmoniserade bestämmelser i direktivet utfärdas i synnerhet om hur placeringar skall värderas i balansräkningen och hur deras gängse värde skall fastställas. Sådana tillgångar som hänförs till huvudgruppen "placeringar" i det balansräkningsschema som ingår i direktivet och som enligt rådande praxis i Finland motsvarar investeringstillgångar, värdepapper och fastigheter ingående i anläggningstillgångar, depositioner och återförsäkringsdepåer, kan i balansräkningen värderas till ett belopp som motsvarar antingen anskaffningsutgiften eller det gängse värdet. Värderingssättet skall väljas balanspostvis. Det värde till vilket en placering alternativt kunde ha antecknats i balansräkningen skall uppges i en bilaga till balansräkningen. Med anskaffningsutgift avses anskaffningsutgiften nedsatt med värdeminskningar och med gängse värde i regel marknadsvärdet. Som resultatpåverkande värdeminskningar behandlas alla slutliga värdeminskningar samt valfritt även tillfälliga värdeminskningar, i fråga om fastigheter dock endast slutliga värdeminskningar. Ifall det gängse värdet senare stiger skall företagna värdeminskningar återföras till anskaffningsutgiften resultatpåverkande. Byggnaders värde nedskrivs genom avskrivningar enligt plan, antingen i balansräkningen eller i dess bilaga.

Enligt direktivet får en förändring i skillnaden mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften helt eller delvis upptas i resultaträkningen, om placeringen i balansräkningen har värderats till sitt gängse värde. En eventuell återstod av förändringen skall upptas bland passiva, i uppskrivningsfonden. I fråga om placeringar som täcker ansvarsskulden för fondförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 3 finns det ingen möjlighet att välja sättet att värdera placeringarna. Sådana placeringar

skall enligt direktivet tas upp särskilt i balansräkningen till sitt gängse värde. En förändring i skillnaden mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften skall alltid upptas i resultaträkningen.

Enligt direktivet får bland passiva i balansräkningen under en särskild post tas upp medel, vilkas fördelning mellan försäkringstagarna och aktieägarna inte har fastställts vid räkenskapsårets utgång. Ändringen av balansposten skall tas upp i resultaträkning.

För att boksluten skall vara jämförbara har man varit tvungen att utfärda bestämmelser också om värderingen av den försäkringstekniska ansvarsskulden. Angående ersättningsansvaret har bl.a. utfärdats bestämmelser om diskontering. Harmoniseringen har drivits längre inom skadeförsäkringen än inom livförsäkringen.

I en bilaga till bokslutsdirektivet för försäkringsföretag har det tagits in bestämmelser om tillämpningen av direktivet på försäkringsgivarernas förening Lloyd's.

EU:s medlemsstater skall före den 1 januari 1994 anta de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut. Medlemsstaterna får föreskriva att ovan nämnda författningar och bestämmelser skall tillämpas första gången på årsbokslut och koncernbokslut för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 1995 eller under kalenderåret 1995.

1.3. Gemensamma EES-kommitténs beslut

Genom Gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av protokoll 47 och vissa bolagor till EES-avtalet nr 7/94 fogades ovan nämnda försäkringsdirektiv till EES-avtalet. På grund av oenighet beträffande tolkningen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen i Finland godkände EU inte att det tredje skadeförsäkringsdirektivet skulle ha tillämpats i relation till Finland. Gemensamma EES-kommitténs beslut fattades i enlighet med EU:s krav.

För att de betydande men som Gemensamma EES-kommitténs beslut orsakar skulle kunna minskas godkände EFTA-staterna ett uttalande i saken, enligt vilket de har för avsikt att sinsemälla vidta arrangemang som i praktiken innebär att den inre marknaden förverkligas i

relationerna mellan Finland och de övriga EFTA-staterna också inom skadeförsäkringen. I uttalandet sade sig Finland dessutom vara redo att på basis av ömsesidighet komma överens om samma arrangemang med var och en av EU:s medlemsstater.

I enlighet med Gemensamma EES-kommitténs beslut skall bestämmelserna i det tredje livförsäkringsdirektivet och bokslutsdirektivet för försäkringsföretag genomföras i den finska lagstiftningen. Utgångspunkten för denna proposition är dessutom att även bestämmelserna i det tredje skadeförsäkringsdirektivet skall genomföras beträffande inhemska försäkringsbolags verksamhet i Finland och att dessa bestämmelser även skall tillämpas mellan Finland och de andra EFTA-stater som är parter i EES-avtalet samt mellan Finland och de EU:s medlemsstater som tillämpar direktivets bestämmelser i relation till Finland.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

2.1. Mål och medel

Det huvudsakliga syftet med propositionen är att den finska lagstiftningen skall anpassas till de EG-direktiv som nämns i avsnitt 1.2. En anpassning kräver flera ändringar i stadgandena om bedrivande av försäkringsrörelse. Samtidigt är det ändamålsenligt att i dessa stadganden göra vissa andra ändringar som föranleds av nationella behov. Propositionen innehåller dessutom nödvändiga förslag till ändring av lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om försäkringsförmedlare och lagen om pension för arbetstagare (APL) samt vissa andra lagar om arbetspension. Syftet med dessa ändringar är att bibehålla nuvarande principer och praxis i fråga om APL-verksamheten med undantag för vissa delområden. Förfarandet möjliggörs av EES-avtalets undantagsstadgande gällande lagstadgad pensionsförsäkring.

2.2. De viktigaste förslagen

Lagen om försäkringsbolag

1 kap. Allmänna stadganden

Enligt lagförslaget skall särskiljandet av liv-

och skadeförsäkringsrörelse mildras så att livförsäkringsbolag får rätt att vid sidan av livförsäkringsrörelse och återförsäkring av livförsäkring bedriva även olycksfalls- och sjukförsäkringsrörelse som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 och återförsäkring av dessa. Försäkringsbolag som bedriver endast skadeförsäkringsrörelse enligt nämnda klasser och återförsäkring av dessa försäkringar skall på motsvarande sätt ha rätt att samtidigt bedriva livförsäkringsrörelse och återförsäkring av livförsäkring. På ett sådant försäkringsbolag skall, efter att det har börjat bedriva livförsäkringsrörelse, tillämpas stadgandena om livförsäkringsbolag. Den föreslagna ändringen beror på de nya reglerna om särskiljande av liv- och skadeförsäkringsbolagsrörelse i det tredje livförsäkringsdirektivet.

I de ändringar som gjordes i lagen om försäkringsbolag 1993 ingår en sådan ändring av begreppet livförsäkring att som sådan försäkring skall, utöver traditionell livförsäkring, betraktas även annan personförsäkring som beviljas av ett livförsäkringsbolag och som hör till någon av de livförsäkringsklasser 1—4 som räknas upp i det första livförsäkringsdirektivets bilaga. Som livförsäkring betraktas däremot inte verksamhet som hör till de i nämnda direktivs bilaga uppräknade försäkringsklasserna 5—9.

För att finländska och utländska EES-livförsäkringsbolag skall kunna konkurrera jämbördigt föreslås att som livförsäkring skall betraktas verksamhet som hör till alla försäkringsklasser som finns uppräknade i det första livförsäkringsdirektivets bilaga.

Enligt den ändring av lagen om försäkringsbolag som trädde i kraft vid ingången av 1994 får ett försäkringsbolag i stället för tidigare 20 % nu inneha 50 % av aktierna eller röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse. Stadgandena gällande aktieinnehav och röstetal tillämpas också på motsvarande bestämmanderätt i andra sammanslutningar. Samtidigt ändrades lagen om försäkringsbolag även så att när begränsningen tillämpas sammanslutas alla försäkringsbolags och försäkringsföreningars ägarandelar eller röster i sammanslutningar som verkar inom främmande branscher.

I propositionen föreslås att stadgandena gällande innehav i företag inom främmande branscher huvudsakligen skall ha samma innehåll som tidigare på grund av försäkringsverksam-

hetens samhälleliga betydelse. Upphåvs stadgandena kunde det på Finlands lilla aktie- och kapitalmarknad leda till att den neutrala konkurrensen äventyras och även till ett närings- och samhällspolitiskt sett oändamålsenligt slutresultat som främjar en koncentrerings av näringslivet. Stadgandena kan inte heller anses strida mot bestämmelserna i EG:s försäkringsdirektiv.

Enligt förslaget skall ett försäkringsbolag på samma sätt som enligt gällande lag med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd kunna överskrida det stadgade innehavet i sammanslutningar inom främmande branscher. Innehavsbegränsningen skall fortfarande inte gälla bostads- och fastighetsbolag och inte heller kreditinstitut, finansiella institut och fondbolag under offentlig övervakning. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring skall emellertid inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd få inneha mera än 50 procent av ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut eller ett fondbolag. Lagen skall inte heller framledes begränsa försäkringsbolags innehav i bolag inom främmande branscher, om bolagets verksamhet kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen. En ändring jämfört med den tidigare regleringen innebär dock det att verksamhet som sådana bolag bedriver inte längre behöver vara ändamålsenlig för försäkringsrörelsen.

När den innehavs- och bestämmanderättsbegränsning som nu är aktuell tillämpas skall man enligt lagförslaget inte längre beakta andra försäkringsbolags och försäkringsföreningars innehav eller röstetal i sammanslutningar inom främmande branscher. Ändringen kan motiveras inte bara med att regleringen inte skulle kunna gälla utländska EES-försäkringsbolag utan också med praktiska svårigheter att räkna samman sinsemellan konkurrerande inhemska försäkringsbolags innehav i sammanslutningar inom främmande branscher.

En ändring jämfört med den nuvarande regleringen innebär det att när begränsningen tillämpas skall man enligt förslaget framledes dock beakta de aktier och den bestämmanderätt som innehas av sådana övriga försäkringsbolag vilkas aktie- eller garantikapital till minst 20 % ägs av försäkringsbolaget eller sådana bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen och innehavet motsvarar minst 20 % av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför. Den nya regleringen

kan motiveras med att ett så stort innehav kan ge möjlighet att påverka det ägda företags förvaltning och sålunda även placeringsverksamheten.

Inte heller den nya regleringen beaktar emellertid samtliga fall där försäkringsbolags verksamhet har ordnats gemensamt. Av denna anledning föreslås att i lagen om försäkringsbolag skall på nytt intas det stadgande om s.k. samarbetsgrupper som upphävdes i samband med lagändringen 1993. Enligt lagförslaget skall också de aktier och den bestämmanderätt som innehas av ett sådant försäkringsbolag med vilket försäkringsbolaget i betydande omfattning har gemensam ledning och administration samt gemensamt ordnad verksamhet, om social- och hälsovårdsministeriet så bestämmer, beaktas när innehavs- och bestämmanderättsbegränsningen tillämpas på försäkringsbolaget.

Dessutom föreslås i 1 kap. ett stadgande om vilka av stadgandena i lagen om försäkringsbolag som med undantag från huvudregeln inte skall tillämpas på försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

2 kap. Försäkringsbolags bildande

Enligt lagförslaget överförs beviljandet av koncession för försäkringsbolag från statsrådet till social- och hälsovårdsministeriet. Ändringen, som inte föranleds av EG:s försäkringsdirektiv, överensstämmer med riktlinjerna för förnyandet av centralförvaltningen och regionalförvaltningen. En utgångspunkt för denna reform har varit att ärenden gällande administrativa tillstånd endast av särskilda skäl skall behandlas i statsrådet. Tillståndsbehandling på ministerienivå har redan genomförts t.ex. i fråga om depositionsbanker och hypoteksföreningar. Det är motiverat att jämställa försäkringsbolag med dem i den mån det är fråga om försäkringsbolagens samhällseliga och ekonomiska betydelse.

I propositionen förelås ingen motsvarande ändring i lagen om pension för arbetstagare och lagen om olycksfallsförsäkring. I fråga om lagstadgad arbetspensions- och olycksfallsförsäkring skall sålunda statsrådet fortfarande besluta om koncession.

Enligt förslaget skall koncession som beviljats ett försäkringsbolag, något som de som

bedriver försäkringsrörelse fortfarande skall ha också enligt EG:s tredje försäkringsdirektiv, alltid gälla i alla stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stater). Finländska försäkringsbolag skall alltså i princip ha rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt sin koncession i dessa stater genom att i dem inrätta ett fast etableringsställe eller driftställe, i lagförslaget representation, eller genom bjuda ut försäkringar i dem från Finland. Den föreslagna ändringen föranleds av principen om en enda koncession i de tredje försäkringsdirektiven. Koncessionen skall inte ens på sökandens begäran kunna begränsas till att omfatta en mindre helhet än Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Försäkringsbolag kan också på ansökan beviljas regionalt obegränsad koncession.

Till följd av Gemensamma EES-kommitténs beslut skall finländska skadeförsäkringsbolag dock inte ha rätt att bedriva försäkringsrörelse på grundval av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster i de EES-stater som inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland. Om dessa stater stadgas genom förordning.

Koncession skall beviljas om det på grundval av den utredning som fåtts om den tilltänkta försäkringsrörelsen och delägarna i försäkringsbolaget kan anses att försäkringsbolaget i sin framtida verksamhet kommer att följa sunda och försiktiga affärsp principer, om försäkringsbolagets ledning uppfyller lagens krav på myndighet, yrkeskunskap och gott anseende och bolaget har det grundkapital som lagen kräver.

2 a kap. Bedrivande av direkt försäkring utomlands

I kapitlet stadgas i enlighet med det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet om det förfarande som finländska försäkringsbolag skall iakttä om de vill etablera en representation i en EES-stat som tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till och vid sidan av den eller i stället för den där fritt tillhandahålla försäkringstjänster. Kapitlet innehåller också stadganden om villkoren för att etablera representationer och inleda verksamhet samt för att börja tillhandahålla försäkringstjänster.

I kapitlet stadgas också om bedrivande av skadeförsäkring på grundval av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster i en sådan EES-stat som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Enligt kapitlet skall ett försäkringsbolag också meddela social- och hälsovårdsministeriet om det ämnar etablera en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Social- och hälsovårdsministeriet kan i vissa fall förbjuda att en sådan representation etableras.

Det nya 2 a kap. innehåller likaså ett stadgande om försäkringsbolags skyldighet att meddela social- och hälsovårdsministeriet om ett utländskt försäkringsföretag har blivit dotterbolag till försäkringsbolaget. Avsikten med stadgandet är att göra det lättare för ministeriet att få information och följa försäkringsbolagens verksamhet.

3 kap. Delägarskap i försäkringsbolag

Genom den lag som gavs 1991 (632/91) fogades till lagen om försäkringsbolag stadganden om s.k. kvalitativ ägarkontroll. Denna reglering har preciserats tidigare i samband med den redan nämnda lagändringen som trädde i kraft vid ingången av 1994 genom att den till vissa delar gjordes överensstämmande med det tredje skadeförsäkringsdirektivets och det tredje livförsäkringsdirektivets bestämmelser samt finansgruppskommitténs (kommittébetänkande 1991:31) förslag. Nu föreslås att regleringen ytterligare preciseras till vissa delar.

I syfte att effektivisera tillsynen skall bolagen dessutom åläggas att årligen till social- och hälsovårdsministeriet vid den tidpunkt ministeriet bestämmer anmäla de innehav i försäkringsbolaget som omfattas av den kvalitativa ägarkontrollen. Ett försäkringsbolag skall omedelbart underrätta ministeriet om de förändringar av dessa innehav som kommit till bolagets kännedom.

Förbud gällande anskaffning av aktier och garantiandelar kan enligt lagförslaget komma i fråga i fall där innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsverksamheten. Förbudets tillämpningsområde blir sålunda på samma sätt som i gällande lag något mera omfattande än i EG:s tredje skadeförsäkrings-

direktiv och tredje livförsäkringsdirektiv enligt vilka endast tilltänkta förvärvs antagna menliga effekter på en sund och ansvarsfull ledning av försäkringsföretaget (*sound and prudent management*) är av betydelse.

10 kap. Bokslut och koncernbokslut

Enligt EG:s fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiv omfattar bokslut och koncernbokslut resultaträkning och balansräkning samt de uppgifter som skall lämnas i bilagor till dem. En likadan preciserad definition på bokslut ingår numera också i bokföringslagen (655/73). En motsvarande precisering föreslås i lagen om försäkringsbolag.

I övrigt föreslås att de ändringar som bokslutsdirektivet för försäkringsbolag förutsätter i försäkringsbolagens boksluts form och innehåll skall genomföras med social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter, som baserar sig på ett bemyndigande i detta kapitel.

Det föreslås att det förbud som säger att koncernbokslut för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring och är moderföretag inte får omfatta försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse skall upphävas såsom onödigt.

Sättet att presentera ansvarsskulden i bokslutet avviker i bokslutsdirektivet för försäkringsbolag från nuvarande praxis i Finland, även om begreppen ansvarsskuld i sig har samma innebörd. Ny reglering krävs för skadeförsäkringens del av bokslutsdirektivets och för livförsäkringens del av det tredje livförsäkringsdirektivets bestämmelser om de principer som skall iaktas när den försäkringstekniska ansvarsskuldens storlek bestäms.

I förslaget har intagits ett stadgande om möjligheten att bestämma premieansvaret retrospektivt, med andra ord på grundval av händelserna under den gångna försäkringstiden. Detta förfarande kommer enligt lagförslaget i fråga om försäkringsavtalets art förut-sätter det.

Enligt lagförslaget skall ett försäkringsbolag ha betryggande beräkningsgrunder för fastställande av ansvarsskulden. Stadganden om ansvarsskuldens beskaffenhet och om de krav som tryggheten ställer på ansvarsskulden föreslås ingå i en förordning.

Avsikten är att social- och hälsovårdsministeriet vid behov skall meddela närmare före-

skrifter om tillämpningen av ovan nämnda krav. Ministeriet kan enligt förslaget kräva att de statistiska metoder som tillämpas vid fastställandet av ansvarsskulden för en skadeförsäkring skall bekräftas på förhand. Förfarandet kommer i fråga åtminstone för utjämningsbeloppets del.

Beträffande lagstadgad pensionsförsäkring bibehålls det nuvarande sättet att fastställa ansvarsskulden och förfarandet med förhandsfastställelse av beräkningsgrunderna och stadgandena därom överförs till lagen om pension för arbetstagare. Av denna anledning skall ovan nämnda förordning gällande ansvarsskulden inte tillämpas på pensionsförsäkringsbolag.

I lagförslaget ingår ett allmänt stagdande om motsvarar det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet om skyldighet att ta hänsyn till arten av den rörelse försäkringsbolaget bedriver när ansvarsskulden täcks. Av de placeringar som hör till täckningen fordras att de med avseende på den bedrivna försäkringsrörelsen tryggar säkerhet, avkastning och likviditet. Placeringarna skall dessutom enligt stadgandet vara diversifierade och ha tillräcklig spridning. Lagförslaget innehåller stadganden om de placeringar, fordringar och övriga tillgångar med vilka ansvarsskulden kan täckas. Mera detaljerade stadganden om täckningen av ansvarsskulden, i synnerhet om diversifieringen och spridningen av de tillgångar som skall räknas till den, utfärdas genom förordning.

Social- och hälsovårdsministeriet ges i lagen rätt att på försäkringsbolagets begäran som täckning av ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra tillgångar än de som nämns i lagen. Ministeriet skall enligt förordningen ha rätt att på ansökan ge försäkringsbolaget tillstånd att överskrida den gräns för enskilda tillgångsslag eller någon annan gräns som stadgats för diversifiering eller spridning av tillgångarna. Tillståndet kan i vissa fall beviljas endast för en bestämd tid.

Med avvikelse från den gällande lagen skall regleringen gällande de tillgångar som skall räknas till täckningen enligt lagförslaget omfatta ansvarsskuldens hela belopp och all försäkringsrörelse. Enligt förslaget skall social- och hälsovårdsministeriet fastställa de grunder som skall användas för värderingen av de i lagen stadgade slagen av tillgångar som skall räcka till för att täcka ansvarsskuldens hela belopp efter att de avdrag som stadgas i lagen har

gjorts från ansvarsskulden. Ministeriet skall dessutom ha rätt att meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av stadgandena om täckning och i enskilda fall bestämma att vissa tillgångar inte får beaktas i täckningen för ansvarsskulden av försäkringsbolag om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till tillämpningen av allmänna stadganden om täckning av ansvarsskulden i lagen om försäkringsbolag.

Den föreslagna nya regleringen motsvarar i tillämpliga delar bestämmelserna gällande täckning av ansvarsskulden i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet.

De nya stadgandena i anslutning till täckningen av ansvarsskulden skall i regel också tillämpas på arbetspensionsbolag även om social- och hälsovårdsministeriet i fråga om dem ges något större befogenheter än i fråga om andra bolagstyper att tillåta undantag till följd av verksamhetens speciella karaktär.

Enligt bokslutsdirektivet för försäkringsföretag skall placeringar upptas som särskilda poster i balansräkningen, antingen till anskaffningsutgiften eller till gängse värdet. Det ena värdet skall anges i bokslutsbilagorna. Om en balanspost har åsatts gängse värde, skall förändringar i värderingsdifferensen mellan det nämnda värdet och anskaffningsutgiften bokföras på värdeförändringsåret antingen i resultaträkningen eller i balansräkningen, eller delvis i vardera, bland passiva. Uppskrivningsfonden skall sänkas i det fall att uppskrivningsföresattningsarna senare upphör.

Enligt artikel 22 i bokslutsdirektivet för försäkringsföretag får bland passiva i balansräkningen under en särskild post tas upp medel, vilkas fördelning mellan försäkringstagnarna och aktieägarna inte har fastställts vid räkenskapsårets utgång. Ändringen av balansposten skall tas upp som en särskild post i livförsäkringsbolagets resultaträkning. En värderingsdifferens som i enlighet med den nämnda artikeln har tagits upp i resultaträkningen under värdestegringsåret får helt eller delvis periodiseras på kommande år. Den andel som periodiseras skall emellertid bokföras öppet och i enlighet med bruttoprincipen under en särskild post bland passiva i balansräkningen, medan en eventuell förändring av andelen skall tas upp som en egen post i resultaträkningen. Denna artikel som möjliggör periodisering tillkom närmast för att tillgodose de irländska och

engelska livförsäkringsbolagens praktiska behov, men eftersom också andra länder ansåg regleringen vara befogad togs artikeln in i direktivet. Till de icke-fördelade tillgångarna kan överföras både realiserade och icke-realiserade överskott. Tillämpningen av artikeln har inte begränsats enbart till livförsäkringsbolag eftersom en överföring till de icke-fördelade tillgångarna, i den mån som intäkterna innehåller icke-realiserade värdesteringsvinster, är förenlig med trygghetsprincipen och således ett lämpligt förfarande också för skadeförsäkringsbolag.

För de finländska försäkringsbolagen har värderingen av placeringarna och värderingsdifferenserna en väsentlig betydelse. En avsevärd del av placeringarna består av realegendom, i synnerhet hos bolag som i en betydande utsträckning bedriver sådan långfristig försäkringsrörelse som livförsäkring, pensionsförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkring. I dessa fall baserar sig försäkringsbolagets risktäckningskapacitet och t.ex. kundgottgörelserna till försäkringstagarna i stor utsträckning på placeringarnas värdestegring. En betydande del också av placeringsavkastningarna härrör från värdestegring på placeringarna. T.ex. bolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring måste kalkylera med värdestegring på placeringarna för att de skall kunna tillgodoräkna det belopp på ansvarsskulden som beräkningsgrundräntan förutsätter.

Enligt Finlands gällande lagstiftning är det väsentligt att försäkringsbolag kan intäktsföra värdestegringen på investeringstillgångarna i resultaträkningen utan att samtidigt behöva realisera egendom. De anskaffningsutgifter som upptagits i balansräkningen kan under värdestegringsåret eller senare skrivas upp t.ex. för utbetalning av gottgörelse till de försäkrade eller för att täcka förluster av försäkringsverksamheten. Värdestegringar har eventuellt kunnat användas också för uppfyllande av den skuldighet att öka det synliga egna kapitalet som följer av en utvidgning av rörelsen. Om någon sådan uppskrivningsmöjlighet inte hade funnits skulle flera försäkringsbolag ha varit tvungna att i stället sälja delar av sin egendom (aktier och fastigheter), även om detta inte varit nödvändigt av solvens- eller likviditets-skäl.

Behov av uppskrivningar uppkommer framförallt under lågkonjunkturer. Om någon uppskrivningsmöjlighet inte finns blir det i en

ekonomiskt svår situation nödvändigt att realisera egendom, vilket inte är affärsekonomiskt rationellt eller förenligt med försäkringstagarnas intressen. De stora egendomsmassor som eventuellt måste realiseras bidrar dessutom till att ytterligare pressa ner prisnivån och fördjupa recessionen. Försäkringsbolagens placeringar består till stor del av bostads- och andra fastigheter, som det i allmänhet är varken ändamålsenligt eller alltid ens möjligt att omätta i någon större utsträckning.

Uppskrivningsmöjligheten är särskilt viktig för liv- och pensionsförsäkringsbolag, eftersom eventuella alternativ skulle innebära att kundgottgörelser måste ske i samband med egendomsrealisering. Ett sådant förfarande skulle innebära att olika grupper av försäkrade inte blir jämbörigt behandlade. Förfarandet kan således anses strida mot den skälighetsprincip som kommer till uttryck i lagen om försäkringsbolag och som förutsätter att det när extra förmåner ges i samband med liv- och pensionsförsäkring är nödvändigt att både beträffande de extra förmånernas totalbelopp och deras fördelning beakta beloppet av det överskott som försäkringarna avkastat samt det sätt på vilket överskottet uppkommit.

De finländska försäkringsbolagens placeringsstruktur är, i förhållande till arten av deras försäkringsbestånd, avvikande från den som tillämpas av försäkringsbolagen i vissa andra EES-länder. Detta beror i sin tur närmast på att finansieringsmarknaden hos oss varit relativt outvecklad, vilket har lett till en relativt stor andel av framförallt fastighetsplaceringar och placeringslån, samt på att de med placeringsverksamheten förenade riskerna när det gäller de finländska livförsäkringsbolagens försäkringsavtal har lagts på försäkringsbolaget. Till följd av placeringsbeståndets uppbyggnad skulle livförsäkringsbolagens konkurrensposition i förhållande till de utländska bolagen försvagas i det fall att tidigare års värdestegringar på placeringar i realegendom inte senare skulle kunna användas för kundgottgörelser på annat sätt än genom realisering av placeringarna. Utländska bolag skulle kunna ge motsvarande kundgottgörelser t.ex. genom de realiserade avkastningarna av masskuldebrevslån. De inhemska försäkringsbolagen skulle också försättas i en sinsemellan ojämbördig ställning beroende på hur respektive bolags placeringsbestånd är strukturerat när den nya regleringen träder i kraft. På kort sikt är det inte möjligt

eller överhuvudtaget ändamålsenligt att i Finlands förhållanden strukturera om ett försäkringsbolags placeringsbestånd, eftersom placeringar i realegendom på sikt kan beräknas ge en bättre reell avkastning än ränteinstrument. Det som sägs ovan stämmer i stor utsträckning också in på skadeförsäkringsbolag, eftersom värderingsdifferenser utgör ett viktigt element i deras solvens och risktagningsförmåga.

De finländska försäkringsbolagens nuvarande värderingsprinciper har möjliggjort verksamhet som är förenlig med försäkringstagar-
nas intressen. Detta kommer till synes bl.a. däri att inte ens den senaste tidens djupa depression har medfört någon allmän försäkringskris. En utgångspunkt för anpassningen av lagstiftningen är därför att bibehålla nuvarande praxis så långt detta är möjligt. Detta innebär att de finländska försäkringsbolagens konkurrensförmåga inte äventyras som en följd av liberaliseringen av marknaden. Som en andra utgångspunkt har i direktivets motiveringsavsnitt förts fram principen att bestämmelser som avfattats för att förbättra informationen inte är avsedda att medföra förändringar i beskattningen av försäkringsföretag. Den tredje utgångspunkten är att bestämmelserna om försäkringsbolags bokföring och bokslut i så stor utsträckning som möjligt skall överensstämma med stadgandena rörande andra finländska bokföringsskyldiga.

Bokslutsdirektivet för försäkringsföretag godkänner som placeringarnas värde i balansräkningen antingen anskaffningsvärdet eller det gängse värdet men, åtminstone inte bokstavligen tillämpat, den mellanform mellan dessa som för närvarande är praxis i Finland. Direktivet tillåter dessutom att den icke-realiserade värdeökningen bokförs och periodiseras genom en bruttoteknik, men inte genom den finska nettotekniken som grundar sig på partiella uppskrivningar. Om anskaffningsutgiftsprincipen väljs som alternativ är det inte möjligt att bokföra en icke-realiserad värdeökning, vilket innebär att de ovan beskrivna olägenheterna är för handen. Om däremot det gängse värdet läggs till grund kommer beskattningen av försäkringsföretag att förbli oförändrad i den bemärkelse som direktivet avser endast i det fall att motsvarande justeringar samtidigt görs i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. Principen om ett gängse värde för enskilda poster i balansräkningen skulle dessutom i fråga om anläggningstillgångarna leda

till ett förfarande som avviker från de i Finland allmänna värderingsprinciperna. Det enda sättet att förverkliga de tre principer som nämns ovan inom ramen för den nuvarande skattelagstiftningen är således att utgå ifrån de nuvarande värderingsprinciperna. Detta betyder att det blir nödvändigt att inom ramen för de föreslagna stadgandena delvis avvika från de formella bestämmelserna i direktivet men att det genom utökade bilageuppgifter dock blir möjligt att säkerställa att bokslutet till sitt sakinnehåll är överensstämmande med direktivets syfte. För detta förfarande talar också den omständigheten att även om placeringarna i balansräkningen värderas på det sätt som direktivet förutsätter, är det vid en jämförelse mellan den ekonomiska situationen för EES-ländernas försäkringsbolag i varje fall, beroende på de alternativa bestämmelserna, nödvändigt att förlita sig på de uppgifter som framgår av bilagorna.

Lagförslaget innehåller stadganden som överensstämmer med de nuvarande för försäkringsbolag gällande värderingsprinciperna. Anskaffningsutgiften för byggnader skall dock avskrivas enligt plan under sin verkningstid. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om huruvida avskrivningarna enligt plan skall upptas i resultaträkningen och balansräkningen eller i bokslutsbilagorna. Skillnaden mellan den vid beskattningen tillåtna sammanlagda avskrivningen respektive värdeminskningen skall behandlas som avskrivningsdifferens. Enligt förslaget kan försäkringsbolagen liksom för närvarande, antingen det år som värdeökningen skett eller senare inkomstföra uppskrivningar av placeringsfastigheter och -värdepapper i balansräkningen eller bokföra uppskrivningar av fastigheter och värdepapper som hör till anläggningstillgångarna i uppskrivningsfonden. Även om en per nyttighet enligt nettoprincipen periodiserad uppskrivning avviker från de uttryckliga bestämmelserna i bokslutsdirektivet för försäkringsföretag, kan förfarandet anses vara förenligt med direktivets syfte, eftersom den av direktivet förutsatta informationen om anskaffningsutgiften för varje balanspost och om gängse värde skall ges i en bilaga. Direktivet tillåter, visserligen med en annan teknik, en i sak överensstämmande periodisering vid intäktsföringen av värderingsposterna.

Enligt förslaget skall social- och hälsovårdsministeriet utfärda sådana föreskrifter som

direktivet förutsätter om bestämmande av placeringars gängse värde.

På samma sätt som i bokslutsdirektivet för försäkringsbolag har i lagförslaget intagits ett specialstadgande om skyldigheten att uppta placeringar som utgör täckning för ansvarsskulden för fondförsäkringar separat värderade till sitt gängse värde i balansräkningen. Ändringar i differensen mellan gängse värde och anskaffningsutgiften skall beträffande dessa placeringar alltid bokföras till fullt belopp i resultaträkningen.

I fråga om försäkringsbolag är skyldigheten att göra upp koncernbokslut inte beroende av koncernens storlek. Lagen om försäkringsbolag föreslås av denna anledning bli kompletterad så att koncernens finansieringskalkyl alltid skall fogas också till moderbolagets verksamhetsberättelse.

12 kap. Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

Lagen om aktiebolag innehåller inget stadgande om vinstutdelning med tanke på det fallet att vissa dotterbolag inte har hänförts till koncernbokslutet. Enligt de allmänna anvisningar om koncernbokslut som bokföringsnämnden uppgjort måste det emellertid då moderföretaget nämns i ett aktiebolags bokslutsbilagor utredas på vilket sätt den omständigheten att någon sammanslagning inte skett har påverkat moderföretagets utdelningsbara egna kapital. Av det konsolideringsförbud som gäller för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring kan anses följa att det när förbudet tillämpas inte finns någon tillräcklig grund för att särskilt begränsa moderbolagets vinstutdelning. Med avseende på detta föreslås i lagen om försäkringsbolag ett stadgande om att ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring inte skall beaktas vid beräkningen av maximibeloppet av moderbolagets utdelningsbara vinst enligt lagen om aktiebolag.

13 kap. Livförsäkring

Enligt gällande lag skall försäkringsbolag ha av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder för beräkning av ansvarsskulden. I lagförslaget slopas förhandsfastställandet av

beräkningsgrunderna för ansvarsskulden för att lagstiftningen skall anpassas till EG-direktiven. De fastställda grunderna skall till vissa delar ersättas av den redan tidigare nämnda regleringen i lagen om försäkringsbolag och den förordning som ges med stöd av lagen. Denna reglering skall kompletteras av social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter.

Den hänvisning till beräkningsgrunderna som finns i lagförslaget kapitel om bokslut och koncernbokslut visar att försäkringsbolag också framledes på ändamålsenligt sätt skall dokumentera beräkningsgrunderna för ansvarsskulden enligt den nya regleringen.

Med beaktande av livförsäkringsrörelsens speciella karaktär och långfristighet samt tillsynsmyndighetens behov av information om rörelsen föreslås att beträffande livförsäkringen skall också de grunder där det bestäms hur premierna beräknas samt om fribrev och återköp fortfarande dokumenteras särskilt också efter det att förhandsfastställandet av dessa beräkningsgrunder slopas.

Beträffande beräkningsgrunderna för premierna föreslås dessutom ett särskilt stadgande i lagen om att grunderna skall uppgöras med hänsyn till tryggheten av de försäkrade förmåner. Specialstadgandet skall på samma sätt som det tredje livförsäkringsdirektivet bekräfta att fastställandet av livförsäkringspremier sker på det sätt som den s.k. trygghetsprincipen förutsätter.

I den nuvarande lagen om försäkringsbolag omfattas livförsäkring och skadeförsäkring som beviljas för längre tid än tio år av den s.k. skälighetsprincipen. I enlighet med den skall bl.a. de grunder som gäller fribrev och återköp samt beviljande av sådana till försäkring anslutna extra förmåner till vilka försäkringsbolaget inte har förbundit sig i försäkringsavtalet göras upp med beaktande främst av deras skälighet.

EG-direktiven gällande försäkringsrörelsen innehåller inga bestämmelser som kunde ses som ett tecken på att skälighetsprincipen skulle ingå som obligatorisk i EG:s normer. Enbart av denna anledning är det dock inte motiverat att upphäva ovan nämnda stadganden i den gällande lagen om försäkringsbolag vilka baserar sig på beaktande av skäligheten.

Den föreslagna nya regleringen begränsar skälighetsprincipen till att framledes gälla endast försäkringsrörelse som bedrivs av livförsäkringsbolag. Enligt lagförslaget skall princi-

pen närmast tillämpas när man fattar beslut om beviljande av extra förmåner på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet är delaktiga i fördelningen av det överskottet av avkastar. Extra förmåner som eventuellt beviljas på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet inte är delaktiga i fördelningen av överskottet blir helt beroende av försäkringsbolagets prövning. I det totala beloppet av de extra förmånerna och vid fördelningen av dem mellan försäkringarna skall i skälig mån beaktas beloppet och uppkomsten av överskottet på dessa försäkringar. Skälighetsprincipen blir således iakttagen både med avseende på försäkringsbolagets ägarinstanser och fördelningen av de extra förmånerna mellan försäkringarna. Också beträffande de extra förmånerna skall försäkringsbolaget ha ett särskilt dokument som innehåller grunderna för deras beviljande.

Enligt förslaget får beräkningsgrunderna inte heller ändras så att enstaka försäkringars återköpsvärden varierar omotiverat. En ändring av grunderna som sänker försäkringarnas fribrevsvärde vore också den möjliga enbart om den föranleds av ändringar i lagstiftningen eller av en sådan ändring i den allmänna räntenivån som skulle leda till att den räntesats som används vid beräkningen av ansvarsskulden sänks. Förbuden gällande ändringar av beräkningsgrunderna är också de en följd av att skälighetsprincipen beaktas.

14 kap. Tillsynen över försäkringsbolag

Enligt det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet övervakar myndigheterna i försäkringsföretagets hemstat också den utländska försäkringsrörelse som företaget bedriver på grundval av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster. Tillsynsstadgandena i lagen om försäkringsbolag föreslås därför bli kompletterade så att den del av social- och hälsovårdsministeriets tillsyn som gäller försäkringsbolagets ekonomi skall konstateras omfatta även ovan nämnda verksamhet, då det är fråga om försäkringsrörelse som ett finländskt bolag driver i en annan EES-stat. Enligt förslaget skall ministeriets tillsyn omfatta bl.a. granskning av försäkringsbolagets solvens samt bolagets försäkringstekniska ansvarsskuld och de tillgångar som används för att täcka denna.

Rätten till tillsyn över finländska skadeför-

säkringsbolags utlandsverksamhet skall dock i allmänhet inte utsträckas till deras verksamhet i de EES-länder som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Lagförslaget innehåller också stadganden om social- och hälsovårdsministeriets samarbete med de behöriga myndigheter i EES-staterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten. Avsikten med stadgandena är att säkerställa att den tillsyn som riktar sig till den nu aktuella utlandsverksamheten är effektiv.

15 kap. Likvidation och upplösning

Vad som i lagen om försäkringsbolag stadgas om användning av ett särskilt administrationsbros tillgångar till förmån för de försäkrade, föreslås i fråga om försäkringsverksamhet som avses i APL bli ändrat så att det bättre motsvarar verksamhetens art.

16 kap. Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

De nuvarande reglerna om överlåtelse av försäkringsbeståndet föreslås delvis bli ändrade och delvis kompletterade så att regleringen i de fall där ett inhemskt försäkringsbolag är överlåtande bolag motsvarar det tredje skadeförsäkringsdirektivets och det tredje livförsäkringsdirektivets bestämmelser. Det finns särskilda regler för överlåtelse av försäkringsbeståndet och villkoren därför beroende på om det mottagande bolaget är ett inhemskt försäkringsbolag, ett utländskt EES-försäkringsbolag eller ett annat utländskt försäkringsbolag.

De nuvarande reglerna om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det tillämpas när både det överlåtande och det mottagande bolaget är inhemskt, även i fall där det bestånd som skall överlätas innehåller avtal om försäkring av objekt (risker) som finns utomlands eller personer som är fast bosatta utomlands. Reglerna föreslås nu bli kompletterade i överensstämmelse med ovan nämnda EG-försäkringsdirektiv så att i fall där det försäkringsbestånd som skall överlätas innehåller försäkringsavtal som slutits med stöd av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster skall social- och hälsovårdsministeriet, innan det ger tillstånd till överlåtelsen, inhämta

godkännande av vissa försäkringstillsynsmyndigheter i andra EES-stater eller höra dem.

Dessutom förelås i kapitlet stadganden som överensstämmer med det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet om finländska försäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbestånd som innehåller försäkringsavtal som slutits med stöd av etableringsrätten eller fritt tillhandahållande av tjänster till ett utländskt EES-försäkringsbolag.

I lagen om försäkringsbolag föreslås också ett allmänt stadgande om sådant överlåtande eller mottagande av försäkringsbeståndet eller en del av det där antingen ett finländskt försäkringsbolag överlåter sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller ett utländskt försäkringsbolag överlåter sitt bestånd till ett finländskt försäkringsbolag. Därvid är det inte fråga om en sådan överlåtelse av beståndet som avses i de tredje försäkringsdirektiven. Enligt lagförslaget skall en sådan överlåtelse av beståndet vara möjlig endast av särskilda skäl. Hur överlåtelsen påverkar försäkringstagarnas, de försäkrades och förmåns-tagarnas ställning är av central betydelse när man överväger huruvida det kan tillåtas att beståndet överläts eller tas emot.

Vid överlåtelse av beståndet skall ett inhemskt försäkringsbolag i allmänhet i tillämpliga delar iaktta samma förfarande som när den andra avtalsparten är ett inhemskt försäkringsbolag.

Om ett finländskt skadeförsäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbeståndet till ett utländskt EES-försäkringsbolag vars hemort är i en stat som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland stadgas i enlighet med gällande lag genom förordning. Förordningens stadganden skall motsvara det andra skadeförsäkringsdirektivets bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbeståndet.

18 kap. Särskilda stadganden

Anpassningen av lagen om försäkringsbolag till EG-direktiven kräver vissa kompletteringar också i de nuvarande reglerna om skyddandet av försäkringshemligheten.

För att säkerställa att försäkringsbolagen handlar som sig bör också i andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet föreslås att dessa staters behöriga myn-

digheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten får rätt att få uppgifter som är sekretessbelagda till sitt förfogande. Motsvarande rätt skall enligt lagförslaget också tillkomma tillsynsmyndigheterna i tredje stat, om de uppgifter som skall överlämnas där är skyddade på det sätt som sägs i lagen om försäkrings-saktiebolag.

Sekretessbelagda uppgifter skall framledes kunna överlämnas även till de myndigheter som avses i lagen om finansinspektionen (503/93) och till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden. De skall likaså kunna lämnas till en revisor i ett försäkringsbolag och ett kreditinstitut eller finansiellt institut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget, ifall uppgifterna är nödvändiga med tanke på revisionen.

En ändring jämfört med de nuvarande reglerna innebär det att inte bara social- och hälsovårdsministeriet utan också försäkringsbolaget kan överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till dem som har rätt till uppgifterna.

Lagförslaget innehåller på samma sätt som det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektiven också stadganden om för vilka ändamål social- och hälsovårdsministeriet samt andra staters behöriga myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten får använda sekretessbelagda uppgifter. I förslaget ingår dessutom ett stadgande om de villkor som skall uppfyllas för att social- och hälsovårdsministeriet skall kunna vidareöverlämna uppgifter som har erhållits av andra EES-staters behöriga myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten eller vid revisioner som verkställts i dessa stater.

Dessutom föreslås att stadgandet gällande förhindrade av penningtvätt ändras så att social- och hälsovårdsministeriet ges rätt att registrera anmälningar gällande penningtvätt som försäkringsbolagen gjort till ministeriet.

Lagen om pension för arbetstagare och andra lagar som reglerar lagstadgad arbetspension

Den ovan presenterade anpassningen av lagen om försäkringsbolag till det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektiven och bokslutsdirektivet för försäkringsföretag innebär att i lagen om försäkrings-

bolag upphävs flera stadganden som hittills också tillämpats på försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare (APL). Försäkringsverksamhet enligt APL är å andra sidan utestängd från livförsäkringsdirektivens tillämpningsområde bl.a. just av den anledningen att flera av livförsäkringsdirektivens principer inte alls lämpar sig för att iakttas i samband med APL.

I denna proposition föreslås att nuvarande praxis, enligt vilken stadgandena i lagen om försäkringsbolag i allmänhet också gäller försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring, skall bibehållas nästan oförändrad. Ett undantag från huvudreglen utgör dock stadgandena om beviljande av koncession och förutsättningar därför, vilka i sin helhet föreslås bli överförda från lagen om försäkringsbolag till lagen om pension för arbetstagare.

Koncession skall fortfarande beviljas av statsrådet. Nytt jämfört med tidigare är emellertid det att stadganden om förutsättningar för beviljande av koncession skall ingå i lagen och statsrådets fria prövningsrätt slopas. Statsrådets prövningsrätt vid beviljande av koncession skall dock fortfarande vara mera omfattande än social- och hälsovårdsministeriets prövningsrätt när ministeriet beslutar om koncession för andra försäkringsbolag än sådana som bedriver verksamhet enligt APL. Statsrådet kan ställa villkor i anslutning till koncessionen.

Övriga i denna proposition anförda förslag till stadganden gällande försäkringsverksamhet enligt APL ansluter sig till strävan att bibehålla nuvarande principer och praxis för APL-verksamheten. I enlighet med detta innebär förslagen i huvudsak enbart att de gällande principer som slopas i lagen om försäkringsbolag överförs till lagen om pension för arbetstagare och social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter.

Som den mest väsentliga omständighet som förutsätter undantag bör nämnas direktivens förbud mot förhandsfastställelse av beräkningsgrunderna för premierna och ansvarsskulden. Det är dock nödvändigt att bibehålla förordningen med förhandsfastställelse i fråga om försäkringar enligt APL för att systemet skall fungera. Detta bl.a. därför att olika pensionsanstalters och pensionsanstaltstypers grunder måste vara enhetliga i fråga om det väsentliga innehållet på grund av det omfattande gemensamma ansvaret.

Likåså måste de krav hållas på nuvarande

nivå enligt vilka man vid uppgörandet av beräkningsgrunderna för premierna och ansvarsskulden i första hand skall fästa uppmärksamhet vid tryggheten och i fråga om återbetalning av eventuellt överskott till försäkringstagarna vid grundernas skälighet. Dessa stadganden föreslås bli överförda till lagen om pension för arbetstagare varvid förordningen, som innehåller de principer som skall iakttas vid uppgörandet av beräkningsgrunder för ansvarsskulden i fråga om skade- och livförsäkringsbolag, inte tillämpas på APL-bolag.

Systemet för tryggande av de försäkrade intressen, sådant det framgår av de allmänna principer för beräkningsgrunderna och de stadganden om bolagens solvens som nu skall ingå i lagen om försäkringsbolag och den förordning som ges med stöd av den, lämpar sig inte ens vad innehållet beträffar som sådant i samband med lagstadgad pensionsförsäkring.

I fråga om beräkningsgrunderna är det speciellt skäl att nämnda APL:s beräkningsgrundsränta, som förutom den ränta som används vid beräkningen av den egentliga ansvarsskulden innehåller en andel vars avkastning används för finansieringen av pensioner som skall bekostas gemensamt. Beräkningsgrundsräntan kan också ändras halvårsvis. Av denna anledning kan beräkningsgrundsräntans nivå hållas närmare den vid varje tidpunkt gängse räntenivån än vad som är möjligt beträffande den beräkningsgrundsränta som används vid beräkningen av ansvarsskulden. Sålunda blir APL:s beräkningsgrundsränta väsentligt högre än den beräkningsgrundsränta som tillämpas i normal livförsäkringsverksamhet. Det är således inte möjligt att med avseende på den följa den maximiräntebestämmelse om förutsatts i direktiven.

Eftersom APL:s finansieringssystem endast delvis baserar sig på fondering, begränsar sig den trygghetsprincip som fortfarande skall iakttas vid beräkningen av premierna och ansvarsskulden till att gälla den andel som den enskilda pensionsanstalten är ansvarig för. Dessutom bör beaktas att inom arbetspensionsförsäkringen kan premienivån rättas till på kort sikt och dessutom innehåller APL stadganden om gemensamt konkursansvar och fondkompletteringsmöjlighet. Av dessa orsaker skall det i fråga om beräkningsgrunderna fortfarande vara möjligt att nöja sig med den nuvarande trygghetsnivån, som är närmare principen om

väntevärde än vad det tredje livförsäkringsdirektivet tillåter.

De försäkringsbolag som bedriver verksamhet enligt APL skall alltså fortfarande vid beräkningen av ansvarsskulden och premierna iaktta beräkningsgrunder för vilka de skall inhämta social- och hälsovårdsministeriets bekräftelse. På motsvarande sätt skall de försäkringskassor som bedriver verksamhet enligt APL fortfarande inhämta ministeriets bekräftelse för sina beräkningsgrunder. För de pensionsstiftelser som bedriver verksamhet enligt APL skall ministeriet åter utfärda grunder för beräkningen av pensionsansvaret liksom för närvarande. För dessa grunder gäller fortfarande det APL-krav att de skall motsvara varandra till innehållet oberoende av pensionsanstalts-typ.

Enligt APL:s ikraftträdelsestadgande skall försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring upphöra att sälja och marknadsföra andra livförsäkringar när de ändringar som följer av de i tilläggsprotokollet nämnda tredje direktiven träder i kraft. Annat direktförsäkringsbestånd än sådant som uppkommit till följd av verksamhet enligt APL och lagen om pension för företagare eller återförsäkringsbestånd som direkt ansluter sig därtill skall överföras till andra försäkringsbolag inom tre månader från lagens ikraftträdande.

Lagen om olycksfallsförsäkring

På försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring skall fortfarande huvudsakligen tillämpas de stadganden i lagen om försäkringsbolag som gäller skadeförsäkringsbolag. Med avvikelse härifrån föreslås i lagen om olycksfallsförsäkring stadganden om beviljande av koncession och förutsättningar därför.

Dessa stadganden följer i stor utsträckning de principer som presenterats i de stadganden som fogas till lagen om pension för arbetstagar: 1) beslutanderätten kvarstår hos statsrådet, 2) den fria prövningsrätten slopas men statsrådet har kvar större prövningsrätt än i fråga om koncession som beviljas för frivillig försäkring och 3) om förutsättningar för beviljande av koncession stadgas i lag.

Lagen om försäkringsmäklare

Lagen föreslås bli ändrad så att i enlighet

med den princip om frihet att tillhandahålla tjänster som ingår i EES-avtalet skall försäkringsmäklaren ha ett fast driftställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i stället för i Finland. Dessutom ändras lagens stadganden om förhindrande av penningtvätt i överensstämmelse med motsvarande stadganden gällande inhemska och utländska försäkringsbolag.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Skapandet av en gemensam marknad för försäkringstjänster inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och ett effektivt genomförande av de tredje direktivens princip om hemstatens tillsyn förutsätter ett närmare samarbete än tidigare mellan EES-staternas försäkringstillsynsmyndigheter. Ett ökat samarbete gör att försäkringsinspektionens arbetsbörda ökar.

Också i övrigt ökar ett genomförande av det tredje skadeförsäkringsdirektivets och det tredje livförsäkringsdirektivets principer i den finska försäkringslagstiftningen försäkringsinspektionens uppgifter så att tillsynspersonalen måste utökas. Personalbehovet kommer att öka i synnerhet p.g.a. att man inom tillsynen över solvensen övergår från förhandskontroll till inspektioner och annan efterhandskontroll som kräver mera tillsynspersonal när man slopar förfarandet med fastställande av försäkringsgrunderna. I fråga om privatförsäkringen uppbärs dock kostnaderna för tillsynen av försäkringsbolagen i fråga i form av försäkringsinspektionsavgifter, varför staten inte åsamkas några merkostnader.

Den uppföljning som den nya regleringen kräver ökar i någon mån försäkringsbolagens kostnader för räkenskapsväsendet.

Den ökade konkurrensen och produktutvecklingen kan förväntas göra försäkringstäckningens valmöjligheter mångsidigare. Den nya regleringens effekter på premienivån torde bli ringa.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Inga nya myndigheter eller organ föreslås bli

inrättade för tillsynen över försäkringsbolagen eller tillämpningen av lagen om försäkringsbolag. Försäkringsverksamheten skall fortfarande övervakas av social- och hälsovårdsministeriet, som dock av statsrådet får överta uppgiften att fatta beslut om koncession för försäkringsbolagen, med undantag för koncession som beviljas för lagstadgad arbetspensions- och olycksfallsförsäkring. Solvensövervakningens ändrade karaktär och tillsynsmyndighetens nya uppgifter förutsätter att mera personal anställs vid ministeriets försäkringsavdelning.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 16 mars 1993 en arbetsgrupp (EES-arbetsgruppen för försäkringsbolagens solvensstadganden) som fick i uppdrag att bl.a. utreda vilka ändringar som måste göras i lagen och försäkringsbolag och lagar som har samband med den i fråga om de försäkringstekniska grunderna, ansvarsskuldens täckning och verksamhetskapitalet samt livförsäkringsklasserna och andra specialfrågor gällande liv- och pensionsförsäkringen för att anpassa försäkringslagstiftningen till det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet, som gavs 1992 inom Europeiska gemenskaperna. Arbetsgruppens arbete omfattade emellertid inte specialfrågorna gällande lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring. I fråga om lagstadgad arbetspensionsförsäkring skulle arbetsgruppen utreda enbart de ändringsbehov som gällde försäkringsbolagens solvenskrav. Social- och hälsovårdsministeriet kompletterade den 14 juni 1993 arbetsgruppens uppdrag så att arbetsgruppen dessutom skulle utreda och göra upp behövliga förslag till ändringar som måste göras i lagen om pension för arbetstagare och den lagstiftning som har samband med den samt i försäkringsbolagslagstiftningen, om det tredje livförsäkringsdirektivet inte tillämpas i relation till lagstadgade arbetspensionsförsäkring. Arbetsgruppen skulle dessutom med beaktande av det redan utförda utredningsarbetet göra upp ett förslag i form av en regeringsproposition till anpassning av försäkringsbolagslagstiftningen till direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag från 1991.

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 31 mars 1991 en arbetsgrupp (Försäkringsbolagslagstiftningens EES-arbetsgrupp) med uppdrag att bl.a. utreda vilka ändringar som måste göras i lagen om försäkringsbolag och de lagar som har samband med den för att anpassa försäkringsbolagslagstiftningen till det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet, som gavs 1992 inom Europeiska gemenskaperna dock så att ändringsbehoven gällande liv- och pensionsförsäkringsverksamheten, de försäkringstekniska grunderna, ansvarsskuldens täckning och verksamhetskapitalet skulle utredas i den andra arbetsgrupp som ministeriet tillsatt den 16 mars 1993. Arbetsgruppens arbete omfattade inte heller specialfrågorna gällande lagstadgad arbetspensionsförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet utvidgade dock genom sitt beslut av den 12 januari 1994 arbetsgruppens uppdrag till att omfatta även specialfrågorna gällande lagstadgad arbetspensionsförsäkring. Beträffande detta utredningsarbete skulle arbetsgruppen höra Arbetspensionsanstaltens Förbund rf. och Pensionsskyddscentralen.

Den proposition som nu avläts grundar sig på förslagen från dessa två arbetsgrupper.

4.2. Remissutlåtanden

Utlåtande om arbetsgruppernas preliminära förslag begärdes 1993 av Finska Försäkringsbolagens Centralförbund och Arbetspensionsanstaltens Förbund samt dessa organisationers medlemsbolag.

Beträffande specialfrågorna gällande den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen hörde försäkringsbolagslagstiftningens EES-grupp sakkunniga från Arbetspensionsanstaltens Förbund, Pensionsskyddscentralen och PensionsVarma samt arbetsmarknadsorganisationernas representanter.

Utlåtande om arbetsgruppernas promemoria har begärts 1994 av justitieministeriet, handels- och industriministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, Akava, Pensionsskyddscentralen, Pensionskassan för utövande konstnärer, Centralhandelskammaren, Konsumenternas försäkringsbyrå, LEL Arbetspensionskassan, Affärsarbetsgivarnas Centralförbund AAC, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Sjömanspensionskassan, Finlands Fackförbunds

Centralorganisation FFC, Finlands Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund FTFC, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund, Arbetspensionsanstaltens förbund, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund samt av Bokföringsnämnden.

Inrikesministeriet, finansministeriet och Finland Tekniska Funktionärsorganisationers Centralförbund FTFC gav inte utlåtande om promemorior.

I propositionen har i mån av möjlighet beaktats de synpunkter som framförts i utlåtandena och när de sakkunniga hördes.

5. Andra omständigheter som inneverkat på propositionens innehåll

5.1. Samband med andra propositioner

Justitieministeriet bereder som bäst en ändring av lagen om aktiebolag. Lagen om aktiebolag tillämpas på försäkringsbolag till de delar som något annat inte stadgas i lagen om försäkringsbolag. Efter att förslaget till ändring av lagen om aktiebolag blivit klart avläts en särskild regeringsproposition som gör att de föreslagna ändringarna beaktas i lagen om försäkringsbolag.

Om de ändringar som till följd av de direktiv gällande försäkringsbranschen som genom Gemensamma EES-kommitténs beslut har fogats till EES-avtalet måste göras i trafikförsäkringslagen, patientskadlagen och lagen om försäkringsföreningar särskilda regeringspropositioner avläts.

Anpassningen av den finska lagstiftningen till nämnda direktiv kräver också att stadgandena gällande utländska försäkringsbolags verksamhet i Finlands revideras. Detta förelås i en särskild regeringsproposition gå till så att det ges en ny lag om utländska försäkringsbolag som skall gälla representationer i Finland till de utländska EES-försäkringsbolag som bedriver livförsäkring samt till de utländska EES-försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkring och vars hemstat tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland samt dessa bolags fria tillhandahållande av försäkringstjänster i Finland. Dessutom skall lagen tillämpas på de representationer som de försäkringsbolag vars hemort är utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (tredje lands försäkringsbolag) grundar i Finland. Den nuvarande lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland och lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster skall således gälla enbart de utländska EES-skadeförsäkringsbolag vars hemstat inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

5.2. Samband med internationella fördrag

Propositionen avläts huvudsakligen för att anpassa den finska försäkringslagstiftningen till de EG-direktiv gällande försäkring som har tagits in i EES-avtalet genom Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/94.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om försäkringsbolag

1 kap. Allmänna stadganden

3 §. Enligt artikel 16 i tredje livförsäkringsdirektivet får i nationell lagstiftning föreskrivas att ett livförsäkringsbolag kan få koncession också för bedrivande av verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 som

avses i första skadeförsäkringsdirektivet att ett sådant skadeförsäkringsbolag som fått koncession enbart för verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 också kan få koncession för bedrivande av livförsäkringsrörelse.

Enligt samma artikel skall livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse som ett i punkt 2 avsett försäkringsbolag bedriver samtidigt hållas avskilt enligt artikel 14 i första

livförsäkringsdirektivet. Detta förutsätter att social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om resultaträkningens uppställningsform och verksamhetskapitalkalkyl som skall tillämpas på dessa bolag.

Enligt artikel 16 får i nationell lagstiftning föreskrivas att dessa försäkringsbolag för hela sin verksamhet skall följa de beräkningsregler som gäller för livförsäkringsbolag och att i fråga om regler om upplösning föreskrivs att verksamhet som avser sådana risker som anges under skadeförsäkringsklasser 1 och 2 skall följa de regler som gäller för livförsäkringsverksamhet.

Enligt 1 kap. 3 § 2 mom. den gällande lagen om försäkringsbolag får ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (livförsäkringsbolag) inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och återförsäkring av livförsäkring. Enligt samma moment får ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (skadeförsäkringsbolag) inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring.

Paragrafens 2 mom. föreslås ändras så att ett livförsäkringsbolag skall kunna bedriva också skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2, dvs. ingå försäkringsavtal som innehåller olycksfalls- eller sjukförsäkringar samt bedriva återförsäkring av dessa skadeförsäkringar och livförsäkring, dock så att bolaget skall hålla skadeförsäkringsrörelsen avskild från livförsäkringsrörelsen.

I 2 mom. föreslås också ett tillägg enligt vilket ett försäkringsbolag som endast bedriver skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 och återförsäkring av dessa skadeförsäkringar samtidigt skall få bedriva också livförsäkring och återförsäkring av livförsäkring. Klarast och mest ändamålsenligt skulle det vara om för ett dylikt bolag, efter att det börjat bedriva livförsäkringsrörelse, till alla delar gäller vad som stadgats om livförsäkringsbolag i lagen om försäkringsbolag.

Enligt 3 § 3 mom. i den gällande lagen avses med livförsäkring verksamhet som hör till livförsäkringsklasserna 1—4. Det tredje livförsäkringsdirektivet ändrar dock konkurrenssituationen mellan finländska och utländska livförsäkringsbolag så att livförsäkringsbolag som fått koncession i andra EES-stater i Finland kan börja tillhandahålla också försäkringstjänster som hör till livförsäkringsklasserna 5—9 utan social- och hälsovårdsministeriets

tillstånd och utan att ministeriet kan förbjuda tillhandahållandet av sådana försäkringstjänster. Finländska livförsäkringsbolag borde därför ges likvärdiga förutsättningar att konkurrera såväl i hemlandet som på andra EES-staters försäkringsmarknader. Paragrafens 3 mom. föreslås ändras så att också verksamhet som hör till livförsäkringsklasserna 5—9 betraktas som livförsäkring.

Livförsäkringsklass 5 omfattar s.k. tontinverksamhet dvs. inrättande av personsammanslutningar för uppbärande av avgifter av medlemmarna i syfte att bilda ett gemensamt kapital och för fördelning av därigenom uppbyggda medel bland de överlevande eller förmanstagare till avlidna medlemmar. Ur försäkringsbolagets synvinkel är inte några riskfaktorer förknippade med en sådan produkt. Tontinverksamhet bedrivs till exempel i Frankrike som en del av livförsäkringsrörelsen. På den finländska försäkringsmarknaden kommer tontinverksamheten sannolikt inte att ha någon praktisk betydelse.

Livförsäkringsklass 6 omfattar sådana på försäkringstekniska grunder baserade avtal som avser återbetalning av influtet kapital och med vilka försäkringsbolaget påtar sig ansvar för visstidsförbindelser och förbindelser till visst belopp mott avtalad engångsavgift eller på förhand avtalade fortlöpande avgifter. Också denna verksamhet saknar en försäkringsriskfaktor. Sådan s.k. kapitaliseringsavtalsverksamhet bedrivs dock framförallt i Frankrike i tämligen stor omfattning som en del av livförsäkringsrörelsen.

Till livförsäkringsklass 7 räknas förvaltningen av tillgångar och placeringar i pensionskassor, pensionsstiftelser och övriga gruppensionsfonder. Till en sådan verksamhet kunde också höra bindande löften om bevarande av kapital som förvaltas av livförsäkringsbolag eller om en viss minimiränta på dylikt kapital.

Livförsäkringsklass 8 omfattar vissa grupp-livförsäkringar och gruppensionsförsäkringar av en speciell typ som används främst i Frankrike.

Till livförsäkringsklass 9 hör liv- och pensionsförsäkringar som regleras i socialförsäkringslagstiftningen och vars rörelse bolaget bedriver på egen risk. Till denna klass har man inom EG önskat hänföra också den finländska lagstadgade arbetspensionsförsäkringen. Frågan är inte längre relevant eftersom den lag-

stadgade arbetspensionsförsäkringen enligt EES-avtalet i alla händelser står utanför direktivens tillämpningsområde.

Enligt 1 mom. får ett försäkringsbolag inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. I paragrafens 4 mom. stadgas det om försäkringsbolagets rätt att inneha aktier eller andra andelar i ett sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse. I lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag, som stiftats på grund av EES-avtalet, lindrades stadgandet i 4 mom. så att ett försäkringsbolag i stället för den tidigare andelen på 20 procent tilläts ha en andel på 50 procent av aktierna eller bestämmanderätten i ett aktiebolag som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse. Samtidigt ändrades stadgandet så att vid tillämpning av begränsningen beaktas alla försäkringsbolags och försäkringsföreningars sammanlagda innehav i en sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse.

På samma sätt som i det första skadeförsäkringsdirektivet och första livförsäkringsdirektivet förbjuds i artikel 26 tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 27 tredje livförsäkringsdirektivet medlemsstater att fastställa några regler för valet av tillgångar som inte utgör täckning för ansvarsskulden. Denna bestämmelse förbjuder medlemsstaterna att fastställa regler i den nationella lagstiftningen för i vilka typer av egendom sådana tillgångar som inte ingår i täckningen av ansvarsskulden får investeras.

Begränsningen i 4 mom. som gäller innehav av sammanslutningar som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse föreslås att bibehållas eftersom dess syfte är att hindra försäkringsbolaget från att genom att öka sitt innehav eller genom att grunda ett dotterbolag bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. Motsvarande stadgande har redan länge funnits i Danmarks lagstiftning. Enligt huvudregeln i 6§ 1 mom. i den danska lagen om försäkringsverksamhet (lov om forsikringsvirksomhed) får ett försäkringsbolag inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. I 2 mom. 1 punkten i nämnda paragraf stadgas bl.a. att ett försäkringsbolag anses bedriva annan rörelse om det har majoriteten av bestämmanderätten i ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse.

Detta stadgande har inte ändrats heller i den lag om ändring av lagen om försäkringsverk-

samhet, genom vilken lagen anpassas till de tredje direktiven. I Danmark har det alltså ansetts att varken EG:s försäkringsdirektiv eller övriga EG-bestämmelser hindrar medlemsstaterna att i den nationella lagstiftningen uppta stadganden enligt vilka ett försäkringsbolag inte får inneha bestämmanderätten i ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse.

Avsikten med förbudet som ingår i 1 mom. är delvis att trygga de tillgångar som täcker försäkringsbolagets ansvar. En ökning av försäkringsbolagets innehav i ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse kan binda försäkringsbolagets resurser i allt högre grad för bedrivande av annan företagsverksamhet. Härvid kan försäkringsbolaget förbinda sig att ta sådana ekonomiska risker som inte hör till försäkringsrörelsen till exempel så att det blir tvunget att placera mera kapital i företaget för att trygga tidigare placeringar.

Visserligen skulle försäkringsbolagets möjligheter att placera sina tillgångar i ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse delvis begränsas av stadgandet i den förordning om täckning av ansvarsskulden som utfärdas på grundval av 10 kap. 3§ 5 mom. lagen om försäkringsbolag och enligt vilket försäkringsbolaget inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd skall få räkna aktier i andra dotterbolag än fastighetsbolag till täckningen av ansvarsskulden. På detta sätt skall ett försäkringsbolag utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd kunna förvärva dotterbolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse endast med tillgångar som överstiger täckningen av ansvarsskulden.

I 1 kap. 3§ lagen om försäkringsbolag betonas att försäkringsbolagen skall koncentrera sig på att sköta den uppgift som samhället har gett dem dvs. sörja för hushållens och sammanslutningars försäkringsskydd. Om försäkringsbolagen skulle få rätt att obegränsat äga företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse kunde utvecklingen leda till ett slutresultat som strider mot det ovan nämnda målet. På Finlands små aktie- och kapitalmarknader utgör försäkringsbolagen en betydande investerargrupp som också för sådana tillgångar som överstiger ansvarsskulden kunde förvärva företag i olika branscher, vilket inte kan anses vara näringspolitiskt ändamålsenligt.

Liksom tidigare enligt 4 mom. kan ett försäkringsbolag få tillstånd av ministeriet att öka sitt innehav i ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse över den andel som stadgas i lagen. Begränsningen av innehavet skall inte heller gälla innehavet i bostads- eller fastighetsbolag eller sammanslutningar vars verksamhet kan anses vara förknippad med försäkringsverksamhet.

Från momentet slopas kravet på att verksamheten i ett bolag som bedriver verksamhet som ansluter sig till försäkringsrörelsen måste vara ändamålsenligt för försäkringsrörelsen. Detta innebär att ändamålsenlighetsprövningen vid tillämpningen av paragrafen slopas. I så fall skall det alltid vara möjligt att överklaga ett negativt beslut av ministeriet hos högsta förvaltningsdomstolen. Social- och hälsovårdsministeriet ger på basis av sin allmänna tillsynsrätt vid behov anvisningar om hurudan verksamhet som skall anses höra till försäkringsrörelsen.

Dessutom skall paragrafen ändras så att andra försäkringsbolags än sådana försäkringsbolags som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring, innehav i offentligt övervakade kreditinstitut eller finansiella institut eller fondbolag inte begränsas. I Finland är sådana sammanlutningar kreditinstitut eller finansiella institut som avses i 2 eller 3 §§ kreditinstitutslagen (1607/93) eller fondbolag som avses i lagen om placeringsfonder (480/87). Detta har man kommit fram till på grund av att kreditinstituts eller finansiella instituts möjligheter att äga försäkringsbolag inte begränsas annat än i relation till bankens egna medel, varför det för att trygga en likvärdig konkurrensställning inte heller är befogat att begränsa ett försäkringsbolags möjlighet att äga kreditinstitut eller finansiella institut.

Däremot skall ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet inte enligt förslaget utan ministeriets tillstånd få inneha mer än hälften av aktierna eller det röstetal som aktierna medför i ett kreditinstitut, ett finansiellt institut eller ett fondbolag. Detta har man kommit till eftersom det bör anses att ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring bör koncentrera sig på att sörja för det lagstadgade socialskyddet. Tillstånd till ett mera omfattande innehav kan anses strida mot karaktären hos arbetspensionsbolagens verksamhet.

För utländska försäkringsföretag som har

sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (utländskt EES-försäkringsbolag) hör tillsynen av ekonomin enligt principen för hemländernas tillsyn, som ingår i tredje direktiven, till den myndighet som ansvarar för försäkringstillsynen i bolagets hemstat. Deras möjlighet att ensamt eller tillsammans med finländska försäkringsbolag inneha ett företag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse kan således inte begränsas i finsk lagstiftning. På grund av detta och eftersom det att också konkurrerande försäkringsbolags innehav i det ägda bolaget enligt den nuvarande lagen kan räknas ihop kan medföra praktiska problem, föreslås stadgandet i 1 kap. 3 § ändras så att innehaven inte längre räknas ihop i det ägda bolaget.

Enligt 5 mom. skall dock beaktas aktier eller motsvarande bestämmanderätt av sådana andra försäkringsbolag av vilkas aktie- eller garantikapital försäkringsbolaget äger minst 20 procent och en andel som motsvarar 20 procent av röstetalet i bolaget, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. Ett innehav av nämnd storlek kan nämligen anses ge möjlighet att påverka det företags förvaltning och på detta sätt också placeringsverksamheten. Lika stora innehav leder också i annan lagstiftning till att företag behandlas som ekonomiska helheter. Enligt 22 c § 5 mom. bokföringslagen skall bokslutsuppgifter för intresseföretag tas med i ägarbolagets koncernbokslut. Enligt 21 a § 1 mom. 5 punkten, 22 c § 5 mom. bokföringslagen och 19 § bokföringsförordningen betraktas som intresseföretag en bokföringsskyldig som ensam eller tillsammans med andra företag som hör till samma koncern har ett betydande innehav och minst en femtedel och högst hälften av det röstetal som aktierna, medlemsandelarna eller bolagsandelarna medför i det nämnda företaget. Som betydande innehav betraktas en andel på minst en femtedel beräknad enligt eget kapital i balansräkningen.

Eftersom stadgandena i 5 mom. inte annars täcker alla de situationer där försäkringsbolagens verksamhets har ordnats gemensamt föreslås att till momentet tillfogas ett stadgande om s.k. samarbetsgrupper som slopades i samband med ovan nämnda lagändringen.

3 a §. Genom lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag som trädde i kraft vid början av 1994, fogades till 1 kap. en ny 3 a § enligt vilken det som denna lag stadgar om livförsäk-

ring och försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse gäller även lagstadgad pensionsförsäkring och försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse (APL-försäkringsbolag). Avsikten med paragrafen var att klargöra att tidigare praxis tillämpas oförändrad till denna del.

Eftersom syftet med detta förslag är att samordna lagstiftningen om inhemska försäkringsbolag med direktiven om försäkring som fogats till EES-avtalet och eftersom den lagstadgade pensionsförsäkringen enligt EES-avtalet inte omfattas av EG:s livförsäkringsdirektiv, föreslås att till 3 a § fogas ett 2 mom. i vilket stadgas till vilka delar det inte är ändamålsenligt att tillämpa sådana stadganden i lagen om försäkringsbolag som beror på direktiven på den lagstadgade pensionsförsäkringen och på försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Som utgångspunkt gäller fortfarande stadgandet i 1 mom. att samma regler gäller för APL-försäkringsbolag som för försäkringsbolag som bedriver livförsäkring.

I fråga om APL-försäkringsbolag föreslås att beviljandet av koncession och villkoren för detta huvudsakligen regleras i lagen om pension för arbetstagare. I 2 mom. föreslås därför stadgas att stadganden i 2 kap. 2 § 1—3 och 5 mom. i denna lag om ansökan om koncession och dess innehåll för inte skall tillämpas på APL-försäkringsbolag. Statsrådet skall alltså fortsättningsvis bevilja koncession. Också stadgandena i lagen vilka hänför sig till direktiven om försäkringsklasser och klassgrupper (2 kap. 2 § 1 och 5 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten), om verksamhet enligt principen för en enda officiell auktorisation (koncession) inom hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (2 kap. 2 § 2 och 3 mom. och 2 a kap.) och tillsyn över denna verksamhet (14 kap. 1 § 2 mom. och 4 § 2 och 3 mom.) skall enligt förslaget inte tillämpas på APL-försäkringsbolag. Av stadgandena i lagen om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare (753/93) enligt vilka ett APL-försäkringsbolag inte efter en viss övergångsperiod får bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare samt med dem direkt förknippad återförsäkring följer att bestämmelserna om försäkringsklasser enligt direktiven inte kan tillämpas på APL-försäkringsbolag. Stadgandena i 2 a kap. om bedrivande av direkt

försäkring utomlands kan inte heller tillämpas på lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet på grund av verksamhetens speciella art.

Stadgandena i 2 kap. 5 § i lagen som gäller förutsättningarna för beviljande av koncession skall inte heller tillämpas på APL-försäkringsbolag utan om detta stadgas separat i lagen om pension för arbetstagare. Grunderna för beviljande av APL-koncession skall sålunda skilja sig från grunderna för beviljande av koncession till andra försäkringsbolag.

Direktivens bestämmelser som förbjuder krav på att grunderna för hur försäkringspremierna beräknas skall fastställas på förhand innebär att det nuvarande stadgandet i 13 kap. lagen om försäkringsbolag om fastställande av grunderna för livförsäkring skall upphävas. Detta gäller dock inte lagstadgad pensionsförsäkring som inte omfattas av tillämpningsområdet för livförsäkringsdirektiven, ty avsikten är inte att slopa fastställandet av grunderna för detta försäkringsslag. Stadganden om detta föreslås dock att stiftas i lagen om pension för arbetstagare och de stadganden som fogas till 13 kap. om de principer som skall följas vid utarbetning av grunderna inte föreslås tillämpas på APL-försäkringsbolag.

Eftersom koncession för bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkring endast kan beviljas finländska försäkringsbolag enligt lagen om pension för arbetstagare skall överlåtelse av ett sådant bolags försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag inte heller vara möjlig enligt 2 mom. (16 kap. 3 § 4 och 5 mom. och 5 a—5 c §§).

Eftersom beviljandet av koncession för annan försäkring än lagstadgad pensions- och olycksfallsförsäkring föreslås överföras från statsrådet till social- och hälsovårdsministeriet är det nödvändigt att i 3 mom. konstatera att det som stadgas i lagen om försäkringsbolag om social- och hälsovårdsministeriet i tillämpliga delar gäller statsrådet i fråga om försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

2 kap. Försäkringsbolags bildande

2 §. De viktigaste principerna i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet är den s.k. principen om en enda officiell auktorisation vilket innebär att ett

försäkringsbolag som erhållit koncession i sitt hemstat på basis av denna koncession har rätt att bedriva försäkringsrörelse inom hela Europeiska Unionens område.

Enligt artikel 4 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 3 tredje livförsäkringsdirektivet krävs det fortsättningsvis koncession för bedrivande av försäkringsrörelse och koncession beviljas av den behöriga myndigheten i hemstaten. Detta innebär att ett försäkringsbolag under bildning fortsättningsvis enligt 1 mom. skall behöva koncession för bedrivande av försäkringsrörelse.

Momentet föreslås dock ändras så att koncessionen beviljas av social- och hälsovårdsministeriet i stället för av statsrådet. Denna ändring beror inte på direktiven om försäkring utan grundar sig närmast på statsrådets principbeslut om åtgärder för förnyande av den centralförvaltningen och regionalförvaltningen enligt vilket de administrativa tillståndssystem skall inskränkas och göras lättare. Samhälleligt eller ekonomiskt betydande tillstånd skall behandlas av ministerierna och endast av särskilda skäl av statsrådet. Det finns inte heller någon grund för att försäkringsbolagens koncessioner skall behandlas på högre nivå än till exempel kreditinstitutens koncessioner. Koncessioner för bedrivande av arbetspensionsförsäkring och lagstadgad olycksfallsförsäkring som kunde vara underkastad mera omfattande prövning skall enligt den särskilda lagstiftningen som tillämpas på dessa försäkringsgrenar fortsättningsvis beviljas av statsrådet.

Såsom tidigare skall koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper om inte sökanden önskar att koncessionen begränsas till att gälla endast en del av riskerna som hör till en försäkringsklass.

Enligt 2 mom. skall koncessionen gälla inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som artikel 5 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 4 i tredje livförsäkringsdirektivet förutsätter och den kan inte ens på begäran av sökanden begränsas till ett mindre geografiskt område. Koncessionen skall enligt principen om en enda officiell auktorisation, som ingår i de tredje direktiven gälla i de övriga staterna i andra land inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och ge rätt att bedriva försäkringsrörelse med stöd av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster. Försäkringsbolaget kan också på ansökan beviljas territoriellt obegränsad koncession.

På basis av Gemensamma EES-kommitténs beslut Nr 7/94 och till det fogade yttranden skall ett 3 mom. fogas till paragrafen enligt vilket det skall vara möjligt att genom en förordning stadga om att koncession inte ger rätt att bedriva skadeförsäkringsrörelse enligt etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster, på det sätt som avses i 2 mom., i sådana EES-stater som inte tillämpar principer av tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland. Såsom Finland meddelade i sitt yttrande skall utgångspunkten vara att bestämmelserna i tredje direktivet skall tillämpas på grund av ömsesidighet gentemot alla stater som önskar det. Sålunda skall begränsningen i 3 mom. gälla finländska försäkringsbolags verksamhet i de medlemsstater som inte är villiga att på ömsesidiga grunder tillämpa tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

I 4 mom. ingår en utredning om vilka handlingar som skall fogas till koncessionsansökan. Förutom verksamhetsplan skall till ansökan fogas en utredning om de personer vars innehav i försäkringsbolaget uppgår till en kvalificerat innehav enligt artikel 1 g i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet dvs. 10 procent av försäkringsbolagets aktie- och garantikapital eller av rösttalet för samtliga aktier eller garantiandelar. Också ett mindre innehav kunde anses som kvalificerat innehav (qualifying holding) om det möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av försäkringsbolaget. Detta stadgande grundar sig på artikel 8 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och på artikel 7 i tredje livförsäkringsdirektivet.

Dessutom skall till ansökan fogas en utredning över försäkringsbolagets tilltänkta styrelsemedlemmar och verkställande direktör för att social- och hälsovårdsministeriet kunde vid behandling av ansökan om koncession säkerställa att försäkringsbolaget enligt artikel 6 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 5 i tredje livförsäkringsdirektivet leds effektivt av personer med lämpliga yrkesmässiga kvalifikationer och lämplig yrkesmässig erfarenhet.

Enligt 5 mom. skall ett försäkringsbolag ansöka om koncession att utvidga sin verksamhet om bolaget önskar utvidga sin verksamhet till sådana försäkringsklasser som det inte erhållit koncession för eller om bolaget önskar att slopa den geografiska begränsningen av verksamhetsområdet i koncessionen.

Paragrafens 6 mom. skall till sitt innehåll motsvara 4 mom. i den gällande lagen.

4 §. 5 mom. motsvarar till sitt innehåll 2 § 2 mom. i den gällande lagen. Stadgandet hör på grund av sitt innehåll bättre i samband med 4 §.

5 §. I artikel 6 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 5 i tredje livförsäkringsdirektivet stadgas om de minimikrav som försäkringsbolaget skall uppfylla för att det skall beviljas koncession. Ett av dessa krav är att försäkringsbolaget faktiskt skall ledas av personer med lämpliga yrkesmässiga kvalifikationer och lämplig yrkesmässig erfarenhet.

Dessutom innehåller ovan nämnda artiklar och artikel 8 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 7 i tredje livförsäkringsdirektivet stadganden om på vilka grunder koncession kan vägras och på vilka grunder koncession inte kan vägras. Enligt artikel 8 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 7 i tredje livförsäkringsdirektivet skall de behöriga myndigheterna vägra koncession om de, med hänsyn till behovet att säkerställa en sund och ansvarsfull ledning av försäkringsföretaget, bedömer att lämpligheten hos aktieägare eller medlemmar som har för avsikt att förvärva ett kvalificerat innehav i försäkringsbolaget som skall grundas inte är tillfredsställande. Enligt artikel 6 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 5 i tredje livförsäkringsdirektivet får stadganden som gäller koncession inte innehålla krav på att ansökan om koncession skall behandlas med hänsyn till marknadens ekonomiska behov.

1 mom. föreslås ändras för att motsvara nämnda bestämmelser.

Ett försäkringsbolag skall enligt 1 mom. beviljas koncession om det på basis av erhållen utredning om den planerade försäkringsrörelsen eller de aktieägare som äger ett sådant kvalificerat innehav i försäkringsbolaget som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. kan anses sannolikt att försäkringsbolaget i sin kommande verksamhet följer sunda och försiktiga affärsprinciper.

Vid beviljande av koncession för andra försäkringsbolag än APL-försäkringsbolag och för bedrivande av lagstadgad olycksfallsförsäkring föreslås således att koncession inte längre skall kunna vägras med motiveringen att en sund utveckling av försäkringsväsendet kunde äventyras. Detta innebär en liten begränsning av den prövningsrätt som tillämpas vid beviljande av koncession. Koncession skall beviljas

om försäkringsbolagets sakkunnighet och resurser kan anses tillräckliga för bedrivande av en pålitlig verksamhet som uppfyller solvenskraven. Vid prövningen skall däremot inte längre bedömas vilken inverkan försäkringsbolaget under bildning skulle ha på utvecklingen av den försäkringsverksamhet som bedrivs i Finland och på övriga försäkringsbolag verksamma inom branschen.

Enligt nuvarande praxis kan social- och hälsovårdsministeriet vid beviljande av koncession inte längre bedriva ändamålsenlighetsprövning. Ministeriet kan alltså inte förkasta ansökan om koncession på grund av att det enligt ministeriet redan finns tillräckligt med försäkringsbolag på marknaden eller att grundandet av ett nytt försäkringsbolag skulle försvåra konkurrenssituationen för de redan verksamma försäkringsbolagen. Eftersom ministeriets beslut att vägra koncession inte omfattar ändamålsenlighetsprövning skall sökanden alltid ha rätt att överklaga ett negativt beslut hos högsta förvaltningsdomstolen.

På grund av ovan nämnda bestämmelserna i tredje direktiven om lämpligheten hos försäkringsbolagets ledning skall till inledningsfrasen i 1 mom. fogas ett stadgande enligt vilket koncession kan vägras om den tilltänkta ledningen inte uppfyller de i 7 kap. fastställda lämplighetskraven.

Däremot föreslås kraven på grundkapital enligt 1 mom. bibehållas med undantag av att stadgandet om grundkapital för APL-försäkringsbolag regleras i lagen om pension för arbetstagare och stadgandet om grundkapital för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring på motsvarande sätt i lagen om olycksfallsförsäkring. Grundkapitalet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring föreslås dessutom att höjas till 14 miljoner mark.

Dessutom föreslås att ett nytt 4 mom. fogas till paragrafen i vilket konstateras att beviljandet av koncession för bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkring och lagstadgad olycksfallsförsäkring regleras i speciallagstiftningen om dessa försäkringsslag.

5 a §. I paragrafen har gjorts endast sådana ändringar som beror på ändringen av den myndighet som beviljar koncession. Paragrafens sakinnehåll blir i övrigt oförändrat.

10 §. Hänvisningen i 1 mom. 4 punkten föreslås rättas till så att den motsvarar den ändrade 5 § och samtidigt föreslås felet som

ingår i hänvisningen korrigeras. I pengar skall ha erlagts minst hälften av det belopp som motsvarar grundkapitalet enligt 5 § 1 mom.

2 a kap. Bedrivande av direkt försäkring utomlands

Till lagen föreslås fogas ett nytt 2 a kap. som innehåller stadganden om hur ett finländskt försäkringsbolag kan inleda direkt försäkringsverksamhet i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet antingen på basis av etableringsfriheten (2—7 och 16 §§) eller på basis av friheten att tillhandahålla försäkringstjänster (9—15 och 18 §§). Dessutom skall i 16 § stadgas om förfarandet vid etablering av en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I 17 § intas en bestämmelse om skyldighet för försäkringsbolaget att anmäla till exempel etablering eller förvärv av ett utländskt dotterbolag.

För finländska bolag förverkligas med detta kapitel principen om en enda officiell auktorisation enligt tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet. Principen skall emellertid inte gälla finländska försäkringsbolags skadeförsäkringsverksamhet i sådana EES-länder som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Eftersom de ovan nämnda direktiven endast stadgar om direkt försäkringsrörelse skall 2 a kap. inte heller gälla bedrivande av återförsäkringsverksamhet utomlands. Förutsättningarna för att inleda sådan verksamhet fastställs på basis av den nationella lagstiftningen i den stat där verksamheten bedrivs.

1 §. Enligt 1 mom. skall på finländska försäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsverksamhet i andra EES-länder med stöd av etableringsrätten huvudsakligen tillämpas stadgandena i 2—7 §§.

Enligt 2 mom. skall på skadeförsäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsverksamhet med stöd av etableringsrätten i ett EES-land som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland i stället för 3—7 §§ tillämpas stadgandena i 16 §.

2 §. I paragrafen fastställs vad som i denna lag avses med bedrivande av direkt försäkringsverksamhet med stöd av etableringsrätten enligt 1 mom.

Med bedrivande av direkt försäkringsverk-

samhet med stöd av etableringsrätten avses enligt 1 mom. etablering av ett fast driftsställe i en annan stat än Finland som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ett försäkringsbolags utländska driftsställe skall i denna lag på samma sätt som i lagen om utländska försäkringsbolag som skall föreläggas kallas representation. Etablering eller förvärv av ett dotterföretag utomlands skall däremot inte räknas som bedrivande av försäkringsverksamhet med stöd av etableringsrätten eftersom ett sådant dotterföretag skulle vara en självständig juridisk person och inte försäkringsbolagets representation.

I 2 mom. definieras begreppet representation enligt bestämmelserna i artikel 1 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 1 i tredje livförsäkringsdirektivet. Som representation betraktas en agentur eller filial i en annan stat. Som representation enligt momentet betraktas också ett annat kontor som förestås av försäkringsbolagets egen personal. Dessutom skall också andra former av permanenta representationer betraktas som representationer om en permanent verksamhet för ett finländskt försäkringsbolags räkning avses, på samma sätt som en agentur och ifrågavarande verksamhet skall skötas av en person som bedriver självständig verksamhet och vars uppgift är att kontinuerligt verka för försäkringsbolagets räkning.

3 §. Enligt tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet medför principen om en enda auktorisation att ett försäkringsbolag som ämnar bedriva direkt försäkringsverksamhet i någon annan stat som hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inte längre i fortsättningen behöver särskild koncession av myndigheterna i denna stat. Bedrivande av försäkringsverksamhet i en annan medlemsstat med stöd av etableringsrätten förutsätter dock enligt artikel 32 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet att de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i försäkringsbolagets hemstat underrättas. På grund av detta föreslås att det i 1 mom. stadgas om skyldighet för försäkringsbolaget att underrätta social- och hälsovårdsministeriet om sin avsikt att etablera en representation i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I artikel 32 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet stadgas

om vilka uppgifter som skall fogas till den anmälan om etablering av en representation som skall lämnas till myndigheterna. I 2 mom. föreslås enligt direktiven stadgas om de uppgifter som skall fogas till anmälan.

a) I anmälan till social- och hälsovårdsministeriet om etablering av en representation skall lämnas en utredning om i vilken stat eller vilka stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etableringen avses ske.

b) Till anmälan skall fogas en verksamhetsplan som anger representationens tilltänkta affärsverksamhet, som de försäkringsklasser inom vilka representationen ämnar bedriva sin verksamhet. Av verksamhetsplanen skall dessutom framgå hur representationens tilltänkta förvaltning skall organiseras.

c) Av anmälan skall framgå den tilltänkta representationens adress. Adressen skall vara den adress till vilken samtliga meddelanden till representationens generalagent skall sändas och där myndigheterna kan få uppgifter som behövs för tillsynen över representationen.

d) Enligt denna punkt skall till anmälan fogas en utredning om representationens generalagent dvs. det befullmäktigade ombudet som har befogenhet att företräda bolaget i alla rättshandlingar som förorsakats av representationens verksamhet.

e) Om försäkringsbolaget ämnar bedriva trafikförsäkring dvs. annan försäkring än ansvarsförsäkring för fraktförare som hör till skadeförsäkringsklass 10 skall till anmälan som lämnas till social- och hälsovårdsministeriet fogas en utredning över att försäkringsbolaget blivit medlem representationstatens nationella trafikförsäkringsbyrå och eventuella nationella garantifonden.

f) Enligt punkten skall till anmälan bifogas en beräkning över att försäkringsbolaget uppfyller kraven om verksamhetskapital i 11 kap. i lagen.

4 §. I paragrafen föreslås enligt stadgandena i artikel 32 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet ett stadgande om social- och hälsovårdsministeriets uppgifter efter att försäkringsbolaget har anmält sin avsikt att etablera en representation i någon utländsk EES-stat samt om besvärsmätt i en situation då ministeriet inte utfört sina åligganden inom utsatt tid.

Enligt 1 mom. skall för social- och hälsovårdsministeriet fastställas en tid om tre månader inom vilken ministeriet skall sända repre-

sentationstatens behöriga myndigheter information om det finländska försäkringsbolagets avsikt att etablera en representation i staten. Tidsfristen på tre månader skall räknas från det att ministeriet av försäkringsbolaget har fått en sådan anmälan som avses i 3 § 1 mom. samt alla uppgifter som avses i 3 §. Ministeriet skall dessutom underrätta vederbörande försäkringsbolag om när uppgifterna har sänkts till de behöriga myndigheterna som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten i representationstaten.

Enligt 2 mom. skall ministeriet till de uppgifter som har tillställts behöriga myndigheter som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten i representationstaten foga också ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskapital enligt 11 kap. i lagen.

I 3 mom. föreslås stadgas om sådana situationer när vilka social- och hälsovårdsministeriet underlåtit att inom den tidsfrist på tre månader som fastställs i 1 § har lämnat information om etableringen av representationen till de behöriga myndigheterna som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten i representationstaten och underrättat försäkringsbolaget om detta. Försäkringsbolaget kan då söka ändring genom besvär som i en sådan situation skall anses gälla ministeriets avslagsbeslut. Besväret kunde anföras tills ministeriet fattat beslut om att överlämna informationen. Ministeriet har skyldighet att efter att besväret anhängiggjorts underrätta besvärsmyndigheten om sitt beslut varvid besvärsmyndigheterna beaktar beslutet i sin besvärshandling. I övrigt skall vid anförande och behandling av besvär i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

5 §. Enligt artikel 32 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet föreslås att social- och hälsovårdsministeriet skall kunna vägra att överlämna uppgifter om etableringen av representationen till de behöriga myndigheterna som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten i tilltänkta representationstaten om ministeriet anser att försäkringsbolagets solvens med hänsyn till verksamhetens karaktär inte är tillräcklig eller att dess förvaltning organiseras på ett behörigt sätt. Enligt artikel 32 i ovan nämnda direktiv ger de behöriga myndigheternas misstanke om att försäkringsbolagets finansiella situation inte

är tillräckligt god myndigheterna rätt att vägra att överlämna information. På grund av detta talas det i paragrafen om försäkringsbolagets solvens i stället av dess verksamhetskaptal varvid ministeriet kan anse att solvens är otillräcklig för den tilltänkta verksamheten utomlands trots att försäkringsbolaget uppfyller minimikraven för verksamhetskaptal enligt 11 kap. Ministeriet kunde vägra att lämna information också då det anser att försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent inte uppfyller de krav som ställs på företagets ledning enligt 7 kap. 3 § 2 mom. i lagen. Representationen skall inte kunna etableras om ministeriet vägrar att överlämna uppgifterna om etableringen av representationen.

6 §. I paragrafen stadgas om när en tilltänkt representation kan inleda sin verksamhet. Enligt artikel 32 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet skall de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i representationen inom två månader från det att de mottagit underrättelse om etableringen av representationen av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i hemstaten underrätta den behöriga myndigheten i hemstaten om de villkor som, med hänsyn till det allmännas bästa, gäller för verksamheten i representationen. Representationen får inleda sin verksamhet när försäkringsbolaget genom förmedling av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i hemstaten underrättats om dessa allmänna villkor av myndigheterna i representationen. Enligt detta föreslås i paragrafen att representationen skall få inleda sin verksamhet efter att social- och hälsovårdsministeriet har meddelat försäkringsbolaget om underrättelsen från de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i representationen.

Ifall information om eventuella villkor inte har erhållits inom två månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har underrättat försäkringsbolaget om att den information som avses i 4 § har sänts till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i tilltänkta representationen får representationen oberoende av detta inleda sin verksamhet efter den ovan nämnda tidsfristen.

7 §. I paragrafen stadgas om det förfarande

enligt vilket försäkringsbolaget skall underrätta myndigheterna om ändringar i den information som lämnats om etablering av representationen. Enligt paragrafen skall ändringar av uppgifterna i de utredningar som avses i 3 § 2 mom. punkterna b—d anmälas skriftligt till social- och hälsovårdsministeriet samt de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i representationen minst en månad innan ändringen företes. Ministeriet skall härvid i tillämpliga delar iaktta det förfarande som stadgas i 4 och 5 §§ och representationen skall inte kunna ändra sin verksamhet innan förfarandet slutförts. Om ministeriet inte vägrar att sända underrättelse om förändring enligt 5 § skall verksamheten enligt underrättelsen kunna inledas senast efter den tidsfrist som stadgas i 6 §.

8 §. Enligt 1 mom. skall på finländska försäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsverksamhet med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster i andra EES-länder huvudsakligen tillämpas stadgandena i 9—15 §§.

Enligt 2 mom. skall på skadeförsäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsverksamhet med stöd av friheten att tillhandahålla tjänster i ett EES-land som tillämpar inte ömsesidigt det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland i stället för stadganden i 11—15 §§ tillämpas stadgandena i 18 §.

9 §. Begreppet "friheten att tillhandahålla försäkringstjänster" fastställs för skadeförsäkringar i artikel 12.1 i andra skadeförsäkringsdirektivet i vilket det vidare hänvisas till artikel 2 d i direktivet. Friheten att tillhandahålla livförsäkringstjänster fastställs i artikel 1 f i tredje livförsäkringsdirektivet och artikel 2 e i andra livförsäkringsdirektivet. Eftersom begreppet definieras olika i skadeförsäkringsdirektivet och i livförsäkringsdirektivet måste begreppet "friheten att tillhandahålla försäkringstjänster" fastställas separat för liv- och skadeförsäkringar i paragrafen.

Enligt punkt 1 skall friheten att tillhandahålla försäkringstjänster vid skadeförsäkring betyda att försäkringsbolaget från ett driftsställe i en annan stat än den stat i vilken tjänsterna tillhandahålls ingår ett skadeförsäkringsavtal som hänför sig till en risk som är belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls. Med friheten att tillhandahålla försäkringstjänster skall således till exempel avses att ett finländskt försäkringsbolag från Finland eller en representation som är belägen i Sverige ingår ett skadeförsäk-

ringsavtal på grund av marknadsföring som utförts i Frankrike och som gäller en risk som är belägen i Frankrike.

Friheten att tillhandahålla livförsäkringstjänster fastställs i punkter 2 och 3. Enligt punkt 2 skall verksamheten anses som fritt tillhandahållande av försäkringstjänster om ett finländskt försäkringsbolag antingen från Finland eller från en representation belägen i en annan EES-stat skulle ingå ett livförsäkringsavtal i den stat där tjänsterna tillhandahålls med en fysisk person som är varaktigt bosatt i denna stat.

Enligt 3 punkten skall livförsäkringsavtal med juridiska personer anses omfattas av friheten att tillhandahålla försäkringstjänster om livförsäkringen hör till en juridisk persons driftsställe som är beläget i den stat där tjänsterna tillhandahålls.

10 §. I paragrafen föreslås den i 9 § 1 punkten avsedda medlemsstaten där risken är belägen bli definierad enligt vad som anges i artikel 2 d i andra skadeförsäkringsdirektivet. Paragrafen skall endast tillämpas i fråga om skadeförsäkring. För livförsäkringens del ingår motsvarande definition i 9 § 2 och 3 punkten.

Enligt 1 mom. 1 punkten är risken belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls om det är fråga om egendom som är belägen i denna stat och försäkringsobjektet är en fastighet, byggnad eller en byggnad inklusive lösöre. Lösöret skall dock vara försäkrat med samma försäkringsavtal.

Enligt 1 mom. 2 punkten när försäkringsobjektet är ett fordon är risken belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls om fordonet är registrerat i denna stat. Med fordon avses till exempel motorfordon, motorbåtar, fartyg som används av handelsflottan och luftfartyg.

Enligt 1 mom. 3 punkten är risker som är förknippade med resor eller semestrar belägna i den stat där tjänsterna tillhandahålls om det är fråga om försäkring som tecknats för högst fyra månader och om försäkringsavtalet har slutits i denna stat. Det är således fråga om en reseförsäkring som tecknats för en kort tid.

Enligt 2 mom. är risken i andra fall än de som avses i 1 mom. belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om försäkringstagaren är varaktigt bosatt i denna stat eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, om denne där har sitt driftsställe som försäkringen hänförs till. Stadgandet tillämpas till exempel när en person bosatt i den stat där

tjänsterna tillhandahålls ingår ett försäkringsavtal om lösöret i en fritidsbostad som är belägen i en annan medlemsstat.

11 §. I artikel 34 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet stadgas om hur försäkringsbolaget skall handla om det ämnar att bedriva försäkringsverksamhet i en annan medlemsstat inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster. Enligt dessa stadganden föreslås att i 1 mom. stadgas att ett försäkringsbolaget innan det inleder verksamheten inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster skall lämna en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet med uppgift om i vilken stat bolaget ämnar bedriva verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.

Enligt 2 mom. skall till anmälan bifogas en utredning över vilka slag av risker det fria tillhandahållandet av tjänster gäller och en beräkning som visar att försäkringsbolaget uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

12 §. Enligt bestämmelserna i artikel 35 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet skall paragrafen innehålla ett stadgande om social- och hälsovårdsministeriets skyldigheter att inom en månad efter i 11 § avsedd anmälan till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där bolaget har för avsikt att tillhandahålla tjänster anmäla om försäkringsbolagets avsikt att inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster bedriva verksamhet i denna stat. Dessutom skall ministeriet vara skyldigt att underrätta försäkringsbolaget om överlämnandet av uppgifterna.

Enligt 2 mom. skall ministeriet till uppgifterna foga ett intyg om att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap. Ytterligare skall till anmälan fogas en utredning över de försäkringsklasser försäkringsbolaget har auktoriserats att erbjuda samt en utredning över de risker den avsedda verksamheten gäller.

I 3 mom. föreslås enligt 4 § 3 mom. stadgas att om ministeriet inte har överlämnat uppgifterna inom den fastställda tiden på en månad kan sökanden söka ändring genom besvär som i detta fall gäller ministeriets avslagsbeslut.

13 §. I 1 mom. föreslås ingå ett stadgande om social- och hälsovårdsministeriets möjligheter att vägra att överlämna uppgifter om etabler-

ing inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster. Ministeriet skall kunna vägra att överlämna uppgifter om det har skäl att misstänka att försäkringsbolagets solvens inte är tillräcklig, dess förvaltning inte är organiserad på ett behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning inte uppfyller de krav som ställs på försäkringsbolagets ledning i 7 kap. 3 § 2 mom. Grunderna för ministeriets vägran skall således i detta avseende vara de samma som i 5 § som gäller ministeriets vägran att överlämna uppgifter till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i representationstaten om etablering av en representation.

Enligt 2 mom. skall ett fritt tillhandahållande av tjänster inte kunna inledas om ministeriet har vägrat att överlämna sådana uppgifter som avses i 11 §.

14 §. I paragrafen fastställs enligt bestämmelserna i artikel 35 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet den tid inom vilken ett försäkringsbolag skall kunna inleda verksamheten inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster. Enligt paragrafen skall friheten att tillhandahålla tjänster kunna inledas omedelbart efter att försäkringsbolaget har fått social- och hälsovårdsministeriets meddelande om att uppgifterna om bedrivande av verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster har överlämnats till de behöriga myndigheterna som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten i det land där bolaget ämnar bedriva verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster.

15 §. I paragrafen stadgas om förfarandet i sådana fall när det sker förändringar i de uppgifter som avses i 11 §. Stadgandet motsvarar bestämmelserna i artikel 36 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet.

16 §. I gällande lag finns det inte några stadganden om etablering av representationer utomlands. Enligt bestämmelserna i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet stadgas i 1—7 §§ om förfarandet vid etablering av en representation i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Eftersom det med tanke på social- och hälsovårdsministeriets tillsynsuppgift är motiverat att också stadga om etableringen av representation i stater som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet föreslås att i paragrafen fastställs motsvarande förfä-

rande som vid etablering av representation i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vid etablering av en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall dessutom naturligtvis tillämpas bestämmelserna i representationstaten om ett utländskt försäkringsbolags rätt att bedriva försäkringsverksamhet.

Enligt 1 mom. skall ett försäkringsbolag som har för avsikt att etablera en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet före etableringen av representationen anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet. Till anmälan skall i tillämpliga delar bifogas de i 3 § stadgade uppgifterna.

Enligt 2 mom. kunde social- och hälsovårdsministeriet inom tre månader efter i 1 mom. avsedd anmälan förbjuda etablering av representationen om det har orsak att misstänka att försäkringsbolagets solvens inte är tillräcklig eller att förvaltningen inte är organiserad på behörigt sätt. Etablering av representationen kan också förbjudas om försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent inte uppfyller kraven på bolagets ledning enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

Enligt 1 § 2 mom. skall 16 § tillämpas också när ett finländskt skadeförsäkringsföretag ämnar etablera en representation i en sådan EES-stat som inte, för Finlands del, följer stadgandena i tredje skadeförsäkringsdirektivet.

17 §. Enligt gällande lag får social- och hälsovårdsministeriet inte utan särskild begäran uppgifter om finländska försäkringsbolags utländska dotterbolag. För att göra det lättare för ministeriet att få uppgifter och sköta uppföljningen föreslås att försäkringsbolaget inom tre månader, efter att det att det till exempel har etablerat en utländsk dotterbolag eller förvärvat ett utländskt försäkringsbolags aktier i sådan utsträckning att det utländska försäkringsbolaget blir ett dotterbolag till försäkringsbolaget, underrätta social- och hälsovårdsministeriet om förvärvet.

18 §. Så som stadgas i 8 § 2 mom. skall stadgandena i denna paragraf gälla också finländska skadeförsäkringsbolag i sådana stater som inte ömsesidigt tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland bedrivande av verksamhet inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster. Paragrafen motsvarar i sak 2 kap. 2 § 5 mom i gällande lag om försäkringsbolag. I detta avseende skall

förfarandet således bli oförändrat. Stadgandet i gällande lag grundar sig på artikel 14 i andra skadeförsäkringsdirektivet.

3 kap. Delägarskap i försäkringsbolag

2 a—2 c §§. I samband med ändring av 3 kap. föreslås också en revidering av paragrafernas numrering. Detta sker genom att kap. 2 a—2 c §§ upphävs, 3 och 4 §§ ändras samt nya 5—9 §§ fogas till kapitlet. Stadgandena som ingår i 2 a—2 c §§ ersätts med stadganden i 3—5 och 7 §§.

3 §. Till lagen om försäkringsbolag fogades på våren 1991 stadganden om s.k. kvalitativ ägarkontroll. På grund av EES-avtalet preciseras dessa stadganden i 1993 års lag om ändring av lagen om försäkringsbolag till vissa delar för att motsvara stadgandena i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet samt de förslag som finansgruppsskommittén framförde i sitt betänkande (kommittébetraktande 1991:31).

Det föreslagna stadgandet i 3 § ersätter stadgandena i 2 a § i gällande lag. Stadgandet i 1 mom. föreslås nu bli preciserat enligt artikel 15 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 14 i tredje livförsäkringsdirektivet. Enligt dessa uppstår underrättelseskyldighet då det avsedda innehavet är minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller så stort att det motsvarar minst 10 procent av det sammanlagda röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller om innehavet i övrigt berättigar till att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning. I så fall är det fråga om i artikel 1 g i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet avsett kvalificerat innehav (qualifying holding) i försäkringsbolaget. Ett innehav på mindre än 10 procent kan berättiga till ett betydande inflytande till exempel på grund av bestämmelser i delägaravtal eller bolagsordning. Ett betydande inflytande kan till exempel uppstå genom rätt att påverka sammansättningen av försäkringsbolagets styrelse genom avtal eller bolagsordning. Stadgandet om begränsning av röst rätt vid bolagsstämman enligt 8 kap. 5 § 1 mom. lag om försäkringsbolag eller motsvarande stadgande i bolagsordningen kan också leda till ett betydande inflytande på grund av innehav som är mindre än 10 procent.

Anmälningsskyldighet skall enligt 2 mom.

också uppstå om avsikten är att öka innehavet så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till eller överstiga 20, 33 eller 50 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller så att innehavet motsvarar en andel lika stor som nämnda procenttal av det sammanlagda röstetalet av aktier och garantiandelar eller så att försäkringsbolaget på grund av det ökade innehavet blir dotterbolag.

3 och 4 mom. motsvarar till sitt innehåll stadgandena i 2 a §. Eftersom ett stadgande om en samarbetsgrupp föreslås att på nytt fogas till lagen i fråga om reglering om innehav i främmande bransch föreslås också att till 4 mom. fogas stadgandet i 2 a § 3 mom. som upphävdes genom lagen om ändring av lagen om försäkringsbolag som trädde i kraft vid början av 1994 om beaktande av innehav i försäkringsbolag som hör till samma samarbetsgrupp.

4 §. Den föreslagna 4 § ersätter stadgandena i 2 c § 1 och 2 mom. i gällande lag.

Enligt 1 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. En sund utveckling av försäkringsväsendet är som begrepp mera omfattande än principen om försäkringsbolagets sunda och ansvarsfulla ledning (sound and prudent management) som ingår i direktivens bestämmelser om ägarkontroll. Till en sund utveckling av försäkringsverksamheten hör nämligen också bedömning av den konkurrenspolitiska effekten av ägoarrangemang. I EG:s direktiv som berör försäkringsverksamhet ingår inte sådana konkurrenspolitiska frågor utan de behandlas enligt EG:s allmänna konkurrensbestämmelser internt av varje medlemsstat.

1 mom. ger ministeriet en möjlighet att ingripa i sådana situationer där den nya ägaren på grund av sin tidigare verksamhet kan anses komma att utnyttja sitt inflytande som grundar på innehavet i försäkringsbolaget på ett sätt som strider mot försäkringstagarnas och de försäkrades eller det allmännas bästa. Det kan tillämpas till exempel i sådana situationer när den nya ägaren kan anses använda sitt inflytande så att bolaget börjar tillämpa verksamhetsprinciper som strider mot god sed eller att bolagets placeringsverksamhet kan antas vara sådan att den äventyrar försäkringstagarnas och de försäkrades intressen. En sund utveckling av försäkringsverksamheten kan äventyras

också på grund av att ett visst försäkringsbolag eller en viss försäkringsbolagsgruppering faktiskt uppnår en dominerande marknadsställning för bedrivande av någon försäkringsgren. En sund utveckling av försäkringsverksamheten utreddes mera ingående som begrepp när stadganden om ägarkontroll första gången fogades till lagen om försäkringsbolag (RP 303/1990 rd).

Enligt artikel 15.4 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 14.4 i tredje livförsäkringsdirektivet skall medlemsstaterna kräva att om en eller flera ägare efter förvärv av innehav sannolikt kommer att utöva sitt inflytande på ett sätt som är ägnat att vara till förfång för en sund och ansvarsfull ledning av försäkringsbolaget skall de behöriga myndigheter vidta lämpliga åtgärder för att hindra att en sådan situation uppstår. Dessutom nämns i direktiven exempel på lämpliga åtgärder.

I syfte att föregripa denna bestämmelse fogades i på grund av EES-avtalet till lagen om försäkringsbolag 1993 ett stadgande i 2 c § 2 mom. som fastställer vilka åtgärder ministeriet kan vidta om ett innehav av i och för sig på laglig väg förvärvade aktier eller garantiandelar anses äventyra de försäkrade förmånerna. Härvid kan ministeriet enligt lagen förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Detta stadgande föreslås bli ändrat i 4 § 2 mom. endast så att ministeriet skall kunna förbjuda utövande av rösträtt i försäkringsbolaget om det anser att innehavet enligt direktiven äventyrar försäkringsbolagets verksamhet enligt sunda och försikliga affärsprinciper. Denna bestämmelse ger ministeriet möjlighet att ingripa i ett tidigare skede än vad som nu är fallet.

5 §. Den föreslagna 5 § ersätter stadgandet i 2 c § 3 mom. i gällande lag. Innehållet i stadgandet föreslås att bibehållas med undantag av ändringar som gäller paragrafernas numrering.

6 §. Som ett nytt stadgande föreslås att försäkringsbolaget årligen till social- och hälsovårdsministeriet skall anmäla namnet på ägarna av aktier och andelar som omfattas av ägarkontrollen samt storleken på sådana innehav, och omedelbart då ändringar sker i sådana innehav.

7 §. I stadgandet föreslås stadgandet i 2 b § i gällande lag bli ändrat så att innehav som omfattas av ägarkontrollen fastställs på motsvarande sätt som i 3 §.

8 §. Stadgandet motsvarar 3 § i gällande lag.
9 §. Stadgandet motsvarar 4 § i gällande lag.

10 kap. Bokslut och koncernbokslut.

Kapitlets rubrik föreslås bli ändrad för att motsvara 11 kap. lagen om aktiebolag. I den gällande lagen hänvisas i rubriken endast till bokslut.

1 §. Enligt 9 § 1 mom. och 22 a § 1 mom. bokföringslagen består bokslutet och koncernbokslutet förutom av resultaträkning och balansräkning av de uppgifter som skall lämnas i bilagor till dem. En noggrannare definition motsvarar bokslutsbegreppet enligt EG:s fjärde och sjunde bolagsrättsliga direktiv. Motsvarande precisering föreslås bli gjort i 2 mom. första meningen. Även efter preciseringen skiljer sig begreppet bokslut enligt lagen om försäkringsbolag på samma sätt som lagen om aktiebolag från begreppet bokslut enligt bestämmelserna i de ovan nämnda EG-direktiven genom att där ingår också verksamhetsberättelse.

I paragrafens 2 mom. andra meningen föreslås justeringar som följer av bokföringslagen. Enligt bokföringslagen skall bokslutsuppgifterna sammanställas i koncernbokslutet. Skyldigheten att göra upp koncernbokslut har utsträckts till att utöver bolag gälla också andra sammanslutningar.

Bokslutsuppgifterna om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring skall fortfarande inte sammanställas med ett annat försäkringsbolags eller en annan sammanslutnings koncernbokslut. Det är motiverat att hålla kvar förbudet mot sådan sammanställning med tanke på att de uppgifter som framgår av ett koncernbokslut skall vara korrekta och tillräckliga, även om någon uttrycklig grund för förbudet inte finns i bokföringslagen eller bokföringsförordningen. Lagstadgad pensionsförsäkring intar en särställning, vilket har beaktats i EES-avtalet. På grund av de begränsningar som gäller arbetspensionsförsäkring står förbudet inte heller i konflikt med EG-normerna. Enligt artikel 13.3 i EG:s sjunde bolagsrättsliga direktiv behöver konsolidering inte genomföras om långvariga och omfattande begränsningar i väsentlig utsträckning hindrar moderföretaget att utöva bestämmanderätt i ett dotterbolag. Enligt artikel 33.9 i samma direktiv föreslås sammanställningsförbudet bli utsträckt också till bokslutsuppgifterna för pen-

sionsbolag som har ställning av intressebolag. Social- och hälsovårdsministeriet skall dessutom meddela föreskrifter enligt vilka i bokslutsbilagor skall tas in utredning om dotterbolag och intressebolag som inte har sammansställts i koncernbokslutet samt om dessas verksamhetsresultat och ekonomiska ställning.

I sin föreslagna form innehåller 2 mom. inte längre något förbud mot att i koncernbokslutet med ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring och är ett moderbolag sammanställa ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet. Upphävningen av förbudet kan anses motiverad eftersom det inte kan anföras någon motivering för förbudet vare sig i Finlands eller EG:s bokslutsnormer.

Om ett moderbolag som är holdingbolag (financial holding company) och vars dotterbolag uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsbolag enligt 22 a § bokföringslagen skall uppgöra ett koncernbokslut är det ändamålsenligt och i enlighet med bestämmelserna i artikel 65.2 i EG:s direktiv om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag att koncernbokslutet i sådana fall uppgörs enligt uppställningsformen för försäkringsbolag. Avgörande betydelse skall emellertid inte tillmätas enbart det relativa antalet dotterbolag som holdingbolaget äger, utan det faktum om det är fråga om en koncern som verkligen bedriver försäkringsverksamhet. Vid bedömningen skall beaktas bl.a. den faktiska affärsverksamhetens omfattning samt det kapital som finansieringen av den förutsätter. Om den uppställningsform som skall efterföljas skall stadgas i 11 § bokföringsförordningen. Till propositionen har fogats ett utkast till förordning om ändring av bokföringsförordningen.

Social- och hälsovårdsministeriet ger på basis av bemyndigandet i 10 kap. 1 § 3 mom. gällande lag om försäkringsbolag noggrannare föreskrifter om de ändringar som förutsätts av direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag i försäkringsbolagets bokslut. Paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrad endast så att ordet "anvisningar" skall ersättas med det i 3 § 1 mom. lagen om åtgärder som gäller myndigheternas föreskrifter och anvisningar (573/89) använda ordet "föreskrifter".

2 §. I direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag avviker sättet att redovisa ansvarsskulden från

nuvarande praxis i Finland trots att begreppet ansvarsskuld i och för sig är det samma. Direktivet innehåller också bestämmelser om ansvarsskuld för skadeförsäkringsbolag. För livförsäkringsbolagens del innehåller tredje livförsäkringsdirektivet bestämmelser om de principer som skall efterföljas vid bestämmandet av storleken av den försäkringstekniska ansvarsskulden.

Stadganden i 10 kap. 2 § lagen om försäkringsbolag om ansvarsskulden och om hur den skall bestämmas kräver för en samordning av lagen med de ovan nämnda direktiven en komplettering i form av mera detaljerad specifikation av ansvarsskulden och reglering av andra försäkringstekniska frågor.

Definitionen av premieansvar, som ingår i 2 mom. föreslås bli förtydligad så att premieansvaret om avtalstypen förutsätter detta kan bestämmas också retrospektivt, dvs. med den förlöpta försäkringstiden som grund. Detta behövs eftersom en stor del av de nya försäkringsprodukterna förutsätter retrospektiva kalkyleringsmetoder. Tredje livförsäkringsdirektivet möjliggör en retrospektiv metod.

Eftersom 13 kap. i lagen om försäkringsbolag enligt lagförslaget inte längre skall gälla lagstadgad pensionsförsäkring och motsvarande stadganden således överförs till APL 12 a §, föreslås att hänvisningen i paragrafens 2 mom. justeras på motsvarande sätt.

Kravet angående tryggheten av ansvarsskulden framgår ur stadgandena i 13 kap. 2—7 §§ lag om försäkringsbolag. Det nya 13 kap. skall enligt lagförslaget dock gälla endast livförsäkring och de skadeförsäkringsklasser vars verksamhet är tillåten för livförsäkringsbolag. På grund av detta föreslås 4 mom. bli ändrat så att det omfattar ett stadgande gällande alla försäkringsgrenar — således också skadeförsäkring — om att försäkringsbolaget skall tillämpa betryggande beräkningsgrunder för fastställande av ansvarsskulden. Hänvisningen i momentet till beräkningsgrunderna innebär samtidigt ett krav på att försäkringsbolaget skall dokumentera beräkningsgrunderna för ansvarsskulden på ett ändamålsenligt sätt.

Enligt momentet kunde social- och hälsovårdsministeriet kräva ministeriets bekräftelse på förhand av de statistiska beräkningsmomenten och diskonteringsmetoderna som tillämpas vid bestämmandet av ansvarsskulden för skadeförsäkringen. Detta skall vara ändamålsenligt till exempel i fråga om grunderna för

skadeförsäkringens utjämningsbelopp. Om ansvarsskulden innehåll och trygghetsprinciperna för ansvarsskulden stadgas enligt momentet noggrannare genom en förordning. För lagstadgad arbetspensionsförsäkring skall motsvarande stadganden dock fogas till lagstiftningen om arbetspensionsförsäkring.

5 mom. skall huvudsakligen till sitt innehåll motsvara gällande 4 mom. Momentet föreslås dock bli ändrat så att ett utländskt EES-försäkringsbolag erhåller samma ställning som de inhemska försäkringsbolagen i fråga om återförsäkring.

Till propositionen har fogats ett utkast till förordning om beräkning av försäkringsbolagets ansvarsskuld.

3 §. I 3 § gällande lag stadgas om täckning av den försäkringstekniska ansvarsskulden. För att de stadganden som ingår i paragrafen skall motsvara bestämmelserna i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet skall stadgandena om täckning i 2—5 mom. ändras.

Enligt 2 mom. skall de tillgångar som täcker ansvarsskulden vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsrörelse bolaget bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar säkerheten till avkastningen och likviditet. Momentet, som grundar sig på artikel 20 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet, innehåller en allmän bestämmelse om täckning av ansvarsskulden. Stadgandena i andra moment i 3 § om täckning av ansvarsskulden och den förordning som avses i 5 mom. skall tillämpas med hänsyn till kraven i den allmänna bestämmelsen.

Av den allmänna bestämmelsen i 2 mom. följer att ett försäkringsbolag, som täckt sin ansvarsskuld genom att i och för sig följa andra stadganden i 3 § och den förordning som avses i 5 mom. inte har täckt sin ansvarsskuld enligt lagen om täckningens sammansättning, strider mot stadgandet i 2 mom. Enligt 3 och 8 §§ i utkastet till förordningen kan ett försäkringsbolag täcka sin ansvarsskuld till exempel med tjugo finländska börsbolags masskuldebrevslån och aktier så att hälften av täckningen utgörs av bolagens masskuldebrevslån utan säkerhet och hälften av aktier och så att de sammanlagda lånen och aktierna i varje bolag utgör högst 5 procent av ansvarsskuldens brutobelopp. Ett sådant arrangemang kan dock strida mot den allmänna bestämmelsen som

avses ovan. Sammansättningen av täckningen får inte normalt, och i ingen händelse permanent för mycket närma sig de i förordningen stadgade högsta gränsvärdena.

Enligt 13 § 1 mom. i det i 5 mom. avsedda utkastet till förordning skall försäkringsbolagets styrelse uppgöra och uppdatera riktlinjerna för placering av bolagets tillgångar. Vid uppgörande av investeringsplan skall beaktas beloppet av de egna kapitalen samt kraven enligt 11 kap. 7 § lagen om försäkringsbolag. Det är särskilt viktigt att sådana bolag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring beaktar dessa omständigheter eftersom deras egna kapital är litet i förhållande till ansvarsskulden. Den handling som gäller riktlinjerna skall påvisa att de tillgångar som motsvarar bolagets ansvarsskuld investeras enligt de krav som ställs i de allmänna bestämmelser som ingår i 2 mom. Till handlingen skall fogas ett utlåtande av bolagets försäkringsmatematiker att då tillgångarna investeras enligt de ovan nämnda riktlinjerna så uppfyller täckningen av ansvarsskulden kraven enligt arten av bolagets ansvarsskuld och att kraven enligt 11 kap. 7 § uppfylls för placeringsverksamheten.

Enligt 3 mom. skall ett försäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsrörelse täcka ansvarsskulden med sådana tillgångar som hör till i denna paragraf stadgade egendomsslag som uppskattade till gängse värde på av social- och hälsovårdsministeriet bestämda grunder räcker till för att täcka ansvarsskulden efter avdrag av de poster som anges i detta moment.

De tredje försäkringsdirektiven gäller enbart försäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsrörelse, vilkas kunder alltså skyddas av de detaljerade stadgandena som berör täckningen av ansvarsskulden. Enligt detta skall också stadgandena i 3—7 mom. tillämpas endast på bolag som bedriver direkt försäkringsrörelse. Om försäkringsbolaget förutom direkt försäkringsrörelse också bedriver återförsäkringsrörelse gäller paragrafen som sådan täckningen av ansvarsskulden för bolagets hela försäkringsrörelse. Täckningen av ansvarsskulden för ett försäkringsbolag som enbart bedriver återförsäkringsrörelse omfattas endast av stadgandena i 1, 2 och 9 mom. Detta skall anges i det föreslagna 8 mom. som skall fogas till paragrafen. Ett sådant bolags försäkringstagare är själva försäkringsbolag och behöver inte ett likadant skydd som grundar på detaljerad

reglering som direktförsäkringkunderna. Detta motsvarar gällande reglering.

Enligt artikel 17 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 18 i tredje livförsäkringsdirektivet skall ett försäkringsbolag täcka hela ansvarsskulden för den försäkringsrörelse bolaget bedriver.

Direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag tillåter att från ansvarsskuldens bruttobelopp avdras vissa poster av vilket följer att skyldigheten att täcka ansvarsskulden enligt bestämmelserna i artikel 20—22 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet begränsas till beloppet av ansvarsskulden efter dessa avdrag. Enligt de i direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag tillåtna alternativen och behovet av reglering på grund av återförsäkringens art föreslås att från bruttobeloppet av ansvarsskulden minskas de i momentet uppräknade posterna.

Lagförslaget innebär att enligt stadgandena i 3 § och i den förordning som avses i 3 § 5 mom. skall den ansvarsskuld som skall täckas begränsas till ansvarsskuldens nettobelopp efter ovan nämnda avdrag. De högsta beloppen för sådana tillgångar som hör till olika egendomslag som godkänns som täckning av ansvarsskulden och som är uppräknade i det utkast till förordning som avses i 5 mom. skall emellertid beräknas utgående från ansvarsskuldens oförminskade bruttobelopp. Också de i förordningsutkastet framförda högsta nivåerna för begränsning av riskkoncentrationerna skall beräknas från ansvarsskuldens bruttobelopp.

Det föreslagna stadgandet avviker från gällande 3 § enligt vilken endast premieansvaret för livförsäkring och annan försäkring som tecknats för längre tid än tio år samt ersättningsansvaret för tids- och livräntor skall täckas med sådana tillgångar som avses i förteckningen i 2 mom. och som värderats på det sätt som förutsätts i paragrafen. En täckning som uppfyller kraven enligt stadgandet i 3 § gällande lag har dessutom begränsats så att det belopp som skall täckas är minst 85 procent av beloppet av nämnda ansvar.

Enligt vad som framförts tidigare förutsätter dock de tredje försäkringsdirektiven att såväl skade- som livförsäkringsbolag täcker det sammanlagda beloppet av sina ansvarsskulder enligt direktivens bestämmelser. Därför är det nödvändigt att de tillgångar som hör till täckandet av ansvarsskulden kan värderas till

sitt gängse värde. Av samma orsak är det motiverat att täckningsskyldigheten för ansvarsskulden begränsas till det nettobelopp för ansvarsskulden som erhålls när från ansvarsskuldens bruttobelopp avdras de ovan nämnda posterna.

Social- och hälsovårdsministeriet skall fortsättningsvis bestämma de grunder enligt vilka tillgångarna som täcker ansvarsskulden skall värderas, såsom framgår av 3 mom.

Enligt 4 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl tillåta eller bestämma att vissa tillgångarna som täcker ansvarsskulden skall värderas på ett sätt som avviker från deras gängse värde. Gängse värdena för till exempel masskuldebrevslån och börsnoterade aktier fluktuerar i takt med förändringar i räntenivån. Det kan inte anses vara ändamålsenligt att sådana förändringar nödvändigtvis skall påverka de värden till vilka masskuldebrevet och aktierna värderats som täckning för bolagets ansvarsskuld. Enligt förslaget kan ministeriet av särskilda skäl tillåta att värdet av sådana tillgångar som hör till täckningen inte sänks till deras nya gängse värden eller på motsvarande sätt förbjuda att tillgångarnas värde höjs till nya gängse värden.

I 5 mom. skall det stadgas om de tillgångslag som skall användas för att täcka ansvarsskulden. Förteckningen är uttömmande och syftet är att den till sitt innehåll skall motsvara förteckningen i artikel 21 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och i tredje livförsäkringsdirektivet.

Ett förslag till utkast till förordning om täckning av ansvarsskulden i ett försäkringsbolag som bedriver direkt försäkringsrörelse enligt 5 mom. finns som bilaga till denna proposition.

Förteckningen som ingår i det föreslagna 5 mom. är mera omfattande än förteckningen i 3 § gällande lag. Förändringen är dock inte i detta avseende betydande i praktiken, särskilt med beaktande av att täckningen enligt 3 § 2 mom. 6 punkten i gällande lag förutom av i momentet särskilt nämnda värdepapper och förbindelser får bestå också av andra värdepapper och förbindelser som till sin beskaffenhet och sin trygghet kan jämföras med sådana förbindelser som nämns i 3 § 2 mom. 1—4 punkterna i gällande lag eller i vilka täckningen med social- och hälsovårdsministeriets samtycke får placeras. En betydande förändring i sak kan anses att det föreslagna 5 mom. inte

förutsätter att tillgångar som används för täckning skall ha någon anknytning till Finland eller någon annan namngiven stat eller att social- och hälsovårdsministeriets medgivande skall gälla som villkor för att tillgångarna skall få användas som täckning om en sådan anknytning fattas.

I förordningsutkastet har tillgångarnas duglighet som täckning dock begränsats så att de enligt huvudvillkoret skall ha anknytning till någon EES-stat eller en sådan annan stat som social- och hälsovårdsministeriet jämställer med en EES-stat. Sådana jämställda stater kan i vissa fall vara åtminstone de stater som är medlemmar i organisation för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Som framgår av 1 § 2 mom. och 2—5 §§ i förordningsutkastet skall minst 75 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp täckas med tillgångar som har en anknytning till en EES-stat eller en därmed jämförbar stat.

I ansvarsskulden för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring ingår poster som de nya föreskrifterna om täckning inte kan tillämpas på och i tillgångarna ingår också sådana poster som det är ändamålsenligt att godkänna som täckning.

Som exempel på detta kan nämnas ansvarsskulden för en försäkring enligt lagen om pension för företagare som med hänsyn till att staten deltar i kostnaderna skall lämnas utanför täckningsskyldigheten till den del som den består av obetalda premier vid utgången av bokföringsperioden. Kreditförluster som uppstår av premier som inte erhållits i grundförsäkringen enligt APL avdras från utjämningsansvaret, vilket innebär att det skulle vara inkonsekvent att kräva en separat täckning för utjämningsansvaret till den del det räcker till för detta ändamål. Från den ansvarsskuld för vilken täckning krävs skall således lämnas bort ett belopp som motsvarar det sammanlagda beloppet av sådana potentiella kreditförluster, dock inte till den del som detta belopp överskrider det sammanlagda beloppet av utjämningsansvaret.

På grund av den lagstadgade pensionsförsäkringens speciella art skall på motsvarande sätt som täckning kunna godkännas vissa poster som hänför sig till pensionscentralernas gemensamma ansvar. Enligt detta innebär de befogenheter som enligt 3 mom. 7 punkten och 5 mom. 12 punkten getts social- och hälsovårdsministeriet, att ministeriet i sina föreskrifter

kan utesluta sådana poster från skyldigheten till täckning av ansvarsskulden som arbetspensionsförsäkringens speciella art kräver eller som täckning godkänna också andra poster än sådana som ingår i allmänna stadganden.

I tredje skadeförsäkringsdirektivet och i tredje livförsäkringsdirektivet anges tämligen få exakta bestämmelser uttryckta som relationstal som anger på vilket sätt de i 2 mom. fastställda målen, så som att placeringarna skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, skall kunna säkras. Däremot ingår i artiklarna 21—22 i direktiven flera vidare bestämmelser om vilka omständigheter i den nationella lagstiftningen som skall beaktas då stadganden för täckande av ansvarsskulden utfärdas. Som exempel kan nämnas bestämmelserna i artikel 22.3 i direktiven om att i medlemsstaterna samband med närmare bestämmelser om täckning av ansvarsskulden i den nationella lagstiftningen skall tillämpa större restriktivitet i fråga om lån utan bankgaranti, garanti från försäkringsbolag (kreditförsäkring), inteckning eller annan form av säkerhet, jämfört med lån med sådan säkerhet. Det samma gäller också i fråga om värdepapper som inte omsätts på någon reglerad marknad, jämfört med värdepapper som omsätts på en sådan marknad.

Förordningsutkastet har uppgjorts enligt bestämmelserna och anvisningarna i artiklarna 20—22 i direktiven med beaktande av de speciella drag som gäller för placeringsverksamheten i finländska försäkringsbolag som i vissa avseenden avviker väsentligt från försäkringsbolagens placeringsverksamhet i de flesta EES-stater som England, Sverige och Danmark. Till de finländska särdragen hör framför allt den betydande andelen kundkrediter i försäkringsbolagens placeringar samt en omfattande användning av bankgarantier och i fråga om bolag som bedriver arbetspensionsförsäkring också av kreditförsäkringar som säkerhet för kundkrediter.

På grund av de ovan nämnda särdragen föreslås i 8 § 3 mom. i utkastet till förordningen att en avvikelse från huvudregeln i 8 § 1 mom. om en högsta gräns på 5 procent i fråga om begränsningen av riskkoncentrationerna igenom en höjning av motsvarande relationstal för täckning av ansvarsskulden för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring till 30 procent eftersom placeringens säkerhet i själva verket tryggs av en depositionsbank under offentlig kontroll som fått koncession i

en EES-stat eller ett försäkringsbolag eller annan sådan sammanslutning som har sitt hemstat i en EES-stat och som av social- och hälsovårdsministeriet jämställs med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag enligt ovan. I fråga om täckningen av ansvarsskulden i andra försäkringsbolag skulle man med samma förutsättningar avvika från huvudregeln om en gräns på högst 5 procent enligt 8 § 1 mom. genom att höja motsvarande relationstal till 10 procent. En höjning som motsvarar andelen av nämnda gräns på 30 (motsvarande 10) procent skall gälla enbart sådana skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en garanti som ställts av en sådan sammanslutning eller av denna sammanslutning beviljad kreditförsäkring. Till exempel skall placeringar i aktier i en sådan depositionsbank eller sammanslutning enligt huvudregeln kvarstå under tillämpningsområdet för en gräns på 5 högst procent (i vissa fall 10 procent).

Enligt 8 § 4 mom. i utkastet till förordning ger ministeriet noggrannare föreskrifter om hur denna gräns skall tillämpas med beaktande av de förutsättningar och begränsningar som stadgas i det föreslagna 10 kap. 3 § 2 mom. lag om försäkringsbolag. Ministeriet skall i dessa föreskrifter speciellt fästa uppmärksamhet vid beloppet av depositionsbankens, försäkringsbolagets och med dem jämförbara andra sammanslutningars kapitalbas jämfört med beloppet av täckningsinnehavarens ansvarsskuld. I fråga om de täckningar som täcker ett stort försäkringsbolags ansvarsskuld skall sålunda en liten lokal bank värderas på annat sätt än en stor riksomfattande bank. I de riktlinjer för placeringen av försäkringsbolagens tillgångar som bolagets ledning skall uppgöra och uppdatera skall också dessa frågor behandlas och särskilt skall behandlas i vilken omfattning och under vilka förutsättningar utländska banker kan ställa säkerheter och utländska försäkringsbolag kan bevilja kreditförsäkringar för att bidra till att täcka bolagets ansvarsskuld.

I 14 § i utkastet till förordning ingår ett övergångsstadgande som behandlar stadgandet i 4 § 1 mom. i utkastet till förordning om överskridning av 40-procents gränsen. Om de i 4 § 1 mom. avsedda tillgångarna, som täcker bolagets ansvarsskuld, den 31 december 1994 överskrider den ovan nämnda gränsen skall 4 § 1 mom. enligt 14 § tillämpas på ifrågavarande bolag så att i stället för 40 procent som högsta gräns används ett procenttal som motsvarar

den verkliga situationen i bolaget vid denna tidpunkt. Bolaget skall dock senast den 31 december 1998 se till att överskridningen upphör. Om bolaget i fråga till exempel under 1994 har förvärvat och till täckningen av ansvarsskulden hänfört nya tillgångar enligt 4 § 1 mom. så att dessa 1994 förvärvade tillgångar ingår i den överskridning som avses i 14 § skall social- och hälsovårdsministeriet på basis av 13 § 2 mom. i utkastet till förordning ha rätt att bestämma att dessa tillgångar inte får räknas till täckningen av ansvarsskulden.

Kravet på att hela ansvarsskulden skall täckas enligt 10 kap. 3 § och den förordning som avses 3 § 5 mom. förorsakar problem för bolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring eftersom deras eget kapital och reserveringar i förhållande till balansomslutningen är betydligt mindre än i andra försäkringsbolag. Pensionsförsäkringsbolagen behöver således en övergångsperiod under vilken de skall beredas möjlighet att stärka sina egna kapital och reserveringar. På grund av detta föreslås att i 16 § i utkastet till förordning stadgas att ansvarsskulden för lagstadgad pensionsförsäkring skall lämnas utanför begränsningarna som gäller täckning i utkastet under 1995 till en del som motsvarar 10 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp samt för 1996—1999 en del som fastställs genom att från ovan nämnda procentandel avdras 2 procentenheter för varje kalenderår efter 1995. Det föreslagna stadgandet skulle till exempel leda till att av de tillgångar som täcker ansvarsskulden för lagstadgad pensionsförsäkring skulle 1995 den andel som får vara fastigheter och andra tillgångar som avses i 4 § 1 mom. i utkastet sammanlagt uppgå till högst 50 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp.

Enligt det nya 6 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen i fråga kan social- och hälsovårdsministeriet på försäkringsbolagets begäran för bestämd tid som täckning av ansvarsskulden godkänna också andra tillgångar än de som avses i 5 mom. Stadgandet överensstämmer med artikel 21.2 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och i tredje livförsäkringsdirektivet.

Enligt föreslagna 7 mom. kan ministeriet vidare förordna att försäkringsbolag som bedriver pensionsförsäkringsrörelse skall ha täckning inte bara för ansvarsskulden utan också för andra med denna jämförbara poster. Sådana poster kan vara t.ex. på förhand betalda försäkringspremier samt samt pensionsförsäk-

ringsbolags skuld som beror på kostnader som pensionsanstalter ansvarar för gemensamt.

Det nya 8 mom. innehåller ett ovan nämnt stadgande att paragrafens stadganden endast skall tillämpas på bolag som bedriver enbart återförsäkringsrörelse.

Enligt det nya 9 mom. som föreslås bli fogat till paragrafen skall social- och hälsovårdsministeriet meddela närmare föreskrifter om tillämpning av 3 §. Enligt 13 § 1 mom. i utkastet till förordning skall ministeriet meddela närmare föreskrifter om täckningen av ansvarsskulden och tillämpningen av förordningen. I dessa föreskrifter skall särskilt behandlas också värderingen av säkerheter och säkerheternas betydelse när de förbindelser till vilka säkerheterna hänförs räknas till täckningen.

3 a §. I 10 kap. 3 a § lagen om försäkringsbolag stadgas om försäkringar som hänför sig till vissa placeringar. Enligt 1 mom. i nämnda paragraf gäller det som stadgas om täckning av ansvarsskulden i 3 § 2 mom. inte sådan försäkring som är anknuten till vissa placeringars utveckling och som avses i livförsäkringsklass 3 dvs. fondförsäkring.

På grund av förslaget till ändring av 3 § skall också 3 a § 1 mom. ändras så att hänvisningen till 3 § 2 mom. ändras till en hänvisning till 3 § 2—9 mom.

Enligt gällande 3 a § 2 mom. meddelar social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskrifter om motsvarigheten mellan ansvarsskulden för fondförsäkring och tillgångar som täcker ansvarsskulden samt om förteckningen av täckningen. Momentet skall ersättas av de nya 2—5 mom.

I 2 mom. fastställs vilka tillgångsslag som får höra till sådana placeringar som bestämmer värdeutvecklingen för fondförsäkringen.

Enligt 3 mom. skall i de placeringar som bestämmer värdeutvecklingen för fondförsäkringen ingå förutom de i 2 mom. avsedda tillgångarna för offentlig handel, också andra i 3 § 5 mom. avsedda tillgångar högst till en andel som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt 4 mom. skall ansvarsskulden för fondförsäkringar täckas av sådana tillgångar som hör till placeringar som bestämmer värdeutvecklingen av dessa försäkringar. Social- och hälsovårdsministeriet skall kunna bevilja undantag i fråga om täckningen av fondförsäkringarnas ansvarsskuld. Dessa undantag skall

dock inte få äventyra de försäkrade fördelarna eller uppfyllande av solvenskravet enligt 11 kap.

Enligt 5 mom. meddelar social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskrifter om hur försäkringsbolaget skall täcka ansvarsskulden för fondförsäkringar. I ministeriets föreskrifter skall särskilt behandlas var de tillgångar som täcker ansvarsskulden är belägna, begränsningar av återköp av en försäkring och samt av byte av placeringar samt förteckning av täckningen. Ministeriet kan vid behov också meddela föreskrifter om principerna för spridning av de risker som orsakas av placeringsverksamheten och som försäkringsbolaget skall iakttä vid valet av placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar.

Stadganden som motsvarar de föreslagna 2—4 mom. ingår för närvarande i de föreskrifter som har meddelats av social- och hälsovårdsministeriet. Avsikten med ändringsförslagen är å ena sidan att de centrala stadgandena om placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen för fondförsäkringar överförs från ministeriets föreskrifter till lagen om försäkringsbolag och å andra sidan att precisera i vilka ärenden ministeriet skall eller kan meddela närmare föreskrifter.

4 §. I och med att stadgandet i 11 kap. 5 § 2 mom. lagen om aktiebolag upphävdes från början av 1993 fastställs behandlingen av lagerreserveringar enligt 19 och 20 §§ lagen om ändring av bokföringslagen. Lagrummen samt social- och hälsovårdsministeriets kompletterande föreskrifter skall anses vara tillräckliga rättsregler också för den förhandsbokföring av kostnader som avses i 10 kap. 4 § lagen om försäkringsbolag. Det sistnämnda stadgandet kan således upphävas som obehövligt.

I förslaget till 4 § stadgas om värdering av placeringar och användning av uppskrivningsfonden så som anges i allmänna motiveringen.

Enligt artikel 45 i bokslutsdirektivet för försäkringsbolag skall värderingen av placeringar i första hand grundas på anskaffningsutgiften. Artiklarna 51 och 49.3 i samma direktiv anger hur artikel 35 om nedskrivningar och avskrivningar i EG:s fjärde bolagsrättsliga direktiv skall tillämpas på försäkringsföretag. Enligt direktiven skall anskaffningsutgiften för samtliga placeringar alltid skrivas ned om värdeminskningen är permanent. I fråga om andra placeringar än jordområden och byggnader kan företagen bokföra också tillfälliga

värdeminskningar som kostnader. I fråga om enskilda länder kan den sistnämnda typen av nedskrivning krävas också för omsättningsbara värdepapper. Anskaffningsutgiften för jordområden och byggnader kan endast nedskrivas om värdeminskningen är permanent. Om en placerings gängse värde senare stiger skall nedskrivningen återföras till anskaffningsutgiften på ett resultatpåverkande sätt. Anskaffningsutgiften för byggnader avskrivs under sin verkningstid enligt plan, antingen i balansräkningen eller i dess bilaga.

Enligt paragrafens 1 mom. skall värderingen av placeringarna ske utgående från en kalkyl som baseras på anskaffningsutgiften. I regel skall samtliga nedskrivningar bokföras som kostnader. I fråga om placeringar som skall betraktas som anläggningstillgångar och fordringar kunde man låta bli att göra nedskrivningen om värdeminskningen skall anses vara tillfälligt. Också i ett sådant fall kunde social- och hälsovårdsministeriet kräva att nedskrivningen skall göras om ministeriet anser det nödvändigt. Detta stadgande överensstämmer med direktivets bestämmelser i fråga om återföringen av värdeminskningar. Stadgandet stämmer överens med gällande praxis.

Anskaffningsutgiften för byggnader skall under verkningstiden avskrivas enligt plan. Enligt paragrafens 8 mom. skall ministeriet meddela närmare föreskrifter om huruvida avskrivningarna enligt plan skall framgå av resultaträkningen och balansräkningen eller av bokslutsbilagorna. Föreskrifterna skall meddelas senast 31.12.1995 på så sätt att de gäller redan 1995 års bokslut. Framställningssättet skall väljas beroende på hur andra EES-stater tillämpar bestämmelserna i artiklarna 45 och 51 samt 49.3 i bokslutsdirektivet. Dessutom skall beaktas verkningarna av de allmänna föreskrifter och anvisningar som handels- och industriministeriet eventuellt meddelar om planenliga avskrivningar och avskrivningsdifferenser, på grundval av den rapport som givits av arbetsgruppen för bolagens eget kapital.

Enligt paragrafens 2 mom. kan masskuldebrevslån samt andra penning- och kapitalmarknadsinstrument alternativt värderas på ett sätt som avviker från den i 1 mom. angivna principen om det lägsta värdet av värdepapper som hör till placeringstillgångar. Motsvarande förfarande har valts också i flera EU-länder. Om masskuldebrevslån samt övriga penning- och kapitalmarknadsinstrument i balansräk-

ningen tas upp till lägsta värde, kan kraftiga fluktuationer i räntenivån och således även i de gängse värdena utgöra ett problem när det gäller det egna kapitalets tillräcklighet och i synnerhet uppfyllandet av pensionsförsäkringsbolagens räntekrav, i det fall att de finansmarknadsinstrumenten utgör en stor placeringsportfölj.

Social- och hälsovårdsministeriet skall utfärda närmare föreskrifter om den tillämpliga anskaffningsutgiften. Enligt artikel 55 i direktivet skall differensen mellan det nominella värdet och anskaffningspriset periodiseras som ränteintäkter eller som avskrivningar under de finansiella instrumentens löptid. En motsvarande post skall bokföras som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften. Av försiktighetsprincipen följer att balansräkningsvärdet dock måste sänkas i det fall att det finansiella instrumentets värde har sjunkit permanent. Dessutom skall ministeriet föreskriva att värderingsmetoden skall väljas balanspostvis och att den valda värderingsmetoden skall följas fortgående.

Enligt allmän bokföringspraxis i Finland skall anläggningstillgångarna i balansräkningen tas upp till anskaffningsutgiftens eller den oavskrivna anskaffningsutgiftens belopp. Om det sannolika överlåtelsepriset för en anläggningstillgång på bokslutsdagen permanent är väsentligt högre än anskaffningsutgiften, kan i balansräkningen med stöd av 18 § bokföringslagen utöver den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften upptas en uppskrivning motsvarande högst skillnaden mellan det sannolika överlåtelsepriset och den icke avskrivna delen av anskaffningsutgiften. Samma förfarande, med undantag av de avskrivningar i fråga om byggnader som behandlas ovan i samband med 1 mom., föreslås i paragrafens 3 mom. bli tillämpat på sådana jord- och vattenområden, byggnader, värdepapper och andra jämförbara nyttigheter som försäkringsbolag äger.

I överensstämmelse med de nuvarande stadgandena föreslås att uppskrivningen skall kunna göras antingen under värdestegringsåret eller senare och att sådan uppskrivning av placeringstillgångar som har gjorts under räkenskapsperioden skall upptas i resultaträkningen, medan uppskrivning av anläggningstillgångar skall upptas i balansräkningen bland passiva, i uppskrivningsfonden. Den föreslagna regleringen avviker från de bokstavliga bestämmelserna i bokslutsdirektivet för försäkringsfö-

retag. Enligt artiklarna 44, 46 och 47 i direktivet kan en värdestegring bokföras endast med användning av gängse värden. Hela värdestegringen skall under det år värdeförändringen sker upptas antingen i resultaträkningen eller uppskrivningsfonden, men å andra sidan kan det belopp som önskas av den intäktsförda värdestegringen i enlighet med den i artikel 22 angivna bruttoprincipen periodiseras på de följande åren. De föreslagna stadgandena innebär att uppskrivningen och dess periodisering skall upptas enligt nettoprincipen både i resultaträkningen och i balansräkningen. Social- och hälsovårdsministeriet kommer därför att utfärda föreskrifter enligt vilka den del av värderingsdifferensen måste uppges i bilagorna, som inte har upptagits i balansräkningen som uppskrivning. Detta innebär att boksluten för finländska försäkringsbolag som helhet uppfyller de krav på informationsinnehållet som direktivet ställer.

Enligt paragrafens 4 mom. skall en nyttighet åsättas det värde den har enligt balansräkningen när den överförs från en till placeringsstillgångarna eller anläggningstillgångarna hänförlig placeringskategori till en annan. Den föreslagna regleringen motsvarar artikel 44 i direktivet, enligt vilken det under värdestegringsåret måste avgöras om en förändring i värderingsdifferensen skall intäktsföras eller upptas i uppskrivningsfonden. Eftersom grupperingen i placerings- respektive anläggningstillgångar förekommer endast i Finlands lagstiftning, innebär en ändring av tillgångarnas användningsändamål inte att det blir möjligt att ändra behandlingen av en tidigare värdeökning. Stadgandet stämmer överens med gällande praxis. Som en följd av att användningsändamålet förändrats kan till egendom som måste anses höra till anläggningstillgångarna hänföra sig uppskrivningar som upptas i uppskrivningsfonden samt sådana uppskrivningar som har intäktsförts till egendom som skall anses höra till anläggningstillgångarna. I praktiken gäller en ändring av användningsändamålet närmast fastighetsplaceringar.

Paragrafens 5 mom. innehåller bestämmelser för det fall att en uppskrivning visar sig vara obefogad. En uppskrivning som bokförts i resultaträkningen skall i så fall korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och en uppskrivning som bokförts i uppskrivningsfonden skall återföras.

Paragrafens 6 mom. stadgar om användning

av uppskrivningsfonden. Dessa stadganden behövs eftersom uppskrivningsfonden till följd av 4 mom. samt de stadganden som gällde före år 1978, med avvikelse från 11 kap. 4 § 1 mom. lagen om aktiebolag utöver uppskrivningar av anläggningstillgångarna innehåller också uppskrivningar av placeringar som måste betraktas som placeringstillgångar. Emellertid får fonden användas för att öka aktiekapitalet och grundfonden endast till den del som den har bildats av placeringar som måste betraktas som anläggningstillgångar. Situationen vid tidpunkten för ökning av aktiekapitalet och grundfonden måste betraktas som avgörande. En senare ändring av nyttighetens användningsändamål förutsätter, som en följd av 4 mom., inte att uppskrivningen återförs.

Den uppskrivningsfond och de uppskrivningar av placeringstillgångarna som genomförts före år 1978 och som överförts till uppskrivningarna av placeringstillgångarna, kan enligt förslaget inte användas för ökning av aktiekapitalet eller grundfonden. De utgör bundet eget kapital som inte kan användas för vinstutdelning.

Också denna uppskrivningsfond ingår däremot i det minimiminibelopp av det egna kapitalet som avses i 11 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag. Liksom uppskrivningsfonden för anläggningstillgångarna kan uppskrivningsfonden för placeringstillgångarna användas till kostnadstäckning och vinstutdelning först efter att uppskrivningen återförts, dvs. i allmänhet det år då egendomen säljs.

I fråga om anläggningstillgångar är stadgandena desamma som för andra finländska företag. Stadgandena om placeringstillgångar är däremot en följd av bokslutsdirektivet för försäkringsföretag och tidigare finsk lagstiftning. Begränsningarna i fråga om användningen av uppskrivningsfonden borde i likhet med indelningen av fonden i uppskrivning av placerings- respektive anläggningstillgångar av denna anledning framgå av bokslutsbilagorna. Social- och hälsovårdsministeriet skall utfärda bestämmelser om saken. Bolagen skall också i sin bokföring hålla isär placeringar med karaktär av placerings- och anläggningstillgångar.

Enligt paragrafens 7 mom. skall som en bilaga till balansräkningen balanspostvis uppges anskaffningsutgiften för placeringarna samt deras gängse värde. Stadgandet stämmer överens med den jämförbarhetsmålsättning som framgår av artikel 46 i bokslutsdirektivet för

försäkringsföretag. Även om ingetdera värdet i den bemärkelse som bokstavligen avses i direktivet direkt framgår av balansräkningen, skall motsvarande uppgifter ingå i bilagorna.

Enligt paragrafens 8 mom. skall social- och hälsovårdsministeriet utfärda de närmare föreskrifter som direktivet förutsätter om bestämmande av gängse värde och anskaffningsutgift samt om framställningssättet för avskrivningar enligt plan. Avsikten med regleringen är framförallt att förbättra de gängse värdenas tillförlitlighet och att förtydliga sådana begrepp som ursprunglig anskaffningsutgift samt genom nedskrivningar och avskrivning enligt plan minskad anskaffningsutgift. De olika metoderna för avskrivning enligt plan behandlas närmare i motiveringen till 1 mom.

4 a §. I paragrafens 1 mom. föreslås att det som stadgas i 4 § 1—7 mom. skall gälla sådana placeringsbundna försäkringar som avses i livförsäkringsklass 3.

I paragrafens 2 mom. föreslås ett stadgande om skyldigheten att i balansräkningen såsom särskilt värderade till gängse värde uppta placeringar som utgör täckning för den ansvarsskuld som hänför sig till placeringsbundna försäkringar. Anskaffningsutgiften skall uppges i en bilaga till balansräkningen. Förändringen i differensen mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften skall det år förändringen skett upptas i resultaträkningen till fullt belopp. Den föreslagna regleringen överensstämmer med artikel 44.1 i bokslutsdirektivet för försäkringsföretag.

Eftersom enligt 1 mom. det som stadgas i 4 § 1—7 mom. inte gäller placeringsbundna försäkringar, skall anskaffningsutgiften för placeringar som utgör täckning för dessa försäkringars ansvarsskuld inte minskas genom sådana nedskrivningar som avses i 4 § 1 mom. Det föreslagna förfarandet motsvarar artikel 51 i direktivet.

8 §. I 11 kap. 7 § 1 mom. lagen om aktiebolag ingick till utgången av 1992 ett stadgande om skyldighet att meddela det sammanlagda beloppet för interna fordringar och skulder i bolag som hörde till koncernen i balansräkningen eller en bilaga till denna. På grund av ändringar i bokföringslagen upphävdes stadgandet vid ingången av 1993. I sin föreslagna form innehåller paragrafen inte längre något stadgande som motsvarar 11 kap. 7 § upphävda 1 mom. i lagen om aktiebolag. De andra ändringarna i paragrafen är formella eller förtydligande för

texten. Den prövningsrätt som enligt sista meningen i 1 mom. ges social- och hälsovårdsministeriet möjliggör att s.k. återlåning av arbetspensionsavgifter inte med beaktande av avsikten med stadgandet, behöver ingå i specifikationen.

9 §. Enligt gällande punkt 3 skall i resultaträkningen eller i balansräkningen eller deras bilagor anges beskattningsvärdet specificerat enligt balansräkningsposter för fast egendom och aktier som hör till anläggnings- och investeringstillgångar.

Punkten föreslås ändras eftersom försäkringsbolagens bokslut visar det gängse värdet och anskaffningsutgiften för placeringarna. Meddelandet av beskattningsvärdet har på grund av detta ingen betydelse.

I 11 kap. 8 § 6 punkten lagen om aktiebolag finns numera ett stadgande som motsvara artikel 43.12 och 43.13 i EG:s fjärde bolagsrättsliga direktiv om skyldigheten att i resultaträkningen eller balansräkningen eller i bilagor till dem meddela uppgifter om pensionsförbindelser för förvaltningsrådets och styrelsens ledamöter eller verkställande direktören samt till dessa beviljade lån. Ett motsvarande stadgande om de pensionsförbindelser som gäller ovan nämnda personer och som beror på deras här avsedda uppgifter och till dem beviljade lån föreslås fogas till 4 punkten.

10 §. Enligt 11 kap. 12 § 2 mom. lagen om aktiebolag skall till koncernbokslutet i sådana fall som avses i 10 kap. 4 § 4 mom. också fogas koncernens finansieringskalkyl. I fråga om försäkringsbolag beror skyldigheten att uppgöra koncernbokslut inte på koncernens storlek. Med hänsyn till detta är det ändamålsenligt att till verksamhetsberättelsen för försäkringsbolaget och dess koncern avvikande från lagen om aktiebolag alltid skall bifogas koncernens finansieringskalkyl. Till 1 mom. har gjorts ett tillägg som motsvarar detta krav.

11 kap. Verksamhetskaptal

1 §. Paragrafens 1 mom. har formats på nytt. Innehållet har förtydligats så att också skulder som minskar verksamhetskaptalet skall uppskattas enligt grunder bestämda av social- och hälsovårdsministeriet. Avsikten är att också skulder och förbindelser som inte upptagits i balansräkningen skall avdras om deras prestationsskyldighet kan anses vara uppenbar. Ett

exempel på detta är otäckt pensionsansvar som uppstått av pensionerna för bolagets egen personal.

Om de poster som räknas till verksamhetskapalet stadgas fortsättningsvis noggrannare genom författning. Ett utkastet till förordning som har bifogats propositionen motsvarar i huvudsak gällande förordning om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskaper (1646/93) av den 1 januari 1994. När förordningen utfärdades beaktades nämligen redan bestämmelserna i tredje skadeförsäkringsdirektivet och i tredje livförsäkringsdirektivet. Detta utkast som bifogats regeringens proposition innehåller jämfört med gällande förordning endast sådana förändringar som förtydligar författningstextens innehåll. Särskilt har man önskat förtydliga villkoren enligt vilka nya kapitalposter som är ett mellanting mellan eget och främmande kapital kan hänföras till verksamhetskapalet. De viktigaste villkoren är att sådana kapitalposter inte får ha bättre företrädesrätt än försäkringsbolagets skulder och att dessa kapitalposter inte behöver återbetalas så att bolagets solvens på grund av återbetalningen plötsligt skulle äventyras.

4§. Det föreslås att beräkningsregeln för minimibeloppet för verksamhetskapalet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse korrigeras så att den motsvarar ändringen i finansieringstekniken för grundförsäkringens familjepensionsskydd enligt APL som genomfördes från ingången av 1994.

6§. Enligt artikel 24 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 25 i tredje livförsäkringsdirektivet skall s.k. kapitallån, dvs. lån som har en sämre företrädesrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser jämföras med försäkringsbolagets eget kapital vid beräkning av verksamhetskapalet. Enligt 74§ 1 mom. 2 punkten kreditinstitutslagen räknas till kreditinstitutets egna medel vid beräkningen av dess soliditetsrelation också sådana förbindelser som kreditinstituten har emitterats och som har en sämre företrädesrätt än kreditinstitutets övriga förbindelser. För att försäkringsdirektiven skall tillämpas följdenligt och för att de krav på kapital som gäller försäkringsbolaget inte i detta avseende skall ställa dem i en sämre situation jämfört med bankerna föreslås 1 mom. ändras så att vid beräkningen av minimibeloppet eget kapital som krävs av livförsäkringsbolag jämföras också kapitallån med

eget kapital på villkor bestämda av social- och hälsovårdsministeriet.

I gällande 2 mom. förutsätts att en mot minimigarantibeloppet svarande andel av verksamhetskapalet utgörs av poster om vilka det stadgas genom förordning. Momentet föreslås bli så ändrat att kravet gäller också hälften av garantibeloppet. Stadgandet kommer således att motsvara 20 artikeln av det första livförsäkringsdirektivet.

12 kap. Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

1§. Enligt stadgandena i lagförslaget 13 kap. skall förfarandet att på förhand fastställa beräkningsgrunderna för livförsäkring frångås. I paragrafens 1 mom. har gjorts en korrigering som motsvarar denna ändring. I fråga om lagstadgad arbetspensionsförsäkring har fogats en hänvisning till APL 12 a § 2 mom. därför att det som stadgas i 13 kap. gäller inte längre sådan försäkringsrörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare, då motsvarande stadganden har överförts till APL 12 a §.

2§. I samband med ändringarna 1993 i lagen om försäkringsbolag reviderades de stadganden om verksamhetskaper som ingick i 11 kap. lagen om försäkringsbolag. Oförändrad förblev då förevarande paragraf i vilken det i hänvisningarna till att förhållandet mellan eget kapital och verksamhetskaper såsom begränsning av vinstutdelning inte tillräckligt beaktas den nya reglering som gäller verksamhetskaper. Paragrafen föreslås därför bli ändrad.

I 1 mom. förbjuds sådan vinstutdelning som avses i 12 kap. 2§ 1 mom. och 4§ 2 mom. lagen om aktiebolag, om försäkringsbolagets eget kapital understiger det minimibelopp som stadgas i 11 kap. 6§ 1 mom. Eftersom den sistnämnda paragrafen föreslås bli så ändrad att s.k. kapitallån jämföras med bolagets eget kapital vid granskning av om minimikraven när det gäller bolagets eget kapital är uppfylla, föreslås denna paragraf bli så ändrad att kapitallån dock inte beaktas vid prövningen av om de i lagen om aktiebolag uppställda villkoren för förbud mot vinstutdelning uppfylls. De övriga förutsättningarna för vinstutdelning regleras i lagen om aktiebolag, som i detta avseende är den primära lagen.

I lagen om aktiebolag finns inget uttryckligt stadgande om vinstutdelning för den händelse att koncernbokföringen inte omfattar ett visst

dotterbolag. I punkt 2.1. i bokföringsnämndens allmänna anvisningar om koncernbokslut förutsätts emellertid att det i sådana fall då moderföretaget är ett aktiebolag särskilt utreds i bokslutsbilagorna på vilket sätt den omständigheten att någon sammanställning inte gjorts har påverkat moderföretagets utdelningsbara egna kapital. Bakgrunden till den särskilda begränsningen av moderbolagets vinstutdelning består av antagandet enligt vilket koncernbolaget är en ekonomisk helhet. Antagandet lämpar sig inte som sådant för en händelse där dotterbolaget bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. På grund av att ett pensionsförsäkringsföretag enligt 10 kap. 1 § 2 mom. i propositionen inte sammanställs i koncernbokslutet finns det inte tillräckliga grunder för särskild begränsning av moderbolagets vinstutdelning.

I 2 mom. stadgas enligt detta att vid beräkningen av det högsta beloppet för moderbolagets utdelningsbara vinst enligt 12 kap. 2 § 2 mom. lagen om aktiebolag beaktas inte i 10 kap. 1 § 2 mom. avsedda försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

3 §. I paragrafen har av den anledning som anförs i motiveringen till 1 § gjorts en teknisk ändring.

5 §. I 1 mom. stadgas om ställande av säkerhet för penninglån samt motsäkerhet för bl.a. personer som hör till försäkringsbolagets ledning och deras anhöriga när försäkringsbolaget ställt säkerhet för nämnda personers åligganden. Eftersom det i lagrummet hänvisas till 10 kap. 3 § 2 mom. som föreslås ändras har man varit tvungen att skriva om momentet. Enligt förslaget skall lån och säkerhet som avses i momentet ha borgen som ställts av en depositionsbank som fått koncession i en EES-stat eller annan betryggande säkerhet.

13 kap. Livförsäkring

I 13 kap. lagen om försäkringsbolag i vilken vissa förändringar gjordes 1993 stadgas tämligen detaljerat om livförsäkring och annan långtidsförsäkring. Verksamheten förutsätter av tillsynsmyndigheter på förhand fastställda beräkningsgrunder. Av beräkningsgrunderna krävs trygghet och skälighet.

Som utgångspunkt för principerna som iaktas i EG är befriande av konkurrensen som anses ge konsumenterna det bästa resultatet. På

grund av detta förbjuds all slags förhandskontroll med därtill hörande bekräftelser av grunderna och motsvarande krav. Tillsynen sker som kontroll i efterhand genom i första hand kontroll av bolagets solvensnivå. Ytterst viktigt är att ansvarsskulden i alla situationer är bestämd på tillräckligt betryggande sätt.

Målet för de föreslagna nya stadgandena är i första hand att ändra den finländska regleringen och tillsynen att motsvara de principer som efterföljs i EG. Ett andra mål för stadgandet är att också i framtiden möjliggöra nödvändig tillsynsverksamhet som är viktig för konsumentskyddet.

Stadganden i gällande 13 kap. om principer som skall efterföljas vid fastställande av ansvarsskulden har i propositionen överförts till 10 kap. där också i övrigt stadgas om ansvarsskulden. Propositionens 13 kap. gäller endast livförsäkring och till skadeförsäkringsklasser 1 och 2 hörande försäkringar vilka tagits med i den reglering som gäller om livförsäkring för att också livförsäkringsbolag har rätt att bevilja dem. För lagstadgade skadeförsäkringar sker bl.a. regleringen av premier i särskilda lagar som gäller dem. För andra skadeförsäkringar behövs inte motsvarande stadganden.

1 §. Enligt gällande lag skall beräkningsgrunderna för livförsäkring och annan långtidsförsäkring fastställas på förhand. I grunderna skall definieras försäkringspremierna, ansvarsskulden, fribrevet, återköpsvärdet, följderna för försummelse att erlägga försäkringspremierna och förfarandet i fall då försäkringen upphör före utsatt tid på grund av annan orsak än försäkringsfall.

Enligt 1 § 1 mom. skall ett bolag utom vad som stadgas i 10 kap. 2 § om beräkningsgrunderna för ansvarsskulden fortsättningsvis också ha beräkningsgrunder för försäkringspremierna. I dem fastställs beräkningen av försäkringspremierna eller om hur försäkringsskyddet fastställs på basis av betalda premier samt beräkningen av återköpsvärdet och värdet av fribrevet. Kravet på beräkningsgrunder har två orsaker. De underlättar myndigheternas tillsyn. Dessutom ger de, särskilt i fråga om försäkringar som tecknats av privatpersoner, ett medel att vid behov utreda att försäkringsavtalet förverkligas och att det är skäligt. Grunderna har begränsats att gälla frågor som i efterhand kan kräva här avsedd utredning.

Grunderna skall inte längre behöva fastställas av myndigheterna. Bolaget kan till

exempel vid försäkrandet av någon grupp utforma särskilda grunder för just den gruppen. Eftersom det för tillsynen av solvensen är viktigt att ansvarsskulden är tillräcklig är det möjligt att social- och hälsovårdsministeriet kräver att försäkringsbolagen meddelar ministeriet vilka grunder för beräkningen av ansvarsskulden bolaget använder. Detta kan också vara ett sätt att verkställa offentlighetskravet i fråga om beräkningsgrunderna på det sätt som direktivet förutsätter.

I 2 mom. ingår ett stadgande som motsvarar 2 § 2 mom. i gällande lag om skyldigheten att uppgöra grunder på det sätt att det framträder av grunder hur de försäkrade indelas i grupper på grund av sådana faktorer som påverkar bolagets ansvar.

2 §. Enligt gällande lag skall premiegrunderna för livförsäkring i första hand uppgöras med tanke på trygghet. Detta innebär att premien alltid skall innehålla någon form av säkerhetstillägg.

Enligt de principer som efterföljs i EU ställs inte trygghetskrav för premierna som går så här långt. Premienivån för nya försäkringar som säljs inom EU skall fastställas så att uppfyllandet av solvenskraven för bolaget inte äventyras. Med nya försäkringar avses härvid alla försäkringar som finns i bolagets sortiment och som det marknadsför till sina nuvarande och nya kunder. I praktiken innebär detta att premien till exempel av konkurrensskäl kan sättas lägre än vad uppskattningarna om utgifterna som försäkringen förorsakar bolaget förutsätter, bara underskottet som uppstår kan täckas utan att bolagets solvens äventyras.

God försäkringssed kan anses förhindra en sådan fortlöpande underprissättning som har som följd att intäkterna från försäkringar som har del i bolagets vinst kontinuerligt skulle användas för att täcka förlusten av vissa försäkringsslag.

Den föreslagna 2 § motsvarar till sitt innehåll de ovan nämnda principerna som tillämpas i EG.

3 §. Livförsäkringsverksamheten ger överskott på grund av att försäkringspremierna vanligen fastställs till betryggande belopp. Å andra sidan avkastar också bolagets verksamhetskapital. Vanligen återbärs en del av överskottet till försäkringstagarna i form av olika extra förmåner. Enligt gällande lag skall skälighetsprincipen tillämpas vid utdelningen av extra förmåner. EG-direktiven förutsätter inte

direkt att skälighetsprincipen tillämpas. Trots detta är det ändamålsenligt att hålla kvar skälighetsprincipen i lagen om försäkringsbolag och att samtidigt förtydliga dess innehåll jämfört med gällande stadganden.

Utgångspunkten för 3 § i lagförslaget är att en del av försäkringarna som säljs är sådana som kan ha del i försäkringsbolagets överskott, medan en annan del av försäkringarna, till exempel beroende på deras prissättning, inte deltar i utdelningen av överskottet. Enligt paragrafen tillämpas principen att en skälig del av det överskott som uppstått på sådana försäkringar som har del i överskottet skall återbäras till de försäkrade om bolagets solvensmarginal tillåter detta. De försäkringar som tecknats innan lagen träder i kraft kan såsom hittills anses ha del av överskottet.

När extra förmånernas nivå fastställts är det enligt 1 mom. önskvärt att denna nivå skall kunna bibehållas. Avsikten med kravet på kontinuitet är att förhindra att konsumenten blir vilseledd med överstora förmåner som med tanke på det planerade försäkringsavtalets varaktighet beviljas under en kort tid. Avsikten med kravet på kontinuitet är inte att förhindra beviljandet av avvikande extra förmåner när det görs klart för försäkringstagaren att det gäller förmåner vilkas nivå har fastställts högre än den vanliga nivån för fortlöpande extra förmåner.

Verksamhetskapitalets avkastning och avkastningen av överskottet för de försäkringar som inte deltar i fördelningen av överskottet samt den del av avkastningen av överskottet för de försäkringar som deltar i överskottet som inte på basis av skälighetskravet skall delas på försäkringarna skall kunna användas fritt av bolaget. Det kan användas antingen för extra förmåner till försäkringstagare, eller för att öka bolagets solvens eller för vinstutdelning till ägarna.

Den reglering som avses i paragrafen har önskats att bibehållas i lagen närmast för att tillsynsmyndigheten vid behov skall kunna förhindra överföring av det överskott som uppstår vid tillämpningen av trygghetsprincipen i oskälig omfattning till ägarna och ojämnt behandlande av olika försäkringstagargrupper som deltar i fördelningen av överskottet.

Enligt 2 mom. skall också för beräkningsgrunder uppgöras för extra förmåner. Avsikten med beräkningsgrunderna är också i detta fall att underlätta en kontroll i efterhand och göra

det möjligt att utföra de utredningar som konsumenterna kräver.

4 §. Enligt gällande lag skall då ansvarsskulden minskar det ansvar som frigörs överföras på ansvaret för s.k. extra förmåner. Detta är en av skälighetsprincipens tillämpningar. Ansvaret som frigörs är ett bevis på att inkasserade försäkringspremier har visat sig vara för stora. Enligt den nya lagstiftningen är det inte längre så, eftersom beräkningsgrunderna för premien och ansvarsskulden inte längre nödvändigtvis motsvarar varandra.

Enligt 4 § i lagförslaget får de i 1 § och i 10 kap. 2 § avsedda ändringarna av beräkningsgrunderna inte sänka försäkringens återköpsvärde om inte försäkringstagaren först ges möjlighet att avsluta sin försäkring genom att ta ut det högre återköpsvärdet som fastställts på gamla grunder. Detta skall anses vara ett uttryck för skälighetsprincipen, ty återköpsvärdet beskriver det belopp som försäkringstagaren skulle vara berättigad till om avtalet skulle hävas i tillsynsögonblicket.

En annan form för skälighetsprincipen är enligt paragrafen att ändringar av beräkningsgrunder inte heller får sänka värdet för försäkringens fribrev. I detta fall kan två avvikelser tillåtas. Om ändringen beror på ändringar i lagstiftningen eller betydande sänkningar i den allmänna räntenivån kunde försäkringens fribrevsvärde sänkas.

Vid en ändring som beror på ändringar i lagstiftningen är det till exempel fråga om att ersättningen enligt försäkringsavtalet utgör den del av den totala skadan som överskrider den ersättning som erhålls med stöd av någon lag. Om den lagstadgade ersättningen minskar blir den del av ersättningen som försäkringsbolaget ansvarar för, på grund av omständigheter utanför bolagets kontroll större än vad som försäkringsbolaget har kunnat uppskatta när försäkringspremien fastställdes. Härvid skulle också en sänkning av fribrevsvärdet tillåtas. På motsvarande sätt, om den allmänna räntenivån sjunker så mycket att den räntesats som används i beräkningar av ansvarsskulden måste sänkas är det oskäligt att förutsätta att bolaget skall fastställa fribrevets värde enligt en beräkning som grundar sig på antagandet att räntan för beräkningsgrunden också i framtiden skall vara högre än den räntesats som tillämpas på beräkningar av ansvarsskulden. Ändringar i den allmänna räntenivån konstateras genom att social- och hälsovårdsministeriet beslutar att

sänka övre gränsen för den ränta som tillämpas vid beräkningar av ansvarsskulden. Avsikten är att bolaget skall ha rätt att sänka fribrevsvärdet endast lika mycket som den sänkning av övre gränsen för räntan på beräkningsgrunden som fastställts av ministeriet förutsätter. Kravet på att bibehålla återköpsvärdet garanterar också i dessa fall att sänkningen av fribrevsvärdet inte leder till ett oskäligt slutresultat för försäkringstagaren.

Försäkringens fribrevsvärde skall däremot bibehållas då en ändring av de beräkningsgrunder som bolaget tillämpar förorsakas till exempel av korrigering av bolagets eget fel i prissättningen eller av minskning av avkastningen från dess egen placeringsverksamhet.

Enligt 13 kap. 6 § gällande lag om försäkringsbolag får ett livförsäkringsbolag inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd ingå avtal om återförsäkring av sådana livförsäkringar som bolaget beviljar i framtiden om inte avtalet kan hävas av bolaget utan ersättning senast inom ett år efter uppsägningen. För sådant stadgande kan inte i detta läge anses finnas särskilt behov. Ett motsvarande stadgande har därför inte fogats till det föreslagna nya 13 kap.

14 kap. Tillsynen över försäkringsbolag

1 §. Till det nya 2 mom. har fogats stadganden om principen för hemstatstillsyn enligt artikel 9 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 8 i tredje livförsäkringsdirektivet. Enligt denna princip ansvarar social- och hälsovårdsministeriet så för den ekonomiska tillsynen över finländska försäkringsbolag, för bolagens verksamhet i Finland samt också för den verksamhet som bolagen bedriver i en annan EES-stat med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster. Denna tillsynsrätt skall dock inte i allmänhet sträcka sig till sådana EES-stater som inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland

Tillsynen över ekonomin skall omfatta försäkringsföretagets solvens, den försäkringstekniska ansvarsskulden och de tillgångar som används för att täcka denna. Om bolaget bedriver turistassistansförsäkring enligt skadeförsäkringsklass 18 sträcker sig ministeriets tillsyn också till tillsyn av de tekniska resurser

som bolaget har till sitt förfogande för sådana hjälpaktioner som det har förbundit sig till.

4 §. Enligt 4 § gällande lag får ministeriet när som helst granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet samt delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas. I praktiken har tillsynsverksamheten skett såväl i samband med granskningar i försäkringsbolagets utrymmen som på basis av handlingar som tillställts ministeriet.

I de tredje direktiven förutsätts att medlemsstaterna sörjer för att tillsynsmyndigheterna har de befogenheter och medel som behövs för tillsynen över affärsverksamheten i de försäkringsbolag som har sitt hemstat på myndigheternas område. Dessa befogenheter och medel skall ge tillsynsmyndigheten möjlighet att bl.a. närmare bekanta sig med företagets situation och hela verksamhet antingen genom att samla uppgifter eller genom att kräva handlingar som gäller försäkringsbolaget eller genom att utföra granskningar i företagets utrymmen. Till 1 mom. har på grund av detta fogats ett uttryckligt omnämnande, som fattas i den gällande lagen, om att ministeriet har rätt att utföra granskningar också i försäkringsbolagets utrymmen.

Eftersom tillsynsmyndigheterna i bolagets hemstat har ansvaret för tillsynen över försäkringsbolagets ekonomi har till 2 mom. fogats ett stadgande om att social- och hälsovårdsministeriet har rätt att när som helst granska verksamheten också i ett försäkringsbolags representation i en annan EES-stat. Om granskningen skall de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i representationen underrättas. Granskningen kan utföras antingen av ministeriets tjänstemän eller av en av ministeriet för detta uppdrag befullmäktigad representant. Tillsynsmyndigheterna i representationen har rätt att delta i granskning som utförs i denna stat.

Enligt ett beslut av Gemensamma EES-kommittén skall i 3 mom. stadgas att ministeriets granskningsrätt som avses i 2 mom. inte i allmänhet gäller representationer till finländska försäkringsbolag i sådana EES-stater som inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Paragrafens 4 mom. som gäller särskilda sakkunniga har samma innehåll som den sista meningen i gällande 4 § 1 mom.

Paragrafens 5 mom. motsvarar 4 § 2 mom. i gällande lag.

5 §. Paragrafen innehåller, med undantag av begränsning och återkallande av koncession, stadganden om administrativa tvångsåtgärder som ministeriet kan använda mot försäkringsbolaget om bolaget underlåter att iakttaga lag, bolaget beviljad koncession, bolagsordning eller ministeriets föreskrifter. Ministeriet kan använda tvångsåtgärder också när bolaget förfarit i strid med god försäkringssed eller om det i bolagets verksamhet annars har uppdragats missbruk. I det första skedet kan ministeriet ge bolaget en anmärkning. Ministeriet kan också uppmana bolaget att rätta till saken inom utsatt tid eller förbjuda bolaget att fortsätta med det förfarande som ministeriet anser vara felaktigt.

Tidsfristen på sex månader enligt gällande lag inom vilken bolaget skall rätta till saken om inte tidsfristen på grund av tvingande orsaker förlängs föreslås att slopas eftersom den tid som behövs för att rätta till saken varierar beroende på sakens karaktär. Paragrafen avviker från gällande lag också på det sättet att från de verksamhetssätt för vilka ministeriet kan använda sanktioner har slopats underlåtenheten att iakttaga de grunder som har fastställts för försäkringen. Detta beror på att fastställande av grunder enligt tredje direktiven i allmänhet inte längre kan krävas. Beträffande de lagstadgade pensions- och olycksfallsförsäkringarna som också i fortsättningen föreslås omfattas av krav på fastställande av grunderna gäller att ett försäkringsbolag som inte följer de av ministeriet fastställda grunder inte heller iakttar de stadganden som gäller fastställande av grunder, vilket innebär att ministeriet fortsättningsvis kan ingripa på basis av denna paragraf.

Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar till sitt innehåll 5 § 2 och 3 mom. i gällande lag.

Paragrafens 4 mom. motsvarar till sitt innehåll annars 4 mom. i gällande lag men de stadganden som gäller begränsning och återkallande av koncession i 4—6 mom. i gällande lag föreslås att överföras till 5 a §.

5 a §. I paragrafen stadgas om de fall då social- och hälsovårdsministeriet kan begränsa eller återkalla bolagets koncession. Det nya stadgandet motsvarar artikel 14 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 13 i tredje livförsäkringsdirektivet. Enligt det föreslagna 1 kap. 3 a § 3 mom. skulle dock statsrådet i

stället för social- och hälsovårdsministeriet besluta om begränsning och återkallelse av ett sådant försäkringsbolags koncession som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring.

Begränsning eller återkallande av koncession har enligt gällande lag kunnat ske om bolaget inte inleder sin koncessionsenliga verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades eller om bolaget har lagt ned sin verksamhet för minst sex månader efter att koncessionen beviljats. Koncessionen har också kunnat begränsas eller återkallas om bolaget inte har efterföljt den uppmaning eller det förbud som avses i 5 § och åsidosättandet av förpliktelser är grovt. Begränsning eller återkallande av koncession har varit möjlig också då de förhållanden som rådde då koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls.

Förutom de ovan nämnda grunderna kan begränsning eller återkallande av koncession enligt 1 mom. 2 punkten i propositionen ske utgående från bolaget så att bolaget meddelar att det lägger ned sin försäkringsrörelse.

Begränsning eller återkallande av koncession i det fall att bolaget lägger ner sin verksamhet för bestämd tid har enligt ordalydelsen i direktivet begränsats att gälla endast de fall då bolaget lägger ned sin verksamhet under längre tid än sex månader. Enligt gällande lag har denna möjlighet gällt fall då bolaget lagt ner sin verksamhet för minst sex månader.

Enligt 1 mom. 5 punkten är det möjligt att ingripa i koncessionen också i det fall att bolaget inte inom utsatt tid har kunnat verkställa de åtgärder för godkännande av en plan för att återställa en sund finansiell ställningen som avses i 5 b § eller i den kortfristiga finansieringsplanen. I gällande lag har de nämnda fallen kunnat leda till begränsning eller återkallande av koncession genom att underlåta att utföra planerade åtgärder har ansetts vara grovt åsidosättande av förpliktelser.

I 2 mom. finns ett stadgande enligt direktiven om skyldighet för de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i bolagets hemstats att anmäla begränsningar eller återkallande av koncession till de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna. Social- och hälsovårdsministeriet är således skyldigt att sända nämnda anmälan

till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse. En ytterligare förutsättning när det är fråga om skadeförsäkringsbolag är att staten i förhållande till Finland tillämpar tredje skadeförsäkringsdirektivet. Ministeriet skall också tillsammans med myndigheterna för de andra EES-staterna sörja för att försäkringstagarnas förmaner tryggas i dessa fall.

5 b §. I paragrafen har samlats stadgandena i 14 kap. 5 a § och 15 kap. 1 § 2 mom. första meningen gällande lag i vilka stadgas om en plan som försäkringsbolaget skall uppgöra om det inte längre uppfyller solvenskraven enligt 11 kap.

6 §. Social- och hälsovårdsministeriet har enligt paragrafen rätt att i vissa fall omhändertaga bolaget tillhörig egendom eller förbjuda bolaget att pantsätta eller överlåta sådan egendom efter att ha meddelat försäkringstillsynsmyndigheterna i de EES-stater där försäkringsbolaget driver försäkringsrörelse.

Enligt gällande lag kan ministeriet ha omhändertagit bolaget tillhörig egendom endast till ett belopp som motsvarar bolagets ansvarsskuld. Däremot har förbudet att pantsätta eller överlåta egendom kunnat gälla bolagets hela egendom. Dessa åtgärder har det varit möjligt att förverkliga när ministeriet har ansett att bolaget har hamnat eller kommer att hamna i en sådan situation att det måste upplösas.

Enligt det föreslagna stadgandet kan omhändertagandet och förbuden verkställas när bolagets koncession har återkallats eller täckningen för bolagets ansvarsskuld inte längre uppfyller de krav som ställs på det. Motsvarande gäller också när bolagets verksamhetskapital eller eget kapital inte uppfyller de krav som stadgas i 11 kap. 3, 5 §§ eller 6 §. De nämnda åtgärderna kan förverkligas också när bolagets verksamhetskapital inte längre uppfyller de krav som ställs på dess minimibelopp i 11 kap. 2 och 4 §§. Dessutom skall ministeriet ha anledning att anta att bolagets ekonomiska anledning ytterligare kommer att försämrats. Om ministeriet anser att bolaget håller på att råka ut för en sådan situation har det som enligt nuvarande lag rätt att vidta ovan avsedda tillsynsåtgärder.

Om de risker som försäkringsavtalet täcker är belägna i andra EES-stater kan omhändertagandet av bolagets egendom ske först efter att ministeriet har meddelat om åtgärden till de

behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där riskerna är belägna. Den stat där riskerna för ett skadeförsäkringsavtal är belägna fastställs på basis av 2 a kap. 10 § lag om försäkringsbolag. För livförsäkringsavtalens vidkommande skall anmälan göras till tillsynsmyndigheterna i den stat där livförsäkringstagaren är fast bosatt eller om livförsäkringstagaren är en juridisk person till myndigheterna i den stat där den juridiska personen har sitt driftsställe som hänför sig till avtalet.

De åtgärder som nämns i paragrafen kan enligt 2 mom. på ministeriets begäran genomföras också i andra EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse. En ytterligare förutsättning när det är fråga om skadeförsäkringsbolag är att staten i förhållande till Finland tillämpar tredje skadeförsäkringsdirektivet. I detta fall verkställs åtgärderna av de behöriga försäkringstillsynsmyndigheterna i staten i fråga.

Stadgandet motsvarar artikel 13 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 12 i tredje livförsäkringsdirektivet.

7 §. Enligt 14 kap. 7 § gällande lag om försäkringsbolag avger de av social- och hälsovårdsministeriet utvalda fem sakkunniga sina utlåtanden om vissa ärenden som uppräknats i 8 §. För att avge utlåtanden har det enligt lagen varit möjligt att under ledning av chefen för ministeriets försäkringsavdelning endera hålla ett sammanträde med alla sakkunniga eller underhandlingar med de sakkunniga som ärendet gäller. Eftersom alla utlåtanden i praktiken har begärts i samband med de sakkunnigas sammanträden föreslås i 2 mom. att möjligheten att föra underhandlingar med vissa sakkunniga skall slopas.

8 §. Enligt gällande lag skall de sakkunniga avge utlåtanden i sådana ärenden som anges i 8 §. I fråga om ärenden, till exempel behandling av ärenden som gäller bolagsordningen vid ett sammanträde har förutsatts att ärendet anses ha allmän betydelse. Förutom dessa ärenden har de sakkunniga gett utlåtanden i många sådana ärenden som endast gällt vissa försäkringsbolag, till exempel ärenden som gäller beviljande av koncession och fusion. Behandlingen av dessa ärenden har förutsatt att detaljerade, ofta till affärshemligheterna hörande information har getts om vederbörande bolag. Eftersom de sakkunniga i praktiken representerar olika försäkringsbolag kan det

inte anses godtagbart av konkurrensskäl att ge utlåtanden om andra bolags angelägenheter i ett organ som består av flera bolags representer. På grund av detta har i propositionen slopats alla ärenden som berör enskilda försäkringsbolag. De sakkunniga skall lämna utlåtanden endast i sådana frågor som gäller ändring av försäkringsbolagslagstiftningen eller meddelande av närmare föreskrifter med stöd av denna eller om principer som skall efterföljas vid avlönandet av särskilda sakkunniga. Ministeriet kan enligt egen prövning begära utlåtanden av de sakkunniga också i andra ärenden men också i detta fall är det viktigt att uppgifter om enskilda försäkringsbolag inte kommer till andra bolags kännedom.

Enligt motiveringarna till 7 § behandlas enligt propositionen alla ärenden som kräver utlåtanden av sakkunniga vid de sakkunnigas sammanträde. De sakkunnigas ställning har i propositionen ändrats så att majoriteten av de sakkunniga som deltar i sammanträdet inte längre kan underställa ett sådant ärende i vilket deras åsikt avviker från ministeriets åsikt statsrådet för beslut.

14 a kap. Tryggande av konkurrens

2 §. Enligt 2 mom. skall social- och hälsovårdsministeriet beakta vid fastställandet av försäkringsvillkor samt premie- och andra grunder ta hänsyn också kravet på konkurrens. Momentet har utformats på nytt eftersom förarbetet för att fastställa grunderna, som avses i momentet, skall slopas i det föreslagna 13 kap lagen om försäkringsbolag.

15 kap. Likvidation och upplösning

1 §. Eftersom stadgandet i 2 mom. om en kortfristig finansieringsplan föreslås att överföras till 14 kap. 5 b § 2 mom. har 2 mom. ändrats i motsvarande grad. Med undantag av denna överföring skall momentets innehåll inte ändras i sak.

14 §. Enligt gällande lag skall, i det fall att ett pensionsförsäkringsbolag träder i likvidation, medel som motsvarar pensionsförsäkringens ansvarsskuld överföras till ett särskilt administrationsbo. Dessa medel skall användas till förmån för de försäkringar i proportion till deras andelar av ansvarsskulden, genom tagan-

de av en försäkring i ett annat försäkringsbolag.

Eftersom APL-pensionerna enligt APL 12 § är tryggade genom pensionsanaltalternas lagstadgade ömsesidiga ansvar och eftersom å andra sidan i fråga om APL-pensionerna tillämpas ett system som förutsätter partiell fondering, föreslås att i paragrafens 1 mom. stryks möjligheten att använda ansvarsskuldandelarna som fördelningsgrund.

Enligt förslaget skall administrationsboets tillgångar i första hand användas på det sätt som social- och hälsovårdsministeriet förordnar för de kostnader som förorsakas av det att ett likadant pensionsskydd ordnas i ett annat försäkringsbolag. Om det av ett särskilt skäl inte är motiverat att iaktta ett annat förfarande används medlen i följande ordning. Medlen i ett särskilt utredningsbo skulle användas till täckning av det egentliga ansvaret för löpande och framtida pensioner samt till täckning av det s.k. utjämningsansvar som följer av 12 § 5 mom. lagen om pension för arbetstagare. Såvida det därefter återstår medel i administrationsboet är det ändamålsenligt att det i 10 kap. 2 § angivna utjämningsbelopp som skall hänföras till ansvarsskulden blir riskteoretiskt täckt upp till det fastställda minimibeloppet. Avsikten med denna ordningsföljd för användningen av medel är att minska de kostnader som både direkt och på sikt orsakas av det gemensamma ansvar som avses i 12 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare. Enligt lagen om pension för arbetstagare skall det gemensamma ansvaret förverkligas enligt grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. Stadgandet föreslås bli så utformat att det vid behov, i sådana fall då förfarandet med gemensamt ansvar aktualiseras, tillåter att de rådande förhållandena beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

Om det därefter återstår tillgångar i det särskilda administrationsboet, kan dessa användas till täckning av ansvaret för extra förmåner enligt 12 a § 2 mom. och med resten av tillgångar täckas det utjämningsbelopp som avses i 10 kap. 2 § i sin helhet.

16 kap. Fusion och överlåtelse av försäkringsbestånd

I artiklarna 12 och 53 i tredje skadeförsäk-

ringsdirektivet och artiklarna 11 och 49 i tredje livförsäkringsdirektivet stadgas om i vilka situationer medlemsstaterna skall tillåta överlåtelse av försäkringsbestånd från ett försäkringsföretag till ett annat och om förfarandet vid denna överlåtelse.

Artikel 12 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 11 i tredje livförsäkringsdirektivet gäller överlåtelse av bestånd när överlåtaren är ett försäkringsföretag vars hemstat är en medlemsstat. Artikel 53 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 49 i tredje livförsäkringsdirektivet gäller överlåtelse av bestånd när överlåtaren är ett försäkringsföretag vars hemstat är en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har en representation i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Enligt artikel 12 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 11 i tredje livförsäkringsdirektivet skall varje medlemsstat på de villkor som fastställts i den nationella lagstiftningen, ge inhemsk försäkringsföretag tillstånd att överlåta sådant bestånd av försäkringsavtal, som slutits med stöd antingen av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster till försäkringsföretag som har sin hemort i en annan medlemsstat. De behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i det överlåtande försäkringsföretagets hemstat ger slutligt tillstånd till överlåtelsen av beståndet efter att 1) ha inhämtat godkännande av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den medlemsstat där risken är belägen då det är fråga om en försäkring av skadeförsäkringsrisker eller av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där åtagandet har gjorts då det gäller en livförsäkring samt efter att 2) de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där den övertagande försäkringsföretag har sin hemstat intygar att företaget har tillräcklig solvensmarginal sedan planerade överlåtelsen beaktats. Om försäkringsavtalet har gjorts utgående från en representation skall dessutom de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i representationstaten höras. Alla myndigheter av vilka de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i det överlåtande företagets hemstat begär om tillstånd, tillstyrkande eller synpunkter skall handla inom tre månader efter att de mottagit begäran med risk för att de i annat fall anses ha givit sitt

tillstånd, sitt tillstyrkande eller sitt medgivande i ärendet.

Eftersom tredje skadeförsäkringsdirektivet och tredje livförsäkringsdirektivet skall gälla också sådana försäkringsbolag som har sitt hemstat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall motsvarande stadganden om internationellt överlåtande av försäkringsbestånd ingå i finländsk lagstiftning.

I lagen om försäkringsbolag stadgas om de fall som avses i direktivet i vilka det överlåtande bolaget är ett inhemskt försäkringsbolag eller om situationer som inte berörs av direktiven. Stadganden om andra sådana överlåtelser av försäkringsbestånd som avses i direktiven föreslås i en lag om utländska försäkringsbolag, i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland samt i lagen om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster.

Om rätten för finländska försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse att överlåta sitt försäkringsbestånd till ett utländskt EES-försäkringsbolag vars hemstat inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland skall enligt gällande lag stadgas genom förordning som tillämpar stadganden i andra skadeförsäkringsdirektivet om överlåtande av försäkringsbestånd.

3 §. Paragrafen gäller förfarandet vid överlåtelse av försäkringsbestånd och fusion mellan två inhemska försäkringsbolag. 16 kap. lag om försäkringsbolag gäller alla överlåtelser av bestånd mellan två inhemska bolag, också sådana överlåtelser där skadeförsäkringsavtalet gäller en risk som är belägen utomlands eller livförsäkringsavtalet har ingåtts med en försäkringstagare som är fast bosatt utomlands. Artikel 12 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 11 i tredje livförsäkringsdirektivet gäller också situationer i vilka såväl det överlåtande som det mottagande bolaget är ett finländskt försäkringsbolag om det försäkringsbestånd som skall överlätas innehåller försäkringsavtal som ingåtts med stöd av etableringsrätten eller friheten att tillhandahålla tjänster. I detta fall skall ministeriet enligt 4 mom. innan det ger sitt tillstånd förfara enligt direktivet dvs. begära tillstånd av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den staten där risken är belägen eller där avtalet ingåtts om överlåtelse av beståndet och höra de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i repre-

sentationstaten, om det försäkringsavtal som skall överlätas har slutits från representationen.

I 2 a kap. 10 § skall stadgas om var den försäkrade risken anses vara belägen då en skadeförsäkring avses. Enligt stadgandet anses den försäkrade risken vara belägen i 1) den stat där egendomen är belägen då försäkringen gäller en fastighet, byggnad eller en byggnad inklusive lösöre om lösöret är försäkrat med samma försäkringsavtal som byggnaden, 2) i den stat där fordonet är registrerat när försäkringsobjektet är ett fordon, 3) i den stat där försäkringstagare har tecknat försäkringsavtalet och det är fråga om försäkring som tecknats för högst fyra månader och gäller risker som hör till resor eller semestrar samt 4) i andra fall än de som nämnts är risken belägen i den stat där försäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person som har sitt driftsställe som avtalet hänför sig till i staten.

Om det gäller en livförsäkring skall ministeriet enligt 16 kap. 3 § 4 mom. begära tillstånd av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där försäkringstagarens är varaktigt bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person i den stat där den juridiska personen har sitt driftsställe som försäkringen hänför sig till.

Stadganden i denna paragraf skall tillämpas på finländska skadeförsäkringsbolag endast i fråga om risker i stater som tillämpar tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

5 a §. I paragrafen stadgas enligt artikel 12 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 11 i tredje livförsäkringsdirektivet om överlåtelse av bestånd när det överlåtande bolaget är ett inhemskt försäkringsbolag och det mottagande bolaget är ett utländskt EES-bolag och som gäller bestånd av försäkringsavtal som ingåtts med stöd av etableringsrätten eller friheten att tillhandahålla tjänster och hemstaten av det mottagande bolaget tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Förutom det tillstånd och hörande enligt motiveringarna i 3 § skall ministeriet innan det beviljar tillstånd inhämta godkännande av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i det mottagande bolaget att bolaget har ett tillräckligt verksamhetskapital sedan det bestånd som överlätas till

detta bolag på grund av överlåtelseavtalet beaktats.

Enligt 4 mom. skall det överlåtande inhemska försäkringsbolaget i tillämpliga delar tillämpa samma förfarande som om det mottagande bolaget skulle vara ett inhemskt försäkringsbolag. Enligt 16 kap. 3 § 2 mom. skall en kungörelse i den officiella tidningen om ansökan att överföra försäkringsbestånd offentliggöras på det överlåtande bolagets kostnad i stället för på det mottagande bolagets kostnad. Om förfarandet för det mottagande bolaget stadgas i lagstiftningen i bolagets hemstat.

5 b §. Till paragrafen föreslås att fogas ett allmänt stadgande om överlåtelse eller mottagande av försäkringsbestånd i vilket antingen ett finländskt försäkringsbolag överlåter beståndet till ett utländskt försäkringsbolag eller ett utländskt försäkringsbolag överlåter beståndet till ett finländskt försäkringsbolag och det inte är fråga om en sådan överlåtelse som avses i tredje direktiven.

Om tillåtelse av och villkor för överlåtelse av sådana bestånd kan beslutas i respektive lands nationella lagstiftning, om det inte är fråga om en sådan överlåtelse av skadeförsäkringsbestånd där det mottagande bolaget är ett utländskt EES-försäkringsbolag som inte tillämpar tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland.

Om sådana överlåtelser av bestånd i vilka det överlåtande bolaget är ett utländskt försäkringsbolag och i vilka en överlåtelse av bestånd enligt artiklarna om överlåtelse av bestånd i de tredje direktiven avses, föreslås stadgas i en lag om utländska försäkringsbolag.

Om det överlåtande bolaget är ett utländskt EES-försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkring och vars hemstat inte tillämpar det tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland skall om ärendet fortsättningsvis stadgas i lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland och i lagen om friheten att tillhandahålla försäkringstjänster.

Enligt 1 mom. är utgångspunkten att en sådant överlåtelse av försäkringsbestånd är möjlig endast av särskilda skäl. Frågan om hur överlåtelser av beståndet skulle påverka försäkringstagarnas, de försäkrades och förmånsstagarnas ställning är av central betydelse vid bedömningen av huruvida en överlåtelse eller ett mottagande av beståndet kan tillåtas. I situationer som avser långvarig försäkring, till exempel livförsäkring eller försäkring i vilken

uppsägningsrätt inte tillräckligt tryggar försäkrade förmåner, till exempel vid sjukförsäkring i vilken försäkringstagaren inte längre kunde få ny försäkring med samma omfång som den uppsagda försäkringen skall tillstånd för överlåtelse av försäkringsbestånd vara svårare att få än i situationer då till exempel en överlåtelse av återförsäkringsbestånd avses.

Enligt 2 mom. skall genom förordning stadgas om förfarande vid överlåtelse av bestånd när det överlåtande bolaget är ett finländskt skadeförsäkringsbolag och det mottagande bolaget ett utländskt EES-försäkringsbolag, vars hemstat tillämpar inte tredje skadeförsäkringsdirektivet i relation till Finland och när artikel 11 i andra skadeförsäkringsdirektivet förpliktar till beviljande av överlåtelse av beståndet på vissa villkor som nämns i artikeln. Härvid skall tillämpas den förordning om överlåtelse och övertagande av försäkringsbestånd (1647/93) som gäller från början av 1994 för stadganden enligt artikel 11 i andra skadeförsäkringsdirektivet.

Enligt 3 mom. skall ett inhemskt försäkringsbolag i tillämpliga delar iakttä samma förfarande som om den andra parten vid överlåtelse av försäkringsbestånd skulle vara ett inhemskt försäkringsbolag. Om förfarandet i fråga om utländska försäkringsbolag stadgas i lagstiftningen i bolagets hemstat. Ministeriet kan dock i enskilda fall bevilja ett inhemskt försäkringsbolag tillstånd att avvika från förfarandet enligt 16 kap. 1, 3 och 5 §§ om det skulle anse det nödvändigt i ifrågavarande fall. Ministeriet kan också på basis av 16 kap. 3 § 3 mom. till beviljandet foga villkor vilka behövs för tryggheten av försäkrade förmåner eller av en sund utveckling av försäkringsverksamheten.

5 c §. I paragrafen skall stadgas om den tid inom vilken myndigheter i övriga stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsrådet skall ta ställning till social- och hälsovårdsministeriets begäran om tillstånd, utlåtande eller bekräftelse. Om de myndigheter som rådfrågats inte lämnat svar inom tre månader efter det att de mottagit begäran skall detta tolkas som att de har givit den önskade bekräftelsen, sitt tillstånd eller positiva utlåtande i ärendet.

17 kap. Skadeståndsskyldighet

1 §. I 1 mom. har det gjorts en teknisk

ändring. Ändringen beror på att systemet med fastställande av beräkningsgrunder frångås i lagförslaget.

18 kap. Särskilda stadganden

5 §. Paragrafens 1 mom. 6 punkten föreslås ändras så att kriminalisering av verksamhet som strider mot 1 kap. 3 § 4 mom. och 3 kap. 3 § 1 eller 2 mom. slopas.

Kriminalisering av verksamhet som strider mot 1 kap. 3 § 4 mom. föreslås att slopas eftersom vad som anses höra till försäkringsrörelse är en tolkningsfråga. Eftersom stadgandet i 1 kap. 3 § 4 mom. sålunda inte är så entydigt att den som tillämpar lagen alltid vet när han gör sig skyldig till brott vid förvärvandet av aktier föreslås att paragrafen till denna del upphävs. Ministeriet kan naturligtvis fortsättningsvis tillämpa administrativa sanktioner enligt 14 kap. 5 § på ett försäkringsbolag som det anser har handlat i strid med 1 kap. 3 § 4 mom.

3 kap. 3 § 1 mom. föreslås att ändras på grund av tredje direktiven så att anmälningsskyldighet kan uppstå trots att innehavet i försäkringsbolaget skulle vara under 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller så stort att det motsvarar minst 10 procent av det sammanlagda rösttalet för samtliga aktier eller garantiandelar om innehavet i övrigt berättigar till användning av därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning. Eftersom det när anmälan skall lämnas i vissa fall kan bero på tolkningen av vad som anses jämförbart med en ägoandel på 10 procent eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning och eftersom förlorande av rösträtt enligt 3 kap. 5 § 1 mom. bör anses som tillräckligt påföljd vid verksamhet som strider mot stadganden i 3 kap. 3 § 1 eller 2 mom. är det ändamålsenligt att slopa gärningens straffbarhet på basis av 18 kap. 5 §.

Däremot är det straffbart att förvärva aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets uttryckliga förbud.

6 §. I artikel 16 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 15 i tredje livförsäkringsdirektivet stadgas om tystnadsplikten för personer som tjänstgör eller tjänstgjort hos behöriga tillsynsmyndigheter, revisorer eller experter som är verksamma för behöriga myndigheters

räkning. På grund av detta skall stadgandet om olovligt yppande av försäkringshemligheter i 18 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag ändras.

I 1 mom. skall stadgas om vilka uppgifter och vilka personer som berörs av tystnadsplikten. I detta avseende skall paragrafens innehåll ändras endast så att i 1 mom. avsedd tystnadsplikt skall gälla också de personer till vilka uppgifter som hör till försäkringshemligheterna kan ges enligt 2 mom.

I 2 mom. stadgas om till vilka instanser sekretessbelagda uppgifter enligt 1 mom. skall kunna överlämnas utan hinder av 1 mom. Om ärendet stadgas i 6 a § gällande lag. Nytt jämfört med tidigare stadgande är att överlåtelse av uppgifter förutom social- och hälsovårdsministeriet skall gälla också försäkringsbolag. Ändringen beror inte på direktiven. Det är dock nödvändigt att stadga om överlåtelse av uppgifter också för försäkringsbolagen för att sådana sekretessbelagda uppgifter som myndigheterna behöver för utförande av tjänsteuppdrag skall kunna erhållas direkt av försäkringsbolaget och inte enbart genom social- och hälsovårdsministeriets förmedling. Syften med stadgandet är också att klarlägga situationen ur försäkringsbolagens synvinkel.

Stadgandet i 6 a § i gällande lag skall ändras så att sekretessbelagda uppgifter enligt artikel 16 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 15 i tredje livförsäkringsdirektivet också kunde överlätas till myndigheter i Finland som ansvarar för tillsynen av kredit- och andra finansiella institut och finansmarknaden dvs. finansinspektionen och andra myndigheter som övervakar finansmarknaden. En myndighet som har rätt till informationen enligt någon annan lag skulle till exempel vara den domstol där försäkringsbolagets konkursärende är anhängigt.

I 2 mom. uppräknas också de utländska myndigheter som har rätt att erhålla sekretessbelagda uppgifter. Förutom myndigheterna kan enligt tredje direktiven uppgifter överlätas till personer som ansvarar för lagstadgad revision av försäkringsbolaget eller av kreditinstitut eller finansiella institut som hör till samma koncern som bolaget. I detta moment avsedd rätt att överlämna uppgifter gäller enbart sådana uppgifter som är nödvändiga för de myndigheter och revisorer som nämns i momentet.

I 3 mom. stadgas om för vilka ändamål de behöriga försäkringstillsynsmyndigheterna i

Finland och andra stater kunde utnyttja sekretessbelagda uppgifter. Stadgandet grundar sig på artikel 16 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 15 i tredje livförsäkringsdirektivet.

Enligt 4 mom. behöver social- och hälsovårdsministeriet tillstånd av den myndighet som överlämnat uppgifterna eller av de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över det försäkringsbolag som kontrollen gäller för vidare befordran av uppgifter som erhållits av myndigheter i andra stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och inspektioner som genomförts utomlands. Stadgandet grundar sig på artikel 16 i tredje skadeförsäkringsdirektivet och artikel 15 i tredje livförsäkringsdirektivet.

6 a §. Stadgandet om straff för olovligt yppande av uppgifter som är sekretessbelagda motsvarar till sitt innehåll stadgandet om straff i 6 § gällande lag. I regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av strafflagen och vissa andra lagar, vilka hör till det andra skedet i totalrevideringen av strafflagstiftningen (RP 94/93 rd) som behandlas som best av riksdagen föreslås en ändring av 6 § gällande lag om försäkringsbolag så att straffet för olovligt yppande av försäkringshemlighet skall utdömas i brottslagen. Lagen uppskattas träda i kraft först i år 1995 vilket medför att de ändringar som nu görs i lagen om försäkringsbolag skall beaktas vid stiftandet av ovan nämnda lag.

6 c §. Genom 1993 års lag om ändring av lagen om försäkringsbolag fogades till lagen nya 6 b, 6 c, och 6 d §§ vilka grundar sig på rådets direktiv om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (91/308/EEG). Paragraferna innehåller stadganden om försäkringsbolagets skyldighet att konstatera kundens identitet, underrätta social- och hälsovårdsministeriet om misstänkt tvättning av pengar och ministeriets tillsynsåtgärder.

Efter genomförande av ovan nämnda ändringar har det ansetts nödvändigt att social- och hälsovårdsministeriet skall ha rätt att registrera de anmälningar om tvättning av pengar som gjorts av försäkringsbolagen. Registrering fordras bl.a. för ministeriets samarbete med andra myndigheter som är ansvariga för förhindrande av tvättning av pengar som till exempel finansinspektionen och polisen. Enligt dataskyddsombudets ställningstagande är grundande av register inte möjligt utan

stadgande i lagen. På grund av detta föreslås i mom. att ändras så att social- och hälsovårdsministeriet skall ha rätt att registrera försäkringsbolagens anmälningar om tvättning av pengar och de uppgifter som framgår av anmälningen.

Eftersom det kan vara fråga om ömtåligt material är det centralt med tanke på dataskyddet att det stadgas i lag om användningen av uppgifterna. Social- och hälsovårdsministeriet skall enligt förslaget kunna använda och överlämna uppgifter som framgår från anmälningarna om tvättning av pengar endast för verksamhet som är riktad mot tvättning av pengar.

8 §. Då tyngdpunkten för tillsynen av försäkringsbolagen överförs från tillsyn på förhand till tillsyn i efterhand betonas betydelsen av korrekt definition av bolagets ansvar för genomförandet av tillsynen. I överensstämmelse med gällande praxis skall bolagets försäkringsmatematiker ansvara för definitionen av ansvar.

Försäkringsmatematikerns uppgifter skall stadgas genom förordning. Försäkringsmatematikern skall i förordningen bl.a. förpliktas att göra ändringsförslag till bolagets styrelse om han upptäcker brister inom sitt verksamhetsområde. Försäkringsmatematikerns uppgifter skall också utvidgas från de nuvarande till att gälla också i det avseende att till hans åligganden skall höra att utreda hur bolagets tillgångar som täcker ansvarsskulden är anpassade till bolagets förbindelser.

Försäkringsmatematikerns behörighetsvillkor fastställs enligt förslaget också i fortsättningen av social- och hälsovårdsministeriet. Till propositionen har fogats ett utkast till förordning om försäkringsmatematikerns uppgifter.

1.2. Lagen om pension för arbetstagare

3 §. Enligt EES-avtalets bilaga IX om finansiella tjänster gäller livförsäkringsdirektiven inte pensionsförsäkringsverksamhet som bedrivs av försäkringsbolag enligt lagen om pension för arbetstagare och annan finsk lagstiftning i anslutning till denna lag. I avtalet förutsätts dock att Finland ger medborgare och företag i andra EES-stater likvärdiga rättigheter att grunda och äga försäkringsbolag som bedriver pensionsförsäkringsverksamhet som finska medborgare och försäkringsbolag. För

att dessa tillämpningsregler skall kunna följas på ett klart och ändamålsenligt sätt, måste finsk lagstiftning ändras så att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring ålades att koncentrera sig enbart på denna uppgift.

Ändringen genomfördes genom att det till 3 § lagen om pension för arbetstagare fogades ett stadgande om att försäkringsbolag som beviljats i paragrafen nämnd särskild koncession inte får bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare (468/69) samt med den direkt förknippad återförsäkring. Lagändringen trädde i kraft 1.1.1994. Ändringen innebär för nu verksamma försäkringsbolag att om försäkringsbolaget utöver lagstadgad arbetspensionsförsäkring bedriver till exempel icke formbunden eller individuell pensionsförsäkring eller livförsäkring, skall bolaget under övergångsperioden överföra den frivilliga försäkringsverksamhetens försäkringsbestånd till ett annat bolag som beviljats koncession för detta ändamål. Dessutom höjdes beloppet grundkapital som krävs av försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring till 30 miljoner mark. I övrigt gjordes inga ändringar i förutsättningarna för beviljande av koncession.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras endast så att hänvisningen till lagen som reglerar pensionskassornas verksamhet korrigeras. Det föreslås också att momentet ändras så att en yppande om arbetsgivares skyldighet att anordna pensionsförsäkring preciseras när det är fråga om en pensionsstiftelse. Momentets sakliga innehåll förblir oförändrat.

Innehållet i paragrafens 2 mom. motsvarar den första och sista meningen i gamla 2 mom. Det föreslås alltså inga ändringar av 2 mom. till denna del.

Det föreslås att det till paragrafens 3 mom. fogas stadganden om koncession och villkoren för koncession som beviljas försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Koncession beviljas även i fortsättningen av statsrådet.

Nytt i jämförelse med tidigare är dock att villkoren för beviljande om koncession tas in i lagen och statsrådets fria prövningsrätt avskaffas. Ändringen innebär en förbättring med tanke på den koncessionssökandes rättsskydd. Detta kan anses vara nödvändigt med beaktande av att även medborgare i andra länder än

Finland kan ansöka om koncession för att grunda försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring i Finland. Den prövningsrätt som statsrådet enligt förslaget fortfarande har kvar vid beviljande av koncession skall dock vara mer omfattande än den som social- och hälsovårdsministeriet har vid beslut om koncession för försäkringsbolag som bedriver annan än den i denna lag nämnd verksamhet. Statsrådet skall enligt förslaget kunna neka till att bevilja koncession, om det anser att den planerade försäkringsrörelsen eller de delägare som äger minst den i 3 kap. 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag bestämda andel av ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet äventyrar en sund utveckling av pensionsförsäkringsverksamheten. Statsrådet kan alltså vid prövning beakta både om försäkringsbolagets sakkännedom och resurser kan anses vara tillräckliga för att bedriva tillförlitlig pensionsförsäkring som uppfyller soliditetskraven, och bedöma det planerade försäkringsbolagets verksamhets inverkan på pensionsförsäkringens utveckling i Finland och på andra inom branschen verksamma försäkringsbolag. Det är dock inte meningen att genom stadgandet begränsa konkurrensen mellan försäkringsbolag som bedriver arbetspensionsförsäkring.

För att säkerställa att det planerade försäkringsbolaget följer samma förfaringsätt och utfästelser i sin verksamhet som de försäkringsbolag som redan är verksamma inom branschen, kan statsrådet foga villkor till koncessionen. Försäkringsbolaget kan till exempel åläggas att följa avtal som ingåtts mellan försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring och arbetsmarknadsorganisationerna och som övriga bolag som är verksamma inom branschen har förbundit sig att följa.

Eftersom villkoren för beviljande av koncession skall ingå i lagen kan statsrådet inte längre tillämpa ändamålsenlighetsprövning vid beviljande av koncession och den sökande har alltid rätt att överklaga avslag till högsta förvaltningsdomstolen.

Andra förutsättningar för beviljande av koncession, är enligt förslaget att försäkringsbolagets ledning uppfyller de villkor som ställs i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och att försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond (grundkapital) tillsammans är minst 30 miljoner mark.

Första meningen i paragrafens 4 mom. mot-

svarar till innehållet stadgandet i 3 § 2 mom. i den nu gällande lagen. I försäkringsbolagets bolagsordning skall dessutom nämnas att försäkringsbolaget bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

I paragrafens 5 mom. stadgas att det förutsatta grundkapitalets belopp kan ändras så att det motsvarar den allmänna prisnivåns utveckling.

3 a §. Laghänvisningarna ändras och språket görs tydligare i 3 § 3 och 4 mom. och stadgandena flyttas till denna nya paragraf.

4 i §. Det föreslås att paragrafen upphävs eftersom den saknar betydelse i praktiken.

12 §. Det föreslås att mellanrubriken före paragrafen ändras så att den motsvarar de ändrade stadgandena bättre.

Paragrafens 1 mom. 2 punkten sådant den lyder i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (979/93), som givits den 19 november 1993, föreslås att bli upphävd, eftersom det finns också en annan, senare given gällande lag om ändring av lagen i fråga; lagen har givits den 3 december 1993 (1077/93). Det är fråga om en teknisk rättelse, som inte har någon verkan på pensionsanstaltarnas ansvar eller de försäkrades förmåner.

Av lagtekniska skäl föreslås att paragrafens 5 mom. som innehåller stadganden om principerna för fastställande försäkringspremiens så kallade utjämningsdel upphävs. Med undantag av hänvisningar har stadganden med likalydande innehåll inkluderats i nya 12 a § 3 mom.

12 a §. Stadgandena i den gällande lagens 12 a § flyttas utan ändringar till en ny 12 c §.

I den nya 12 a § 1 mom. stadgas om förfarandet vid fastställande av grunderna på förhand. Stadgandet bevarar pensionsförsäkringsbolagets nuvarande förfarande. Detsamma gäller också pensionskassor som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare. Beräkningsgrunderna för pensionsstiftelsernas pensionsansvar skall enligt förslaget utfärdas av social- och hälsovårdsministeriet.

Paragrafens 2 mom. innehåller stadganden om trygghetsprincipens primära ställning när grunderna för försäkringspremiens, ansvarsskulden och pensionsansvaret görs upp. Stadgandet överensstämmer med gällande lag om försäkringsbolag. Det bör dock beaktas att en delvis fonderande teknik tillämpas i det på lagen om pension för arbetstagare baserade systemet och att stadgandena om fondering ingår i 12 §. Den ansvarsskuld som orsakas av dessa fonderade

pensionsdelar kan, om grunderna visar sig vara otillräckliga, kompletteras, varvid samtliga pensionsanstalter gemensamt bekostar kompletteringen. Det betyder att den nuvarande betryggande nivån som är närmare väntevärdeprincipen än vad som förutsatts i direktiven kan bevaras när ansvarsskulden räknas ut.

Momentet innehåller också ett stadgande om skälighetsprincipens primära ställning vid uppgörande av för sådana tilläggsförmåner som försäkringsbolaget inte förbundit sig till i försäkringsavtalet.

Stadgandena i den gällande lagens 12 § 5 mom. om principerna för bestämmande av försäkringspremiens så kallade utjämningsdel har flyttats till paragrafens 3 mom. Innehållet i momentet har inte ändrats.

Det föreslås att i paragrafens 4 mom. stadgas att om grunderna för ansvarsskulden ändras så att medel frigörs, skall de användas för finansiering av pensioner som bekostas gemensamt och för fondkompletteringar som bekostas gemensamt. Förfarandet är motiverat därför att i en motsatt situation, dvs. när beräkningsgrunderna ändras så att ansvarsskulden ökar, skall ansvarsökningen enligt 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare bekostas gemensamt. För registrerad tilläggsförmånsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare överensstämmer den föreslagna huvudregeln med skälighetsprincipen i 13 kap. 4 § i den gällande om försäkringsbolag. I vissa situationer kan det dock vara ändamålsenligare att tillämpa samma förfarande som vid grundpensionsförsäkring. Sådana situationer är närmast situationer då de frigjorda medlen inte kan anses härstamma från försäkringstagare som tecknat tilläggsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare, utan till exempel från gemensamt bekostade fondkompletteringar. Momentet har formulerats så att social- och hälsovårdsministeriet får den egentliga beslutanderätten i fråga om vilket förfarande som skall användas.

13 §. Hänvisningen till lagarna om försäkringsbolag och försäkringskassor har ändrats till en hänvisning till lagen om pension för arbetstagare, eftersom en ny 12 a § som gäller pensionsförsäkringspremiens fogats till lagen om pension för arbetstagare. Stadgandet om anspråksnivån på täckningen av den brist som uppkommer har likaså ändrats för att motsvara ändringen av lagen om försäkringsbolag.

13 a §. Den föreslagna ändringen gäller en-

dast paragrafens 3 mom. Hänvisningen i denna har ändrats så att den överensstämmer med ordalydelsen i 13 a § i den regeringsproposition (RP 118/1994 rd.) som överlämnats till riksdagen den 10 juni 1994. I den föreslås att finansieringen av Pensionsskyddscentralens kreditförsäkring justeras.

13 b §. Ändringen gäller endast hänvisningen i paragrafens 4 mom.

15 §. Till följd av att pensionsskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet har upphört föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs.

1.3. Lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

1 §. Till paragrafens 1 mom., som bland annat innehåller hänvisningar till behövliga stadganden i lagen om pension för arbetstagare, har fogats en hänvisning till nya 3 a § i lagen om pension för arbetstagare.

5 c §. Det föreslås att hänvisningen till lagens 9 § 1 mom. 2 punkt avlägsnas från paragrafens 2 mom., eftersom familjepensionerna inte längre fonderas.

10 §. I paragrafens 3 mom. stadgas om storleken på arbetspensionskassans premiereserv. I överensstämmelse med begreppen som används i den föreslagna nya 12 a § i lagen om pension för arbetstagare har namnet på premiereserven i 3 mom. ändrats till ansvarsskuld.

11 §. I paragrafens 2 mom. stadgas om skyldigheten att sörja för att arbetspensionskassans placeringars säkerhet, avkastning och likviditet samt att de är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Samtidigt föreskrivs att stadgandena i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag i denna regeringsproposition skall följas när det gäller täckande av ansvarsskulden. Härvid skall dock som huvudregel följas paragrafens 1 mom. enligt vilket arbetspensionskassans medel i första hand skall placeras för produktiva ändamål på vederbörande arbetsområde.

Enligt paragrafens 3 mom. skall social- och hälsovårdsministeriet meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

11 a §. Det föreslås att ett nytt stadgande fogas till den nya 11 a §, enligt vilket en arbetspensionskassa för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och

hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikers uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

1.4. Lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

7 §. I paragrafens 3 mom. har termen "premiereserv" ändrats till "ansvarsskuld" på samma sätt som i den föreslagna ändringen av 10 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

7 a §. Det felaktiga uttrycket i paragrafens 3 mom. enligt vilket arbetsgivaren svarar inför arbetspensionskassan för arbetstagarnas pensionsavgift har korrigerats så att de svarar inför Pensionskassan för utövande konstnärer.

9 §. Stadgandena överensstämmer med de föreslagna ändringarna av 11 § 2 och 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

9 a §. Det föreslås att ett nytt stadgande fogas i den nya 9 a § enligt vilket pensionskassan för utövande konstnärer för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikers uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

1.5. Lagen om pension för företagare

2 §. Enligt paragrafens 1 mom. är det möjligt att grunda försäkringsbolag som bedriver verksamhet enbart enligt lagen om pension för företagare. Det har dock inte grundats ett enda sådant bolag, utan försäkringar enligt lagen om pension för företagare beviljas endast av försäkringsbolag som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare. Om man vill grunda en pensionsanstalt enbart för försäkring av företagare, är grundandet av en pensionskassa enligt lagen om försäkringskas-

sor en tillräcklig möjlighet till detta. Därför föreslås det att möjligheten att grunda försäkringsbolag som enbart bedriver försäkring av företagare avlägsnas från paragrafens 1 mom.

9 §. Till paragrafens 3 mom. har fogats ett stadgande enligt vilket social- och hälsovårdsministeriet på framställning av pensionsanstalten fastställer grunderna för försäkringspremierna enligt lagen om pension för företagare. Stadgandet motsvarar 10 § 3 mom. i gällande lag om pension för lantbruksföretagare.

Till följd av det nya 3 mom. som fogas till paragrafen flyttas nuvarande 3 mom. till 4 mom. Den gällande lagens 4 mom. är föråldrat och upphävs därför enligt förslaget.

10 §. Termen "premiereserv" i paragrafens 1 och 2 mom. ändras till "premieansvar" som bättre överensstämmer med begreppen i lagen om försäkringsbolag och lagen om pension för arbetstagare.

Till paragrafen 4 mom. fogas ett omnämnande om att social- och hälsovårdsministeriet också fastställer beräkningsgrunderna för premieansvaret. Tidigare har grunderna fastställts på basis av hänvisningsstadgandet i lagens 17 § 1 mom.

11 §. Paragrafen justeras så att social- och hälsovårdsministeriet fastställer för tilläggs-pensionsförsäkring enligt lagen om pensions för företagare, utöver försäkringsvillkoren och premierna, också beräkningsgrunderna för ansvarsskulden. Tidigare framgick fastställandet av beräkningsgrunderna endast genom hänvisningsstadgandet i lagens 17 § 1 mom.

17 §. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. ändras till följd av de föreslagna ändringarna av 3 och 3 a §§ i lagen om pension för arbetstagare.

1.6. Lagen om pension för lantbruksföretagare

10 §. Det föreslås att ett nytt 4 mom. som överensstämmer med 10 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden sådant det lyder i denna regeringsproposition fogas till lagen. Tidigare stadgades om lantbruksföretagarnas pensionsanstalts ansvarsskuld genom en hänvisning i lagens 19 § 1 mom. till 10 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

Nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom. till följd av tillägget till lagen.

11 §. Den föreslagna ändringen av paragraf-

ens 1 mom. motsvarar den föreslagna ändringen av 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare.

17 §. Den föreslagna ändringen av paragrafens 2 mom. och det nya 3 mom. som fogas till paragrafen motsvarar ändringarna 11 § 2 och 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

17 a §. Det föreslås att det i den nya 17 a § tas in ett stadgande enligt vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikerns uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

19 §. Det föreslås att hänvisningsstadgandet i paragrafens 1 mom. ändras till följd av de i denna regeringsproposition föreslagna ändringarna av 3 och 3 a §§ i lagen om pension för arbetstagarna. Samtidigt stryks hänvisningen till 10 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

1.7. Lagen om sjömanspensioner

56 §. Paragrafens 1 mom. motsvarar till det sakliga innehållet samma paragrafs 2 mom. i den gällande lagen. Enligt momentet skall sjömanspensionskassans placeringsverksamhet i första hand riktas till ändamål som tjänar sjöfartens behov.

I paragrafens 2 mom. stadgas om skyldigheten att sörja för hur säkra placeringarna är, deras avkastning och likviditet samt att de är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. I fråga om dessa krav hänvisas till stadgandena i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag i denna regeringsproposition.

Stadgandet i denna paragrafs 1 mom. skall dock anses vara primärt i förhållande till 2 mom., eftersom placeringsverksamheten som avses i 1 mom. till alla delar inte kan genomföras till exempel enligt de nya spridningsstadganden som gäller för försäkringsbolagens placeringsverksamhet.

Stadgandet i nuvarande 1 mom. enligt vilket sjömanspensionskassans fullmäktige åligger att

fastställa de riktlinjer som styrelsen skall följa vid placeringen av medel har flyttats till paragrafens 3 mom.

Enligt paragrafens 4 mom. ger social- och hälsovårdsministeriet mera detaljerade bestämmelser om tillämpningen av 2 mom.

64 c §. Det föreslås att ett stadgande fogas i den nya 64 c § enligt vilket Sjömanspensionskassan för uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ha en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Beträffande behörighetsvillkoren och försäkringsmatematikerns uppgifter hänvisas i paragrafen till 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag, där motsvarande stadganden om ett försäkringsbolags försäkringsmatematiker ingår. Stadgandena motsvarar varandra till sitt innehåll.

1.8. Lagen om olycksfallsförsäkring

Eftersom den lagstadgade olycksfallsförsäkring som bedrivs av finska försäkringsbolag anses vara en del av den lagstadgade socialförsäkringen i Finland, tolkades den på grundval av artikel 2 punkt 1 d i första skadeförsäkringsdirektivet stanna utanför tillämpningsområdet för EG:s skadeförsäkringsdirektiv. Enligt Finlands tolkning ändrar det tredje skadeförsäkringsdirektivet, enligt vars 2 artikel 2 punkt direktivet inte tillämpas sådana slag av försäkringar eller verksamheter, företag eller inrättningar, på vilka det första skadeförsäkringsdirektivet inte tillämpas, inte på något sätt situationen till denna del. Därför föreslås det att stadgandet i 29 § lagen om olycksfallsförsäkring, enligt vilket endast finska försäkringsbolag kan beviljas koncession att bedriva olycksfallsförsäkring, inte upphävs.

Eftersom inhemska försäkringsbolag i Finland bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring som en del av sin affärsverksamhet, tillämpas på dessa försäkringsbolag följaktligen stadgandena om skadeförsäkringsbolag i lagen om försäkringsbolag. Det föreslås att stadganden om beviljande av koncession och förutsättningarna för beviljandet undantagsvis tas in i lagen om olycksfallsförsäkring.

Dessa stadganden följer långt principerna i de stadganden som fogats till lagen om pension för arbetstagare: 1) beslutanderätten bibehålls hos statsrådet, 2) den fria prövningsrätten

slopas, men statsrådet har en mer omfattande prövningsrätt än vid beviljande av koncession för frivillig försäkring och 3) det stadgas i lagen om förutsättningarna för beviljande av koncession.

Statsrådet kan enligt förslaget vägra att bevilja koncession, om statsrådet bedömer att den planerade försäkringsrörelsen eller de delägare som äger minst den i 3 kap 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag nämnda andelen av försäkringsbolaget som bedriver lagstadgad försäkringsverksamhet äventyrar en sund utveckling av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsverksamheten. Statsrådet kan alltså vid prövningen beakta om försäkringsbolagets sakkunnighet och resurser kan anses vara tillräckliga för bedrivande av tillförlitlig olycksfallsförsäkringsverksamhet som uppfyller soliditetskraven, och bedöma vilken verkan det planerade försäkringsbolagets verksamhet har på utvecklingen av olycksfallsförsäkringen i Finland och på andra inom branschen verkamma försäkringsbolag.

Eftersom ändamålsenlighetsprövningen slopas, kommer den sökande alltid att ha rätt att överklaga beslutet till högsta förvaltningsdomstolen.

Andra förutsättningar för beviljande av koncession är enligt förslaget att försäkringsbolagets ledning uppfyller kraven i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och att försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond (grundkapital) tillsammans uppgår till minst 14 miljoner mark. Detta betyder att det föreslås att grundkapitalet av ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring fördubblas på grund av verksamhetens natur.

Dessutom föreslås att hänvisningen till statens försäkringsanstalt i 29 § slopas eftersom den är onödig.

Eftersom statsrådet enligt förslaget även i fortsättningen har rätt att bevilja och återta koncession, skall paragrafens 2 mom. ändras så att vid tillämpning av den föreskrivna tid under vilken koncession skall beviljas och stadgandena om återtagande av koncession i lagen om försäkringsbolag, skall det som stadgas om social- och hälsovårdsministeriet i tillämpliga delar gälla statsrådet, i fråga om en koncession för lagstadgad olycksfallsförsäkring. Vid återtagande av koncession följs alltså samma stadganden som för annan försäkringsrörelse.

I paragrafens 3 mom. stadgas att det belopp

som krävs till grundkapital kan ändras att motsvara utvecklingen av den allmänna prisnivån.

1.9. Lagen om försäkringsmäklare

2 §. *Driftställe.* Det föreslås att paragrafen ändras så att det fasta driftstället i stället för i Finland kan finnas också någon annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. På så sätt genomförs för försäkringsmäklarnas del principen om tjänsternas fria rörlighet som ingår i EES-avtalet.

5 §. *Anteckningar i försäkringsmäklarregistret.* Eftersom det enligt lagförslaget inte längre förutsätts att en försäkringsmäklare har ett fast driftställe i Finland, föreslås det att paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkter ändras så att det driftställes adress antingen i Finland eller annanstans inom EES från vilken försäkringsmäklarverksamheten i Finland bedrivs antecknas i registret i stället för ett i Finland beläget driftställes adress.

6 §. *Näringsanmälan.* Eftersom grundanmälan på grund av ändringen av 2 § inte kan förutsättas av försäkringsmäklare som inte har driftställe i Finland, och eftersom stadganden om näringsanmälan i övrigt ingår i lagen om handelsregister (129/79), upphävs 6 §.

15 §. *Tillsyn över försäkringsmäklare.* I 4 § straffregisterlagen (770/93), som trädde i kraft den 1 oktober 1993, och i 12 § straffregisterförordningen (772/93) stadgas om de finska myndigheternas rätt att erhålla uppgifter från straffregistret för utredning och uppskattning av en persons pålitlighet. Med stöd av 4 § 3 mom. straffregisterlagen och 12 § 4 punkt straffregisterförordningen har social- och hälsovårdsministeriet rätt att erhålla uppgifter från straffregistret för registrering av försäkringsmäklare. Eftersom det i straffregisterlagen och i straffregisterförordningen stadgas om rätten att erhålla uppgifter från straffregistret, föreslås att 15 paragrafens 5 mom. upphävs.

20 a §. *Identifiering av kunder.* Det föreslås att ett stadgande som motsvarar stadgandet om identifiering av kunderna i lagarna om inhemska och utländska försäkringsbolag fogas till lagen. Stadgandet grundar sig på rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar.

21 §. *Tvivelaktiga affärstransaktioner.* Det fö-

reslås att paragrafen ändras så att social- och hälsovårdsministeriet har rätt att registrera försäkringsmäklarnas anmälningar om försök att tvätta pengar. Registreringen är påkallad bland annat av ministeriets samarbete med andra myndigheter som är ansvariga för förhindrandet av tvättning av pengar, till exempel finansinspektionen och polisen. Enligt dataombudsmannens ställningstagande är det inte möjligt att grunda ett register om det inte finns ett stadgande därom i lagen.

Eftersom det kan vara fråga om känsligt material är det ur datasekretessens synpunkt viktigt att det stadgas i lag om användningen av uppgifterna. Social- och hälsovårdsministeriet kan enligt förslaget använda och överlåta uppgifter i anmälningarna om tvättning av pengar endast i verksamhet som är ägnad att förhindra tvättning av pengar.

2. Ikraftträdande

2.1. Lagen om försäkringsbolag

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Försäkringsbolag som är verk samma när lagen träder i kraft, har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som antecknats i det koncessionsregister som upprätthålls av social- och hälsovårdsministeriet. Om försäkringsbolagets verksamhetsområde är geografiskt begränsat, har försäkringsbolaget efter att lagen har trätt i kraft rätt att bedriva försäkringsrörelse inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

För att social- och hälsovårdsministeriet skall få kännedom om vad som hör till dess tillsynsområde, skall försäkringsbolagen inom tre månader från det att lagen har trätt i kraft sända en utredning om försäkringsbolagets representationer i andra länder till social- och hälsovårdsministeriet. Eftersom försäkringsbolagen efter det att lagen har trätt i kraft skall anmäla till ministeriet om utländska dotterbolag som inköpts eller grundats, skall till utredningen som sänds till ministeriet fogas uppgifter om utländska dotterbolag som redan är i försäkringsbolagets ägo.

Efter att denna lag har trätt i kraft tillämpas vad som stadgas i 6 och 12 mom. i ikraftträdelsestadgandena för lag av den 9 augusti 1993 om försäkringsbolag i fråga om fastställande

av grunderna för försäkring inte mer på försäkringsbolag.

70 artikeln 2 punkten i direktivet om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsföretag ger medlemsstaterna rätt att föreskriva att de stadganden och bestämmelser som avses i direktivet tillämpas första gången på årsbokslut och sammanställd redovisning för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 1995 eller under kalenderåret 1995. I anslutning till detta föreslås att propositionens 10 kap. 1, 4, 4 a, 8 och 9 §§ om årsbokslut och sammanställd redovisning för försäkringsbolag skall tillämpas första gången på bokföringen för det räkenskapsår som upphör den 31 december 1995. Till innehållet motsvarande ikraftträdelsestadganden om försäkringsbolag finns i lagen den 23 december 1992 om ändring av 11 och 12 kap. lagen om aktiebolag (1573/92) och den samma dag givna lagen om ändring av bokföringslagen (1572/92).

Dessutom föreslås det i ikraftträdelsestadgandena att ministeriet kan av särskilt vägande skäl bevilja sådant försäkringsbolag som enbart bedriver återförsäkring och som är verksamt när denna lag träder i kraft tillstånd att för viss tid avvika från kraven enligt 10 kap. 3 § 2 mom. denna lag. Beviljandet av tillstånd gäller de bolag som behöver övergångstid i fråga om täckningsstadgandena. Eftersom tillståndet föreslås gälla för en bestämd tid, skall bolaget redan vid ansökan om dispens framlägga en plan om hur det ämnar förfara för att uppfylla kraven enligt ovan nämnda moment.

Det föreslås att lagen om pension för arbetstagare ändras så att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall överföra sitt försäkringsbestånd som består av andra försäkringar än lagstadgade pensionsförsäkringar till ett annat försäkringsbolag. Eftersom det dock i ett pensionförsäkringsbolag som försatts i likvidation innan denna lag träder i kraft kan finnas både lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse och annan livförsäkringsrörelse föreslås i ikraftträdelsestadgandet att härvid vid fördelningen av utredningsboets medel mellan den lagstadgade pensionsförsäkringsrörelsen och den övriga försäkringsrörelsen iakttas de försäkringsbolagslagens stadganden som gällde innan denna lag trädde i kraft. Efter detta skulle på egendomen i ett särskilt utredningsbo tillämpas det ändrade 1 mom. i 15 kap. 14 § lagen om försäkringsbolag.

2.2. Lagen om pension för arbetstagare

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Enligt ikraftträdelsestadgandets 2 mom. lagen om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare som trädde i kraft i början av 1994, skall differentieringen av den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen till att handhas av försäkringsbolag som endast bedriver denna verksamhet genomföras inom två år efter ikraftträdandet, dvs. före 1996.

I samband med förhandlingarna om kompletteringar till EES-avtalet har Finland förbundit sig att ändra det ovan nämnda förordandet för det första på så sätt att ett försäkringsbolag som bedriver pensionsförsäkring skall avsluta försäljningen och marknadsföringen av andra livförsäkringar, när Gemen samma EES-kommitténs beslut genom vilket det tredje livförsäkringsdirektivet blir en del av EES-avtalet träder i kraft. För det andra skall annat än direktförsäkringsbestånd eller med det direkt förknippat återförsäkringsbestånd som uppkommit till följd av verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare överlätas till ett annat försäkringsbolag redan före början av år 1995. Denna ändring av tidtabellen skall genomföras så att det i ikraftträdelsestadgandet bestäms att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse måste överföra den del av försäkringsbeståndet som inte har uppkommit som en följd av lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse, till ett annat försäkringsbolag inom tre månader från det att lagen trätt i kraft.

Det aktuella försäkringsbolaget skall innan denna frist går ut ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse av den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter. En registreringsanmälan om ändringen skall göras inom tre månader efter att ministeriet givit sitt beslut.

För att stadgandet om differentiering skall följas och för att oanvänd koncession skall hållas i kraft kan det förenas med påföljden enligt ikraftträdelsestadgandets 4 mom. att den särskilda koncession som avses i lagen om pension för arbetstagare förfaller.

Enligt ikraftträdelsestadgandets 5 mom. skall om begränsningen av verksamheten eller om påföljden att den särskilda koncessionen för-

faller på tjänstens vägnar göras en anteckning i försäkringsbolagens koncessionsregister. Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer skall vederbörande försäkringsbolag ges tillfälle att bli hört innan anteckningen görs.

2.3. Övriga lagar som föreslås bli ändrade

Avsikten är att lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Det föreslås att arbetspensionskassa som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), pensionskassan för utövande konstnärer, lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och sjömanspensionskassan har en övergångsperiod på ett år för anställning av en i lagen avsedd försäkringsmatematiker.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79) 3 kap. 2 a—2 c §§ och 13 kap. 5—8 §§,

av dessa lagrum 3 kap. 2 a—2 c §§ och 13 kap. 7 och 8 § sådana de lyder i lag av den 9 augusti 1993 (752/93),

ändras 1 kap. 3 § 2—5 mom., 2 kap. 2 §, 5 § 1 mom., 5 a § och 10 § 1 mom. 4 punkten, 3 kap. 3 och 4 §§, rubriken för 10 kap., 10 kap. 1 § 2 och 3 mom., 2 § 2 och 4 mom., 3 § 2—5 mom., 3 a, 4 och 8 §§, 9 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 10 § 1 mom., 11 kap. 1 § 1 mom., 4 § 4 mom. och 6 §, 12 kap. 1 § 1 mom., 2 och 3 §§ och 5 § 1 mom., rubriken för 13 kap., 13 kap. 1—4 §§, 14 kap. 4, 5, 5 a och 6 §§, 7 § 2 mom. och 8 §, 14 a kap. 2 § 2 mom., 15 kap. 1 § 2 mom. och 14 § 1 mom., 16 kap. 5 a §, 17 kap. 1 § 1 mom., 18 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten, 6 och 6 a §§, 6 c § 1 mom. samt 8 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 3 § 2—5 mom., 2 kap. 5 § 1 mom., 5 a och 6 §§, 10 kap. 3 § 2—5 mom. och 3 a §, 11 kap. 1 § 1 mom., 4 § 4 mom. och 6 §, 12 kap. 5 § 1 mom., 14 kap. 5 a §, 15 kap. 1 § 2 mom., 16 kap. 5 a § samt 18 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten, 6 a § och 6 c § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 9 augusti 1993, 2 kap. 2 §, 13 kap. 2 § samt 14 kap. 4, 5 och 8 §§ sådana de lyder delvis ändrade genom sistnämnda lag, 2 kap. 10 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag av den 27 juni 1986 (517/86), 10 kap. 1 § 2 mom. sådan den lyder i lag av den 27 mars 1987 (329/87), 14 a kap. 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 5 april 1991 (632/91), samt 18 kap. 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 7 april 1989 (318/89), samt

fogas till 1 kap. 3 a §, sådan den lyder i nämnda lag av den 9 augusti 1993, nya 2 och 3 mom., till 2 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. och till 5 §, sådan den lyder ändrad genom sistnämnda lag och nämnda lag av den 7 april 1989, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. till lagen ett nytt 2 a kap., till 3 kap. nya 5—9 §§, till 10 kap. 2 § ett nytt 5 mom., till kapitlets 3 §, sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 9 augusti 1993, nya 6—9 mom., till kapitlet en ny 4 a §, till 14 kap. 1 § ett nytt 2 mom., till 14 kap. en ny 5 b §, till 16 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lagar av den 27 juli 1986 och den 5 april 1991, nya 4 och 5 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 6 och 7 mom., samt till 16 kap. nya 5 b och 5 c §§ som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och i 3 mom. avsedd skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 samt återförsäkring av sådan skadeförsäkring och livförsäkring. Ett livförsäkringsbolag skall hålla den skadeförsäkringsrörelse som det bedriver skild från livförsäkringsrörelsen. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (*skadeförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver endast sådan skadeförsäkring som hör till skadeförsäkrings-

klasserna 1 och 2 enligt 3 mom. samt återförsäkring av sådan skadeförsäkring får dock samtidigt bedriva livförsäkring samt återförsäkring av livförsäkring. Efter att ett sådant bolag har börjat bedriva livförsäkringsrörelse skall på bolaget tillämpas, vad som i denna lag stadgas om livförsäkringsbolag.

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till de livförsäkringsklasserna som avses i rådets första direktiv om samordning av lagar, och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG). Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG) samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeri-

et meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen eller bolaget är ett bostads- eller fastighetsbolag eller ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som står under offentlig övervakning. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring får emellertid inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som står under offentlig övervakning. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och röstetalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen sidobolag.

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som grundats av eller som finns i samband med försäkringsbolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag. Dessutom beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av sådana övriga försäkringsbolag vilkas aktie- eller garantikapital till minst 20 procent ägs av försäkringsbolaget eller sådana bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför. Om försäkringsbolaget i betydande omfattning har gemensam ledning och förvaltning med ett annat försäkringsbolag och om verksamheten dessutom har ordnats gemensamt med det andra försäkringsbolaget, kan social- och häl-

sovårdsministeriet föreskriva att även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av detta andra försäkringsbolag skall beaktas när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget.

3 a §

På försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring tillämpas dock inte 2 kap. 2 § 1—3 och 5 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 § 1, 2 och 5 mom., 2 a och 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 och 3 mom., 16 kap. 3 § 4 och 5 mom. samt 5 a—5 c §§ i denna lag.

Vad som i 2 kap. 5 a § och 14 kap. 5 a § stadgas om social- och hälsovårdsministeriet gäller i tillämpliga delar statsrådet när det är fråga om försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

2 kap.

Försäkringsbolags bildande

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos social- och hälsovårdsministeriet ansökas om koncession. Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandens begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass.

Koncessionen gäller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och på sökandens begäran också utanför samarbetsområdet. Koncessionen ger rätt att bedriva försäkringsrörelse inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med stöd av etableringsrätten och rätten att fritt tillhandahålla tjänster.

Genom förordning kan stadgas att koncession att bedriva skadeförsäkringsverksamhet inte på det sätt som avses i 2 mom. andra meningen är i kraft i en sådan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat), och där tillsynen över utländska EES-försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet inom denna stats territorium inte grundar sig på rådets direktiv 92/49/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG. Med EES-försäkringsbolag avses ett sådant försäkringsbolag som har sin hemort i en EES-stat.

Till ansökan om koncession skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (*verksamhetsplan*) samt en utredning över bolagets tilltänkta styrelsemedlemmar, verkställande direktör och de aktieägare som skall lämna en sådan anmälan som avses i 3 kap. 3 § samt om deras innehav. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

Ett försäkringsbolag skall hos social- och hälsovårdsministeriet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar utvidga sin verksamhet till sådana försäkringsklasser eller klassgrupper som inte nämns i den gällande koncessionen eller om ett försäkringsbolag som har beviljats koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ämnar bedriva försäkringsrörelse utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Till anmälan skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 4 mom.

Då försäkringsbolag har fusionerats tillkommer de koncessioner de fusionerade bolagen hade det övertagande bolaget eller i 16 kap. 2 § avsedda bolag som skall bildas, om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat.

4 §

Fastställelse av försäkringsbolagets bolagsordning och ändringar i den skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet.

5 §

Koncession skall beviljas om det på grundval av erhållen utredning om den tilltänkta försäkringsrörelsen och de delägare i försäkringsbolaget som avses i 2 § 4 mom. i detta kapitel kan anses att försäkringsbolaget i sin verksamhet följer sunda och försiktiga affärsprinciper, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs på den i 7 kap. 3 § 2 mom. och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garanti-kapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

- 1) vid bedrivande av livförsäkringsrörelse och till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande försäkringsrörelse 14 000 000 mark samt
- 2) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

Om koncession för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring stadgas i lagen om pension för arbetstagare (395/61)

och om koncession för bedrivande av lagstadgad olycksfallsförsäkring stadgas i lagen om olycksfallsförsäkring (608/48).

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna har ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Social- och hälsovårdsministeriet skall underrätta besvärinstansen om att beslut har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

10 §

Bolaget är bildat, såvida beslutet om bildande vid konstituerande stämma, som hållits inom den tid som nämns i 9 § 1 mom., har understötts av flertalet av de av tecknarna avgivna rösterna och minst två tredjedelar av de vid stämman företrädde garantiandelarna eller aktierna eller, i det fall som nämns i 9 § 2 mom., av två tredjedelar av stiftarna, och om vid konstituerande stämman kan visas

- 4) att av garantiandelarna och av grundfonden eller aktierna sammanlagt i pengar har erlagts minst hälften av det belopp som i 2 kap. 5 § 1 mom. stadgas för bolaget.

2 a kap.

Bedrivande av direkt försäkring utomlands

1 §

På direkt försäkringsverksamhet som med stöd av etableringsrätten bedrivs i en annan EES-stat än Finland tillämpas 2—7 §§ i detta kapitel.

Utan hinder av 1 mom. skall dock på sådan verksamhet enligt 1 mom. som skadeförsäkringsbolag bedriver i stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. tillämpas stadgandena i 2 och 16 §§.

2 §

Med bedrivande av direkt försäkringsverksamhet med stöd av etableringsrätten avses i denna lag inrättande av ett fast driftställe (*representation*) i en annan EES-stat än Finland.

Med *representation* avses utöver agenturer och filialer också ett kontor, som förestås av bolagets egen personal, och en person som bedriver självständig verksamhet och har en stående fullmakt att företräda bolaget på samma sätt som en agentur.

3 §

Innan ett försäkringsbolag inrättar en *representation* skall den göra anmälan om detta till social- och hälsovårdsministeriet.

Till den anmälan som avses i 1 mom. skall fogas följande uppgifter:

- a) en utredning om den stat eller de stater där bolaget ämnar inrätta en *representation*,
- b) en verksamhetsplan som anger arten av den tilltänkta verksamheten och *representationens* organisation,
- c) *representationens* kontaktuppgifter,
- d) en utredning om *representationens* generalagent som har rätt att företräda bolaget i alla rättsförhållanden som hänför sig till bolagets verksamhet,
- e) om försäkringsbolaget i etableringsstaten ämnar bedriva annan skadeförsäkring som hör till försäkringsklass 10 än ansvarsförsäkring för fraktförare lämnas en utredning över att bolaget har blivit medlem i den nationella byrån och den nationella garantifonden i den stat där *representationen* är belägen och
- f) en beräkning för det intyg som avses i 4 § 2 mom.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom tre månader från mottagandet av försäkringsbolagets anmälan samt all utredning som avses i 3 § sända de erhållna uppgifterna till de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där *representationen* är tilltänkt att bli belägen och underrätta försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänkts.

Ministeriet skall till den information som sänds foga ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

Om uppgifterna inte har sänkts inom den tid som stadgas i 1 mom. kan försäkringsbolaget anföra besvär. Besvären anses då gälla ministeriets avslagsbeslut. Sådana besvär kan anföras tills ministeriet har fattat ett beslut om överlämnande av informationen. Ministeriet skall underrätta besvärsinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

5 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan vägra att sända uppgifter om ministeriet har anledning att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig eller att dess förvaltning har organiserats på ett behörigt sätt, eller att försäkringsbolagets ledning eller *representationens* generalagent uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom. *Representationen* kan inte grundas om ministeriet har vägrat att överlämna uppgifterna.

6 §

Representationen får inleda sin verksamhet när försäkringsbolaget genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet har fått svar från de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där *representationen* kommer att vara belägen på de uppgifter som sänkts till dem, dock senast två månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har underrättat försäkringsbolaget om att informationen har sänkts.

7 §

Försäkringsbolaget skall anmäla ändringar av uppgifterna i de utredningar som avses i 3 § 2 mom. punkterna b—d skriftligen till social- och hälsovårdsministeriet samt till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där *representationen* är belägen minst en månad innan ändringen företas. Härvid skall i tillämpliga delar iaktas det förfarande som stadgas i 4—6 §§.

8 §

På fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster som ett försäkringsbolag bedriver i en annan EES-stat än Finland tillämpas stadgan-dena i 9—15 §§ i detta kapitel.

Utan hinder av 1 mom. skall dock på sådan direkt försäkringsverksamhet enligt 1 mom.

som ett skadeförsäkringsbolag bedriver i stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. tillämpas stadgandena i 9, 10 och 18 §§.

9 §

Med fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster avses att ett försäkringsbolag från en annan stat än den stat i vilken tjänsterna tillhandahålls ingår

1) skadeförsäkringsavtal som hänför sig till en risk som finns i den stat där tjänsterna tillhandahålls,

2) livförsäkringsavtal med en fysisk person som är varaktigt bosatt i den stat där tjänsterna tillhandahålls, eller

3) livförsäkringsavtal med en juridisk person vars driftställe i den stat där tjänsterna tillhandahålls avtalet hänför sig till.

10 §

Risken skall anses vara belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om det är fråga om

1) egendom som är belägen i denna stat när försäkringen avser en fastighet eller byggnad eller en byggnad och dess lösöre, om lösöret har försäkrats genom samma försäkringsavtal som byggnaden,

2) ett fordon som är registrerat i denna stat, när försäkringen avser ett fordon, eller

3) en försäkring som har tecknats i denna stat, när försäkringen har en giltighetstid av högst fyra månader och täcker risker som hänför sig till en resa eller semester.

I andra fall än de som nämns i 1 mom. anses risken vara belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om försäkringstagaren är varaktigt bosatt där, eller, när försäkringstagaren är en juridisk person, om försäkringstagaren där har det driftställe som försäkringen gäller.

11 §

Om ett försäkringsbolag ämnar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i en eller flera EES-stater skall det innan det inleder verksamheten anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet.

Till anmälan skall fogas en utredning över de risker den tilltänkta verksamheten gäller och en beräkning för det intyg som avses i 12 § 2 mom.

12 §

Social- och hälsovårdsministeriets skall inom en månad från mottagandet av den anmälan som avses i 11 § underrätta den myndighet som

utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där bolaget har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster om försäkringsbolagets anmälan och informera försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Till uppgifterna skall ministeriet foga ett intyg om att försäkringsbolaget, med beaktande av den tilltänkta verksamheten, uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap., en utredning inom vilka försäkringsklasser försäkringsbolaget har rätt att bedriva verksamhet samt en utredning om de risker den tilltänkta verksamheten gäller.

Om ministeriet inte har sänt uppgifterna inom den tid som anges i 1 mom. kan sökanden anföra besvär enligt 4 § 3 mom.

13 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan vägra att sända uppgifter om det har skäl att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig, att dess förvaltning har organiserats på ett behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

Fritt tillhandahållandet av tjänster kan inte inledas om ministeriet har vägrat att sända uppgifter.

14 §

Försäkringsbolaget får fritt börja tillhandahålla tjänster då det har fått social- och hälsovårdsministeriets meddelande om att uppgifterna har sänts till den myndighet som avses i 12 § 1 mom.

15 §

När de uppgifter som avses i 11 § ändras, skall det förfarande som stadgas i 11—14 § tillämpas.

16 §

Ett försäkringsbolag som ämnar grunda en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller ett skadeförsäkringsbolag som ämnar grunda en representation i en sådan EES-stat som avses i 2 kap. 2 § 3 mom., skall före inrättande av representationen anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet. I fråga om de uppgifter som skall fogas till anmälan gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 3 §.

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter att den har fått den anmälan som avses i 1 mom. förbjuda inrättande av representationen, om ministeriet har anledning

att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig, att dess förvaltning organiserats på behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

17 §

Om ett utländskt försäkringsföretag har blivit dotterföretag till ett försäkringsbolag, skall försäkringsbolaget underrätta social- och hälsovårdsministeriet om detta inom tre månader.

18 §

Om ett försäkringsbolag ämnar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i sådana EES-stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom., skall det innan det inleder verksamheten anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga en verksamhetsplan. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

3 kap.

Delägarskap i försäkringsbolag

3 §

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta på förhand till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller ett innehav som motsvarar 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller som annars berättigar till att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 20, 33 eller 50 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför eller så att försäkringsbolaget blir ett dotterföretag, skall också detta förvärv anmälas på förhand till social- och hälsovårdsministeriet.

I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren

skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsuppgifter som ministeriet kräver.

En anmälan som avses i 1 eller 2 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som stadgas i 1 eller 2 mom. eller om försäkringsbolaget upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningspliktiga.

Om en anmälare som avses i 1 eller 2 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i 1 och 2 mom. även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämföras med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern. Om anmälaren är ett annat försäkringsbolag och detta bolag hör till en av social- och hälsovårdsministeriet bestämd samarbetsgrupp som avses i 1 kap. 3 § 5 mom., beaktas vid tillämpning av gränserna för innehav även innehaven hos de andra bolag som hör till samarbetsgruppen.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter det att den anmälan som avses i 3 § 1 eller 2 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för trygghet av en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 3 § 1 eller 2 mom. äventyrar försäkringsbolagets verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

5 §

Den som i strid med 3 § 1 eller 2 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda

moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

6 §

Ett försäkringsbolag skall årligen inom den tidpunkt som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet anmäla till ministeriet sådana ägare som avses i 3 § 1 och 2 mom. och storleken av deras innehav samt omedelbart meddela om de förändringar av dessa innehav som kommit till bolagets kännedom.

7 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens av var och en som äger ett antal aktier eller garantiandelar som utgör minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller ett innehav som motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller som annars berättigar att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning.

8 §

Beträffande ett ömsesidigt försäkringsbolags garantiandel, garantiandelsbrev, garantiandelsbok och garantiandelsägarförteckningar skall i tillämpliga delar iakttas vad i 3 kap. lagen om aktiebolag stadgas om aktie, aktiebrev, aktiebok och aktieägarförteckning.

9 §

Beträffande garantiandel i ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller i tillämpliga delar vad som i 7 kap. lagen om aktiebolag stadgas om förbud mot att förvärva eller såsom pant ta emot egna aktier.

10 kap.

Bokslut och koncernbokslut

1 §

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras

ett bokslut, som omfattar resultaträkning, balansräkning, deras bilagor och verksamhetsberättelse, samt i moderbolag även ett koncernbokslut. Bokslutsuppgifter om ett dotterbolag eller intressebolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse får dock inte tas med i koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller ett bolag av annat slag.

I försäkringsbolagens bokföring skall utan hinder av vad som stadgas på något annat ställe i lag iakttas stadgandena i denna lag samt av social- och hälsovårdsministeriet utfärdade föreskrifter som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

2 §

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranleds av de i gällande försäkringsavtal avsedda framtida försäkringsfallen och av övriga utgifter för dessa försäkringar, minskat med kapitalvärdet av framtida premier och ökat med kapitalvärdet av den ansvarighet som möjligen förorsakas av de försäkringar som förfaller under överenskommen försäkringstid. Om försäkringsavtalets art förutsätter detta kan premieansvaret fastställas till det sammanlagda beloppet av betalda försäkringspremier och för försäkringen krediterade övriga intäkter, minskat med inkasserade kostnader för upprätthållande av försäkrings-skyddet och förvaltningen av försäkringen enligt försäkringsavtalet. Som premieansvar betraktas även sådant ansvar som orsakas av extra förmåner enligt 13 kap. 3 § i denna lag eller 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare och som enligt grunderna inte får användas för att täcka annan än sådan förlust som har uppkommit till följd av en ändring av grunden för beräkning av ansvarsskulden.

Bolaget skall ha betryggande beräkningsgrunder för bestämmande av ansvarsskulden. Social- och hälsovårdsministeriet kan kräva att de statistiska beräkningselementen och den diskontering som tillämpas vid bestämmandet av ansvarsskulden för en skadeförsäkring fastställas på förhand. Om ansvarsskuldens beskaffenhet och de krav som den omständigheten att ansvarsskulden skall vara betryggande ställer i fråga om denna stadgas för liv- och skadeförsäkringars del närmare genom förordning och för lagstadgad pensionsförsäkrings del i lagar om arbetspension.

Har en försäkring beviljats av flera än en försäkringsanstalt gemensamt på villkor att de ansvarar solidariskt, får oavsett sådana villkor från ansvarsskulden utelämnas den del av ansvarighetens kapitalvärde, som enligt avtalet hänförs till ett annat finskt försäkringsbolag eller ett utländskt EES-försäkringsbolag, förutsatt att detta inte befinner sig i likvidation eller i nedan i 14 kap. 6 § avsedd ställning. I det sistnämnda fallet eller om det är fråga om ett annat utländskt försäkringsbolag har social- och hälsovårdsministeriet rätt att bestämma huruvida och i vilken mån kapitalvärdet av ett annat försäkringsbolags ansvarighet får utelämnas från ansvarsskulden.

3 §

De tillgångar som täcker ansvarsskulden skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsrörelse som bolaget bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet.

Ett försäkringsbolag som bedriver direkt försäkring skall täcka ansvarsskulden med sådana slag av tillgångar som stadgas nedan i denna paragraf och som värderade till gängse värde på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt räcker till för att täcka ansvarsskulden från vilken följande poster först har avdragits:

1) en andel som motsvarar avgiven återförsäkringsrörelse, högst till det belopp som ministeriet godkänner,

2) en andel som motsvarar erhållen återförsäkringsrörelse till ett belopp av motsvarande återförsäkringsdepositionsfordringarna,

3) fordringar som baserar sig på regressrätt,

4) värdet av sådana skadade föremål som varit försäkringsobjekt och vilkas äganderätt överförs eller har överförts till försäkringsbolaget,

5) motsäkerheter i bolagets besittning och som hänförs till kända försäkringsfall inom kreditförsäkringsverksamheten,

6) utgifter som hänförs till anskaffningen av försäkringar och som har aktiverats i balansräkningen bland aktiva och

7) andra poster som ministeriet av särskilda skäl har godkänt som avdrag.

Ministeriet kan av särskilda skäl tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till

täckningen skall värderas avvikande från deras gängse värde.

Täckningen av ansvarsskulden skall med de begränsningar som fastställs i förordning bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning,

4) andelar i placeringsfonder och andra därmed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom såsom utnyttjande- och dispositions- och legorätt, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, rättigheter till vattenkraft som utnyttjas av vattenkraftverk förutsatt att inteckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft, byggnadstida fordringar på sådana fastighetsbolag som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringsbolaget har bestämmanderätten i egenskap av innehavare av täckningen,

6) sådana fordringar på försäkringstagare, försäkringsgivare och försäkringsförmedlare som härrör från verksamhet med direkt försäkring och återförsäkring,

7) skattefordringar och andra fordringar på staten och andra offentliga samfund,

8) fordringar på garantifonder,

9) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

10) pengar och banktillgodohavanden, depositioner i kreditinstitut och andra institut med rätt att ta emot depositioner,

11) resultatregleringar såsom upplupna räntor, hyror och andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar, eller

12) när det gäller lagstadgad pensionsförsäkring andra sådana poster som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt på grund av denna försäkringsforms speciella karaktär.

Ministeriet kan på försäkringsbolagets begäran som täckning av ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra tillgångar än de som avses i 5 mom.

Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall utöver ansvarsskulden täcka andra av social- och hälsovårdsministeriet bestämda, med ansvarsskuld jämförbara poster och därvid i tillämpliga delar iaktta vad som stadgas i denna paragraf.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller också sådana försäkringsbolag som bedriver enbart återförsäkringsverksamhet.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

3 a §

Vad som i 3 § 2—9 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investerings utveckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (*fondförsäkring*). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Till de placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar får höra sådana

- 1) aktier och andelar,
- 2) förbindelser med sämre företrädesrätt än gäldenärens övriga förbindelser,
- 3) derivativavtal
- 4) masskuldebrevslån och
- 5) andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

med vilka handel bedrivs på reglerade marknader i EES-stater eller i därmed enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter jämförbara andra stater. Om reglerade marknader stadgas i förordning som avses i 3 § 5 mom.

Utöver de tillgångar som avses i 2 mom. och som är föremål för offentlig handel får till sådana placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar räknas andra i 3 § 5 mom. nämnda tillgångar högst till det belopp som fastställs av ministeriet.

Ansvarsskulden för fondförsäkringarna skall täckas med tillgångar som hör till de placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av dessa försäkringar, med sådana av ministeriet fastställda undantag som inte äventyrar försäkrade förmåner eller uppfyllandet av sådana solvenskrav som avses i 11 kap.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur försäkringsbolaget skall täcka ansvarsskulden för fondförsäkringar. I ministeriets föreskrifter behandlas särskilt lokaliseringen av de tillgångar som hör till täckningen för ansvarsskulden, begränsningar av återköp av en försäkring samt av utbyte av placeringsobjektet samt förteckning av täckningen. Ministeriet kan vid behov också meddela föreskrifter om de principer för spridning av de risker som orsakas av placeringsverksamheten vilka för-

säkringsbolaget skall iaktta vid valet av placeringar som bestämmer fondförsäkringarnas värdeutveckling.

4 §

Anskaffningsutgiften för försäkringsbolagets vid utgången av räkenskapsperioden återstående placeringar skall aktiveras. Anskaffningsutgiften för byggnader skall under sin verkningstid avskrivas enligt plan. Den anskaffningsgift för placeringar som upptas i balansräkningen skall nedskrivas på ett resultatpåverkande sätt, i det fall att placeringens gängse värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer annorlunda kan man i fråga om placeringar som skall betraktas som anläggningstillgångar och fordringar låta bli att göra nedskrivningen om värdeminskningen skall anses vara tillfälligt. Nedskrivningen skall återföras till anskaffningsutgiften på ett resultatpåverkande sätt, till den del placeringens gängse värde vid utgången av de följande räkenskapsperioderna eventuellt överskrider den nedskrivna anskaffningsutgiften.

Masskuldebrevslån samt andra penning- och kapitalmarknadsinstrument kan upptas i balansräkningen på ett från 1 mom. avvikande sätt, enligt vad social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskriver.

Om det gängse värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon jämförbar nyttighet vid utgången av räkenskapsperioden permanent är väsentligt mycket högre än anskaffningsutgiften, kan i balansräkningen utöver anskaffningsutgiften upptas en uppskrivning som är högst så stor som differensen mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften. Om nyttighetens värde har skrivits upp under räkenskapsperioden, skall ett mot uppskrivningen svarande belopp i fråga om en till placeringstillgångarna hänförd nyttighet upptas i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd nyttighet i uppskrivningsfonden bland passiva i balansräkningen.

En nyttighet som överförs från en till placeringstillgångarna eller anläggningstillgångarna hänförd grupp av placeringar till en annan, skall åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom.

Om en uppskrivning visar sig vara obefogad skall den uppskrivning som upptagits i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har upptagits i uppskrivningsfonden skall återföras.

Uppskrivningsfonden får användas endast för ett aktiebolags fondemission, för sådan överföring till aktiekapitalet som avses i 4 kap. 12 § 2 mom. lagen om aktiebolag eller för överföring till ett ömsesidigt försäkringsbolags grundfond, och även i sådana fall endast om fonden består av uppskrivningar av placeringar som hänför sig till anläggningstillgångarna. När uppskrivningar återförs skall det kapital som har avsatts till fonden i motsvarande mån minskas med det belopp som återförs. Om bolagets aktiekapital eller grundfond har ökat genom användning av uppskrivningsfonden och det kapital som har avsatts till fonden inte kan minskas med det belopp som återförs, skall ett motsvarande belopp upptas som en minskning av det egna fria kapitalet.

I en bilaga till balansräkningen skall balanspostvis uppges placeringarnas anskaffningsutgift och gängse värde.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om fastställande av gängse värde och anskaffningsutgift för placeringar samt om framställningssättet för byggnadsavskrivningar enligt plan.

4 a §

Vad som stadgas i 4 § 1—7 mom. gäller inte fondförsäkringar.

De placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld skall i balansräkningen tas upp särskilt, till gängse värde. Om differensen mellan placeringarnas gängse värde och anskaffningsutgift har förändrats under räkenskapsperioden, skall ett mot förändringen svarande belopp upptas i resultaträkningen. I en bilaga till balansräkningen skall uppges anskaffningsutgiften för placeringarna.

8 §

Om balansräkningen innehåller penninglån till medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller i ett annat bolag inom försäkringsbolagets koncern skall i en bilaga till balansräkningen separat anges deras sammanlagda belopp, om det överskrider det av social- och hälsovårdsministeriet fastställda beloppet. Vad som sagts i detta moment gäller också

penninglån till andra aktieägare i ett annat bolag inom försäkringsbolagets koncern än ett försäkringsbolag och ett dotterbolag. Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om penninglån som avses i detta moment.

Med en person som avses i 1 mom. skall likställas en sådan persons make eller syskon eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag att den ena är gift med den andras syskon.

Om försäkringsbolaget har ställt panter eller därmed jämförbara säkerheter för någon annans förbindelse, skall de upptas i en bilaga till balansräkningen, specificerade på de sätt som ministeriet har bestämt. Detsamma gäller andra av försäkringsbolaget ingångna ansvarsförbindelser än sådana som grundar sig på försäkringar.

9 §

I resultaträkningen eller balansräkningen eller i bilaga till dessa skall lämnas följande uppgifter:

3) om räkenskapsperiodens avskrivningar i fråga om belopp eller beräkningsgrunder avsevärt avviker från avskrivningarna i närmast föregående bokslut, skall motiverad redogörelse lämnas för avvikelserna. Även annars skall redogörelse lämnas för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkts- och kostnadsposter, som på ett betydelsefullt sätt inverkat på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller annars är av avsevärd betydelse, och

4) för försäkringsbolagets förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmars eller verkställande direktörs del den sammanlagda beloppen av de pensionsförbindelser som uppstår eller uppstått med anledning av deras uppgifter i bolaget samt av lån som har beviljats dem och väsentliga uppgifter om lånevillkoren och återbetalningen.

10 §

Till försäkringsbolagets och dess koncerns verksamhetsberättelse skall fogas en finansieringskalkyl och, i moderbolaget, även koncernens finansieringskalkyl. I finansieringskalkylen skall redogöras för anskaffningen av medel och för deras användning under räkenskapsperioden.

11 kap.

Verksamhetskaptal

1 §

Med försäkringsbolagets verksamhetskaptal avses det belopp med vilket bolagets tillgångar anses överstiga dess skulder och andra därmed jämförbara förbindelser. Tillgångar, skulder och förbindelser definieras och uppskattas med beaktande av deras art enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

4 §

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskaptal som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid- och arbetslöshetsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare iaktas dock 2 § 1 mom. 1 punkten i stället för 1 mom. 2 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskaptalet lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare beaktas 10 procent.

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av försäkringsbolags garanti-belopp enligt 3 och 5 §§. På de villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf sådana av försäkringsbolaget upptaget lån som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser jämföras med eget kapital.

Hälften av ett livförsäkringsbolags garanti-belopp, dock alltid minst ett belopp enligt 5 § 2 mom., skall bestå av poster om vilka stadgas genom förordning.

12 kap.

Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

1 §

Bolagets medel får utbetalas till delägarna endast i enlighet med vad som i denna lag stadgas om vinstutdelning, utbetalning vid nedläggning av aktiekapitalet eller reservfonden

och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av extra förmåner som sker i enlighet med beräkningsgrunderna, med iakttagande av stadgandena i 13 kap. eller 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

2 §

Sådan vinstutdelning som avses i 12 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 2 mom. lagen om aktiebolag är förbjuden, om försäkringsbolagets eget kapital understiger minimibeloppet enligt 11 kap. 6 § 1 mom. Med eget kapital jämföras härvid inte sådant av försäkringsbolaget upptaget lån som avses i 11 kap. 6 §.

Vid beräkningen av det sammanlagda beloppet enligt 12 kap. 2 § 2 mom. lagen om aktiebolag beaktas inte i 10 kap. 1 § 2 mom. avsett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

3 §

Om bolagets medel har utbetalats till delägare i strid med försäkringsgrunderna, skall även i tillämpliga delar iaktas vad som stadgas i 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag.

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets koncern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att för lånet eller säkerheten finns borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en EES-stat eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till en ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag att den ena är gift med den andras syskon.

13 kap.

Livförsäkring

1 §

En livförsäkring samt försäkringar som hör

till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 skall utöver de beräkningsgrunder enligt 10 kap. 2 § som gäller för ansvarsskulden ha beräkningsgrunder i vilka det fastställs hur försäkringspremierna eller beloppen av det försäkringskydd som svarar mot dessa beräknas samt för dessa försäkringars återköpsvärde och fribrevsvärde. Med fribrevsvärdet avses det skydd som försäkringen ger om försäkringspremier inte längre betalas.

Av beräkningsgrunderna skall också framgå hur de försäkrade indelas i grupper på grundval av de faktorer som påverkar bolagets ansvar.

2 §

Beräkningsgrunderna för försäkringspremierna för nya livförsäkringar skall uppgöras med hänsyn till tryggheten av de försäkrade förmåner så att försäkringsbolaget kan uppfylla alla sina åtaganden som föranleds av dessa försäkringar utan att behöva använda andra tillgångar än försäkringspremierna för dessa försäkringar, och den avkastning som erhålls genom placering av dem, på ett sätt som skulle kunna äventyra möjligheterna att uppfylla solvenskraven enligt 11 kap.

3 §

När extra förmåner beviljas på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet har rätt till eventuella extra förmåner på grundval av överskott som dessa försäkringar avkastat, skall i skälig omfattning beaktas både det totala beloppet av de extra förmåner som beviljas för dessa försäkringar och, i fråga om fördelningen av dessa förmåner, beloppet och uppkomsten av överskottet på dessa försäkringar. De extra förmånerna får inte äventyra möjligheterna att uppfylla av de solvenskrav som avses i 11 kap. eller beständigheten av de extra förmånernas nivå.

Vad som i 1 § stadgas om beräkningsgrunderna för livförsäkring skall i tillämpliga delar iakttas vid beviljande av extra förmåner som är anslutna till försäkringen.

4 §

De beräkningsgrunder om vilka stadgas i 1 § och 10 kap. 2 § får inte ändras så att ändringen nedsätter enstaka försäkringars återköpsvärden utan att försäkringstagaren ges möjlighet att avsluta försäkringen genom att lyfta det oned-

satta återköpsvärdet. Ändringar av grunderna får inte sänka försäkringarnas fribrevsvärde, om det inte är fråga om sådana ändringar som föranleds av ändringar i lagstiftningen eller av att bolaget måste sänka den räntesats som används för beräkningen av ansvarsskulden på grund av att social- och hälsovårdsministeriet har sänkt den övre gränsen för den ränta som skall användas vid sådan beräkning.

14 kap.

Tillsynen över försäkringsbolag

1 §

Den finansiella tillsynen över försäkringsbolag ankommer på social- och hälsovårdsministeriet också i fråga om sådan försäkringsrörelse som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. och 8 § 1 mom. Den finansiella tillsynen skall särskilt omfatta kontroll av försäkringsbolagets solvens, den försäkringstekniska ansvarsskulden och de tillgångar som utgör täckning för denna samt kontrollen av de resurser som används för bedrivande av försäkringsklass 18 (*turistassistent*).

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet. Ministeriet har rätt att utföra granskningar i försäkringsbolagets utrymmen samt delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Ministeriet har rätt att granska verksamheten i ett försäkringsbolags representation i en annan EES-stat, antingen självständigt eller genom sin representant, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen om detta.

Vad som stadgas i 2 mom. gäller inte försäkringsbolags representationer i stater som avses i 2 kap. 3 § 3 mom., om inte något annat följer av dessa staters lagstiftning.

För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga. Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och betals av de berörda bolagens medel på det sätt som ministeriet fastställer.

Om särskilda skäl föreligger kan ministeriet

omhändertta handlingar som är föremål för granskning. Bolaget skall på begäran avgiftsfritt få kopior av dessa.

5 §

Om försäkringsbolaget underlåter att iakttaga lag, bolaget beviljad koncession, bolagsordningen eller föreskrifter social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av denna lag, eller om bolaget förfarit i strid med god försäkringssed eller om det i bolagets verksamhet har uppdagats missbruk kan social- och hälsovårdsministeriet ge försäkringsbolaget en anmärkning, uppmana bolaget att rätta till saken inom utsatt tid eller förbjuda bolaget att fortsätta med det förfarande som ministeriet anser vara felaktigt.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett förbud som avses i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken har rättats till.

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet kan begränsa försäkringsbolagets koncession eller återkalla den, om

1) bolaget inte inleder sin verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades,

2) bolaget meddelar att det lägger ned sin försäkringsrörelse,

3) bolaget har lagt ned sin verksamhet för längre tid än sex månader efter att koncessionen beviljats,

4) bolaget inte iakttar en uppmaning eller ett förbud som avses i 5 § i detta kapitel och åsidosättandet av förpliktelserna är grovt,

5) bolaget inte inom förskriven tid har kunnat vidta de åtgärder som har angivits i en sådan plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget eller en sådan plan avseende kortfristig finansiering som nämns i 5 b § eller om

6) de förhållanden som rådde då koncessionen beviljades har förändrats så att koncession

inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls.

Social- och hälsovårdsministeriet skall meddela om begränsningar eller återkallande av koncession till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom.

5 b §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § eller ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämnas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för återställande en sund finansiell ställning för bolaget.

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikravet i 11 kap. 6 § skall utan dröjsmål överlämnas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering.

6 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan omhändertta egendom som bolaget förfogar över eller förbjuda bolaget att överlåta eller pantsätta sådan egendom, efter att ha meddelat de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där den risk som skadeförsäkringsavtalet täcker är belägen enligt 2 a kap. 10 § eller där livförsäkringstagaren är varaktigt bosatt, eller om livförsäkringstagaren är en juridisk person, där den juridiska personen har det driftställe till vilken avtalet hänför sig, om

1) försäkringsbolagets koncession har återkallats,

2) försäkringsbolaget inte uppfyller kraven på täckning av ansvarsskulden enligt 10 kap. 3 eller 3 a §,

3) försäkringsbolaget inte uppfyller de i 11 kap. fastställda kraven på bolagets verksamhetskapital och eget kapital som nämns i 5 b § 2 mom. i detta kapitel samt

4) försäkringsbolaget inte längre uppfyller

de i 11 kap. fastställda kraven på bolagets verksamhetskaptal som nämns i 5 b § 1 mom. i detta kapitel och ministeriet har anledning att anta att bolagets ekonomiska ställning ytterligare kommer att försämrats eller om ministeriet anser att bolaget håller på att råka ut för en sådan situation.

Ministeriet kan begära att de myndigheter som utöver tillsyn över försäkringsverksamheten i sådana EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. i sin hemstat vidtar sådana åtgärder som avses i 1 mom.

7 §

För avgivande av utlåtande hålls ett sammanträde under ledning av chefen för social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning eller en av honom förordnad tjänsteman.

8 §

De sakkunniga skall avge utlåtande om förslag till ändring av lagstiftningen om försäkringsbolag, om närmare föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av denna lag, eller de principer som skall följas vid anställning av särskilda sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § 4 mom.

Ministeriet kan höra sakkunniga också i andra än i 1 mom. nämnda ärenden.

14 a kap.

Tryggnade av konkurrens

2 §

I tillsynen över försäkringsbolagen skall social- och hälsovårdsministeriet ta hänsyn också till kravet på konkurrens.

15 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag

vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall trädas i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfylls inom tre månader efter det saken meddelats bolagsstämman. Ministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmåerna därigenom äventyras.

14 §

Om något avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet inte har kommit till stånd och inte heller något nytt bolag bildats inom två år från likvidationens ikraftträdande, skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma den tidpunkt då försäkringarna skall upphöra att vara i kraft. Därefter skall det särskilda administrationsboets tillgångar, om inte annat avtalas, förvandlas i pengar och fördelas mellan dem som på grund av försäkringsavtal äger rätt därtill, i förhållande till vars och ens andel i ansvarsskulden. När det är fråga om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse, skall det särskilda administrationsboets tillgångar, på det sätt som social- och hälsovårdsministeriet föreskriver, användas för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat försäkringsbolag. Härvid skall i första hand de kostnader minimeras, som tillämpningen av 12 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare orsakar.

16 kap.

Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Om det försäkringsbestånd som skall överlätas innehåller försäkringsavtal som har slutits med stöd av etableringsrätten eller det fria tillhandahållandet av tjänster enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. skall ministeriet innan det ger tillstånd till överlåtelsen inhämta godkännande av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den EES-stat där den risk som skadeförsäkringsavtalet gäller är belägen enligt 2 a kap. 10 § eller där

livförsäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om livförsäkringstagaren är en juridisk person, där den juridiska personen har det driftsställe som avtalet hänför sig till.

Om de försäkringsavtal som skall överlåtas har slutits utgående från en representation som avses i 2 a kap. 6 §, skall ministeriet innan det ger tillstånd till överlåtelsen ge den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen möjlighet att bli hörd i fråga om överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

5 a §

Ett försäkringsbolag kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke helt eller delvis överlåta sitt bestånd av sådana försäkringsavtal som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. och som ingåtts med stöd av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster till ett utländskt försäkringsbolag som har hemort i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*ett utländskt EES-försäkringsbolag*).

Innan ministeriet ger tillstånd till överlåtelsen skall det inhämta bekräftelse av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där det mottagande försäkringsbolaget är beläget om att det mottagande försäkringsbolaget har ett tillräckligt stort verksamhetskaptal sedan överlåtelsen har beaktats samt samtycke av myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den EES-stat där den risk som skadeförsäkringsavtalet enligt 2 a kap. 10 § är belägen eller där försäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, där det driftsställe är beläget till vilket avtalet hänför sig.

Om försäkringsavtal som skall överlåtas har gjorts utgående från en representation, skall ministeriet innan det ger sitt samtycke ge de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen möjlighet att bli hörda i fråga om överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

På överlåtelse av försäkringsbestånd enligt denna paragraf skall övrigt i tillämpliga delar tillämpas vad som stadgas i 1, 3 och 5 §§, dock så att den kungörelse som nämns i 3 § 2 mom. offentliggörs på det överlåtande bolagets bekostnad.

5 b §

Ett försäkringsbolag kan, om social- och hälsovårdsministeriet anser att särskilda skäl föreligger, helt eller delvis överlåta ett annat än i 5 a § avsett försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta försäkringsbestånd av ett utländskt försäkringsbolag.

Genom förordning kan med avvikelse från 1 mom. stadgas om ett skadeförsäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbeståndet eller en del av detta till ett utländskt EES-försäkringsbolag vars hemort är belägen i en stat som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. och emotta försäkringsbeståndet eller en del av detta av ett sådant bolag.

I fråga om överlåtelse av sådan försäkringsbestånd som avses i denna paragraf gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 1, 3 och 5 §§, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag från detta.

5 c §

Om social- och hälsovårdsministeriet inte inom tre månader från det begäran har tillställts mottagaren har fått svar av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater av vilka ministeriet med stöd av 3 § 4 mom. eller 5 a § 2 mom. har begärt bekräftelse eller godkännande eller till vilka ministeriet med stöd av 3 § 5 mom. eller 5 a § 3 mom. har gett möjlighet att bli hörda, skall dessa anses ha bekräftat att det mottagande bolagets verksamhetskaptal är tillräckligt eller ha gett sitt godkännande eller affirmativa utlåtande angående överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

17 kap.

Skadeståndsskyldighet

1 §

Om skada har förorsakats genom överträdelse av denna lag eller försäkringsgrunderna skall i tillämpliga delar iakttas vad som i 15 kap. 1 och 3 §§ lagen om aktiebolag stadgas om ersättning av skada som förorsakats genom överträdelse av lagen om aktiebolag eller bolagsordning.

18 kap.

Särskilda stadganden

5 §

Den som

6) i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud som har meddelats med stöd av 3 kap. 4 § 1 mom. förvärvar aktier eller garantiandelar;

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6 §

Den som vid fullgörande av i denna lag stadgade uppdrag eller såsom medlem av något annat än i denna lag stadgat bolagsorgan eller med stöd av 2 mom. har fått veta något om försäkringsbolagets eller någon annans ekonomiska ställning eller någon persons hälsotillstånd eller en affärs- eller yrkeshemlighet är skyldig att hålla det hemligt, om inte den till vars förmån tystnadplikten gäller ger sitt samtycke att saken yppas.

Utan hinder av 1 mom. har försäkringsbolaget och social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott, till finansinspektionen, till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden, till myndigheter som på något annat ställe i lag berättigas har rätt att få ovan nämnda uppgifter samt till de myndigheter i andra EES-stater som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten eller över finansieringsverksamheten och till myndigheter som har till uppgift att delta i försäkringsbolagens likvidations- eller konkursförfarande, samt till myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de uppgifter som skall lämnas är sekretessbelagda i den staten på det sätt som avses i denna paragraf. Dessutom har försäkringsbolaget och social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till en revisor i ett sådant försäkringsbolag eller ett kreditinstitut eller finansiellt institut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget.

Utöver vad som stadgas i 2 mom. får social- och hälsovårdsministeriet samt de myndigheter

som utövar tillsynen över försäkringsverksamheten i andra stater använda uppgifter som omfattas av den försäkringshemlighet som avses i denna paragraf endast:

1) för att kontrollera att förutsättningarna för att inleda försäkringsrörelse är uppfyllda,

2) för att övervaka försäkringsbolagets verksamhet, särskilt den försäkringstekniska ansvarsskulden, verksamhetskapitalet, förvaltnings- och bokföringsförfarandet samt den interna revisionen,

3) för att förelägga sanktioner samt

4) för att bemöta besvär som anförts över ministeriets beslut.

Social- och hälsovårdsministeriet får inte överlämna uppgifter som har erhållits av myndigheter i andra EES-stater eller som har erhållits vid revisioner som verkställts i andra EES-stater, om inte de myndigheter som har överlämnat uppgifterna eller de myndigheter som svarar för försäkringstillsynen i den staten där revisionen har verkställts uttryckligen har gett sitt tillstånd till detta.

6 a §

Den som olovligt yppar uppgifter som avses i 6 § 1 mom. skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för olovligt yppande av försäkringshemlighet dömas till böter.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som nämns i 1 mom., om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

6 c §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, utan dröjsmål efter det att affärstransaktionen slutförts göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om det har anledning att betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som används till de tjänster som försäkringsbolaget betts om. Den som anmälan gäller får inte underrättas om saken. Ministeriet har rätt att registrera anmälningarna och de uppgifter som framgår av dem. Uppgifterna får användas och överlämnas endast för att motarbeta sådan brottslighet som avses i 3 mom. i denna paragraf.

8 §

För uppgörande av försäkringstekniska be-

räkningar och utredningar skall ett försäkringsbolag ha en försäkringsmatematiker. Om försäkringsmatematikerns uppgifter stadgas genom förordning och behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

social- och hälsovårdsministeriet en utredning över försäkringsbolagets representationer och dotterbolag i utlandet.

6. Vad som i 6 och 12 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 9 augusti 1993 om ändring av lagen om försäkringsbolag (752/93) stadgas om fastställande av grunder för försäkring tillämpas inte när denna lag har trätt i kraft.

7. Stadgandena i 10 kap. 1, 4, 4 a, 8 och 9 §§ tillämpas första gången på bokföringen för den räkenskapsperiod som utgår den 31 december 1995.

8. Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilt vägande skäl bevilja sådant försäkringsbolag som enbart bedriver återförsäkringsrörelse och som är verksamt när denna lag träder i kraft tillstånd att för viss tid avvika från kraven enligt 10 kap. 3 § 2 mom. i denna lag.

9. Om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring har trätt i likvidation före denna lags ikraftträdande, skall det särskilda administrationsboets tillgångar fördelas mellan beståndet av lagstadgade pensionsförsäkringar och det övriga försäkringsbeståndet enligt 15 kap. 14 § 1 mom. som var i kraft före denna lags ikraftträdande. Efter delningen skall denna lag tillämpas på det särskilda administrationsboets tillgångar.

1. Denna lag träder i kraft den 199 .

2. På försäkringsbolag som före ikraftträdandet av denna lag har beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse skall efter nämnda tidpunkt tillämpas denna lag.

3. En koncessionsansökan som är anhängig när denna lag träder i kraft skall kompletteras enligt de krav som denna lag ställer.

4. Ett försäkringsbolag som är verksamt när denna lag träder i kraft har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som har införts i social- och hälsovårdsministeriets koncessionsregister. Om försäkringsbolagets verksamhetsområde enligt ikraftvarande koncession är geografiskt begränsat, har försäkringsbolaget efter att denna lag har trätt i kraft dock rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt vad som stadgas i 2 kap. 2 § 2 och 3 mom. i denna lag.

5. Försäkringsbolagen skall inom tre månader efter att denna lag har trätt i kraft tillställa

2.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 8 april 1961 om pension för arbetstagare (395/61) 4 i § och 12 § 1 mom. 2 punkten och 5 mom.,

av dessa lagrum 4 i § sådan den lyder i lag av den 27 mars 1991 (612/91) samt 12 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag av den 19 november 1993 (979/93) och 5 mom. sådant det lyder i lag av den 16 december 1966 (639/66),

ändras 3 §, mellanrubriken före 12 §, 12 a och 13 §, 13 a § 3 mom. och 13 b § 4 mom.,

av dessa lagrum 3 § sådan den lyder delvis ändrad genom lagar av den 14 maj 1976, den 28 december 1990 och den 9 augusti 1993 (389/76, 1347/90 och 753/93), mellanrubriken före 12 § sådan den lyder i lag av den 9 februari 1962 (135/62), 12 a § sådan den lyder ändrad genom lag av den 18 januari 1985 (50/85) och nämnda lag av den 19 november 1993, 13 a § 3 mom. sådan den lyder ändrad genom lag av den 30 september 1994 (846/94) samt 13 § och 13 b § 4 mom. sådana de lyder i lag av den 19 november 1993, samt

fogas till lagen en ny 3 a och 12 c § som följer:

3 §

För anordnande av pensionsskydd skall arbetsgivare ha pensionsförsäkring i ett inhemskt försäkringsbolag, eller i en pensionskassa som grundas för arbetstagare som är anställda hos en viss arbetsgivare eller hos ett till en viss grupp av arbetsgivare hörande företag och som förutsatts i lagen om försäkringskassor (1164/92), eller arbetsgivaren skall ha en pensionsstiftelse som förutsatts i lagen om pensionsstiftelser (469/55). Skulle stiftelsens verksamhet komma att varaktigt omfatta färre än 300 arbetstagare, skall pensionerna likväl tryggas genom försäkring. Ett försäkringsbolag får inte vägra ge eller upprätthålla en hos bolaget sökt pensionsförsäkring till den del denna inte överskrider ett pensionsskydd som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor. Ett ömsesidigt försäkringsbolag kan dock vägra ge försäkring, om den som söker försäkringen inte enligt bolagsordningen kan godkännas som delägare i bolaget.

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver verksamhet som avses i denna lag benämns nedan pensionsanstalter. Pensionsanstalternas gemensamma ärenden sköts av pensionsskyddscentralen i enlighet med vad som stadgas nedan.

Försäkringsbolag skall för verksamhet enligt denna lag inneha av statsrådet beviljad koncession. Statsrådet skall bevilja ett försäkringsbolag koncession, om den tilltänkta försäkringsrörelsen eller försäkringsbolagets i 2 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda del-

ägare inte bedöms äventyra en sund utveckling av pensionförsäkringsverksamheten, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs i 7 kap. 3 § 4 mom. lagen om försäkringsbolag och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond tillsammans (*grundkapital*) är minst 30 000 000 mark. Statsrådet kan foga villkor till koncessionen.

Försäkringsbolag som har fått koncession att bedriva försäkringsrörelse enligt denna lag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare och till denna verksamhet direkt förknippad återförsäkring. I försäkringsbolagets bolagsordning skall nämnas vilken försäkring bolaget har rätt att bedriva.

Det belopp som nämns i 3 mom. kan genom förordning ändras så att det motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån.

3 a §

Villkoren och grunderna för pensionsskyddet godkänns av social- och hälsovårdsministeriet. I dem får inte utan särskild orsak godkännas skiljaktigheter, som är ägnade att försvåra skötseln av pensionsanstalternas gemensamma angelägenheter som avses i denna lag. Ministeriet kan av särskilda skäl även godkänna villkor som beträffande en eller flere förmåner inte uppfyller i denna lag föreskrivna minimifordringar, om pensionsskyddet enligt villkoren såsom helhet kan till sitt penningvärde anses motsvara åtminstone sagda minimiskydd, dock sålunda, att pensionen inte kan fastställas till

lägre belopp än vad som stadgas i 5 § 1 mom.

Har arbetstagaren rätt att erhålla pension på grund av två eller flera arbetsförhållanden, bestäms hans rätt till pension för ettvarit arbetsförhållande i enlighet med villkoren för det sista arbetsförhållandet. Skulle pensionskyddets kapitalvärde härvid avsevärt förändras, skall pensionens belopp utan hinder av vad som stadgas i 1 mom. ändras så att det ursprungliga kapitalvärdet bevaras. Om dock arbetstagaren avgår med förtida ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner innan han har fyllt 60 år, beviljas pension enligt denna lag som ålderspension vid pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner, om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är lägre än 60 år och som förtida ålderspension om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är minst 60 år.

Ansvar och förbindelser som orsakas av pensionerna

12 §

12 a §

Ett försäkringsbolag eller en pensionskassa som bedriver verksamhet som avses i denna lag skall ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för försäkringspremien och grunderna för beräkning av ansvarsskulden. En pensionsstiftelses pensionsansvar beräknas enligt grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

Grunderna för försäkringspremien, ansvarsskulden och pensionsansvaret skall uppgöras i första hand med beaktande till att de försäkrade förmåner skall vara tryggade, dock med beaktande av vad som i 12 § stadgas om fördelningen av ansvaret och kostnaderna för pensionerna. Grunderna för sådana till försäkringen anslutna tilläggsförmåner som försäkringsbolaget inte har förbundit sig till i försäkringsavtalet skall uppgöras i första hand med beaktande av att de skall vara skäliga.

Den andel som försäkringsbolagen och försäkringskassorna skall betala av de kostnader som avses i 12 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt i 4 mom. beaktas årligen enligt de grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, när premien för pensionsförsäkringen bestäms. På villkor social- och hälsovårdsministeriet uppställer och enligt grunder som

ministeriet fastställer kan likväl för betalning av nämnda kostnader även tillämpas ett tillvägagångssätt som innebär fondering på förhand. Detsamma gäller även beräkning av en pensionsstiftelses pensionsansvar.

Ändras grunderna för ansvarsskulden så att ansvarets belopp minskar, används de frigjorda medlen för kostnader som nämns i 12 § 1 mom. 4 punkten enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer. Om det dock är frågan om tilläggsförmåner enligt 11 §, skall skillnaden överföras till ansvar som avses i 10 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och som bildats för tilläggsförmåner enligt 2 mom., om det inte på grund av särskilda skäl skall anses att de frigjorda medlen skall användas på det sätt som avses i den första meningen i detta moment.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan samt den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare nämnda kommunala pensionsanstalten, skall den i lagen om arbetslöshetskassor (603/84) nämnda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionsskyddscentralen betala en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter som centralkassan betalt. Detta procenttal skall fastställas så att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 b § 1 mom. 1—3 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga premien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som uppbärs för pensionsskyddscentralens kreditförsäkring. Såsom lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 b § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionsskyddscentralen och centralkassan för arbetslöshetskassorna kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att

förskott på ovan nämnd försäkringspremie skall betalas.

De medel som i enlighet med 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör pensions-skyddscentralen pensionsanstalterna enligt grunder som på framställning av pensions-skyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att fastställa den del av pensionsförsäkringspremien som arbetsgivaren skall bekosta, och som skall betalas till ett försäkringssbolag eller en pensionskassa, till ett lägre belopp än vad 12 a § och lagen om försäkringskassor stadgar om det för täckande av den brist som sålunda uppkommer i täckningen för ansvarsskulden ställs en bankgaranti, en kreditförsäkring eller en annan av social- och hälsovårdsministeriet godkänd säkerhet som med hänsyn till hur betryggande den är kan jämföras med dessa.

13 a §

När storleken på arbetspensionspremien som baserar sig på denna lag fastställs för 1995—1998 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 a § 3 mom.

13 b §

Om en kreditförsäkringsrörelse som avses i denna paragraf inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader som rörelsen har förorsakat pensionsskyddscentralen, svarar pensionsanstalterna tillsammans i förhållande till omfattningen av sin verksamhet i anslutning till minimiskyddet i denna lag för det belopp

som saknas till och med den 31 december 2005, enligt de grunder som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. När storleken på premien för pensionsförsäkringen fastställs beaktas dessa kostnader för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 a § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 199.

Försäkringsbolag som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet enligt denna lag eller lagen om pension för företagare får inte efter att denna lag har trätt i kraft bevilja andra försäkringar än i ovan nämnda lagar avsedda försäkringar och med dem direkt förknippade återförsäkringar.

Ett försäkringsbolag som avses i 3 § 3 mom. och som är verksamt när denna lag träder i kraft skall anpassa sin verksamhet till denna lag senast inom tre månader efter att den trätt i kraft. Bolaget skall före utgången av denna tid ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter och göra en registreringsanmälan om ändringen inom tre månader efter att ministeriet har givit sitt beslut.

Om bolaget inte rättar sig efter vad som stadgas i 3 mom. förfaller en sådan särskild koncession som har beviljats bolaget och som avses i 3 § 3 mom. i denna lag.

I försäkringsbolagens koncessionsregister skall beträffande de försäkringsbolag som avses i 3 mom. göras en anteckning om att verksamheten har begränsats på det sätt som stadgas i 3 § 3 mom. eller att den särskilda koncessionen har förfallit.

3.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) 1 § 1 mom., 5 c § 2 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 2 och 3 mom.,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (879/94), 5 c § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (560/93), 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 22 november 1963 (526/63), 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 17 januari 1991 (53/91) och 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 27 mars 1991 (613/91), samt

fogas till lagen en ny 11 a § som följer:

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag så som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2 mom., 3 a §, 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a—4 d, 4 f—4 h och 4 j—4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b och 14 §§, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

5 c §

Om familjepension beviljas efter en förmåns-låtare som vid sin död inte fick någon pension, betraktas vid tillämpning av 1 mom. och 7 § 1 mom. dödsdatumet som den dag då sjukdomen, lytet eller skadan inträffade, om inte förmånstagaren visar något annat.

10 §

De medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anord-

andet av det pensionsskydd som avses i 2 mom., skall arbetspensionskassan i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder bokföra såsom ansvarsskuld, omfattande även i 9 § 1 mom. 3 punkten avsedda utgifter i den mån sådana kassans inkomster som inte skall användas för annat ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

11 §

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

11 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall arbetspensionskassan ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne har avgått.

Denna lag träder i kraft den 199.

Arbetspensionskassan skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år lagens ikraftträdande.

4.

Lag

om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) 7 § 3 mom., 7 a § 3. mom. och 9 § 2 mom.,

av dessa lagrum 7 a § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (561/93) och 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 17 januari 1991 (54/91), samt

fogas till 9 §, sådan den lyder delvis ändrade genom nämnda lag av den 17 januari 1992, ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 9 a § som följer:

7 §

De medel som behövs för täckande av de framtida utgifter som anordnandet av det i pensionsskydd som anges i 2 mom. medför, skall pensionskassan i enlighet med grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet bokföras som ansvarsskuld, vilken omfattar även de i 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda utgifterna i den mån de inkomster som pensionskassan har och som inte skall användas för andra ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

7 a §

Arbetsgivaren svarar inför pensionskassan för utövande konstnärer även för arbetstagarnas pensionsavgift.

9 §

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är

lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall dessutom i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

9 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall pensionskassan för utövande konstnärer ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne har avgått.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Pensionskassan för utövande konstnärer skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år från lagens ikraftträdande.

5.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69) 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 13 december 1991 (1436/91),
ändras 2 § 1 mom., 10 § 1, 2 och 4 mom., 11 § 1 mom. och 17 § 1 mom.,
 av dessa lagrum 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1993 (1655/93) och 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (881/94), samt
fogas till 9 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

2 §

Ett företagare är skyldig att uppta i 1 § 1 mom. avsedd försäkring för pensionsskydd enligt denna lag i en pensionsanstalt, som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, eller i en sådan pensionskassa enligt lagen om försäkringskassor (1164/92) som bedriver verksamhet enbart enligt denna lag.

9 §

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer grunderna för försäkringspremien på framställning av pensionsanstalten.

10 §

Av försäkringspremien enligt denna lag fogas till premieansvaret den del som inte behövs för skäligena förvaltningskostnader. Likaså fogas till premieansvaret avkastningen av motsvarande placeringar. Från ansvaret avdras pensionsanstaltens andel i pensioner och andra förmåner enligt denna lag.

Pensionsanstalterna svarar för pensioner och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt premieansvar enligt 1 mom. Vid bestämmandet av premieansvaret beaktas härvid dock inte de obetalda försäkringspremier som har lämnats till indrivning i utskökningsväg eller bevakats i konkurs. Vid bestämmandet av premieansvaret beaktas inte heller sådana obetalda försäkringspremier som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/93) eller i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de

nämnda lagarna. Om det premieansvar som har bestämts på detta sätt inte förslår till de ovan nämnda pensionerna och andra förmåner, betalar staten den återstående delen. Staten skall enligt vad som stadgas genom förordning varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer de grunder för beräkningen av premieansvaret enligt vilka de skäligena förvaltningskostnaderna som avses i 1 mom. samt den avkastning av placeringar som avses i 1 och 3 mom. beräknas. Ministeriet meddelar även närmare föreskrifter angående tillämpningen av denna paragraf.

11 §

Företagare är berättigade att på de villkor och grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, anordna för sig och sina anhöriga pensionsskydd som är bättre än det pensionsskydd som förutsätts i denna lag.

17 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 199.

6.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) 11 § 1 mom., 17 § 2 mom. och 19 § 1 mom.,

av dessa lagrum 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 10 april 1981 (259/81) och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 november 1994 (882/94), samt

fogas till 10 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 19 november 1993 (983/93), ett nytt 4 mom., varvid nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 10 april 1981, ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 17 a § som följer:

10 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder bokföra såsom ansvarsskuld de medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anordnandet av pensionsskydd enligt denna lag upp till det belopp som sådana anstaltens inkomster som inte skall användas för något annat ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

11 §

Lantbruksföretagare är berättigade att på de villkor och grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, anordna för sig och sina anhöriga ett pensionsskydd som är bättre än det pensionsskydd som denna lag förutsätter. Försäkringspremien för sådan tilläggsförmån får betalas även i ett för allt.

17 §

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar även gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

17 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Pensionsanstalten skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker anställs och när denne har avgått.

19 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 199.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år från lagens ikraftträdande.

7.

Lag**om ändring av lagen om sjömanspensioner**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/56) 56 § samt fogas till lagen en ny 64 c § som följer:

56 §

Pensionskassans tillgångar skall huvudsakligen och i mån av möjlighet placeras för ändamål som främjar utvecklingen av handelsflottan och handelssjöfarten i Finland.

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar även gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Fullmäktige skall fastställa de riktlinjer som styrelsen skall följa vid placeringen av medel.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

64 c §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall sjömanspensionskassan ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne avgår.

Denna lag träder i kraft den 199.

Sjömanspensionskassan skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år lagens ikraftträdande.

8.

Lag**om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 29 § lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48) som följer:

29 §

Endast sådana inhemska försäkringsbolag som av statsrådet har beviljats koncession därtill är berättigade att bevilja försäkringar som avses i denna lag. Statsrådet skall bevilja koncession, om den tilltänkta försäkringsrörelsen eller försäkringsbolagets i 2 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda delägare inte bedöms äventyra en sund utveckling av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsverksamheten, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och

grundfond tillsammans (*grundkapital*) är minst 14 000 000 mark.

Vad som i 2 kap. 5 a § och 14 kap. 5 a § lagen om försäkringsbolag (1062/79) stadgas om social- och hälsovårdsministeriet gäller i tillämpliga delar statsrådet när det är fråga om koncession som gäller lagstadgad olycksfallsförsäkring.

Det belopp som nämns i 1 mom. kan genom förordning ändras så att det som motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån.

Denna lag träder i kraft den 199.

9.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsmäklare**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 19 februari 1993 om försäkringsmäklare (251/93) 6 § och 15 § 5 mom, *ändras* 2 §, 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten, och 21 § 1 mom. samt *fogas* till lagen en ny 20 a § som följer:

2 §

Driftställe

En försäkringsmäklare skall för sin rörelse ha ett fast driftställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5 §

Anteckningar i försäkringsmäklarregistret

I försäkringsmäklarregistret skall antecknas

1) för en fysisk person som har registrerats som försäkringsmäklare hans fullständiga namn, nationalitet, boningsort, adressen till det driftställe från vilket försäkringsmäklarverksamheten bedrivs samt, om han förmedlar försäkringar enbart för en sammanslutning som avses i 4 §, sammanslutningens firma,

2) för en sammanslutning som har registrerats som försäkringsmäklare sammanslutningens firma, hemort, adressen till det driftställe från vilket försäkringsmäklarverksamheten bedrivs samt den ansvariga föreståndarens fullständiga namn, nationalitet och boningsort,

20 a §

Identifiering av kunder

Försäkringsmäklaren skall konstatera sin kunds identitet i sådana kundförhållanden om vilka social- och hälsovårdsministeriet medde-

lar närmare föreskrifter. Om det är sannolikt att kunden handlar för någon annans räkning, skall identifieringen med de medel försäkringsmäklaren förfogar över utsträckas också till denne. Identifieringsuppgifterna eller uppgifter om identifikationshandlingarna skall förvaras på ett tillförlitligt sätt under minst fem år från det kundförhållandet upphörde.

21 §

Tvivelaktiga affärstransaktioner

Försäkringsmäklaren skall utan hinder av 19 §, innan han slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, ofördröjligen efter det att affärstransaktionen har slutförts underrätta social- och hälsovårdsministeriet, om han har anledning att betvivla det lagliga ursprunget av de medel som används till de tjänster som försäkringsmäklaren har betts om. Föremålet för anmälan får inte underrättas om saken. Ministeriet har rätt att registrera anmälningarna och de uppgifter som framgår av dem. Uppgifterna får användas och överlåtas endast för att motarbeta sådan brottslighet som avses i 3 mom. i denna paragraf.

Denna lag träder i kraft den 199.

Helsingfors den 8 december 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister Jorma Huuhtanen

1.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79) 3 kap. 2 a—2 c §§ och 13 kap. 5—8 §§,

av dessa lagrum 3 kap. 2 a—2 c §§ och 13 kap. 7 och 8 § sådana de lyder i lag av den 9 augusti 1993 (752/93),

ändras 1 kap. 3 § 2—5 mom., 2 kap. 2 §, 5 § 1 mom., 5 a § och 10 § 1 mom. 4 punkten, 3 kap. 3 och 4 §§, rubriken för 10 kap., 10 kap. 1 § 2 och 3 mom., 2 § 2 och 4 mom., 3 § 2—5 mom., 3 a, 4 och 8 §§, 9 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 10 § 1 mom., 11 kap. 1 § 1 mom., 4 § 4 mom. och 6 §, 12 kap. 1 § 1 mom., 2 och 3 §§ och 5 § 1 mom., rubriken för 13 kap., 13 kap. 1—4 §§, 14 kap. 4, 5, 5 a och 6 §§, 7 § 2 mom. och 8 §, 14 a kap. 2 § 2 mom., 15 kap. 1 § 2 mom. och 14 § 1 mom., 16 kap. 5 a §, 17 kap. 1 § 1 mom., 18 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten, 6 och 6 a §§, 6 c § 1 mom. samt 8 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 3 § 2—5 mom., 2 kap. 5 § 1 mom., 5 a och 6 §§, 10 kap. 3 § 2—5 mom. och 3 a §, 11 kap. 1 § 1 mom., 4 § 4 mom. och 6 §, 12 kap. 5 § 1 mom., 14 kap. 5 a §, 15 kap. 1 § 2 mom., 16 kap. 5 a § samt 18 kap. 5 § 1 mom. 6 punkten, 6 a § och 6 c § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 9 augusti 1993, 2 kap. 2 §, 13 kap. 2 § samt 14 kap. 4, 5 och 8 §§ sådana de lyder delvis ändrade genom sistnämnda lag, 2 kap. 10 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag av den 27 juni 1986 (517/86), 10 kap. 1 § 2 mom. sådan den lyder i lag av den 27 mars 1987 (329/87), 14 a kap. 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 5 april 1991 (632/91), samt 18 kap. 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 7 april 1989 (318/89), samt

fogas till 1 kap. 3 a §, sådan den lyder i nämnda lag av den 9 augusti 1993, nya 2 och 3 mom., till 2 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad genom sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. och till 5 §, sådan den lyder ändrad genom sistnämnda lag och nämnda lag av den 7 april 1989, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. till lagen ett nytt 2 a kap., till 3 kap. nya 5—9 §§, till 10 kap. 2 § ett nytt 5 mom., till kapitlets 3 §, sådan den lyder ändrad genom nämnda lag av den 9 augusti 1993, nya 6—9 mom., till kapitlet en ny 4 a §, till 14 kap. 1 § ett nytt 2 mom., till 14 kap. en ny 5 b §, till 16 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 27 juli 1986 och den 5 april 1991, nya 4 och 5 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 6 och 7 mom., samt till 16 kap. nya 5 b och 5 c §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och återförsäkring av livförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (*skadeförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring.

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och i 3 mom. avsedd skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 samt återförsäkring av sådan skadeförsäkring och livförsäkring. Ett livförsäkringsbolag skall hålla den skadeförsäkringsrörelse som det bedriver

Gällande lydelse

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till livförsäkringsklasserna 1—4 i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*). Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får *inte ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar* utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av rösttalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna eller om bolaget inte än ett bostads- eller fastighetsbolag. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och rösttalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen *sidobolag*.

Föreslagen lydelse

skild från livförsäkringsrörelsen. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (skadeförsäkringsbolag) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver endast sådan skadeförsäkring som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 enligt 3 mom. samt återförsäkring av sådan skadeförsäkring får dock samtidigt bedriva livförsäkring samt återförsäkring av livförsäkring. Efter att ett sådant bolag har börjat bedriva livförsäkringsrörelse skall på bolaget tillämpas, vad som i denna lag stadgas om livförsäkringsbolag.

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till de livförsäkringsklasserna som avses i rådets första direktiv om samordning av lagar, och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG). Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG) samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av rösttalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen eller bolaget är ett bostads- eller fastighetsbolag eller ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som står under offentlig övervakning. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring får emellertid inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av rösttalet för samtliga aktier i ett sådant kreditinstitut, finansiellt institut eller fondbolag som står under offentlig övervakning. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och rösttalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna

Gällande lydelse

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som grundats av eller som finns i samband med försäkringsbolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag.

Föreslagen lydelse

medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanlutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen sidobolag.

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som grundats av eller som finns i samband med försäkringsbolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag. Dessutom beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av sådana övriga försäkringsbolag vilkas aktie- eller garantikapital till minst 20 procent ägs av försäkringsbolaget eller sådana bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför. Om försäkringsbolaget i betydande omfattning har gemensam ledning och förvaltning med ett annat försäkringsbolag och om verksamheten dessutom har ordnats gemensamt med det andra försäkringsbolaget, kan social- och hälsovårdsministeriet föreskriva att även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av detta andra försäkringsbolag skall beaktas när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget.

3 a §

På försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring tillämpas dock inte 2 kap. 2 § 1—3 och 5 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten, 5 § 1, 2 och 5 mom., 2 a och 13 kap., 14 kap. 1 § 2 mom., 4 § 2 och 3 mom., 16 kap. 3 § 4 och 5 mom. samt 5 a—5 c §§ i denna lag.

Vad som i 2 kap. 5 a § och 14 kap. 5 a § stadgas om social- och hälsovårdsministeriet gäller i tillämpliga delar statsrådet när det är fråga om försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap

Försäkringsbolags bildande

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos statsrådet ansökas om koncession. Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandes begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass eller en del av finska statens territorium. Till ansökningen skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan). Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

Stadfästelse av försäkringsbolags bolagsordning och ändringar i denna skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet.

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos social- och hälsovårdsministeriet ansökas om koncession. Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandes begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass.

Koncessionen gäller inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och på sökandes begäran också utanför samarbetsområdet. Koncessionen ger rätt att bedriva försäkringsrörelse inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet med stöd av etableringsrätten och rätten att fritt tillhandahålla tjänster.

Genom förordning kan stadgas att koncession att bedriva skadeförsäkringsverksamhet inte på det sätt som avses i 2 mom. andra meningen är i kraft i en sådan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat), och där tillsynen över utländska EES-försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsverksamhet inom denna stats territorium inte grundar sig på rådets direktiv 92/49/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG. Med EES-försäkringsbolag avses ett sådant försäkringsbolag som har sin hemort i en EES-stat.

Till ansökan om koncession skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan) samt en utredning över bolagets tilltänkta styrelsemedlemmar, verkställande direktör och de aktieägare som skall lämna en sådan anmälan som avses i 3 kap. 3 § samt om deras innehav. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

Ett försäkringsbolag skall hos social- och hälsovårdsministeriet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar utvidga sin verksamhet till sådana försäkringsklasser eller klassgrupper som inte nämns i den gällande koncessionen eller om ett försäkringsbolag som

Ett försäkringsbolag skall hos statsrådet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar bedriva försäkringsrörelse som inte nämns i den gällande koncessionen. Till ansökningen skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

Gällande lydelse

Då försäkringsbolag fusionerats, tillkommer de koncessioner de fusionerade bolagen hade det övertagande bolaget eller i 16 kap. 2 § avsedda bolag som skall bildas, såframt statsrådet icke av särskilda skäl annorlunda bestämmer.

Om ett försäkringsbolag har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall bolaget innan verksamheten inleds göra anmälan om dett till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

5 §

Koncession skall beviljas, om inte den planerade försäkringsrörelsen bedöms äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garanti-kapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

1) vid bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse 30 000 000 mark,

2) vid bedrivande av annan livförsäkringsrörelse än sådan som avses i 1 punkten 14 000 000 mark,

3) vid bedrivande av till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande skadeförsäkringsrörelse 14 000 000 mark samt

4) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

Föreslagen lydelse

har beviljats koncession inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ämnar bedriva försäkringsrörelse utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Till anmälan skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 4 mom.

Då försäkringsbolag har fusionerats tillkommer de koncessioner de fusionerade bolagen hade det övertagande bolaget eller i 16 kap. 2 § avsedda bolag som skall bildas, om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmer något annat.

4 §

Fastställelse av försäkringsbolagets bolagsordning och ändringar i den skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet.

5 §

Koncession skall beviljas om det på grundval av erhållen utredning om den tilltänkta försäkringsrörelsen och de delägare i försäkringsbolaget som avses i 2 § 4 mom. i detta kapitel kan anses att försäkringsbolaget i sin verksamhet följer sunda och försiktiga affärsprinciper, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs på den i 7 kap. 3 § 2 mom. och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garanti-kapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

1) vid bedrivande av livförsäkringsrörelse och till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande försäkringsrörelse 14 000 000 mark samt

2) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

Om koncession för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring stadgas i lagen om pension för arbetstagare (395/61) och

Gällande lydelse

5 a §

Statsrådet skall inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Statsrådet skall underrätta besvärsinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

10 §

Bolaget är bildat, såvida beslutet om bildande vid konstituerande stämma, som hållits inom den tid som nämns i 9 § 1 mom., har understötts av flertalet av de av tecknarna avgivna rösterna och minst två tredjedelar av de vid stämman företrädde garantiandelarna eller aktierna eller, i det fall som nämns i 9 § 2 mom., av två tredjedelar av stiftarna, och om vid konstituerande stämman kan visas.

4) att av garantiandelarna och av grundfonden eller aktierna sammanlagt i pengar har erlagts minst hälften av det belopp som i 2 kap. 5 § 2 mom. stadgas för bolaget.

Föreslagen lydelse

om koncession för bedrivande av lagstadgad olycksfallsförsäkring stadgas i lagen om olycksfallsförsäkring (608/48).

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna har ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådana besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Social- och hälsovårdsministeriet skall underrätta besvärsinstansen om att beslut har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

4) att av garantiandelarna och av grundfonden eller aktierna sammanlagt i pengar har erlagts minst hälften av det belopp som i 2 kap. 5 § 1 mom. stadgas för bolaget.

2 a kap.

Bedrivande av direkt
försäkring utomlands

1 §

På direkt försäkringsverksamhet som med stöd av etableringsrätten bedrivs i en annan EES-stat än Finland tillämpas 2—7 §§ i detta kapitel.

Utan hinder av 1 mom. skall dock på sådan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

verksamhet enligt 1 mom. som skadeförsäkringsbolag bedriver i stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. tillämpas stadgandena i 2 och 16 §§.

2 §

Med bedrivande av direkt försäkringsverksamhet med stöd av etableringsrätten avses i denna lag inrättande av ett fast driftställe (representation) i en annan EES-stat än Finland.

Med representation avses utöver agenturer och filialer också ett kontor, som förestås av bolagets egen personal, och en person som bedriver självständig verksamhet och har en stående fullmakt att företräda bolaget på samma sätt som en agentur.

3 §

Innan ett försäkringsbolag inrättar en representation skall den göra anmälan om detta till social- och hälsovårdsministeriet.

Till den anmälan som avses i 1 mom. skall fogas följande uppgifter:

- a) en utredning om den stat eller de stater där bolaget ämnar inrätta en representation,
- b) en verksamhetsplan som anger arten av den tilltänkta verksamheten och representationens organisation,
- c) representationens kontaktuppgifter,
- d) en utredning om representationens generalagent som har rätt att företräda bolaget i alla rättsförhållanden som hänförelse sig till bolagets verksamhet,
- e) om försäkringsbolaget i etableringsstaten ämnar bedriva annan skadeförsäkring som hör till försäkringsklass 10 än ansvarsförsäkring för fraktförare lämnas en utredning över att bolaget har blivit medlem i den nationella byrån och den nationella garantifonden i den stat där representationen är belägen och
- f) en beräkning för det intyg som avses i 4 § 2 mom.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall inom tre månader från mottagandet av försäkringsbolagets anmälan samt all utredning som avses i 3 § sända de erhållna uppgifterna till de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är tilltänkt att bli belägen och underrätta försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänkts.

Ministeriet skall till den information som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sänds foga ett intyg över att försäkringsbolaget med beaktande av den tilltänkta verksamheten uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap.

Om uppgifterna inte har sänts inom den tid som stadgas i 1 mom. kan försäkringsbolaget anföra besvär. Besvären anses då gälla ministeriets avslagsbeslut. Sådana besvär kan anföras tills ministeriet har fattat ett beslut om överlämnande av informationen. Ministeriet skall underätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

5 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan vägra att sända uppgifter om ministeriet har anledning att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig eller att dess förvaltning har organiserats på ett behörigt sätt, eller att försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom. Representationen kan inte grundas om ministeriet har vägrat att överlämna uppgifterna.

6 §

Representationen får inleda sin verksamhet när försäkringsbolaget genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet har fått svar från de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen kommer att vara belägen på de uppgifter som sänts till dem, dock senast två månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har underrättat försäkringsbolaget om att informationen har sänts.

7 §

Försäkringsbolaget skall anmäla ändringar av uppgifterna i de utredningar som avses i 3 § 2 mom. punkterna b—d skriftligen till social- och hälsovårdsministeriet samt till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen minst en månad innan ändringen företas. Härvid skall i tillämpliga delar iaktas det förfarande som stadgas i 4—6 §§.

8 §

På fritt tillhandahållande av försäkringstjäns-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ter som ett försäkringsbolag bedriver i en annan EES-stat än Finland tillämpas stadgandena i 9—15 §§ i detta kapitel.

Utan hinder av 1 mom. skall dock på sådan direkt försäkringsverksamhet enligt 1 mom. som ett skadeförsäkringsbolag bedriver i stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. tillämpas stadgandena i 9, 10 och 18 §§.

9 §

Med fritt tillhandahållande av försäkrings-tjänster avses att ett försäkringsbolag från en annan stat än den stat i vilken tjänsterna tillhandahålls ingår

1) skadeförsäkringsavtal som hänför sig till en risk som finns i den stat där tjänsterna tillhandahålls,

2) livförsäkringsavtal med en fysisk person som är varaktigt bosatt i den stat där tjänsterna tillhandahålls, eller

3) livförsäkringsavtal med en juridisk person vars driftställe i den stat där tjänsterna tillhandahålls avtalet hänför sig till.

10 §

Risken skall anses vara belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om det är fråga om

1) egendom som är belägen i denna stat när försäkringen avser en fastighet eller byggnad eller en byggnad och dess lösöre, om lösöret har försäkrats genom samma försäkringsavtal som byggnaden,

2) ett fordon som är registrerat i denna stat, när försäkringen avser ett fordon, eller

3) en försäkring som har tecknats i denna stat, när försäkringen har en giltighetstid av högst fyra månader och täcker risker som hänför sig till en resa eller semester.

I andra fall än de som nämns i 1 mom. anses risken vara belägen i den stat där tjänsterna tillhandahålls, om försäkringstagaren är varaktigt bosatt där, eller, när försäkringstagaren är en juridisk person, om försäkringstagaren där har det driftställe som försäkringen gäller.

11 §

Om ett försäkringsbolag ämnar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i en eller flera EES-stater skall det innan det inleder verksamheten anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet.

Till anmälan skall fogas en utredning över de

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

risker den tilltänkta verksamheten gäller och en beräkning för det intyg som avses i 12 § 2 mom.

12 §

Social- och hälsovårdsministeriets skall inom en månad från mottagandet av den anmälan som avses i 11 § underrätta den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där bolaget har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster om försäkringsbolagets anmälan och informera försäkringsbolaget om att uppgifterna har sänts.

Till uppgifterna skall ministeriet foga ett intyg om att försäkringsbolaget, med beaktande av den tilltänkta verksamheten, uppfyller kraven på verksamhetskaptal enligt 11 kap., en utredning inom vilka försäkringsklasser försäkringsbolaget har rätt att bedriva verksamhet samt en utredning om de risker den tilltänkta verksamheten gäller.

Om ministeriet inte har sänt uppgifterna inom den tid som anges i 1 mom. kan sökanden anföra besvär enligt 4 § 3 mom.

13 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan vägra att sända uppgifter om det har skäl att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig, att dess förvaltning har organiserats på ett behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

Fritt tillhandahållandet av tjänster kan inte inledas om ministeriet har vägrat att sända uppgifter.

14 §

Försäkringsbolaget får fritt börja tillhandahålla tjänster då det har fått social- och hälsovårdsministeriets meddelande om att uppgifterna har sänts till den myndighet som avses i 12 § 1 mom.

15 §

När de uppgifter som avses i 11 § ändras, skall det förfarande som stadgas i 11—14 § tillämpas.

16 §

Ett försäkringsbolag som ämnar grunda en representation i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, eller ett skadeförsäkringsbolag som ämnar grunda en representation i en sådan EES-stat som avses i 2

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

kap. 2 § 3 mom., skall före inrättande av representationen anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet. I fråga om de uppgifter som skall fogas till anmälan gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 3 §.

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter att den har fått den anmälan som avses i 1 mom. förbjuda inrättande av representationen, om ministeriet har anledning att ifrågasätta att försäkringsbolagets solvens är tillräcklig, att dess förvaltning organiserats på behörigt sätt eller att försäkringsbolagets ledning eller representationens generalagent uppfyller kraven enligt 7 kap. 3 § 2 mom.

17 §

Om ett utländskt försäkringsföretag har blivit dotterföretag till ett försäkringsbolag, skall försäkringsbolaget underrätta social- och hälsovårdsministeriet om detta inom tre månader.

18 §

Om ett försäkringsbolag ämnar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i sådana EES-stater som avses i 2 kap. 2 § 3 mom., skall det innan det inleder verksamheten anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga en verksamhetsplan. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

3 kap.

Delägarskap i försäkringsbolag

2 a §

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha sammanlagt mer än en tiondedel, en femtedel, en tredjedel eller hälften av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför. I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

(upphävs)
(se 3 §)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

En anmälan som avses i 1 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som nämns i 1 mom.

Om en anmälare som avses i 1 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i momentet även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämföras med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern.

2 b §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att av den som av ett försäkringsbolags aktier eller garantiandelar äger ett antal som utgör mer än en tiondedel av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens.

(upphävs)
(se 7 §)

2 c §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efterdetatt den anmälan som avses i 2 a § 1 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggnad av en sundutveckling av försäkringsväsendet.

(upphävs)
(se 4 §)

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 2 a § 1 mom. äventyrar de försäkrade förmånerna, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Den som i strid med 2 a § 1 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier

Gällande lydelse

eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

3 §

Beträffande ömsesidigt försäkringsbolags garantiandel, garantiandelsbrev, garantiandelsbok och garantiandelsägarförteckningar skall i tillämpliga delar iakttas vad i 3 kap. lagen om aktiebolag är stadgat om aktie, aktiebrev, aktiebok och aktiegarförteckning.

Föreslagen lydelse

(Se 8 §)

3 §

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta på förhand till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller ett innehav som motsvarar 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller som annars berättigar till att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning.

Om avsikten är att öka ett innehav som avses i 1 mom. så att det på grund av förvärvet kommer att uppgå till minst 20, 33 eller 50 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller så att innehavet kommer att medföra en lika stor andel av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför eller så att försäkringsbolaget blir ett dotterföretag, skall också detta förvärv anmälas på förhand till social- och hälsovårdsministeriet.

I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

En anmälan som avses i 1 eller 2 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som stadgas i 1 eller 2 mom. eller om försäkringsbolaget upphör att vara ett dotterföretag till den anmälningspliktiga.

Om en anmälare som avses i 1 eller 2 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbo-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

lag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i 1 och 2 mom. även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämföras med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern. Om anmälaren är ett annat försäkringsbolag och detta bolag hör till en av social- och hälsovårdsministeriet bestämd samarbetsgrupp som avses i 1 kap. 3 § 5 mom., beaktas vid tillämpning av gränserna för innehav även innehaven hos de andra bolag som hör till samarbetsgruppen.

4 §

Beträffande garantiandel i ömsesidigt försäkringsbolag gäller i tillämpliga delar vad i 7 kap. lagen om aktiebolag är stadgat om förbud mot att förvärva eller såsom pant mottaga egna aktier.

(Se 9 §)

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter det att den anmälan som avses i 3 § 1 eller 2 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggnad av en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 3 § 1 eller 2 mom. äventyrar försäkringsbolagets verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

5 §

Den som i strid med 3 § 1 eller 2 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

6 §

Ett försäkringsbolag skall årligen inom den tidpunkt som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet anmäla till ministeriet sådana ägare som avses i 3 § 1 och 2 mom. och storleken av deras innehav samt omedelbart meddela om de förändringar av dessa innehav som kommit till bolagets kännedom.

7 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens av var och en som äger ett antal aktier eller garantiandelar som utgör minst 10 procent av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller ett innehav som motsvarar minst 10 procent av röstetalet för samtliga aktier eller garantiandelar eller som annars berättigar att använda därmed jämförbart eller annars betydande inflytande i försäkringsbolagets förvaltning.

8 §

Beträffande ett ömsesidigt försäkringsbolags garantiandel, garantiandelsbrev, garantiandelsbok och garantiandelsägarförteckningar skall i tillämpliga delar iakttas vad i 3 kap. lagen om aktiebolag stadgas om aktie, aktiebrev, aktiebok och aktieägarförteckning.

9 §

Beträffande garantiandel i ett ömsesidigt försäkringsbolag gäller i tillämpliga delar vad som i 7 kap. lagen om aktiebolag stadgas om förbud mot att förvärva eller såsom pant ta emot egna aktier.

10 kap

Bokslut

10 kap.

Bokslut och koncernbokslut

1 §

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut, som omfattar resultaträkning, balansräkning och verksamhetsberättelse, samt i moderbolag även ett koncernbokslut. Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse får dock inte omfattas

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut, som omfattar resultaträkning, balansräkning, *deras bilagor* och verksamhetsberättelse, samt i moderbolag även ett koncernbokslut. *Bokslutsuppgifter om ett dotterbolag eller intressebolag som bedriver lagstadgad pen-*

Gällande lydelse

av koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller ett bolag av annat slag, och ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse får inte heller omfattas av koncernbokslutet för ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse.

I försäkringsbolags bokföring skall utan hinder av vad annorstädes i lag är stadgat iakttagas stadgandena i denna lag samt av social- och hälsovårdsministeriet utfärdade anvisningar, vilka föranledes av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

Föreslagen lydelse

sionsförsäkringsrörelse får dock inte tas med i koncernbokslutet för ett annat försäkringsbolag eller ett bolag av annat slag.

I försäkringsbolagens bokföring skall utan hinder av vad som stadgas på något annat ställe i lag iakttagas stadgandena i denna lag samt av social- och hälsovårdsministeriet utfärdade föreskrifter som föranleds av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

2 §

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranledes av de i gällande försäkringsavtal avsedda samtida försäkringsfallen och av öriga utgifter för dessa försäkringar, minskat med kapitalvärdet av framtida premier och ökat med kapitalvärdet av den ansvarighet som möjligen förorsakas av de försäkringar som förfaller under överenskommen försäkringstid. Såsom premieansvar betraktas även för nedan i 13 kap. 3 § avsedda extra förmåner gjord reservering, vilken enligt sina grunder icke får användas till täckande av annan förlust än sådan som uppkommit till följd av ändring av grunden för beräkning av ansvarsskulden.

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som föranleds av de i gällande försäkringsavtal avsedda framtida försäkringsfallen och av övriga utgifter för dessa försäkringar, minskat med kapitalvärdet av framtida premier och ökat med kapitalvärdet av den ansvarighet som möjligen förorsakas av de försäkringar som förfaller under överenskommen försäkringstid. Om försäkringsavtalets art förutsätter detta kan premieansvaret fastställas till det sammanlagda beloppet av betalda försäkringspremier och för försäkringen krediterade övriga intäkter, minskat med inkasserade kostnader för upprätthållande av försäkringsskyddet och förvaltningen av försäkringen enligt försäkringsavtalet. Som premieansvar betraktas även sådant ansvar som orsakas av extra förmåner enligt 13 kap. 3 § i denna lag eller 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare och som enligt grunderna inte får användas för att täcka annan än sådan förlust som har uppkommit till följd av en ändring av grunden för beräkning av ansvarsskulden.

Bolaget skall ha betryggande beräkningsgrunder för bestämmande av ansvarsskulden. Social- och hälsovårdsministeriet kan kräva att de statistiska beräkningselementen och den diskontering som tillämpas vid bestämmandet av ansvarsskulden för en skadeförsäkring fastställas på förhand. Om ansvarsskuldens beskaffenhet och de krav som den omständigheten att ansvarsskulden skall vara betryggande ställer i fråga om denna stadgas för liv- och skadeförsäkringars del närmare genom förordning och för lagstadgad pensionsförsäkrings del i lagar om arbetspension.

Gällande lydelse

Har försäkring beviljas av flera än en försäkringsanstalt på villkor att de ansvarar solidariskt, får oavsett sådant villkor från ansvarsskulden utelämnas den del av ansvarighetens kapitalvärde, som enligt avtalet hänförs sig till annat finskt försäkringsbolag, såframt detta icke befinner sig i likvidation eller i nedan i 14 kap. 6 § avsedd ställning. I sistnämnda och andra fall bestämmer social- och hälsovårdsministeriet huruvida och i vilken mån kapitalvärdet av annat försäkringsbolags ansvarighet får utelämnas från ansvarsskulden.

Föreslagen lydelse

Har en försäkring beviljats av flera än en försäkringsanstalt gemensamt på villkor att de ansvarar solidariskt, får oavsett sådana villkor från ansvarsskulden utelämnas den del av ansvarighetens kapitalvärde, som enligt avtalet hänförs sig till ett annat finskt försäkringsbolag eller ett utländskt EES-försäkringsbolag, förutsatt att detta inte befinner sig i likvidation eller i nedan i 14 kap. 6 § avsedd ställning. I det sistnämnda fallet eller om det är fråga om ett annat utländskt försäkringsbolag har social- och hälsovårdsministeriet rätt att bestämma huruvida och i vilken mån kapitalvärdet av ett annat försäkringsbolags ansvarighet får utelämnas från ansvarsskulden.

3 §

Av täckningen för premieansvaret för livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tagna tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringklass 1 c, och för längre tid än tio år meddelad skadeförsäkring samt för ersättningsansvaret för tids- och livräntor skall företecknas ett belopp, som är minst 85 procent av det sammanlagda beloppet av nämnda ansvar. Den förtecknade täckningen skall bestå av

1) obligationer och andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av finska staten, en kommun eller ett kommunalförbund,

2) obligationer hörande till obligationslån som upptagits av en finsk hypoteksförening eller depotionsbank.

3) fordringsbevis för vilka en finsk depotionsbank är ansvarig,

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av inteckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock så att bolagets fordran samt fordringarna med samma eller bättre förmånsrätt sammanlagt inte överstiger 70 procent eller, då det är fråga om en sådan sammanslutnings egendom, i vilken bolaget har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde den intecknade egendomen enligt en kompetent fackmans uppskattning kan anses ha,

5) fast egendom i Finland, dock så att det förtecknade värdet och de fordringar till säkerhet för vilka inteckning fastställts i denna

De tillgångar som täcker ansvarsskulden skall vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsrörelse som bolaget bedriver så att dess placeringar, vilka skall vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och möjligheten att förvandla dem i pengar.

Gällande lydelse

egendom får dock sammanlagt inte överstiga 85 procent av egendomens värde beräknat på det sätt som nämns i 4 punkten,

6) andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med ovan i 1—4 punkten nämnda eller i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras, eller

7) skuldförbindelser mot pant i försäkringsbrev, utfärdade av bolaget, högst till deras återköpsvärde.

Likvärdig med förtecknad täckning anses en återförsäkringsvares ansvarighet för en ansvarsskuld enligt 2 mom., högst till ett av ministeriet godkänt belopp, samt de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräkningen av premieansvaret har antagits vara erlagda.

Värdepapper och förbindelser som gäller den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från bolagets övriga egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

Föreslagen lydelse

Ett försäkringsbolag som bedriver direkt försäkring skall täcka ansvarsskulden med sådana slag av tillgångar som stadgas nedan i denna paragraf och som värderade till gängse värde på sådana grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt räcker till för att täcka ansvarsskulden från vilken följande poster först har avdragits:

1) en andel som motsvarar avgiven återförsäkringsrörelse, högst till det belopp som ministeriet godkänner,

2) en andel som motsvarar erhållen återförsäkringsrörelse till ett belopp av motsvarande återförsäkringsdepositionsfordringarna,

3) fordringar som baserar sig på regressrätt,

4) värdet av sådana skadade föremål som varit försäkringsobjekt och vilkas äganderätt överförs eller har överförs till försäkringsbolaget,

5) motsäkerheter i bolagets besittning och som hänför sig till kända försäkringsfall inom kreditförsäkringsverksamheten,

6) utgifter som hänför sig till anskaffningen av försäkringar och som har aktiverats i balansräkningen bland aktiva och

7) andra poster som ministeriet av särskilda skäl har godkänt som avdrag.

Ministeriet kan av särskilda skäl tillåta eller föreskriva att vissa tillgångar som hör till täckningen skall värderas avvikande från deras gängse värde.

Täckningen av ansvarsskulden skall med de begränsningar som fastställs i förordning bestå av

1) masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument,

2) lånefordringar och andra fordringar som baserar sig på skuldförbindelser,

3) aktier och andra andelar med rörlig avkastning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4) andelar i placeringsfonder och andra därmed jämförbara företag för kollektivplaceringar,

5) fastigheter, byggnader och rättigheter i fast egendom såsom utnyttjande- och dispositions- och legorätt, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, rättigheter till vattenkraft som utnyttjas av vattenkraftverk förutsatt att in-teckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft, byggnadstida fordringar på sådana fastighetsbolag som äger i denna punkt avsedda tillgångar och i vilka försäkringsbolaget har bestämmanderätten i egenskap av innehavare av täckningen,

6) sådana fordringar på försäkringstagare, försäkringsgivare och försäkringsförmedlare som härrör från verksamhet med direkt försäkring och återförsäkring,

7) skattefordringar och andra fordringar på staten och andra offentliga samfund,

8) fordringar på garantifonder,

9) andra materiella nyttigheter än de tillgångar som avses i punkt 5,

10) pengar och banktillgodohavanden, depositioner i kreditinstitut och andra institut med rätt att ta emot depositioner,

11) resultatregleringar såsom upplupna räntor, hyror och andra upplupna inkomster och förskottsbetalningar, eller

12) när det gäller lagstadgad pensionsförsäkring andra sådana poster som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt på grund av denna försäkringsforms speciella karaktär.

Ministeriet kan på försäkringsbolagets begäran som täckning av ansvarsskulden för en bestämd tid godkänna även andra tillgångar än de som avses i 5 mom.

Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall utöver ansvarsskulden täcka andra av social- och hälsovårdsministeriet bestämda, med ansvarsskuld jämförbara poster och därvid i tillämpliga delar iaktta vad som stadgas i denna paragraf.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller också sådana försäkringsbolag som bedriver enbart återförsäkringsverksamhet.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

3 a §

Vad som i 3 § 2 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investeringars ut-

3 a §

Vad som i 3 § 2—9 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investe-

Gällande lydelse

veckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (*fondförsäkring*). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om motsvarigheten mellan ansvarsskulden för fondförsäkringar och de täckande tillgångarna samt om förteckningen av täckningen.

Föreslagen lydelse

ringars utveckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (*fondförsäkring*). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Till de placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar får hörä sådana

- 1) aktier och andelar,
- 2) förbindelser med sämre företrädesrätt än gäldenärens övriga förbindelser,
- 3) derivativavtal,
- 4) masskuldebrevslån och
- 5) andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, med vilka handel bedrivs på reglerade marknader i EES-stater eller i därmed enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter jämförbara andra stater. Om reglerade marknader stadgas i förordning som avses i 3 § 5 mom.

Utöver de tillgångar som avses i 2 mom. och som är föremål för offentlig handel får till sådana placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av fondförsäkringar räknas andra i 3 § 5 mom. nämnda tillgångar högst till det belopp som fastställs av ministeriet.

Ansvarsskulden för fondförsäkringarna skall täckas med tillgångar som hör till de placeringsobjekt som bestämmer värdeutvecklingen av dessa försäkringar, med sådana av ministeriet fastställda undantag som inte äventyrar försäkrade förmåner eller uppfyllandet av sådana solvenskrav som avses i 11 kap.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur försäkringsbolaget skall täcka ansvarsskulden för fondförsäkringar. I ministeriets föreskrifter behandlas särskilt lokaliseringen av de tillgångar som hör till täckningen för ansvarsskulden, begränsningar av återköp av en försäkring samt av utbyte av placeringsobjektet samt förteckning av täckningen. Ministeriet kan vid behov också meddela föreskrifter om de principer för spridning av de risker som orsakas av placeringsverksamheten vilka försäkringsbolaget skall iaktta vid valet av placeringar som bestämmer fondförsäkringarnas värdeutveckling.

4 §

Har försäkringsbolags förslitning icke underkastade investeringstillgångar bokförts till ett lägre belopp än anskaffningsutgifter eller det

4 §

Anskaffningsutgiften för försäkringsbolagets vid utgången av räkenskapsperioden återstående placeringar skall aktiveras. Anskaffningsutgiften

Gällande lydelse

lägre värde som utgår den sannolika anskaffningsutgiften eller det sannolika överlåtelsepriset, skall skillnaden (förhandsbokföring av kostnad) upptagas särskilt i balansräkningen. I resultaträkningen skall såsom en särskild post upptagas under räkenskapsperioden skedd ändring i förhandsbokföringen av kostnad.

Föreslagen lydelse

för byggnader skall under sin verkningstid avskrivas enligt plan. Den anskaffningsutgift för placeringar som upptas i balansräkningen skall nedskrivas på ett resultatpåverkande sätt, i det fall att placeringens gängse värde vid räkenskapsperiodens utgång underskrider anskaffningsutgiften eller med stöd av detta moment med tidigare gjorda nedskrivningar minskade anskaffningsutgiften. Om inte social- och hälsovårdsministeriet av särskilda skäl bestämmelser annorlunda kan man i fråga om placeringar som skall betraktas som anläggningstillgångar och fordringar låta bli att göra nedskrivningen om värdeminskningen skall anses vara tillfälligt. Nedskrivningen skall återföras till anskaffningsutgiften på ett resultatpåverkande sätt, till den del placeringens gängse värde vid utgången av de följande räkenskapsperioderna eventuellt överskrider den nedskrivna anskaffningsutgiften.

Masskuldebrevslån samt andra penning- och kapitalmarknadsinstrument kan upptas i balansräkningen på ett från 1 mom. avvikande sätt, enligt vad social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskriver.

Om det gängse värdet av ett jord- eller vattenområde, en byggnad, ett värdepapper eller någon jämförbar nytthet vid utgången av räkenskapsperioden permanent är väsentligt mycket högre än anskaffningsutgiften, kan i balansräkningen utöver anskaffningsutgiften upptas en uppskrivning som är högst så stor som differensen mellan det gängse värdet och anskaffningsutgiften. Om nytthetens värde har skrivits upp under räkenskapsperioden, skall ett mot uppskrivningen svarande belopp i fråga om en till placeringstillgångarna hänförd nytthet upptas i resultaträkningen och i fråga om en till anläggningstillgångarna hänförd nytthet i uppskrivningsfonden bland passiva i balansräkningen.

En nytthet som överförs från en till placeringstillgångarna eller anläggningstillgångarna hänförd grupp av placeringar till en annan, skall åsättas det balansvärde som avses i 1—3 mom.

Om en uppskrivning visar sig vara obefogad skall den uppskrivning som upptagits i resultaträkningen korrigeras på ett resultatpåverkande sätt och den uppskrivning som har upptagits i uppskrivningsfonden skall återföras.

Uppskrivningsfonden får användas endast för ett aktiebolags fondemission, för sådan överföring till aktiekapitalet som avses i 4 kap. 12 § 2 mom. lagen om aktiebolag eller för överföring

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

till ett ömsesidigt försäkringsbolags grundfond, och även i sådana fall endast om fonden består av uppskrivningar av placeringar som hänför sig till anläggningstillgångarna. När uppskrivningar återförs skall det kapital som har avsatts till fonden i motsvarande mån minskas med det belopp som återförs. Om bolagets aktiekapital eller grundfond har ökats genom användning av uppskrivningsfonden och det kapital som har avsatts till fonden inte kan minskas med det belopp som återförs, skall ett motsvarande belopp upptas som en minskning av det egna fria kapitalet.

I en bilaga till balansräkningen skall balanspostsvis uppges placeringarnas anskaffningsutgift och gängse värde.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om fastställande av gängse värde och anskaffningsutgift för placeringar samt om framställningssättet för byggnadsavskrivningar enligt plan.

4 a §

Vad som stadgas i 4 § 1—7 mom. gäller inte fondförsäkringar.

De placeringar som utgör täckning för fondförsäkringars ansvarsskuld skall i balansräkningen tas upp särskilt, till gängse värde. Om differensen mellan placeringarnas gängse värde och anskaffningsutgift har förändrats under räkenskapsperioden, skall ett mot förändringen svarande belopp upptas i resultaträkningen. I en bilaga till balansräkningen skall uppges anskaffningsutgiften för placeringarna.

8 §

Har försäkringsbolag fordringar hos bolag inom försäkringsbolagets koncern eller skulder till sådant bolag, skall de anges i bilaga till balansräkningen i enlighet med vad social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

Vad i 1 mom. är stadgat gäller även penninglån, å ena sidan till medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller i annat bolag inom försäkringsbolagets koncern, å andra sidan till andra aktieägare i annat bolag inom försäkringsbolagets koncern än försäkringsbolaget och dotterbolag, såframt det sammanlagda beloppet av ifrågavarande lån

8 §

Om balansräkningen innehåller penninglån till medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller i ett annat bolag inom försäkringsbolagets koncern skall i en bilaga till balansräkningen separat anges deras sammanlagda belopp, om det överskrider det av social- och hälsovårdsministeriet fastställda beloppet. Vad som sagts i detta moment gäller också penning-

Gällande lydelse

överstiger det belopp som ministeriet bestämmer.

Med ovan i 2 mom. avsedd person skall likställas denna persons make eller syskon eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

Har försäkringsbolaget ställt panter eller därmed jämförbara säkerheter för annans förbindelse, skall de upptagas i bilaga till balansräkningen, specificerade på sätt ministeriet bestämt. Detsamma gäller andra av försäkringsbolaget ingångna ansvarsförbindelser än sådana som grundar sig på försäkringar.

9 §

I resultaträkningen eller balansräkningen eller i bilaga till dessa skall lämnas följande uppgifter:

3) för fast egendom och aktier som är anläggningstillgång eller investeringstillgång skall anges beskattningsvärdet, fördelat på motsvarande balansräkningsposter; och

4) avviker räkenskapsperiodens avskrivningar i fråga om belopp eller beräkningsgrunder avsevärt från avskrivningarna i närmast föregående bokslut, skall motiverad redogörelse lämnas för avvikelsen. Även eljest skall redogörelse lämnas för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkts- och kostnadsposter, som på ett betydelsefullt sätt inverkar på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller eljest är av avsevärd betydelse.

10 §

Till försäkringsbolagets verksamhetsberättelse skall fogas en finansieringskalkyl. I denna skall redogöras för anskaffningen av medel och

Föreslagen lydelse

lån till andra aktieägare i ett annat bolag inom försäkringsbolagets koncern än ett försäkringsbolag och ett dotterbolag. Ministeriet meddelar närmare föreskrifter om penninglån som avses i detta moment.

Med en person som avses i 1 mom. skall likställas en sådan persons make eller syskon eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag att den ena är gift med den andras syskon.

Om försäkringsbolaget har ställt panter eller därmed jämförbara säkerheter för någon annans förbindelse, skall de upptas i en bilaga till balansräkningen, specificerade på de sätt som ministeriet har bestämt. Detsamma gäller andra av försäkringsbolaget ingångna ansvarsförbindelser än sådana som grundar sig på försäkringar.

3) om räkenskapsperiodens avskrivningar i fråga om belopp eller beräkningsgrunder avsevärt avviker från avskrivningarna i närmast föregående bokslut, skall motiverad redogörelse lämnas för avvikelsen. Även annars skall redogörelse lämnas för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkts- och kostnadsposter, som på ett betydelsefullt sätt inverkat på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller annars är av avsevärd betydelse, och

4) för försäkringsbolagets förvaltningsråds- eller styrelsemedlemmars eller verkställande direktörs del den sammanlagda beloppen av de pensionsförbindelser som uppstår eller uppstått med anledning av deras uppgifter i bolaget samt av lån som har beviljats dem och väsentliga uppgifter om lånevillkoren och återbetalningen.

10 §

Till försäkringsbolagets och dess koncerns verksamhetsberättelse skall fogas en finansieringskalkyl och, i moderbolaget, även kon-

Gällande lydelse

för deras användning under räkenskapsperioden.

Föreslagen lydelse

cernens finansieringskalkyl. I finansieringskalkylen skall redogöras för anskaffningen av medel och för deras användning under räkenskapsperioden.

11 luku

Verksamhetskaptal

1 §

Med ett försäkringsbolags verksamhetskaptal avses det belopp varmed bolagets tillgångar med beaktande av deras art och uppskattade enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet skall anses överstiga försäkringsbolagets skulder.

1 §

Med försäkringsbolagets verksamhetskaptal avses det belopp med vilket bolagets tillgångar anses överstiga dess skulder och andra därmed jämförbara förbindelser. Tillgångar, skulder och förbindelser definieras och uppskattas med beaktande av deras art enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

4 §

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskaptal som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid-, arbetslöshets- och familjepensionsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare (395/61) iaktas dock i stället för 1 mom. 2 punkten 2 § 1 mom. 1 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskaptal lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och 10 procent beaktas av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare.

4 §

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskaptal som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid- och arbetslöshetsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare iaktas dock 2 § 1 mom. 1 punkten i stället för 1 mom. 2 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskaptalet lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare beaktas 10 procent.

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av dess i 3 och 5 §§ angivna garantibelopp.

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av försäkringsbolags garantibelopp enligt 3 och 5 §§. På de villkor som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer skall vid tillämpningen av denna paragraf sådana av försäkringsbolaget upptaget lån som har sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga förbindelser jämföras med eget kapital.

Av ett livförsäkringsbolags verksamhetskaptal skall minst en andel som motsvarar det minimigarantibelopp som anges i 5 § 2 mom. utgöras av poster om vilka det stadgas genom förordning.

Hälften av ett livförsäkringsbolags garantibelopp, dock alltid minst ett belopp enligt 5 § 2 mom., skall bestå av poster om vilka stadgas genom förordning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

**Vinstutdelning och annan användning
av bolagets tillgångar**

1 §

Bolagets medel får utbetalas till delägarna endast i enlighet med vad i denna lag är stadgat om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Såsom vinstutdelning anses icke sådant utgivande av extra förmåner, vilket sker enligt stadgandena i 13 kap. i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder.

2 §

Vinstutdelning får icke överstiga det sammanlagda beloppet av vinst enligt fastställd balansräkning för den senaste räkenskapsperioden och bolagets övriga fria egna kapital, med avdrag av den förlust balansräkningen utvisar och det belopp som med anledning av stadganden i 11 kap. angående förhållandet mellan det egna kapitalet och verksamhetskapitalet eller enligt bolagsordningen skall avsättas till reservfond eller eljest innehållas. Om förbud av särskilda skäl är stadgat i 6 kap. 2 § lagen om aktiebolag.

Vid bestämmande av en i 12 kap. 4 § 2 mom. lagen om aktiebolag avsedd vinst, som skall utdelas, skall från vinsten dessutom avdragas det belopp, som med anledning av stadgandena i 11 kap. angående förhållandet mellan det egna kapitalet och verksamhetskapitalet skall avsättas till reservfond eller eljest innehållas.

3 §

Har bolagets medel utbetalats till delägare i strid med de för försäkring fastställda grunderna, skall även i tillämpliga delar iakttagas vad i 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag är stadgat.

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets koncern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den

1 §

Bolagets medel får utbetalas till delägarna endast i enlighet med vad som i denna lag stadgas om vinstutdelning, utbetalning vid nedsättning av aktiekapitalet eller reservfonden och utskiftning vid bolagets upplösning. Som vinstutdelning betraktas inte sådant utgivande av extra förmåner som sker i enlighet med beräkningsgrunderna, med iakttagande av stadgandena i 13 kap. eller 12 a § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare.

2 §

Sådan vinstutdelning som avses i 12 kap. 2 § 1 mom. och 4 § 2 mom. lagen om aktiebolag är förbjuden, om försäkringsbolagets eget kapital understiger minimibeloppet enligt 11 kap. 6 § 1 mom. Med eget kapital jämföras härvid inte sådant av försäkringsbolaget upptaget lån som avses i 11 kap. 6 §.

Vid beräkningen av det sammanlagda beloppet enligt 12 kap. 2 § 2 mom. lagen om aktiebolag beaktas inte i 10 kap. 1 § 2 mom. avsett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring.

3 §

Om bolagets medel har utbetalats till delägare i strid med försäkringsgrunderna, skall även i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas i 12 kap. 5 § lagen om aktiebolag.

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets koncern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den

Gällande lydelse

senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att gäldenären ställer en säkerhet som är jämförbar med en sådan investering som avses i 10 kap. 3 § 2 mom. 1—4, 6 och 7 punkten. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

Föreslagen lydelse

senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att för lånet eller säkerheten finns borgen som har ställts av en depositionsbank som beviljats koncession i en EES-stat eller någon annan betryggande säkerhet. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till en ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svägerlag eller i sådant svägerlag att den ena är gift med den andras syskon.

13 kap.

Livförsäkring och annan långtidsförsäkring

2 §

Vid livförsäkring, med undantag av sådana tilläggsförsäkringar för högst tio år som avses i livförsäkringsklass 1 c, skall iakttas av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder i vilka bestäms:

- 1) hur försäkringspremierna beräknas;
- 2) hur ansvarsskulden beräknas;
- 3) om fribrev och återköp;
- 4) om påföljderna av underlåtenhet att erlagga premie; samt
- 5) om försäkringstagares rättigheter då försäkring upphör före den överenskomna tidens utgång av annan orsak än återköp eller bolaget eljest befrias från ansvarighet.

I ansökan som gäller grunderna för beräkning av försäkringspremie skall framläggas utredning ompå vilken grupp av försäkrade, med beaktande av vederbörandes hälsotillstånd

13 kap.

Livförsäkring

1 §

En livförsäkring samt försäkringar som hör till skadeförsäkringsklasserna 1 och 2 skall utöver de beräkningsgrunder enligt 10 kap. 2 § som gäller för ansvarsskulden ha beräkningsgrunder i vilka det fastställs hur försäkringspremierna eller beloppen av det försäkringsskydd som svarar mot dessa beräknas samt för dessa försäkringars återköpsvärde och fribrevsvärde. Med fribrevsvärdet avses det skydd som försäkringen ger om försäkringspremier inte längre betalas.

Av beräkningsgrunderna skall också framgå hur de försäkrade indelas i grupper på grundval av de faktorer som påverkar bolagets ansvar.

2 §

Beräkningsgrunderna för försäkringspremierna för nya livförsäkringar skall uppgöras med hänsyn till tryggheten av de försäkrade förmåner så att försäkringsbolaget kan uppfylla alla sina åtaganden som föranleds av dessa försäkringar utan att behöva använda andra tillgångar än försäkringspremierna för dessa försäkringar, och den avkastning som erhålls genom placering av dem, på ett sätt som skulle kunna äventyra möjligheterna att uppfylla solvenskraven enligt 11 kap.

Gällande lydelse

och övriga på bolagets ansvarighet verkande omständigheter, envar premie skall tillämpas. Inträffar häri senare förändring, skall denna och orsaken därtill utan dröjsmål meddelas social- och hälsovårdsministeriet.

3 §

Vad i 2 § är stadgat om grunderna för livförsäkring skall i tillämpliga delar iakttagas vid beviljande av sådana till försäkring anslutna extra förmåner, till vilka bolaget icke i försäkringsavtalet förbundit sig.

4 §

Grunderna för beräkning av premieansvaret får ändras endast så att premieansvaret, beräknat efter de nya grunderna och uppdelat på sätt social- och hälsovårdsministeriet godkänner vid den tidpunkt då ändringen genomföres för varje grupp är minst lika stort som det enligt tidigare grunder beräknade premieansvaret, såframt icke skillnaden överföres till den i 10 kap. 2 § 2 mom. avsedda reserveringen för ovan i 3 § avsedda extra förmåner.

5 §

I 2 § 1 mom. 1 och 2 punkterna nämnda grunder skall uppgöras med beaktande främst av de försäkrade förmånerna och i 3—5 punkten samt i 3 § nämnda grunder med beaktande främst av skäligheten hos dessa.

Föreslagen lydelse

3 §

När extra förmåner beviljas på sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet har rätt till eventuella extra förmåner på grundval av överskott som dessa försäkringar avkastat, skall i skälighetsomfattning beaktas både det totala beloppet av de extra förmåner som beviljas för dessa försäkringar och, i fråga om fördelningen av dessa förmåner, beloppet och uppkomsten av överskottet på dessa försäkringar. De extra förmånerna får inte äventyra möjligheterna att uppfylla av de solvenskrav som avses i 11 kap. eller beständigheten av de extra förmånernas nivå.

Vad som i 1 § stadgas om beräkningsgrunderna för livförsäkring skall i tillämpliga delar iakttagas vid beviljande av extra förmåner som är anslutna till försäkringen.

4 §

De beräkningsgrunder om vilka stadgas i 1 § och 10 kap. 2 § får inte ändras så att ändringen nedsätter enstaka försäkringars återköpsvärden utan att försäkringstagaren ges möjlighet att avsluta försäkringen genom att lyfta det onedsatta återköpsvärdet. Ändringar av grunderna får inte sänka försäkringarnas fribrevsvärde, om det inte är fråga om sådana ändringar som föranleds av ändringar i lagstiftningen eller av att bolaget måste sänka den räntesats som används för beräkningen av ansvarsskulden på grund av att social- och hälsovårdsministeriet har sänkt den övre gränsen för den ränta som skall användas vid sådan beräkning.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Livförsäkringsbolag får icke utan social- och hälsovårdsministeriets samtycke ingå avtal om återförsäkring av sådana livförsäkringar som bolaget beviljar i framtiden, såframt icke avtalet från bolagets sida kan uppsägas att upphöra utan ersättning senast ett år efter uppsägningen.

(upphävs)

7 §

På beräknade av ansvarsskuld och på skadeförsäkring som beviljas för längre tid än tio år skall vad som i 2—6 §§ stadgas om livförsäkring tillämpas på motsvarande sätt.

(upphävs)

8 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om vilket slags egendom värdeutvecklingen för en fondförsäkring kan bindas till.

(upphävs)

Vid fondförsäkring skall iakttas en av ministeriet fastställd grund i vilken det bestäms på hurdana villkor ett investeringsobjekt som är anknutet till en försäkring kan ändras på yrkande av försäkringstagaren. Denna grund skall i likhet med en grund som gäller återköp av en fondförsäkring göras upp med beaktande av att de försäkrade förmånerna tryggas och att grunden är skälig.

Ministeriet kan i fråga om fondförsäkring medge undantag från stadganden i 2—5 §§.

14 kap

Tillsynen över försäkringsbolag

1 §

Den finansiella tillsynen över försäkringsbolag ankommer på social- och hälsovårdsministeriet också i fråga om sådan försäkringsrörelse som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. och 8 § 1 mom. Den finansiella tillsynen skall särskilt omfatta kontroll av försäkringsbolagets solvens, den försäkringstekniska ansvarsskulden och de tillgångar som utgör täckning för denna samt kontrollen av de resurser som används för bedrivande av försäkringsklass 18 (turistassistans).

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet får när som helst granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet samt

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet. Ministeriet

Gällande lydelse

delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet. För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga. Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och erläggs av vederbörande bolags medel på det sätt som ministeriet bestämmer.

Om särskilt skäl det påkallar, kan ministeriet omhändertaga handlingar som är föremål för granskning. Bolaget skall på begäran avgiftsfritt utfå kopior av dessa.

5 §

Om försäkringsbolag underlåter att iakttaga lag, bolaget beviljad koncession, bolagsordningen, för försäkring fastställda grunder eller av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av denna lag utfärdade bestämmelser, eller om grunderna för dess verksamhet icke längre överensstämmer med lag eller om bolaget trots varning från ministeriets sida förfarit i strid med god försäkringssed, skall ministeriet uppmåna bolaget att rätta till saken inom utsatt tid, som utan tvingande skäl ej får överstiga sex månader.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för ett få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett beslut som avses

Föreslagen lydelse

har rätt att utföra granskningar i försäkringsbolagets utrymmen samt delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet.

Ministeriet har rätt att granska verksamheten i ett försäkringsbolags representation i en annan EES-stat, antingen självständigt eller genom sin representant, efter att ha underrättat de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen om detta.

Vad som stadgas i 2 mom. gäller inte försäkringsbolags representationer i stater som avses i 2 kap. 3 § 3 mom., om inte något annat följer av dessa staters lagstiftning.

För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga. Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och betals av de berörda bolagens medel på det sätt som ministeriet fastställer.

Om särskilda skäl föreligger kan ministeriet omhändertaga handlingar som är föremål för granskning. Bolaget skall på begäran avgiftsfritt få kopior av dessa.

5 §

Om försäkringsbolaget underlåter att iakttaga lag, bolaget beviljad koncession, bolagsordningen eller föreskrifter social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av denna lag, eller om bolaget förfarit i strid med god försäkringssed eller om det i bolagets verksamhet har uppdagats missbruk kan social- och hälsovårdsministeriet ge försäkringsbolaget en anmärkning, uppmåna bolaget att rätta till saken inom utsatt tid eller förbjuda bolaget att fortsätta med det förfarande som ministeriet anser vara felaktigt.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett förbud som avses

Gällande lydelse

ovan i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken rättats till. *Om det är fråga om grovt åsidosättande av förpliktelserna, kan statsrådet begränsa eller återkalla bolagets koncession.*

Om bolaget inte indelar sin koncessionsenliga verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades eller om bolaget lägger ner sin verksamhet för minst sex månader efter att koncessionen beviljats, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

Om de förhållanden som rådde när koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

5 a §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämnas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget.

Föreslagen lydelse

i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken har rättats till.

5 a §

Social- och hälsovårdsministeriet kan begränsa försäkringsbolagets koncession eller återkalla den, om

1) *bolaget inte inleder sin verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades,*

2) *bolaget meddelar att det lägger ned sin försäkringsrörelse,*

3) *bolaget har lagt ned sin verksamhet för längre tid än sex månader efter att koncessionen beviljats,*

4) *försäkringsbolaget inte iakttar en uppmaning eller ett förbud som avses i 5 § i detta kapitel och åsidosättandet av förpliktelserna är grovt,*

5) *bolaget inte inom förskriven tid har kunnat vidta de åtgärder som har angivits i en sådan plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget eller en sådan plan avseende kortfristig finansiering som nämns i 5 b §, eller om*

6) *de förhållanden som rådde då koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls.*

Social- och hälsovårdsministeriet skall meddela om begränsningar eller återkallande av koncession till de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 b §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § eller ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för återställande en sund finansiell ställning för bolaget.

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikravet i 11 kap. 6 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering.

6 §

Om social- och hälsovårdsministeriet anser, att försäkringsbolag råkat eller håller på att råka i den ställning, att det skall upplösas, äger ministeriet befogenhet att omhändertaga bolaget tillhörig egendom till ett belopp som motsvarar i 15 kap. 10 § 1 mom. avsedd ansvarsskuld. Ministeriet kan även förbjuda bolaget att överlåta eller pantsätta egendom i bolagets besittning.

6 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan omhänderta egendom som bolaget förfogar över eller förbjuda bolaget att överlåta eller pantsätta sådan egendom, efter att ha meddelat de behöriga myndigheterna som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater där den risk som skadeförsäkringsavtalet täcker är belägen enligt 2 a kap. 10 § eller där livförsäkringsstagaren är varaktigt bosatt, eller om livförsäkringsstagaren är en juridisk person, där den juridiska personen har det driftställe till vilken avtalet hänför sig, om

1) försäkringsbolagets koncession har återkallats,

2) försäkringsbolaget inte uppfyller kraven på täckning av ansvarsskulden enligt 10 kap. 3 eller 3 a §,

3) försäkringsbolaget inte uppfyller de i 11 kap. fastställda kraven på bolagets verksamhetskapital och eget kapital som nämns i 5 b § 2 mom. i detta kapitel samt

4) försäkringsbolaget inte längre uppfyller de i 11 kap. fastställda kraven på bolagets verksamhetskapital som nämns i 5 b § 1 mom. i detta kapitel och ministeriet har anledning att anta att bolagets ekonomiska ställning ytterligare kommer att försämrats eller om ministeriet anser att bolaget håller på att råka ut för en sådan situation.

Ministeriet kan begära att de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

i sådana EES-stater där bolaget bedriver försäkringsrörelse enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. i sin hemstat vidtar sådana åtgärder som avses i 1 mom.

7 §

För avgivande av utlåtande hålles under ledning av chefen för social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning eller annan av honom förordnad tjänsteman sammanträde med samtliga sakkunniga eller rådplägning med de sakkunniga, vilkas område ärendet berör.

För avgivande av utlåtande hålls ett sammanträde under ledning av chefen för social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning eller en av honom förordnad tjänsteman.

8 §

De sakkunniga skall avge utlåtanden om förslag till ändring eller utvecklande av lagstiftningen om försäkringsbolag samt i ärenden om enligt denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning skall avgöras av statsrådet eller av social- och hälsovårdsministeriet och om gäller

- 1) beviljande, ändring eller återkallande av koncession,
- 2) åtgärder som trots besvär kan verkställas,
- 3) fusion av försäkringsbolag, överföring av försäkringsbestånd eller ändring av ett försäkringsbolags bolagsform,
- 4) av ministeriet meddelade allmänna föreskrifter,
- 5) principerna för omställning av sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § samt, om ärendet är av allmän betydelse,
- 6) bolagsordningen,
- 7) grunderna för försäkring och
- 8) kapital som avses i 11 kap. 1 §.

Ministeriet kan av de sakkunniga begära yttrande även i annat än i 1 mom. nämnt ärende.

Av de i 1 mom. angivna ärendena skall de i 1—5 punkten nämnda behandlas vid sammanträde med de sakkunniga och de övriga vid rådplägning med dessa. Ministeriet kan dock överföra ett ärende som annars borde behandlas vid rådplägning för behandling vid sammanträde. Likaså har en vid rådplägning närvarande sakkunnig rätt att till sammanträde hänskjuta ett ärende angående vilket enligt nämnda moment yttrande av sakkunniga skall inhämtas. På samma sätt kan majoriteten av de sakkunniga vid ett sammanträde yrka att ett ärende angå-

8 §

De sakkunniga skall avge utlåtande om förslag till ändring av lagstiftningen om försäkringsbolag, om närmare föreskrifter som meddelas med stöd av denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av denna lag, eller de principer som skall följas vid anställning av särskilda sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § 4 mom.

Ministeriet kan höra sakkunniga också i andra än i 1 mom. nämnda ärenden.

Gällande lydelse

ende vars avgörande majoriteten är av annan mening än ministeriet skall hänskjutas till statsrådet för avgörande.

Föreslagen lydelse

14 a kap

Tryggande av konkurrens

2 §

När social- och hälsovårdsministeriet fastställer försäkringsvillkor samt premiegrunder och övriga grunder skall även kraven på konkurrens beaktas.

I tillsynen över försäkringsbolagen skall social- och hälsovårdsministeriet ta hänsyn också till kravet på konkurrens.

15 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garntibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall *utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering. Försäkringsbolaget* skall träda i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfyllts inom tre månader efter det saken meddelas bolagsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall träda i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfylls inom tre månader efter det saken meddelats bolagsstämman. Ministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

14 §

Har avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet icke kommit till stånd och har icke heller nytt bolag bildats inom två år från likvidationens inträde, skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma den tidpunkt, då försäkringarna skall upphöra att vara i kraft. Härefter skall det särskilda administrationsboets tillgångar, om annat ej avtalats, förvandlas i pengar och fördelas mellan dem som på grund av försäkringsavtal äger rätt därtill i

14 §

Om något avtal om överlåtelse av försäkringsbeståndet inte har kommit till stånd och inte heller något nytt bolag bildats inom två år från likvidationens ikraftträdande, skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma den tidpunkt då försäkringarna skall upphöra att vara i kraft. Därefter skall det särskilda administrationsboets tillgångar, om inte annat avtalas, förvandlas i pengar och fördelas mellan dem som på grund av försäkringsavtal äger rätt

Gällande lydelse

förhållande till vars och ens andel i ansvarsskulden. Administrationsboets tillgångar skall dock, såframt det är fråga om ett i lagen om pension för arbetstagare avsett försäkringsbolag, för det i sagda lag avsedda försäkringsbeståndets vidkommande användas till förmån för dem som har andel i ansvarsskulden, i förhållande till deras andelar i denna, genom upptagande av motsvarande försäkring i annat försäkringsbolag.

Föreslagen lydelse

därtill, i förhållande till vars och ens andel i ansvarsskulden. När det är fråga om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse, skall det särskilda administrationsboets tillgångar, på det sätt som social- och hälsovårdsministeriet föreskriver, användas för de kostnader som orsakas av att liknande pensionsskydd ordnas i ett annat försäkringsbolag. Härvid skall i första hand de kostnader minimeras, som tillämpningen av 12 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare orsakar.

16 kap

Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

3 §

Om det försäkringsbestånd som skall överlätas innehåller försäkringsavtal som har slutits med stöd av etableringsrätten eller det fria tillhandahållandet av tjänster enligt 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. skall ministeriet innan det ger tillstånd till överlåtelsen inhämta godkännande av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den EES-stat där den risk som skadeförsäkringsavtalet gäller är belägen enligt 2 a kap. 10 § eller där livförsäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om livförsäkringstagaren är en juridisk person, där den juridiska personen har det driftsställe som avtalet hänförs sig till.

Om de försäkringsavtal som skall överlätas har slutits utgående från en representation som avses i 2 a kap. 6 §, skall ministeriet innan det ger tillstånd till överlåtelsen ge den myndighet som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen möjlighet att bli hörd i fråga om överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

5 a §

I de fall som stadgas genom förordning får ett försäkringsbolag med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på villkor fastställda av ministeriet helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta ett utländskt försäkringsbolags försäkringsbe-

5 a §

Ett försäkringsbolag kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke helt eller delvis överlåta sitt bestånd av sådana försäkringsavtal som avses i 2 a kap. 1 § 1 mom. eller 8 § 1 mom. och som ingåtts med stöd av etableringsrätten eller rätten att fritt tillhandahålla tjänster till ett utländskt försäkringsbolag som har hemort i en

Gällande lydelse

stånd. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad 1, 3 och 5 §§ stadgar om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det, om inte ministeriet beviljar undantag. Det överlåtande utländska försäkringsbolaget skall dock inte förpliktas att underrätta delägarna i bolaget om den kungörelse som avse i 3 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (ett utländskt EES-försäkringsbolag).

Innan ministeriet ger tillstånd till överlåtelsen skall det inhämta bekräftelse av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där det mottagande försäkringsbolaget är beläget om att det mottagande försäkringsbolaget har ett tillräckligt stort verksamhetskapital sedan överlåtelsen har beaktats samt samtycke av myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet i den EES-stat där den risk som skadeförsäkringsavtalet enligt 2 a kap. 10 § är belägen eller där försäkringstagaren är varaktigt bosatt eller, om försäkringstagaren är en juridisk person, där det driftsställe är beläget till vilket avtalet hänför sig.

Om försäkringsavtal som skall överlåtas har gjorts utgående från en representation, skall ministeriet innan det ger sitt samtycke ge de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i den stat där representationen är belägen möjlighet att bli hörda i fråga om överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

På överlåtelse av försäkringsbestånd enligt denna paragraf skall övrigt i tillämpliga delar tillämpas vad som stadgas i 1, 3 och 5 §§, dock så att den kungörelse som nämns i 3 § 2 mom. offentliggörs på det överlåtande bolagets bekostnad.

5 b §

Ett försäkringsbolag kan, om social- och hälsovårdsministeriet anser att särskilda skäl föreligger, helt eller delvis överlåta ett annat än i 5 a § avsett försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta försäkringsbestånd av ett utländskt försäkringsbolag.

Genom förordning kan med avvikelse från 1 mom. stadgas om ett skadeförsäkringsbolags rätt att överlåta försäkringsbeståndet eller en del av detta till ett utländskt EES-försäkringsbolag vars hemort är belägen i en stat som avses i 2 kap. 2 § 3 mom. och emotta försäkringsbeståndet eller en del av detta av ett sådant bolag.

I fråga om överlåtelse av sådan försäkringsbestånd som avses i denna paragraf gäller i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 1, 3 och 5 §§, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag från detta.

5 c §

Om social- och hälsovårdsministeriet inte inom tre månader från det begäran har tillställts mottagaren har fått svar av de myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten i de EES-stater av vilka ministeriet med stöd av 3 § 4 mom. eller 5 a § 2 mom. har begärt bekräftelse eller godkännande eller till vilka ministeriet med stöd av 3 § 5 mom. eller 5 a § 3 mom. har gett möjlighet att bli hörda, skall dessa anses ha bekräftat att det mottagande bolagets verksamhetskapital är tillräcklig eller ha gett sitt godkännande eller affirmativa utlåtande angående överlåtelsen av försäkringsbeståndet.

17 kap.

Skadeståndsskyldighet

1 §

Har skada förorsakats genom överträdelse av denna lag eller de för försäkring fastställda grunderna, skall i tillämpliga delar iakttas vad i 15 kapl 1 och 33 §§ lagen om aktiebolag är stadgat om ersättande av skada som förorsakats genom överträdelse av lagen om aktiebolag eller bolagsordning.

1 §

Om skada har förorsakats genom överträdelse av denna lag eller försäkringsgrunderna skall i tillämpliga delar iakttas vad som i 15 kap. 1 och 3 §§ lagen om aktiebolag stadgas om ersättande av skada som förorsakats genom överträdelse av lagen om aktiebolag eller bolagsordning.

18 kap.

Särskilda stadganden

5 §

Den som

6) försummar att i fall som avses i 1 kapl 3 § 4 mom. anhålla om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd eller förvärvar aktier eller garantiandelar i strid med 3 kap. 2 a § 1 mom;

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6 §

Den som olovligen yppar vad han vid full-

5 §

Den som

6) i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud som har meddelats med stöd av 3 kap. 4 § 1 mom. förvärvar aktier eller garantiandelar;

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6 §

Den som vid fullgörande av i denna lag

Gällande lydelse

görande av ovan i denna lag stadgade uppdrag eller såsom medlem av annat än i denna lag stadgat bolagsorgan erfarit om, försäkringsbolagets eller någon annans ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet eller någon persons hälsotillstånd skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff är stadgat för gärningen, för olovlig yppande av försäkringshemlighet dömas till böter.

För brott, som nämnes i denna paragraf, får åtal icke väckas av allmän åklagare, om ej målsäganden anmält brottet till åtal.

Föreslagen lydelse

stadgade uppdrag eller såsom medlem av något annat än i denna lag stadgat bolagsorgan eller med stöd av 2 mom. har fått veta något om försäkringsbolagets eller någon annans ekonomiska ställning eller någon persons hälsotillstånd eller en affärs- eller yrkeshemlighet är skyldig att hålla det hemligt, om inte den till vars förmån tystnadplikten gäller ger sitt samtycke att saken yppas.

Utan hinder av 1 mom. har försäkringsbolaget och social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott, till finansinspektionen, till andra myndigheter som övervakar finansmarknaden, till myndigheter som på något annat ställe i lag berättigas har rätt att få ovan nämnda uppgifter samt till de myndigheter i andra EES-stater som utövar tillsyn över försäkringsverksamheten eller över finansieringsverksamheten och till myndigheter som har till uppgift att delta i försäkringsbolagens likvidations- eller konkursförfarande, samt till myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om de uppgifter som skall lämnas är sekretessbelagda i den staten på det sätt som avses i denna paragraf. Dessutom har försäkringsbolaget och social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till en revisor i ett sådant försäkringsbolag eller ett kreditinstitut eller finansiellt institut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget.

Utöver vad som stadgas i 2 mom. får social- och hälsovårdsministeriet samt de myndigheter som utövar tillsynen över försäkringsverksamheten i andra stater använda uppgifter som omfattas av den försäkringshemlighet som avses i denna paragraf endast:

1) för att kontrollera att förutsättningarna för att inleda försäkringsrörelse är uppfyllda,

2) för att övervaka försäkringsbolagets verksamhet, särskilt den försäkringstekniska ansvarsskulden, verksamhetskapitalet, förvaltnings- och bokföringsförfarandet samt den interna revisionen,

3) för att förelägga sanktioner samt

4) för att bemöta besvär som anförts över ministeriets beslut.

Gällande lydelse

6 a §

Utan hinder av stadganden i 6 § har social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott, till myndigheter som på annat ställe i lag berättigas att få ovan nämnda uppgifter samt till andra staters myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet, om uppgifterna i dessa stater är sekretessbelagda.

6 c §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag, innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligen besvär, utan dröjsmål efter det att affärstransaktionen slutförts göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om det har anledning att betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som används till de tjänster som försäkringsbolaget betts om. Den som anmälan gäller får inte underrättas om saken.

8 §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall vid försäkringsbolagen finnas försäkringsmatematiker. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker.

Föreslagen lydelse

Social- och hälsovårdsministeriet får inte överlämna uppgifter som har erhållits av myndigheter i andra EES-stater eller som har erhållits vid revisioner som verkställts i andra EES-stater, om inte de myndigheter som har överlämnat uppgifterna eller de myndigheter som svarar för försäkringstillsynen i den staten där revisionen har verkställts uttryckligen har gett sitt tillstånd till detta.

6 a §

Den som olovligt yppar uppgifter som avses i 6 § 1 mom. skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för gärningen inte stadgas på något annat ställe i lag, för olovligt yppande av försäkringshemlighet dömas till böter.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som nämns i 1 mom., om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

6 c §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, utan dröjsmål efter det att affärstransaktionen slutförts göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om det har anledning att betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som används till de tjänster som försäkringsbolaget betts om. Den som anmälan gäller får inte underrättas om saken. *Ministeriet har rätt att registrera anmälningarna och de uppgifter som framgår av dem. Uppgifterna får användas och överlämnas endast för att motarbeta sådan brottslighet som avses i 3 mom. i denna paragraf.*

8 §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall ett försäkringsbolag ha en försäkringsmatematiker. *Om försäkringsmatematikerns uppgifter stadgas genom förordning och behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den 199 .
2. På försäkringsbolag som före ikraftträdandet av denna lag har beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse skall efter nämnda tidpunkt tillämpas denna lag.
3. En koncessionsansökan som är anhängig när denna lag träder i kraft skall kompletteras enligt de krav som denna lag ställer.
4. Ett försäkringsbolag som är verksamt när denna lag träder i kraft har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som har införts i social- och hälsovårdsministeriets koncessionsregister. Om försäkringsbolagets verksamhetsområde enligt ikraftvarande koncession är geografiskt begränsat, har försäkringsbolaget efter att denna lag har trätt i kraft dock rätt att bedriva försäkringsrörelse enligt vad som stadgas i 2 kap. 2 § 2 och 3 mom. i denna lag.
5. Försäkringsbolagen skall inom tre månader efter att denna lag har trätt i kraft tillställa social- och hälsovårdsministeriet en utredning över försäkringsbolagets representationer och dotterbolag i utlandet.
6. Vad som i 6 och 12 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 9 augusti 1993 om ändring av lagen om försäkringsbolag (752/93) stadgas om fastställande av grunder för försäkring tillämpas inte när denna lag har trätt i kraft.
7. Stadgandena i 10 kap. 1, 4, 4 a, 8 och 9 §§ tillämpas första gången på bokföringen för den räkenskapsperiod som utgår den 31 december 1995.
8. Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilt vägande skäl bevilja sådant försäkringsbolag som enbart bedriver återförsäkringsrörelse och som är verksamt när denna lag träder i kraft tillstånd att för viss tid avvika från kraven enligt 10 kap. 3 § 2 mom. i denna lag.
9. Om ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring har trätt i likvidation före denna lags ikraftträdande, skall det särskilda administrationsboets tillgångar fördelas mellan beståndet av lagstadgade pensionsförsäkringar och det övriga försäkringsbeståndet enligt 15 kap. 14 § 1 mom. som var i kraft före denna lags ikraftträdande. Efter delningen skall denna lag tillämpas på det särskilda administrationsboets tillgångar.

2.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 8 april 1961 om pension för arbetstagare (395/61) 4 i § och 12 § 1 mom. 2 punkten och 5 mom.,

av dessa lagrum 4 i § sådan den lyder i lag av den 27 mars 1991 (612/91) samt 12 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag av den 19 november 1993 (979/93) och 5 mom. sådant det lyder i lag av den 16 december 1966 (639/66),

ändras 3 §, mellanrubriken före 12 §, 12 a och 13 §, 13 a § 3 mom. och 13 b § 4 mom.,

av dessa lagrum 3 § sådan den lyder delvis ändrad genom lagar av den 14 maj 1976, den 28 december 1990 och den 9 augusti 1993 (389/76, 1347/90 och 753/93), mellanrubriken före 12 § sådan den lyder i lag av den 9 februari 1962 (135/62), 12 a § sådan den lyder ändrad genom lag av den 18 januari 1985 (50/85) och nämnda lag av den 19 november 1993, 13 a § 3 mom. sådan den lyder ändrad genom lag av den 30 september 1994 (8461/94) samt 13 § och 13 b § 4 mom. sådana de lyder i lag av den 19 november 1993, samt

fogas till lagen en ny 3 a och 12 c § som följer:

Gällande lydelse

3 §

För anordnande av pensionsskydd skall arbetsgivare ha pensionsförsäkring i inhemskt försäkringsbolag eller i pensionskassa, som grundas för arbetstagare, anställda hos en viss arbetsgivare eller hos ett till en viss grupp av arbetsgivare hörande företag och som förutsättes i lagen om understödskassor (471/42), eller och i pensionsstiftelse, som förutsättes i lagen om pensionsstiftelser (469/55). Skulle stiftelsens verksamhet komma att varaktigt omfatta färre än 300 arbetstagare, skola pensionerna likväl tryggas genom försäkring. Försäkringsbolag får ej vägra giva eller upprätthålla hos bolaget sökt pensionsförsäkring till den del denna ej överskrider pensionsskydd, som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor. Ömsesidigt försäkringsbolag kan dock vägra giva försäkring, om den som söker försäkringen icke enligt bolagsordningen kan godkännas som delägare i bolaget.

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver verksamhet som avses i denna lag benämns nedan pensionsanstalter. *Försäkringsbolag skall för denna verksamhet inneha av statsrådet beviljad särskild koncession. Ett sådant försäkringsbolag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare samt med den direkt förknippad återförsäkring.*

Pensionsanstalternas gemensamma ärenden

Föreslagen lydelse

3 §

För anordnande av pensionsskydd skall arbetsgivare ha pensionsförsäkring i ett inhemskt försäkringsbolag, eller i en pensionskassa som grundas för arbetstagare som är anställda hos en viss arbetsgivare eller hos ett till en viss grupp av arbetsgivare hörande företag och som förutsätts i lagen om *försäkringskassor* (1164/92), *eller arbetsgivaren skall ha en pensionsstiftelse som förutsätts i lagen om pensionsstiftelser* (469/55). Skulle stiftelsens verksamhet komma att varaktigt omfatta färre än 300 arbetstagare, skall pensionerna likväl tryggas genom försäkring. Ett försäkringsbolag får inte vägra ge eller upprätthålla en hos bolaget sökt pensionsförsäkring till den del denna inte överskrider ett pensionsskydd som uppfyller i denna lag föreskrivna minimivillkor. Ett ömsesidigt försäkringsbolag kan dock vägra ge försäkring, om den som söker försäkringen inte enligt bolagsordningen kan godkännas som delägare i bolaget.

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver verksamhet som avses i denna lag benämns nedan pensionsanstalter. Pensionsanstalternas gemensamma ärenden sköts av pensionsskyddscentralen i enlighet med vad som stadgas nedan.

Försäkringsbolag skall för verksamhet enligt

Gällande lydelse

skall i enlighet med vad som stadgas nedan handlas av en pensionsskyddscentral.

Villkoren och grunderna för pensionsskyddet skola vara godkända av [socialministeriet]. I dem må icke utan särskild orsak godkännas skiljaktighet, som är ägnad att försvåra handhavandet av pensionsanstalternas i denna lag förutsätta gemensamma angelägenheter. Ministeriet är berättigat att på synnerliga skäl även godkänna villkor, som beträffande en eller flere förmåner icke uppfylla i denna lag föreskrivna minimifordringar, ifall pensionsskyddet enligt villkoren såsom helhet kan till sitt penningvärde anses motsvara åtminstone sagda minimiskydd, dock sålunda, att pensionen icke må fastställas till lägre belopp än vad nedan i 5 § 1 mom. stadgas.

Har arbetstagaren rätt att erhålla pension på grund av två eller flera arbetsförhållanden, bestäms hans rätt till pension för ettvarrt arbetsförhållande i enlighet med villkoren för det sista arbetsförhållandet. Skulle pensionskyddets kapitalvärde härvid avsevärt förändras, skall pensionens belopp utan hinder av vad som stadgas i 3 mom. ändras så att det ursprungliga kapitalvärdet bevaras. Om dock arbetstagaren avgår med förtida ålderdomspension enligt lagen om sjömanspensioner innan han fyllt 60 år, beviljas pension enligt denna lag som ålderspension vid pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner, om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är lägre än 60 år och som förtida ålderspension om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är minst 60 år.

Föreslagen lydelse

denna lag inneha av statsrådet beviljad koncession. Statsrådet skall bevilja ett försäkringsbolag koncession, om den tilltänkta försäkringsrörelsen eller försäkringsbolagets i 2 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda delägare inte bedöms äventyra en sund utveckling av pensionförsäkringsverksamheten, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs i 7 kap. 3 § 4 mom. lagen om försäkringsbolag och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond tillsammans (grundkapital) är minst 30 000 000 mark. Statsrådet kan foga villkor till koncessionen.

Försäkringsbolag som har fått koncession att bedriva försäkringsrörelse enligt denna lag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare och till denna verksamhet direkt förknippad återförsäkring. I försäkringsbolagets bolagsordning skall nämnas vilken försäkring bolaget har rätt att bedriva.

Det belopp som nämns i 3 mom. kan genom förordning ändras så att det motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån.

3 a §

Villkoren och grunderna för pensionsskyddet godkänns av social- och hälsovårdsministeriet. I dem får inte utan särskild orsak godkännas skiljaktigheter, som är ägnade att försvåra skötseln av pensionsanstalternas gemensamma angelägenheter som avses i denna lag. Ministeriet kan av särskilda skäl även godkänna villkor som beträffande en eller flere förmåner inte uppfyller i denna lag föreskrivna minimifordringar, om pensionsskyddet enligt villkoren såsom helhet kan till sitt penningvärde anses motsvara åtminstone sagda minimiskydd, dock

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sålunda, att pensionen inte kan fastställas till lägre belopp än vad som stadgas i 5 § 1 mom.

Har arbetstagaren rätt att erhålla pension på grund av två eller flera arbetsförhållanden, bestäms hans rätt till pension för ettvarrt arbetsförhållande i enlighet med villkoren för det sista arbetsförhållandet. Skulle pensionsskyddets kapitalvärde härvid avsevärt förändras, skall pensionens belopp utan hinder av vad som stadgas i 1 mom. ändras så att det ursprungliga kapitalvärdet bevaras. Om dock arbetstagaren avgår med förtida ålderspension enligt lagen om sjömanspensioner innan han har fyllt 60 år, beviljas pension enligt denna lag som ålderspension vid pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner, om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är lägre än 60 år och som förtida ålderspension om pensionsåldern enligt lagen om sjömanspensioner är minst 60 år.

4 i §

När en arbetstagare har avlidit kan den efterlevande maken beviljas lån för utbildning och såsom näringsstöd.

Lånet får på de villkor som social- och hälsovårdsministeriet fastställer användas såsom täckning för försäkringsfonden och pensionsansvaret, utan att sådan säkerhet krävs som förutsatts i lagstiftningen om pensionsanstalterna. Under samma förutsättningar får lånet utan hinder av 19 a § indrivnas genom avdrag från låntagarens familjepension.

(4 i § upphävas)

Fördelningen av ansvar och omkostnader, som av pensionerna förorsakas

Ansvar och förbindelser som orsakas av pensionerna

12 §

Pensionatsanstalternas ömsesidiga ansvar för pensionerna och rehabiliteringspenningen bestäms och pensionsanstalternas omkostnader för pensionerna och rehabiliteringspenningen fördelas mellan pensionsanstalterna, om dessa inte har kommit överens om något annat, enligt följande:

2) för invalidpension som beviljas med tillämpning av 6 a §, för halva beloppet av sådan arbetslöshetspension som har beviljats med tillämpning av 6 a § på ett arbetsförhållande som har pågått minst fem år, för familjepension till grund för vilken ligger förmånslåtarnas invalid-

(1 mom. 2 punkten upphävs)

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

pension, beräknad med tillämpning av 6 a §, till den del den utbetalts för en tid före utgången av den månad under vilken förmånslåtare skulle ha nått pensionsåldern, i dessa pensioner även inbegripet en pensionsdel som eventuellt betalas enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och en 3 a § 4 mom. lagen om sjömanspensioner angiven pensionsdel som eventuellt betalas enligt nämnda lag, dock varken förhöjning enligt 7 c § eller med stöd av 9 § efter pensionens begynnande, i fråga om arbetslöshetspensionen dock efter den tidpunkt för arbetslöshetens början som avses i 4 c §, företagna förhöjningar, samt för den del av rehabiliteringspenningen som till sitt belopp motsvarar den med tillämpning av 6 a §, på ovan nämnt sätt fastställda delen av invalidpensionen, svarar enbart den pensionsanstalt till vars verksamhetskrets arbetstagaren eller förmånstagaren hörde på grundval av ett arbetsförhållande som avses i nämnda paragraf.

Den på försäkringsbolagen och pensionskassorna fallande andelen av de i 1 mom. 4 och 5 punkterna samt 3 och 4 mom. avsedda omkostnaderna beaktas årligen enligt av [socialministeriet] fastställda grunder vid bestämmandet av storleken av pensionsförsäkringspremien. På av [socialministeriet] uppställda villkor och enligt av ministeriet fastställda grunder må likväl för erläggandet av nämnda kostnader även tillämpas ett tillvägagångssätt, som innebär fondering på förhand. Detsamma gäller även beräkning av pensionsstiftelses pensionsansvar.

(5 mom. upphävas)

12 a §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan samt den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare nämnda kommunala pensionsanstalten, skall den i lagen om arbetslöshetskassor (603/84) nämnda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionsskyddscentralen betala en försäkringspremie, som beräknas enligt ett

12 a §

Ett försäkringsbolag eller en pensionskassa som bedriver verksamhet som avses i denna lag skall ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för försäkringspremien och grunderna för beräkning av ansvarsskulden. En pensionsstiftelses pensionsansvar beräknas enligt grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

Gällande lydelse

av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödagifter som centralkassan betalt. Detta procenttal skall fastställas så att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 b § 1 mom. 1—3 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga premien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som uppbärs för pensionskyddscentralens kreditförsäkring. Såsom lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 b § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionskyddscentralen och centralkassan för arbetslöshetskassorna kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott på ovan nämnd försäkringspremie skall betalas.

De medel som i enlighet med 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör pensionskyddscentralen pensionsanstalterna enligt grunder som på framställning av pensionskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

Grunderna för försäkringspremien, ansvarsskulden och pensionsansvaret skall uppgöras i första hand med beaktande till att de försäkrade förmånerna skall vara tryggade, dock med beaktande av vad som i 12 § stadgas om fördelningen av ansvaret och kostnaderna för pensionerna. Grunderna för sådana till försäkringen anslutna tilläggsförmåner som försäkringsbolaget inte har förbundit sig till i försäkringsavtalet skall uppgöras i första hand med beaktande av att de skall vara skäligen.

Den andel som försäkringsbolagen och försäkringskassorna skall betala av de kostnader som avses i 12 § 1 mom. 4 och 5 punkten samt i 4 mom. beaktas årligen enligt de grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, när premien för pensionsförsäkringen bestäms. På villkor social- och hälsovårdsministeriet uppställer och enligt grunder som ministeriet fastställer kan likväl för betalning av nämnda kostnader även tillämpas ett tillvägagångssätt som innebär fondering på förhand. Detsamma gäller även beräkning av en pensionsstiftelses pensionsansvar.

Ändras grunderna för ansvarsskulden så att ansvarets belopp minskar, används de frigjorda medlen för kostnader som nämns i 12 § 1 mom. 4 punkten enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer. Om det dock är frågan om tilläggsförmåner enligt 11 §, skall

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

skillnaden överförs till ansvar som avses i 10 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och som bildats för tilläggsförmåner enligt 2 mom., om det inte på grund av särskilda skäl skall anses att de frigjorda medlen skall användas på det sätt som avses i den första meningen i detta moment.

12 c §

För täckande av det ansvar och de kostnader som beaktandet av arbetslöshets- och utbildningstid förorsakar pensionsanstalter som bedriver i denna lag och i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden nämnd verksamhet, den i lagen om sjömanspensioner nämnda sjömanspensionskassan samt den i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare nämnda kommunala pensionsanstalten, skall den i lagen om arbetslöshetskassor (603/84) nämnda centralkassan för arbetslöshetskassorna inom en tid som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet årligen till pensionsskyddscentralen betala en försäkringspremie, som beräknas enligt ett av social- och hälsovårdsministeriet fastställt procenttal av de stödavgifter som centralkassan betalt. Detta procenttal skall fastställas så att i försäkringspremie enligt uppskattning inflyter samma belopp som skulle erhållas, om för dagar som motsvarar i 7 b § 1 mom. 1—3 punkten nämnd förmån skulle betalas en mot medelpremien enligt denna lag svarande premie. I den genomsnittliga premien beaktas härvid inte den del av försäkringspremien som uppbärs för pensionskyddscentralens kreditförsäkring. Såsom lön som ligger till grund för försäkringspremien används den arbetsförtjänst som uppskattas motsvara den genomsnittliga lön som ligger till grund för den förmån som avses i 7 b § 1 mom. 1 punkten. På gemensam framställning av pensionskyddscentralen och centralkassan för arbetslöshetskassorna kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att förskott på ovan nämnd försäkringspremie skall betalas.

De medel som i enlighet med 1 mom. erhållits i försäkringspremier gottgör pensionsskyddscentralen pensionsanstalterna enligt grunder som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att

13 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att

Gällande lydelse

fastställa den del av pensionsförsäkringspremien som arbetsgivaren skall bekosta till ett lägre belopp än vad lagen om försäkringsbolag (1062/79) och lagen om försäkringskassor (1164/92) stadgar, under förutsättning att det för täckande av den brist som sålunda uppkommer i försäkringspremieansvaret och ersättningsansvaret ställs en säkerhet som duger som företecknad täckning.

Föreslagen lydelse

fastställa den del av pensionsförsäkringspremien som arbetsgivaren skall bekosta, *och som skall betalas till ett försäkringssbolag eller en pensionskassa, till ett lägre belopp än vad 12 a § och lagen om försäkringskassor stadgar om det för täckande av den brist som sålunda uppkommer i täckningen för ansvarsskulden ställs en bankgaranti, en kreditförsäkring eller en annan av social- och hälsovårdsministeriet godkänd säkerhet som med hänsyn till hur betryggande den är kan jämföras med dessa.*

13 a §

När storleken på arbetspensionspremien enligt denna lag fastställs för 1995—1998 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

När storleken på arbetspensionspremien som baserar sig på denna lag fastställs för 1995—1998 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 a § 3 mom.

13 b §

Om en kreditförsäkringsrörelse som avses i denna paragraf inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader som rörelsen förorsakar pensionsskyddscentralen, svarar pensionsanstalterna tillsammans i förhållande till omfattningen av sin verksamhet i anslutning till minimiskyddet i denna lag för det belopp som saknas till och med den 31 december 2005, enligt de grunder som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. När storleken på premien för pensionsförsäkringen fastställs beaktas dessa kostnader för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

Om en kreditförsäkringsrörelse som avses i denna paragraf inte har tillräckligt med medel för att täcka kostnader som rörelsen har förorsakat pensionsskyddscentralen, svarar pensionsanstalterna tillsammans i förhållande till omfattningen av sin verksamhet i anslutning till minimiskyddet i denna lag för det belopp som saknas till och med den 31 december 2005, enligt de grunder som på framställning av pensionsskyddscentralen fastställs av social- och hälsovårdsministeriet. När storleken på premien för pensionsförsäkringen fastställs beaktas dessa kostnader för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 a § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 199.

Försäkringsbolag som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet enligt denna lag eller lagen om pension för företagare får inte efter att denna lag har trätt i kraft bevilja andra försäkringar än i ovan nämnda lagar avsedda försäkringar och med dem direkt förknippade återförsäkringar.

Ett försäkringsbolag som avses i 3 § 3 mom. och som är verksamt när denna lag träder i kraft skall anpassa sin verksamhet till denna lag senast inom tre månader efter att den trätt i kraft. Bolaget skall före utgången av denna tid ansöka om social- och hälsovårdsministeriets

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

fastställelse för den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter och göra en registreringsanmälan om ändringen inom tre månader efter att ministeriet har givit sitt beslut.

Om bolaget inte rättar sig efter vad som stadgas i 3 mom. förfaller en sådan särskild koncession som har beviljats bolaget och som avses i 3 § 3 mom. i denna lag.

I försäkringsbolagens koncessionsregister skall beträffande de försäkringsbolag som avses i 3 mom. göras en anteckning om att verksamheten har begränsats på det sätt som stadgas i 3 § 3 mom. eller att den särskilda koncessionen har förfallit.

3.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) 1 § 1 mom., 5 c § 2 mom., 10 § 3 mom. och 11 § 2 och 3 mom.,

av dessa lagrum 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (879/94), 5 c § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (560/93), 10 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 22 november 1963 (526/63), 11 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 17 januari 1991 (53/91) och 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 27 mars 1991 (613/91), samt

fogas till lagen en ny 11 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag så som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2—4 mom., 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a—4 d och 4 f—4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b och 14 §§, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare (395/61).

Föreslagen lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd enligt denna lag. Arbetstagaren är skyldig att delta i bekostandet av pensionsskyddet enligt denna lag så som stadgas i 10 c §. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar 3 § 2 mom., 3 a §, 4 § 1, 3 och 5 mom., 4 a—4 d, 4 f—4 h och 4 j—4 n §§, 5 § 6 mom., 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b och 14 §§, 15 § 2 mom., 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—9 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 och 23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

5 c §

Om familjepension beviljas efter en sådan förmånsåtgärds som vid sin död inte uppbar pension, anses vid tillämpningen av 1 mom., 7 § 1 mom. och 9 § 1 mom. 2 punkten dödsdagen som den dag då sjukdomen, lytet eller skadan började, om inte förmånstagaren visar annat.

Om familjepension beviljas efter en förmånsåtgärds som vid sin död inte fick någon pension, betraktas vid tillämpning av 1 mom. och 7 § 1 mom. dödsdatumet som den dag då sjukdomen, lytet eller skadan inträffade, om inte förmånstagaren visar något annat.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

De medel, som erfordras för täckande av de framtida utgifter, vilka åsamkas genom anordnandet av det ovan i 2 mom. avsedda pensions-skyddet, skall arbetspensionskassa i enlighet med av [socialministeriet] fast ställda grunder bokföra såsom *premiereserv*, omfattande även i 9 § 1 mom. 3 punkten avsedda utgifter i den mån sådana kassans inkomster, som icke skola användas för annat ändamål, förslå till täckning av sagda utgifter.

De medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anordnandet av det pensionsskydd som avses i 2 mom., skall arbetspensionskassan i enlighet med av *social- och hälsovårdsministeriet* fastställda grunder bokföra såsom *ansvarsskuld*, omfattande även i 9 § 1 mom. 3 punkten avsedda utgifter i den mån sådana kassans inkomster som inte skall användas för annat ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

11 §

Placeringarna skall göras med beaktande av hur säkra de är, bibehållandet av realvärdet, avkastningen och pensionskassans likviditet. I fråga om säkerheten för placeringarna skall i tillämpliga delar gälla 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79). Av täckningen för den premiereserv som avses ovan i 10 § 3 mom. skall dock förtecknas ett belopp som, uppskattat enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har bestämt, utgör minst 90 procent av premiereserven.

Vad som stadgas i 1 och 2 mom. gäller inte lån, som beviljas enligt 4 i § lagen om pension för arbetstagare.

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

11 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall arbetspensionskassan ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne har avgått.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Arbetspensionskassan skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år lagens ikraftträdande.

4.

Lag

om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) 7 § 3 mom., 7 a § 3. mom. och 9 § 2 mom.,

av dessa lagrum 7 a § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 28 juni 1993 (561/93) och 9 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 17 januari 1991 (54/91), samt

fogas till 9 §, sådan den lyder delvis ändrade genom nämnda lag av den 17 januari 1992, ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 9 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

De medel, som behövs för täckande av de framtida utgifter som anordnandet av det i 2 mom. angivna pensionsskyddet medför, skall pensionskassan i enlighet med grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet fondera såsom *premiereserv*, vilken omfattar även de i 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda utgifterna i den mån de inkomster som pensionskassan har och som inte skall användas för andra ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

De medel som behövs för täckande av de framtida utgifter som anordnandet av det i pensionsskydd som anges i 2 mom. medför, skall pensionskassan i enlighet med grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet bokföras som *ansvarsskuld*, vilken omfattar även de i 12 § 1 mom. 4 punkten lagen om pension för arbetstagare nämnda utgifterna i den mån de inkomster som pensionskassan har och som inte skall användas för andra ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

7 a §

Arbetsgivaren svarar inför *pensionsanstalten* även för arbetstagarnas pensionsavgift.

Arbetsgivaren svarar inför pensionskassan för utövande konstnärer även för arbetstagarnas pensionsavgift.

9 §

Placeringarna skall göras med beaktande av hur säkra de är, bibehållandet av realvärdet, avkastningen och pensionskassans likviditet. I fråga om säkerheten för placeringarna skall i tillämpliga delar gälla 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79). Av täckningen för den *premiereserv* som avses ovan i 7 § 3 mom. skall dock förtecknas ett belopp som, uppskattat enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har bestämt, utgör minst 90 procent av *premiereserven*.

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall dessutom i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 a §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall pensionskassan för utövande konstnärer ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne har avgått.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Pensionskassan för utövande konstnärer skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år från lagens ikraftträdande.

5.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/69) 9 § 4 mom. sådant det lyder i lag av den 13 december 1991 (1436/91),
ändras 2 § 1 mom., 10 § 1, 2 och 4 mom., 11 § 1 mom. och 17 § 1 mom.,
 av dessa lagrum 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 30 december 1993 (1655/93) och 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (881/94), samt
fogas till 9 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Företagare är skyldig att upptaga i 1 § 1 mom. avsedd försäkring för pensionskydd enligt denna lag i pensionsanstalt, som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, eller och i sådant försäkringsbolag eller sådan i lagen om understödskassor avsedd pensionskassa, som bedriver verksamhet enbart enligt denna lag.

9 §

En företagare svarar såsom för egen skuld för sådana familjemedlemmars försäkringspremie som arbetar i hans företag. Om företagarens verksamhet som avses i denna lag bedrivs i form av en sammanslutning eller ett samfund, svarar även sammanslutningen eller samfundet för sina delägars på nämnda verksamhet grundade försäkringspremier såsom för egen skuld.

Utan hinder av 1 mom. är premieprocentsatsen enligt denna lag 16,9 år 1992.

10 §

Av försäkringspremien enligt denna lag *överföres till en premiereserv* den del, som icke erfordras för skäligen förvaltningskostnader. Likaså *överföres till premiereserven* avkastningen av motsvarande placeringar. *Från reserven* avdrages pensionsanstaltens andel i pensioner och andra förmåner enligt denna lag.

Pensionsanstalterna svarar för pensioner och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sina *premiereserver* enligt 1 mom. Vid bestämmandet av *premiereserverna* beaktas

Föreslagen lydelse

2 §

Ett företagare är skyldig att uppta i 1 § 1 mom. avsedd försäkring för pensionskydd enligt denna lag i en pensionsanstalt, som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, eller i en sådan pensionskassa enligt lagen om *försäkringskassor* (1164/92) som bedriver verksamhet enbart enligt denna lag.

9 §

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer grunderna för försäkringspremien på framställning av pensionsanstalten.

(4 mom. upphävs)

10 §

Av försäkringspremien enligt denna lag *fogas till premieansvaret* den del som inte behövs för skäligen förvaltningskostnader. Likaså *fogas till premieansvaret* avkastningen av motsvarande placeringar. *Från ansvaret* avdras pensionsanstaltens andel i pensioner och andra förmåner enligt denna lag.

Pensionsanstalterna svarar för pensioner och andra förmåner enligt denna lag i förhållande till sitt *premieansvar* enligt 1 mom. Vid bestämmandet av *premieansvaret* beaktas härvid dock

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

dock inte de obetalda försäkringspremier som har lämnats till indrivning i utsökningsväg eller bevakats i konkurs. Vid bestämmandet av premiereserverna beaktas inte heller sådana obetalda försäkringspremier som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/93) eller i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna. Om den *premiereserv* som bestämts på detta sätt inte förslår till de ovan nämnda pensionerna och andra förmånerna, betalar staten den återstående delen. Staten skall enligt vad som *närmare* stadgas genom förordning varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

inte de obetalda försäkringspremier som har lämnats till indrivning i utsökningsväg eller bevakats i konkurs. Vid bestämmandet av premieansvaret beaktas inte heller sådana obetalda försäkringspremier som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/93) eller i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/93) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna. Om det *premieansvar* som har bestämts på detta sätt inte förslår till de ovan nämnda pensionerna och andra förmånerna, betalar staten den återstående delen. Staten skall enligt vad som stadgas genom förordning varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna samt den i 1 och 3 mom. avsedda avkastningen av placeringar. Ministeriet meddelar även närmare föreskrifter angående tillämpningen av denna paragraf.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer de *grunder* för beräkningen av *premieansvaret* enligt vilka de skäliga förvaltningskostnaderna som avses i 1 mom. samt den avkastning av placeringar som avses i 1 och 3 mom. beräknas. Ministeriet meddelar även närmare föreskrifter angående tillämpningen av denna paragraf.

11 §

Företagare är berättigad att på villkor och mot *premie*, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, för sig och sina anhöriga anordna pensionsskydd, som är bättre än det pensionsskydd som förutsätts i denna lag.

11 §

Företagare är berättigade att på de villkor och *grunder* som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, anordna för sig och sina anhöriga pensionsskydd som är bättre än det pensionsskydd som förutsätts i denna lag.

17 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3, 4 och 4 a—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

17 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den
199 .

6.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69) 11 § 1 mom., 17 § 2 mom. och 19 § 1 mom.,

av dessa lagrum 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 10 april 1981 (259/81) och 19 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 14 oktober 1994 (882/94), samt

fogas till 10 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 19 november 1993 (983/93), ett nytt 4 mom., varvid nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., till 17 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 10 april 1981, ett nytt 3 mom. samt till lagen en ny 17 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall i enlighet med av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder bokföra såsom ansvarsskuld de medel som behövs för täckande av de framtida utgifter vilka åsamkas genom anordnandet av pensionsskydd enligt denna lag upp till det belopp som sådana anstaltens inkomster som inte skall användas för något annat ändamål förslår till täckning av nämnda utgifter.

11 §

Lantbruksföretagare är berättigad att på villkor och mot *premie*, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, för sig och sina anhöriga anordna pensionsskydd, som är bättre än det pensionsskydd denna lag förutsätter. Försäkringspremien för här avsedd tilläggsförmån må erläggas även i ett för allt.

11 §

Lantbruksföretagare är berättigade att på de villkor och *grunder* som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet, anordna för sig och sina anhöriga ett pensionsskydd som är bättre än det pensionsskydd som denna lag förutsätter. Försäkringspremien för sådan tilläggsförmån får betalas även i ett för allt.

17 §

Placeringarna skall göras med beaktande av deras säkerhet, realvärdets bevarande, avkastning och pensionsanstaltens likviditet. Säkerheten för placering skall utgöra i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4 punkterna lagen om försäkringsbolag (1062/79) nämnda eller till sin art och säkerhet därmed likställbara värdepapper eller förbindelser eller fast egendom, som till sitt värde motsvarar placeringen, eller och placeringskreditförsäkring, som beviljats av pensionsskyddscentralen.

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar även gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §

Om inte annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 3 och 4 mom., 4 och 4 a—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §§, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare samt 10 § 3 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden.

19 §

Om inte annat följer av denna lag, gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §§, 5 § 1 och 3—6 mom., 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §, 11 § 1 och 2 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e och 22 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år från lagens ikraftträdande.

7.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/56) 56 § samt fogas till lagen en ny 64 c § som följer:

Gällande lydelse

56 §

Pensionskassans tillgångar skola placeras med beaktande av säkerhet, avkastning och kassans likviditet. Vid bedömningen av säkerheten bör uppmärksamhet även fästas vid bevarandet av placeringarnas realvärde. Full-

Föreslagen lydelse

56 §

Pensionskassans tillgångar skall huvudsakligen och i mån av möjlighet placeras för ändamål som främjar utvecklingen av handelsflottan och handelssjöfarten i Finland.

Gällande lydelse

mäktige åligger att fastställa de riktlinjer, som styrelsen vid placeringen av medel skall följa.

Tillgångarna skola huvudsakligen och i mån av möjlighet placeras för ändamål, som främja utvecklingen av handelsflottan och handelssjöfarten i Finland.

Föreslagen lydelse

Placeringar skall göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Härvid skall i tillämpliga delar även gälla vad som stadgas i 10 kap. 3 § lagen om försäkringsbolag (1062/79).

Fullmäktige skall fastställa de riktlinjer som styrelsen skall följa vid placeringen av medel.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar föreskrifter om tillämpningen av 2 mom.

64 c §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall sjömanspensionskassan ha en försäkringsmatematiker.

Om försäkringsmatematikerns uppgifter och behörighetsvillkoren gäller på motsvarande sätt vad som stadgas i 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när en försäkringsmatematiker har anställts och när denne avgår.

Denna lag träder i kraft den 199.

Sjömanspensionskassan skall utse en i denna lag avsedd försäkringsmatematiker inom ett år lagens ikraftträdande.

8.

Lag**om ändring av 29 § lagen om olycksfallsförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 29 § lagen den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/48) som följer:

Gällande lydelse

29 §

De försäkringsanstalter, vilka äro berättigade att bevilja i denna lag omförmälda försäkringar, äro statens försäkringsanstalt, därest sådan inrättas, och inhemskt försäkringsbolag,

Föreslagen lydelse

29 §

Endast sådana inhemskt försäkringsbolag som av statsrådet har beviljats koncession därtill är berättigade att bevilja försäkringar som avses i denna lag. Statsrådet skall bevilja koncession,

Gällande lydelse

som av statsrådet beviljats koncession för bedrivande av förenämnda försäkringsrörelse.

Koncessionen kan återtagas, därest statsrådet finner tvingande skäl därtill föreligga.

Föreslagen lydelse

om den tilltänkta försäkringsrörelsen eller försäkringsbolagets i 2 kap. 2 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag avsedda delägare inte bedöms äventyra en sund utveckling av den lagstadgade olycksfallsförsäkringsverksamheten, om försäkringsbolagets ledning uppfyller de krav som ställs i 7 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garantikapital och grundfond tillsammans (grundkapital) är minst 14 000 000 mark.

Vad som i 2 kap. 5 a § och 14 kap. 5 a § lagen om försäkringsbolag (1062/79) stadgas om social- och hälsovårdsministeriet gäller i tillämpliga delar statsrådet när det är fråga om koncession som gäller lagstadgad olycksfallsförsäkring.

Det belopp som nämns i 1 mom. kan genom förordning ändras så att det som motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån.

Denna lag träder i kraft den 199 .

9.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsmäklare**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 19 februari 1993 om försäkringsmäklare (251/93) 6 § och 15 § 5 mom, ändras 2 §, 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten, och 21 § 1 mom. samt fogas till lagen en ny 20 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Driftställe

En försäkringsmäklare skall för sin rörelse ha ett fast driftställe i Finland.

Föreslagen lydelse

2 §

Driftställe

En försäkringsmäklare skall för sin rörelse ha ett fast driftställe i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

2 §

Anteckningar i försäkringsmäklarregistret

I försäkringsmäklarregistret skall antecknas

1) för en fysisk person som registrerats som försäkringsmäklare hans fullständiga namn, nationalitet, boningsort, adressen till hans driftställe i Finland samt, om han förmedlar försäkringar enbart för en sammanslutning som avses i 4 §, sammanslutningens firma,

1) för en fysisk person som har registrerats som försäkringsmäklare hans fullständiga namn, nationalitet, boningsort, adressen till det driftställe från vilket försäkringsmäklarverksamheten bedrivs samt, om han förmedlar försäkringar enbart för en sammanslutning som avses i 4 §, sammanslutningens firma,

Gällande lydelse

2) för en sammanslutning som registrerats som försäkringsmäklare sammanslutningens firma, hemort, adressen till sammanslutningens driftställe i Finland samt den ansvariga föreståndarens fullständiga namn, nationalitet och boningsort,

6 §

Näringsanmälan

Innan försäkringsmäklaren inleder sin rörelse skall han göra grundanmälan enligt handelsregisterlagen (129/79).

15 §

Tillsyn över försäkringsmäklare

Ministeriet har rätt att för registrering av försäkringsmäklare enligt 1 § få uppgifter ur straffregistret.

21 §

Tvivelaktiga affärstransaktioner

Försäkringsmäklaren skall utan hinder av 19 §, innan han slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, ofördröjligen efter det att affärstransaktionen slutförts underrätta social- och hälsovårdsministeriet, om han har anledning att betvivla det lagliga ursprunget av de medel som används till de tjänster som försäkringsmäklaren betts om. Föremålet för anmälan får inte underrättas om saken.

Föreslagen lydelse

2) för en sammanslutning som har registrerats som försäkringsmäklare sammanslutningens firma, hemort, adressen till det driftställe från vilket försäkringsmäklarverksamheten bedrivs samt den ansvariga föreståndarens fullständiga namn, nationalitet och boningsort.

6 §

(upphävs)

(5 mom. upphävs)

20 a §

Identifiering av kunder

Försäkringsmäklaren skall konstatera sin kunds identitet i sådana kundförhållanden om vilka social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter. Om det är sannolikt att kunden handlar för någon annans räkning, skall identifieringen med de medel försäkringsmäklaren förfogar över utsträckas också till denne. Identifieringsuppgifterna eller uppgifter om identifikationshandlingarna skall förvaras på ett tillförlitligt sätt under minst fem år från det kundförhållandet upphörde.

21 §

Tvivelaktiga affärstransaktioner

Försäkringsmäklaren skall utan hinder av 19 §, innan han slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligt besvär, ofördröjligen efter det att affärstransaktionen har slutförts underrätta social- och hälsovårdsministeriet, om han har anledning att betvivla det lagliga ursprunget av de medel som används till de tjänster som försäkringsmäklaren har betts om. Föremålet för anmälan får inte underrättas om saken. Ministeriet har rätt att registrera anmälningarna och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

de uppgifter som framgår av dem. Uppgifterna får användas och överlåtas endast för att motarbeta sådan brottslighet som avses i 3 mom. i denna paragraf.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den
199 .

Förordning

om ändring av bokföringsförordningen

På föredragning av handels- och industriministern
fogas till 11 § bokföringsförordningen av den 30 december 1992 (1575/92) ett nytt 3 mom. som följer:

11 §

— — — — —
Om moderföretaget i en koncern är en sammanslutning vars huvudsakliga syfte är att äga aktier och andelar i andra sammanslutningar och om dotterföretagen uteslutande eller delvis är försäkringsbolag, sålunda att koncernens rörelse huvudsakligen utgörs av försäkringsverksamhet, skall koncernbokslutet för moderföretaget upp-

göras enligt de formulär som fastställts för försäkringsbolag, så som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer.

— — — — —

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Förordningen tillämpas första gången på bokföringen för den räkenskapsperiod som utlöper den 31 december 1995.

Förordning

om de principer som skall iakttas då ansvarsskulden i försäkringsbolag beräknas

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 10 kap. 2 § 4 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1994 (/94):

1 §

När ansvarsskulden i livförsäkringsbolag beräknas skall följande principer iakttas:

1) Försiktighet vid beräkningen av ansvarsskulden förutsätter att det i en tillräcklig utsträckning beaktas att de faktorer som är väsentliga för beräkningarna kan variera på ett ogynnsamt sätt.

2) Metoden för beräkning av ansvarsskulden skall vara betryggande med hänsyn till hur de tillgångar värderas som utgör täckning för ansvarsskulden.

3) Räntesatsen för beräkning av ansvarsskulden skall väljas med försiktighet.

4) Räntesatsen för beräkning av ansvarsskulden kan väljas enligt avkastningsnivån för de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden, med avdrag för en tillräcklig försiktighetsmarginal. I fråga om avtal med en periodisk premie skall också nivån på avkastningen av investeringen av de framtida betalningarna beaktas. Avkastningsnivån skall även justeras så att den svarar mot avkastningen på framtida placeringar, till den del de placeringar som utgör täckning för ansvarsskulden är i kraft en kortare tid än ansvarsskulden.

5) Bestämmelserna i punkt 4 tillämpas inte på fondförsäkringsavtal, på försäkringsavtal med en engångspremie för en tid av högst åtta år eller på försäkringar för vilka i försäkringsavtalet inte intagits bestämmelser om rätt till utdelning av ett överskott. Räntesatsen för beräkning av ansvarsskulden för här nämnda försäkringar får inte överstiga den försiktigt uppskattade avkastningsnivån för de placeringar av bolaget som utgör täckning för dessa försäkringar.

6) Andelen för en enskild försäkring av bolagets premieansvar skall alltid uppgå till ett åtminstone lika stort belopp som det garanterade återköpsvärdet för denna försäkring.

7) Anskaffningsutgiften för en försäkring

kan periodiseras så att från premieansvarets bruttobelopp avdras en post som, med beaktande av de poster som uppburits för bolagets försäkringar för täckande av rörelsekostnaderna och nivån på de anskaffningsutgifter som bolaget eventuellt aktiverat i sin balansräkning, kan anses disponibel för detta ändamål utan att de försäkrade förmånerna riskeras.

8) Kostnaderna för skötseln av det existerande försäkringsbeståndet kan beaktas indirekt så att från de framtida intäkterna avdras de poster som uppbärs för att täcka förvaltningskostnaderna för försäkringen om inte försiktigheten förutsätter en annan metod.

9) De framtida tilläggsförmånerna kan beaktas indirekt på ett sätt som motsvarar de bedömningar som utgör grund för hur ansvarsskulden skall beräknas samt den nuvarande metoden för att bestämma ett bolags tilläggsförmåner.

10) Principerna för hur ansvarsskulden beräknas får inte varieras från år till år så att möjligheterna att jämföra årsresultaten väsentligt minskar eller så att nivån på det överskott som skall återbäras till försäkringstagarna uppvisar en onödig variation.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om maximiräntesatsen för beräkning av ansvarsskulden och om tillämpningen av principerna i denna paragraf. Ministeriet skall även ange de allmänna principerna för beräkning av utjämningsansvaret och för hur utjämningsansvaret inverkar på de ovan nämnda försiktighetskraven. I fråga om utjämningsansvaret skall bolaget på förhand för social- och hälsovårdsministeriet göra redo för tillämpningen av de principer som ministeriet fastställt.

2 §

Då ansvarsskulden för ett skadeförsäkringsbolag beräknas skall följande principer iakttas:

1) Ansvarsskulden bör alltid vara tillräcklig så att försäkringsbolaget vid en skälig bedömning kan anses kunna fullgöra alla de skyldigheter som uppkommer till följd av bolagets försäkringsavtal.

2) Försäkringsbolaget kan nyttja statistiska metoder för beräkning av ansvarsskulden. Bolaget bör, på basis av eget material eller sådant statistiskt material som har inhämtats om försäkringsbestånd som bör anses motsvara dess eget försäkringsbestånd, kunna klargöra att de statistiska metoder som använts är adekvata.

3) Ansvarsskulden för ersättningar av pensionstyp beräknas med sedvanliga försäkringsmatematiska metoder.

4) För beräkning av ansvarsskulden får diskontering användas endast om den redovisas öppet och följande villkor uppfylls:

a) Den uppskattade genomsnittliga tiden för slutregleringen av skador inom en skadegrupp är minst fyra år.

b) Diskonteringen genomförs med en betryggande metod och social- och hälsovårdsministeriet informeras på förhand om hur diskonteringen genomförs.

c) Försäkringsbolaget beaktar vid uppskattningen av totalkostnaderna alla de faktorer som eventuellt ökar dessa.

d) Försäkringsbolaget kan på ett tillförlitligt sätt härleda den tillämpade beräkningsmodellen ur ett eget material eller ur statistiskt material om försäkringsbestånd som bör anses motsvara dess eget försäkringsbestånd.

e) Den räntesats som nyttjas som beräkningsgrund överstiger inte den nivå på avkastningen som med iakttagande av försiktighet bestämts för placering i de tillgångar som utgör täckning för ansvaret för den tid slutregleringen av en skada i genomsnitt uppskattas ta i anspråk.

I bilagor till bolagets balansräkning skall redogöras för den diskonteringsmetod som använts.

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av principerna i denna paragraf. Ministeriet skall även ange de allmänna principer som skall tillämpas på beräkningen av försäkringsbolagens utjämningsbelopp. Bolaget skall på förhand skaffa ministeriets fastställelse av det sätt på vilket de ovannämnda allmänna principerna för beräkning av utjämningsbeloppet tillämpas.

3 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Förordning

om täckning av ansvarsskulden i försäkringsbolag som bedriver direkt-försäkringsrörelse

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 10 kap. 3 § 5 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1994 (/94):

1 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *en EES-stat*, en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

2) *en reglerad marknad i en EES-stat*, en fondbörs som står under offentlig tillsyn i en EES-stat samt andra sådana i en EES-stat fungerande system för omsättning som enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter likställs med en sådan fondbörs,

3) *bruttobeloppet av ansvarsskulden*, totalbeloppet av denna före avdrag för de poster som 10 kap. 3 § 3 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar,

4) *en skuldförbindelse*, en låne- och annan fordran som har sin grund i ett skuldförhållande samt masskuldebrevslån, andra penning- och kapitalmarknadsinstrument och bankfordran, dock inte aktier, andelar, derivativ avtal eller sådana förpliktelser som har en sämre förmånsrätt än gäldenärens övriga förpliktelser,

5) *en skuldförbindelse utan säkerhet*, en skuldförbindelse utan sådan säkerhet som enligt 2—4 §§ som sådan kan godtas som täckning för ansvarsskulden eller som enligt de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar kan godtas som säkerhet, samt

6) *en fastighetssammanslutning*, en sammanslutning med huvudsakligt syfte att äga sådana tillgångar som nämns i 4 § 1 mom. 1—3 punkten.

7) *en sammanslutning*, också placeringsfonden och andra därmed jämförbara företag för kollektiv placeringar.

Vad denna förordning stadgar om en EES-stat skall i den utsträckning och under de förutsättningar som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer tillämpas också på en annan stat

som ministeriet i sin föreskrift eller i ett enskilt fall på begäran av ett försäkringsbolag jämställer med en EES-stat.

Vad denna förordning stadgar om en skuldförbindelse gäller också upplupen ränta.

Stadgandena i denna förordning om fastigheter och byggnader samt om de rättigheter som nämns i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag skall tillämpas på sådana tillgångar även då de ägs av en sådan fastighetssammanslutning som har hemort i en EES-stat och den som innehar täckningen har bestämmanderätten i sammanslutningen, på samma sätt som om de ägdes direkt av försäkringsbolaget. Vad detta moment stadgar gäller även en sådan fastighetssammanslutning som har hemort i en EES-stat om den som innehar täckningen har bestämmanderätten i sammanslutningen tillsammans med ett eller flera andra försäkringsbolag eller med ett eller flera andra bolag som hör till försäkringsbolags koncern eller som social- och hälsovårdsministeriet på försäkringsbolagets ansökan jämställer med en fastighetssammanslutning som avses i detta moment. Med ett försäkringsbolag avses i detta moment ett försäkringsbolag som erhållit koncession i en EES-stat.

I ansvarsskulden för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse inberäknas vid tillämpningen av denna förordning även de poster som avses i 10 kap. 3 § 7 mom. lagen om försäkringsbolag.

2 §

Skuldförbindelser som kan täcka hela beloppet av ansvarsskulden

Med de villkor och begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar kan hela beloppet av ansvarsskulden täckas med

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller

borgesmannen är en EES-stat, landskapet Åland eller ett internationellt samfund med åtminstone en EES-stat som medlem,

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är en depositionsbank eller ett försäkringsbolag som erhållit koncession i en EES-stat och står under offentlig tillsyn eller en annan sammanslutning som social- och hälsovårdsministeriet jämställer med en depositionsbank eller ett försäkringsbolag av ovannämnd art,

3) lånefordringar med livförsäkringar som beviljats av bolaget som pantsäkerhet, dock högst till återköpsvärdet,

4) skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som omfattas av tillämpningsområdet för 1 eller 2 punkten och pantsäkerheten utgörs av skuldförbindelser som nämns i 1 och 2 punkten.

3 §

Grupper av tillgångsslag som var för sig kan täcka högst hälften av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får, med de villkor och begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar, till vardera av följande grupper av tillgångsslag höra högst ett belopp som motsvarar 50 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

I gruppen

1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är en kommun, ett kommunalförbund, en församling som är ett offentligt samfund eller något annat regionalt offentligt samfund som kan jämföras med dessa och är belägen i en EES-stat samt har rätt att uppbära skatter eller har medlemmar som har en sådan rätt,

2) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är ett annat kreditinstitut, som har koncession i en EES-stat och står under offentlig tillsyn, än en sådan depositionsbank som nämns i 2 § 2 punkten eller en annan sammanslutning som med stöd av 2 § 2 punkten jämföras med denna,

3) skuldförbindelser i vilka gäldenären är ett aktiebolag vars aktier omsätts på reglerade marknader i en EES-stat och som inte omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 2 punkten,

4) skuldförbindelser som omsätts på regler-

ade marknader i en EES-stat och i vilka gäldenären är en annan sammanslutning än de som nämns i 1—3 punkten eller som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten,

5) sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som nämns i 1—3 punkten eller som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten, och för vilka skuldförbindelser som nämns i 1—4 punkten utgör pantsäkerhet.

II gruppen

1) aktier och andelar i sammanslutningar med hemort i en EES-stat och sådana aktier och andelar i andra sammanslutningar vilka omsätts på reglerade marknader i en EES-stat med undantag för aktier och andelar i fastighetssammanslutningar,

2) sådana av sammanslutningar som nämns i 1 punkten med hemort i en EES-stat emitterade förbindelser som har en sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser, och motsvarande av andra i 1 punkten avsedda sammanslutningar emitterade förbindelser om de omsätts på reglerade marknader i en EES-stat.

3) sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten och för vilka aktier eller andelar som nämns i 1 punkten eller förbindelser som nämns i 2 punkten utgör pantsäkerhet.

Om till en skuldförbindelse som nämns i 1 mom. I gruppen 1—4 punkten knutits en pantsäkerhet som nämns i 1 mom. II gruppen 3 punkten, en borgen som nämns i 2 § 1 eller 2 punkten eller en inteckningssäkerhet som nämns i 4 § 2 mom. kan skuldförbindelsen upp till det belopp av säkerheten som kan utgöra täckning, lämnas obeaktad då tillämpningsområdet för den maximigräns om 50 procent som avses i 1 mom. I gruppen bestäms.

4 §

Grupper av tillgångsslag som kan täcka sammanlagt högst 70 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Under de förutsättningar och med de begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar får av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden högst ett belopp som sammanlagt motsvarar 40

procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden höra till följande egendomsslag:

- 1) fastigheter och byggnader i en EES-stat,
- 2) de rättigheter till fast egendom eller vattenkraft i en EES-stat som nämns i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag,
- 3) aktier och andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i en EES-stat,
- 4) skuldförbindelser av fastighetssammanslutningar som nämns i 1 § 4 mom. samt fordringar för byggnadstiden på sådana fastighetssammanslutningar som nämns i 1 § 4 mom. och i vilka ett försäkringsbolag har bestämmanderätten i egenskap av den som innehar täckningen.

Sammanräknat med de tillgångsslag som nämns i 1 mom. får högst en sådan andel av täckningen för ansvarsskulden som motsvarar 70 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden utgöras av sådana skuldförbindelser i vilka gäldenären är en fysisk person eller en annan sammanslutning än de som omfattas av tillämpningsområdet för 2 § 1 eller 2 punkten och för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i fast egendom i en EES-stat eller i en i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag nämnd rättighet till sådan egendom eller för vilka pantsäkerheten utgörs av aktier eller andelar som nämns i 1 mom. 3 punkten.

5 §

Grupper av tillgångsslag som kan täcka sammanlagt högst 25 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Under de förutsättningar och med de begränsningar som 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgar får de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden utgöras av

- 1) andra skuldförbindelser utan säkerhet än masskuldebrevslån och andra penning- och kapitalmarknadsinstrument, sammanlagt högst ett belopp som motsvarar 5 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden,
- 2) andra tillgångar än de som nämns i 2—4 §§ sammanräknat med de skuldförbindelser som nämns ovan i 1 punkten högst ett belopp som motsvarar 25 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

Den maximigräns som stadgas ovan i 1 mom. 1 punkten tillämpas inte om gäldenären är ett sammanslutning som avses i 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 1 mom. I gruppen 1 och 2 punkten och 4 § 1 mom. 4 punkten.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om de villkor och begränsningar under vilka de tillgångar som avses i 1 mom. 2 punkten får beaktas i täckningen.

6 §

Begränsningen av likviditetsrisken till 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får sammanlagt högst ett belopp som motsvarar 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden utgöras av sådana tillgångar som inte omsätts på reglerade marknader i en EES-stat och som hör till följande tillgångsslag:

- 1) aktier och andelar, med undantag av aktier och andelar i 1 § 4 mom. avsedda fastighetssammanslutningar och sådana placeringsfonder och andra med dem jämförbara företag för kollektiva placeringar på vilka tillämpas 1 punkten i II gruppen enligt 3 § 1 mom.;
- 2) förbindelser som har en sämre förmånsrätt än gäldenärens övriga förbindelser,
- 3) andra masskuldebrevslån än de som nämns i 2 § 1 och 2 punkten.

7 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentreringar till 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får i ett och samma enskilda objekt vara placerat ett belopp som motsvarar högst 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden då placeringen gäller

- 1) skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgesmannen är ett och samma kommun, kommunalförbund, församling eller någon annan med dessa jämställd regional offentlig sammanslutning som hör till de offentliga sammanslutningar som avses i 3 § 1 mom. I gruppen 1 punkten,
- 2) en fastighet eller en byggnad eller en grupp av fastigheter eller byggnader som är belägna så nära varandra att de kan betraktas som en enda investering,
- 3) de i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag nämnda rättigheterna till ett objekt som enligt 2 punkten skall betraktas som en helhet,
- 4) skuldförbindelser för vilka säkerheten ut-

görs av inteckning i en fastighet eller i en anläggning på annans mark och i legerätt till själva marken eller i flera så nära varandra liggande fastigheter eller anläggningar och legerätter att de kan betraktas som en enda investering vid tillämpning av 2 punkten,

5) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i sådana rättigheter som avses i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag då objektet för rättigheterna enligt 2 punkten kan betraktas som en helhet.

Om till en skuldförbindelse som nämns i 1 mom. 1 punkten knutits en säkerhet som enligt 2—4 §§ som sådan kan godkännas som täckning för ansvarsskulden eller som godkänns som säkerhet enligt de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar, skall en sådan skuldförbindelse inte upp till det belopp av säkerheten som kan utgöra täckning beaktas vid tillämpning av den maximigräns om 10 procent som stadgas i 1 mom.

Om en fastighet eller en byggnad, ett objekt för en sådan rättighet som avses i 10 kap. 3 § 5 mom. 5 punkten lagen om försäkringsbolag eller ett objekt för en inteckning som fastställts till säkerhet för skuldförbindelsen är ett och samma eller är belägna så nära varandra att de kan betraktas som en enda investering, skall alla placeringar som nämns i detta moment samt vidare de skuldförbindelser och fordringar för byggnadstiden som anknyter till dessa och avses i 4 § 1 mom. 4 punkten sammanräknas vid tillämpning av den maximigräns om 10 procent som nämns ovan i 1 mom.

8 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 5, 10 eller 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får försäkringsbolaget, inklusive samtliga placeringar och säkerheter som nämns nedan, placera högst ett belopp som motsvarar 5 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

1) aktier och andelar i samma sammanslutning och sådana förbindelser i denna sammanslutning som har en sämre förmånsrätt än sammanslutningen övriga förbindelser, dock så att högst ett belopp som motsvarar 2 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden får utgöras av sådana aktier, andelar och förbindelser

som nämns i denna punkt och vilka inte omsätts på reglerade marknader i en EES-stat och vilka inte är sådana aktier eller andelar i placeringsfonder och andra med dem jämförbara företag för kollektiva placeringar som omfattas av tillämpningsområdet enligt 1 punkten II gruppen i 3 § 1 mom.,

2) skuldförbindelser som ingåtts av samma gäldenär,

3) skuldförbindelser som ingåtts av andra gäldenärer till den del pantsäkerheten utgörs av tillgångar som nämns i 1 och 2 punkten eller säkerheten utgörs av en borgen eller en kreditförsäkring som beviljats av samma sammanlutning som avses i detta moment.

Om det är fråga om ett aktiebolag vars aktier omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat, kan försäkringsbolaget utan hinder av vad som stadgas ovan i 1 mom. av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden, i varje sådant aktiebolag placera ett belopp som utgör högst 10 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp. De placeringar som avses i detta moment får emellertid inte sammanlagt överskrida ett belopp som motsvarar 40 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp.

Ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse får i stället för de maximigränser som nämns i 1 och 2 mom. placera ett belopp som motsvarar högst 30 procent, och ett annat försäkringsbolag högst 10 procent av ansvarsskuldens bruttobelopp i sådana slag av tillgångar som avses i 1 mom. 1—3 punkten, om en sammanslutning eller gäldenär som avses i 1 mom. är en sådan depositionsbank, ett sådant försäkringsbolag eller en sådan annan sammanslutning som avses i 2 § 2 punkten. Till den del som de i denna paragrafs 1 och 2 mom. nämnda maximigränserna överskrider kan de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden emellertid vara uteslutande sådana skuldförbindelser vilkas säkerhet utgörs av borgen eller kreditförsäkring som har beviljats av en sådan sammanslutning som avses i 2 § 2 mom.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om hur den maximigräns om 30 procent och på motsvarande sätt den gräns om 10 procent vilka nämns i 3 mom. skall tillämpas då de villkor och begränsningar beaktas som 10 kap. 3 § 2 mom stadgar. I ministeriets föreskrifter skall särskild vikt fästas vid beloppet av de egna tillgångarna i en depositionsbank, ett försäkringsbolag eller en

annan sammanslutning som nämns i 2 § 2 punkten jämfört med bruttobeloppet av ansvarsskulden för den som innehar täckningen.

Denna paragraf tillämpas inte på sammanslutningar som nämns i 1 § 4 mom., 2 § 1 punkten och 3 § 1 mom. I gruppen 1 punkten.

Om till en skuldförbindelse som nämns i 1 mom. 2 punkten har knutits en säkerhet som enligt 2—4 §§ som sådan kan godkännas som täckning för ansvarsskulden eller som godkännas som säkerhet enligt de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar, skall skuldförbindelsen inte upp till det belopp av säkerheten som kan utgöra täckning beaktas då tillämpningsområdet bestäms för den maximigräns om 5 procent som stadgas i 1 mom. eller 10 procent som stadgas i 2 mom. Det sammanlagda beloppet av de skuldförbindelser som nämns i 1 mom. 2 punkten får dock innan säkerheterna har avdragits uppgå till högst 30 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

Vid tillämpning av de maximigränser som stadgas i denna paragraf skall beaktas också sådana enligt 1 mom sammanräknade placeringar, som hänför sig till eller har anknytning till en annan sammanslutning eller person som står i en väsentlig ekonomisk intressegemenskap den sammanslutning eller person som avses i 1 mom.

9 §

Begränsning av vissa enskilda riskkoncentrationer till 1 procent och till 2 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden

Av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden får ett belopp som motsvarar högst 1 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden vara placerade i masskuldebrevslån utan säkerhet och i andra penning- och kreditmarknadsinstrument utan säkerhet vilka inte omsätts på reglerade marknader i en EES-stat samt i andra skuldförbindelser utan säkerhet, som emitterats av en gäldenär och andra gäldenärer som står i en väsentlig ekonomisk intressegemenskap till honom. Social- och hälsovårdsministeriet kan i enskilda fall höja gränsen till 2 procent.

Den maximigräns som stadgas ovan i 1 mom. tillämpas inte om gäldenären är en sammanslutning som avses i 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 1 mom. I gruppen 1 och 2 punkten och 4 § 1 mom. 4 punkten.

10 §

Aktier i ett dotterbolag

Ett försäkringsbolag får inte utan tillstånd av social- och hälsovårdsministeriet i täckningen för ansvarsskulden beakta aktier som det äger i ett sådant dotterbolag som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag och som inte utgör en fastighetssammanslutning.

11 §

Begränsning av valutarisken

Ansvarsskulden skall täckas med tillgångar som uttrycks i den valuta i vilken försäkringsbolaget skall fullgöra sina förpliktelser på grund av försäkringsavtalen.

Vad 1 mom. ovan stadgar tillämpas inte om försäkringsbolaget i enlighet därmed skulle vara skyldigt att inneha tillgångar i en viss valuta till ett belopp som motsvarar högst 7 procent av de tillgångar i andra valutor som skall beaktas i täckningen för ansvarsskulden. Med avvikelse från vad 1 mom. stadgar får högst 20 procent av täckningen för den ansvarsskuld som svarar för förbindelser som skall fullgöras i en viss valuta utgöras av andra tillgångar än sådana som uttrycks i denna valuta eller sådana tillgångar som har skyddats mot valutakursändringar.

En ansvarsskuld som svarar för skyldigheter som skall fullgöras i en EES-stats valuta kan täckas också med tillgångar som är uttryckta i ECU.

12 §

Undantagslov att överskrida maximigränsen

Social- och hälsovårdsministeriet kan på begäran av ett försäkringsbolag bevilja tillstånd att överskrida den gräns som stadgas i 3 och 4 §§, 5 § 1 mom. 2 punkten och 7 § 1 mom. 1 punkten samt att under en viss tid överskrida den gräns som stadgas i 5 § 1 mom. 1 punkten, 6 §, 7 § 1 mom. 2—5 punkten och 3 mom. samt i 8 och 9 §§.

13 §

Bemyndigande att meddela föreskrifter

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar

närmare föreskrifter om hur ansvarsskulden skall täckas och om tillämpningen av denna förordning. I ministeriets föreskrifter skall särskilt behandlas var de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden skall vara belägna, hur derivativa avtal kan användas som täckning för ansvarsskulden, hur säkerheterna skall värderas och betydelsen av säkerheterna då de förbindelser som säkerheterna hänför sig till beaktas i täckningen samt förteckningen av täckningen och riktlinjerna för hur bolagets tillgångar skall placeras. Styrelsen för bolaget skall utarbeta och uppdatera dessa riktlinjer.

Ministeriet har rätt att i enskilda fall bestämma att vissa tillgångar inte får beaktas i täckningen för ansvarsskulden om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till tillämpningen av 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag.

14 §

Övergångsstadgande rörande tillämpningen av 4 § 1 mom.

Om de tillgångar som nämns ovan i 4 § 1 mom. utgör täckning för bolagets ansvarsskuld den 31 december 1994 och då överstiger den gräns om 40 procent som 4 § 1 mom. stadgar tillämpas 4 § 1 mom. på bolaget så att maximigränsen tillsvidare i stället för 40 procent utgör ett procenttal som motsvarar den faktiska situation som råder i bolaget vid denna tidpunkt. Bolaget skall dock senast den 31 december 1998 undanröja denna överskridning.

15 §

Övergångsstadgande rörande tillämpningen av 7 §

Om vissa fastigheter och byggnader som utgjorde täckning för ansvarsskulden i ett bolag som bedriver skadeförsäkring, den 18 juni 1992 överskred den gräns som stadgas ovan i 7 § skall bolaget senast den 31 december 1998 undanröja denna överskridning. Vad som här stadgas om ett bolag som bedriver skadeförsäkring gäller på motsvarande sätt livförsäkringsbolag med fastigheter och byggnader som utgjorde täckning för ansvarsskulden den 10 november 1992 och vid den tidpunkten överskred den ovannämnda gränsen.

16 §

Övergångsstadgande om täckning för ansvarsskulden för en lagstadgad pensionsförsäkring

Av ansvarsskulden för en lagstadgad pensionsförsäkring skall, utanför de begränsningar som denna förordning stadgar i fråga om täckningen, under år 1995 falla en andel som motsvarar 10 procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden samt under åren 1996—1999 en andel som bestäms så att från den ovannämnda procentandelen avdras 2 procentenheter för varje kalenderår som påbörjas efter 1995.

17 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Förordning

om poster som skall hänföras till försäk ringsbolags verksamhetskapi tal

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 11 kap. 1 § 2 mom. och 6 § 2 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådana dessa lagrum lyder i lag av den 9 augusti 1993 (752/93):

1 §

Till det verksamhetskapi tal som avses i 11 kap. 1 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag hänförs enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer

1) det betalda aktiekapitalet eller, i fråga om ett ömsesidigt försäkringsbolag, den betalda grundfonden och det betalda garantikapitalet förutsatt att en återbetalning av garantikapitalet har begränsats på ett sätt som ministeriet godkänner,

2) när 25 procent av aktiekapitalet eller av summan av grundfonden och det garantikapital som uppfyller det ovan angivna villkoret har betalats, hälften av det obetalda aktiekapitalet eller av summan av grundfonden och garantikapitalet,

3) fonderna av bundet och fritt eget kapital, de frivilliga reserveringar som avses i 17 § bokföringslagen samt skillnaden mellan gjorda och planliga avskrivningar,

4) räkenskapsperiodens och de föregående räkenskapsperiodernas vinst eller förlust,

5) skillnaden mellan tillgångarnas gängse värden och bokföringsvärden i balansräkningen till den del skillnaden inte kan anses vara av exceptionell karaktär,

6) på ansökan av försäkringsbolaget och med ministeriets samtycke det till fullo betalda kapitalet av ett sådant av bolaget för minst fem år eller med minst fem års uppsägningstid upptaget lån som enligt avtal har sämre förmånsrätt än alla andra borgenärs fordringar. Det belopp som skall beaktas kan uppgå till högst 50 procent av verksamhetskapitalet. Av maximibeloppet får högst 25 procent utgöras av lån som upptagits för en viss tid dock så att det belopp som hänförs till verksamhetskapi talet minskas jämnt för varje påbörjat år, om den återstående lånetiden är kortare än fem år,

7) den tilläggsavgift enligt 10 kap. 7 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag, som ett

verksamt ömsesidigt skadeförsäkringsbolag kan uttaxera för räkenskapsperioden i fråga. Av tilläggsavgiften kan dock högst hälften av skillnaden mellan de högsta möjliga avgifterna och de uppburna avgifterna beaktas; det beaktade beloppet kan dock utgöra högst 50 procent av verksamhetskapi talet,

8) på ansökan av livförsäkringsbolaget och med ministeriets samtycke högst 50 procent av bolagets blivande överskott som har uppskatats på ett sätt som ministeriet godkänner,

9) på ansökan av livförsäkringsbolaget och med ministeriets samtycke en post som svarar mot periodiseringen av anskaffningsutgifterna för försäkringar till den del periodiseringen med beaktande av de rörelsekostnadsgrunder som bolaget iakttar inte kan anses ha blivit gjord till fullt belopp när premieansvaret fastställdes. Posten skall fastställas med beaktande av de transitoriska anskaffningsutgifter som inte har blivit avdragen från premieansvaret utan i stället har aktiverats i balansräkningen, samt

10) på ansökan av försäkringssbolaget och med ministeriets samtycke övriga poster som är jämförbara med de ovan angivna.

2 §

Från verksamhetskapi talet skall enligt grunder som fastställts av social- och hälsovårdsministeriet avdras alla de skulder som inte bokförts i balansräkningen och för vilka skyldigheten att prestera kan anses uppenbar. De skulder som skall avdras omfattar följande poster:

1) de utgifter för försäkringsbolagets pensionsförpliktelser för den egna personalen vilka inte har upptagits som kostnad med stöd av bokföringslagen,

2) den del av anskaffningsutgifterna för försäkringar och immateriella tillgångar som inte har upptagits som kostnad i resultaträkningen

med undantag för anskaffningsutgiften för försäkringar till den del den godtas enligt 1 § 10 punkten, och

3) den del av bolagets fria egna kapital som föreslås bli utdelad som vinst.

3 §

Minst 50 procent av ett livförsäkringsbolags garantibelopp enligt 11 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag, dock alltid minst ett belopp som motsvarar det minimigarantibeloppet, skall bestå av de poster som nämns i 1 § 1—5 punkten denna förordning med avdrag för de poster som nämns i 2 § denna förordning.

4 §

Vad i denna förordning stadgas om livförsäkring tillämpas också på lagstadgad pensionsförsäkring med undantag av 1 § 1 mom. 8 och 9 punkten.

5 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

Genom denna förordning upphävs förordningen den 30 december 1993 om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital (1646/93).

Förordning

om försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag

På föredragning av social- och hälsovårdsministern stadgas med stöd av 18 kap. 8 § 1 mom. lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79), sådant detta lagrum lyder i lag av den 1994 (/94):

1 §

Försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag skall tillse att de försäkringsmatematiska metoder som bolaget tillämpar är adekvata samt att sättet att bestämma bolagets premier och ansvarsskuld samt beloppet av dem uppfyller de krav som uppställs i lagen om försäkringsbolag, i speciallagar om lagstadgade försäkringar förordningen om försäkringsbolag samt i de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar med stöd av dem.

som han behöver för att sköta sina uppgifter enligt 1 §.

3 §

Om en försäkringsmatematiker upptäcker brister i ärenden som nämns i 1 § skall han hos bolagets styrelse framställa om att saken skall rättas till. En försäkringsmatematiker har rätt att få uppgifter om vilka åtgärder styrelsen har vidtagit till följd av hans framställning.

2 §

Försäkringsmatematiker vid försäkringsbolag har rätt att av bolaget få alla de uppgifter

4 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .

